הארץ

85 אג' יום א' י' בטבת תשמ"ז, 11 בינואר 1987 VOL. 68/20581 JANUARY 11 1987

חדש ב-ACI: ניו־יורק 4 פעמים בשבוע

החל מינואר מציעה ACI
להטיס מטעניך בקונסולידציה לניו־יורק,
במועדים קבועים, במחיר זול,
במקום מובטח ובטיסות ישירות
של אל־על.
ומעתה - 4 פעמים בשבוע!
פנה לסוכן המטען שלך טלפון ACI, Tel. 03-9721176
איר קונסולידטורס ישראל בע"מ AIR CONSOLIDATORS ISRAEL LTD

ג'ון פוינדקסטר במיזכר לנשיא רייגן:

"פרס שלח את עמירם ניר להציע לארה"ב העברת הכסף לקונטראס"

שמיר ופרס מכחישים • פקיד ממשל בכיר: ישראל דחפה למכירת הנשק לאיראן מנימוקים אסטרטגיים שלה • ועדת המודיעין של הסנאט: הממשל "התפתה" בקלות להצעות ישראל

עמירם ניר

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). נציגי ממשלת ישראל "זכו" בסוף השבוע לתפקיד הראשי בפרשת מכירות הנשק לאיראן.

הכותרת הראשית של "ואשינגטון פוסט" מאתמול מספרת: "תוכנית העברת הכספים לקונטראס נולדה עם ישראלי".

הישראלי הוא עמירם ניר, יועץ ראש הממשלה למלחמה בטרור.

על פי עדויות שנמסרו לוועדת המודיעין של הסנאט, היה ניר הראשון שהציע את הרעיון, בשיחה עם אוליבר נורת' ועם ג'ון פוינדקסטר, בינואר בשנה שעברה. ניר נשלח אז לוואשינגטון על פי בקשת

(סוף בעמוד 2 טור 6)

הנוסח המלא של מיזכר פוינדקסטר

המסר הישראלי: נוכל לסייע לכונן ממשל מתון באיראן

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). להלן תרגום מיזכרו של ג'ון פוינדקסטר לנשיא רייגן מיום 17 בינואר 1986:

ראש ממשלת ישראל, שמעון פרס, שיגר את יועצו המיוחד לטרור, עם הוראות להציע תוכנית, שעל־פיה ישראל, בסיוע אמריקאי מוגבל, יכולה ליצור תנאים שיסייעו לכינונה של ממשלה מתונה באיראן. הישראלים מודאגים מאד מכך שהי־

(סוף בעמוד 2 טור 3)

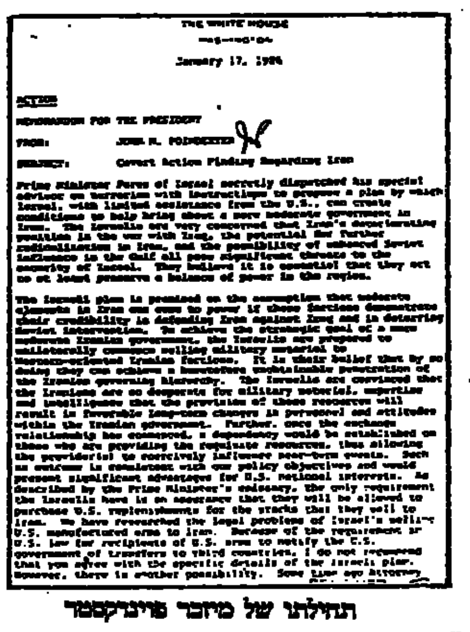

THE WHITE HOUSE

January 17, 1986

ACTION

MEMORANDUM FOR THE PRESIDENT

FROM: JOHN M. POINDEXTER

SUBJECT: Covert Action Finding Regarding Iran

Prime Minister Peres of Israel secretly dispatched his special advisor on terrorism with instructions to propose a plan by which Israel, with limited assistance from the U.S., can create conditions to help bring about a more moderate government in Iran. The Israelis are very concerned that Iran's deteriorating position in the war with Iraq, the potential for further radicalization in Iran, and the possibility of enhanced Soviet influence in the Gulf all pose significant threats to the security of Israel. They believe it is essential that they act to at least preserve a balance of power in the region.

תצלומו של מיזכר פוינדקסטר

מועצת בנק לאומי מתכנסת הערב לישיבה מיוחדת

אמנון גולדנברג התפטר; הורוביץ שוקל להתפטר ממועצת מנהלי בל"ל

זנבר ודברת מועמדים להחליף את אלי הורוביץ אם יפרוש • מעריכים שעוד דירקטורים יתפטרו • 100 מעובדי בל"ל יפגינו מהבוקר בכל יום בקומת ההנהלה עד שיוחזר הכסף • ארנסט יפת המריא לארה"ב

עו"ד אמנון גולדנברג

אלי הורוביץ

מאת נחמיה שטרסלר ואריה לביא

אלי הורוביץ, יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי, עשוי להתפטר הערב ממועצת המנהלים של בנק לאומי.

הורוביץ ניהל בסוף השבוע מספר התייעצויות עם חבריו ממקום שהותו באוסטריה. ל"הארץ" נודע כי הורוביץ פנה לנגיד בנק ישראל ומסר לו שהוא שוקל התפטרות. בתגובה ענה פרופ' מיכאל ברונו כי הוא מבקש ממנו לעמוד בראש ועדת הבדיקה בנושא הפיצויים לארנסט יפת. בבנק ישראל אומרים שאין הם רוצים להפוך ל"סופר מנהלים" של מערכת הבנקאות.

הערב אמור הורוביץ לחזור מחופשתו לישראל, כדי לעמוד בראש ישיבת מועצת המנהלים של הבנק, שתתכנס הערב. חוגים כלכליים ופוליטיים מעלים שני שמות של מועמדים להחלפתו של הורוביץ, בהנחה שאמנם יתפטר. שני המועמדים הם משה זנבר, נגיד בנק ישראל בעבר, ומי שהתפטר לאחרונה מראשות דירקטוריון "סולל בונה". המועמד השני הוא אהרון דוברת, מנכ"ל קונצרן כלל, שהוזכר כבר בעבר כמועמד לתפקיד.

מועד הישיבה הערב עדיין לא ידוע, וייקבע כנראה רק הבוקר. הישיבה המיוחדת, השניה בתוך מיספר ימים, מתכנסת כדי לדון בהמשך המשבר בו נתון בנק לאומי, בגלל תשלומי הפרישה ליו"ר לשעבר, ארנסט יפת.

לסופר "הארץ" נמסר שדירקטורים נוספים עשויים להודיע היום על התפטרותם, ואין מוציאים מכלל אפשרות התפטרות קול־

(סוף בעמוד 2, טור 8)

חדשות הארץ

שיחת היום
עם: יעקב נמרודי, דעות על הגילויים החדשים בפרשת הנשק לאיראן (עמ' 2)
*
שרון מזהיר מפני התפתחות התעשיה בשטחים (עמ' 3)
*
גובר המתח ב"חרות"; שרון עורך כנס־תומכים (עמ' 3)
*
משפחת רווג רוכשת את רסקאר, סוכנת ב.מ.וו., ב־1.57 מיליון דולר (עמ' 5)
*
8 מדינות באירופה דנות בייסוף המארק ופיחות הפראנק הצרפתי (עמ' 5)
*

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית עד בהיר. בלילה קיים חשש לקרה במקומות הרגישים.
הטמפרטורות:
- ירושלים: 3–11 .
- תל־אביב: 7–18 .
- חיפה: 8–16 .
- באר־שבע: 3–16 .

הגולן 2–11, נהריה 6–16, צפת 1–10, טבריה 4–18, שומרון 3–12, נתב"ג 5–18, עזה 7–16, אילת 8–12 .

ע כאן בא שערי הדולר

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4860	+0.0001
נוסעים	1.7662	+0.0004
שחור	1.5500	+0.0200

שער הסל

יציג	1.5119	+0.0018

בגליון זה 12 עמודים

שמיר יפגש עם רייגן בחודש הבא

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, ייפגש ב־18 בפברואר עם נשיא ארה"ב, רונלד רייגן.

הודעה רשמית על כך פורסמה בסוף השבוע בוואשינגטון ובירושלים. נמסר כי שמיר יקיים שיחות עם ראשי הממשל בארה"ב, לרבות מזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ, ומזכיר ההגנה, קספר ויינברגר, על לקחי פרשת איראן־קונטראס.

על־פי בקשתו, ייפגש שמיר גם עם ועדות החוץ וההקצבות של הסנאט ובית הנבחרים.

אל קוראי הארץ

בהתאם לאישור הממונה על המחירים עולה מחיר "הארץ" מהיום בשעור של

12.5%

הנהלת הארץ

חברי קיבוצו של אפרתי דרשו הסבר לפיצויים שאישר ליפת

סיפר למקורביו: בכל פעם שהבעתי הסתייגות משכר יפת אמרו חברים אחרים בוועדה שאלה תנאי השכר המקובלים של הבנקאים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברי קיבוץ גבע, קיבוצו של מיכה אפרתי, שהתפטר ממועצת המנהלים של בנק לאומי, דרשו ממנו להסביר את פרשת הפיצויים לארנסט יפת.

אפרתי (59) שימש כדירקטור בבנק לאומי במשך 11 שנים. הוא נבחר לתפקיד זה על בסיס אישי, על־ידי יפת. אפרתי היה אחד מארבעת חברי הוועדה המרכזת של דירקטוריון בל"ל, שקבעה את שכרו של יפת במשך שנים — הסכם, ממנו נגזרו תנאי הפרישה של מי שעמד בראש בל"ל.

אפרתי, שהתפטר ביום חמישי מהדירקטוריון, משמש כיום מנהל אגף המשק במרכז החקלאי. אמש נערכה פגישה בקיבוץ גבע, בה נדרש אפרתי להסביר את חלקו בתשלום הפיצויים ליפת. למקורביו סיפר כי מדי פעם, כשהביע הסתייגויות מגובה השכר ליפת, אמרו לו החברים האחרים בוועדה כי אלה תנאי השכר המקובלים של הבנקאים.

מרפי מסר לירדן הצעת ישראל: מו"מ ישיר בלי בריה"מ ואש"ף

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

השליח האמריקאי ריצ'ארד מרפי יצא בסוף השבוע לרבת עמון ודיווח שם למלך חוסיין על שיחותיו בירושלים.

מירדן המריא מרפי לקאהיר לפגישה עם הנשיא מובארק.

לקראת ביקורו הצפוי של המלך חוסיין ברומא בשבוע הבא, ביקש שר החוץ, שמעון פרס, משר ההגנה האיטלקי, ג'ובני ספדוליני, לעודד לתמוך בשיחות ישירות עם ישראל ומצרים, בחסותה של ארה"ב, בלי בריית המועצות ואש"ף. מסר זה דומה לדברים שביקש ראש הממשלה יצחק שמיר ממרפי למסור למלך הירדני.

עם זאת, בירושלים מביעים ספקנות רבה באשר לנכונותו של חוסיין לנטוש את בריה"מ וסוריה.

פרס ביקש מספדוליני להבהיר לחוסיין כי גם איטליה מעדיפה אותו על פני מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, כשותף לתהליך השלום.

עוד ביקש פרס שאיטליה תסייע לירדן בפרוייקטים הכלכליים שלה בגדה המערבית.

ספדוליני הבטיח להעביר את הדברים למלך, ולדווח לפרס על תגובתו בעת שיבקר בארץ בעוד כמה ימים.

פרס סעד אתמול במחיצת יו"ר ועדת החוץ של המפלגה הקומוניסטית האיטלקית, ג'ורג'ו נפוליטנו. הוא נועד עם שר החוץ האיטלקי, ג'וליו אנדריוטי, וסקר לפניו את מאמצי השלום. נמסר כי פרשת [illegible] לא הועלתה כלל בשיחות פרס באיטליה. שר החוץ שב אמש בחצות לישראל.

הממשלה שוקלת פיחות ועיקורו מתוספת היוקר; ההסתדרות נגד

התוכנית הכלכלית עוברת סידרת "שיפוצים", ובמסגרתם: לא יבוטלו פטורי המס; מדרגת המס המירבית תהיה כ־48 אחוז, אך בעלי הכנסות גבוהות מאוד ישלמו מס שולי של 54 אחוז, אשר יוגדר כ"מס יסף" • סף המס המוצע יהיה 600 ש"ח לחודש במקום 800 כפי שתוכנן • גורמים כלכליים: "קוברים הרפורמה במס" • הקיצוץ המסתמן בהצעת התקציב — 280 מיליון ש"ח, ורובו מוגדר כ"פיקטיווי"

מאת צבי זרחיה ועדנה ארידור
סופרי "הארץ" לענייני כלכלה

עדיין לא התקבלה החלטה בעניין פיחות השקל. האלם בהתייעצויות בדרג הממשלתי הבכיר הדן בתוכנית הכלכלית נדונה אפשרות של שינוי שער הדולר כדי למנוע האצה של האינפלציה.

ההסתדרות נדרשת תסכים לעיקור הפיחות מתוספת היוקר ולוויתור על חלקים מתוספת היוקר. במקביל, מוצע כי הממשלה תפחית את הפרשות של המעסיקים לביטוח לאומי כדי להקטין את עלות העבודה.

מטרת הפיחות היא להגדיל את רווחיות היצוא שנשחקה בחודשים האחרונים. בין השאר, נועד הפיחות לייקר את היבוא ולהגן על התעשיה המקומית. זאת, לאחר שהיבוא הוזל בראשית החודש, עקב הפחתת המכסים.

בצמרת הכלכלית יש התלבטות בעניין הפיחות. החשש הוא שפיחות השקל יגרום אינפלציה, עלייה של המדד, הבריחה אל הדולר השחור. כאמור, טרם התקבלה החלטה בעניין.

נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, אמר בשבוע שעבר כי אין שער החליפין יכול להישאר ברמתו הנוכחית לאורך זמן. הנגיד אמר עוד כי הוא מחייב עסקת חבילה שתתבסס על הסכמה בין המעסיקים להסתדרות בנושא השכר. הנגיד רואה בשכר את המרכיב העיקרי להפחתת עלויות העבודה.

במשרד האוצר מכחישים רשמית את הידיעות על פיחות השקל. האלם גורם כלכלי רם דרג אישר כי האפשרות לבצע פיחות הועלתה בדרגים הבכירים המעצבים את התוכנית הכלכלית.

מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, ששב הלילה מחו"ל, עשוי להיפגש היום עם שר האוצר, משה נסים, לקדם את גיבוש התוכנית הכלכלית החדשה.

במקביל, יתקיימו בימים הקרובים פגישות של נציגי הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים, וכן של הקבינט הכלכלי שיסכם את הצעות הקיצוץ המוצעות בתקציב המדינה. אם תושג הסכמה של ההסתדרות והתעשיינים לתוכנית, לא מן הנמנע שהממשלה תכנס באמצע השבוע לאישורה.

גורמים ממשלתיים הסבירו אמש כי התוכנית הכלכלית המתגבשת עברה שינויים רבים לעומת ז

(סוף בעמוד 2 טור 3)

הגרעון המסחרי זינק ב־50 אחוז בשלושת החודשים האחרונים ב־86

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

התמורה רבה בגרעון המסחרי של ישראל נרשמה בחודשים האחרונים. בתקופה אוקטובר–דצמבר 1986, עלה הגרעון במאזן המסחרי של ישראל ב־50 אחוזים, לעומת הרמה הממוצעת של הגרעון במחצית הראשונה של 86. בחודשים יולי—דצמבר 1986, עלה הגרעון ב־30 אחוזים לעומת רמתו במחצית הראשונה של השנה, כך עולה מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

בכל שנת 1986 עלה הגרעון המסחרי ב־22 אחוז בקירוב, לעומת רמתו בשנת 1985. בשנת 1986 הסתכם הגרעון המסחרי של ישראל ב־2.4 מיליארד דולר לעומת 1.9 מיליארד דולר ב־1985, ו־2.5 מיליארד דולר 1984.

העלייה בגרעון המסחרי בשנת 86 נבעה מעלייה של 15.7 אחוזים בסך היבוא, שקוזזה חלקית בעלייה של 13.8 אחוזים בלבד ביצוא נטו.

דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ציין אתמול, כי ירידת מחירי הדלק בעולם מיתנה את הגידול בגרעון המסחרי.

מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה עוד, כי יצוא הסחורות נטו הסתכם בחודש דצמבר 86 ב־728 מיליון דולר. מנתונים מנוכים מהשפעות עונתיות מתברר, כי בחודשים נובמבר—דצמבר 86 נרשמה ביצוא ללא יהלומים ירידה של 17 אחוז בקירוב, לעומת הממוצע החודשי בספטמבר—אוקטובר 86. ירידה זו החזירה את היצוא בחודשים האחרונים של 86 לרמתו בתחילת 86. זאת לאחר העלייה שנרשמה ביצוא בחודשים יולי—ספטמבר 86.

חוק להגבלת העתונות בפרסום שמות חשודים — היום בממשלה

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

הממשלה תדון היום בהצעת חוק, שנועדה להגביל את העתונות בנושא פרסום שמות חשודים.

ועדת השרים לחקיקה אישרה לפני מספר חודשים את הצעתו של שר המשפטים, אברהם שריר. לפיה ייאסר על העתונות לפרסם שמו של חשוד בטרם הוגש נגדו כתב אישום, אף ששופט הורה על מעצרו לתקופה של 30 יום לפחות. שר הקליטה, יעקב צור, הגיש ערר על הצעת החוק, והיום תדון בכך הממשלה.

צור טוען, כי אין מקום להגביל את צעדיה של העתונות באמצעות חקיקה ומציע להגיע להסדר של כללי אתיקה מוסכמים.

לדבריו, יוזמי החוק חברי כנסת מפני פירסום שמותיהם במקרה שתיפתח נגדם חקירה, שכן לא ניתן לעצור אותם.

"דיילי ניוז": ישראל פועלת לשחרר פולארד ולגרשו אליה

"חוששת שמידע מפיו יאפשר להגיש כתב אישום נגד רפי איתן"

ניו־יורק (ע"ת). הפרקליט הניו־יורקי, ליאון צ'ארני, פועל, בתמיכת בכירים ישראליים, לשחרורו של המרגל, ג'ונתן פולארד, ולגירושו לישראל, נכתב אתמול בעיתון הניו־יורקי, "דיילי ניוז".

בישראל, לדברי העיתון, מודאגים שמא פולארד יגלה מידע נוסף לחוקרים האמריקאים. ה"דיילי ניוז" טוען כי הישראלים חוששים שמא מידע שימסור פולארד, יאפשר למשרד המשפטים האמריקאי להביא להוצאת כתב אישום נגד רפאל איתן, האיש שגייס את פולארד.

פולארד, שנעצר בנובמבר 1985, משתף פעולה עם החקירה, וגזר דינו צפוי בחודש הבא.

העיתון מסר מפי צ'ארני, כי הוא מעורב בנסיון מאחורי הקלעים להעביר את פולארד לישראל.

לדברי צ'ארני, העונש ההולם את פעולת הריגול של בני הזוג הוא שלילת אזרחותם וגירושם לישראל.

דובר של משרד המשפטים בוושינגטון אמר לכתב רויטר, כי אין הוא יכול להגיב ולאמר אם צ'ארני או מישהו אחר מבקש להעביר את פולארד לישראל.

בני לנדאו, כתב "הארץ" בקליפורניה, מוסיף: טבעת היהלום הנוצץ שהוענקה לאן הנדרסון־פולארד במתנה על־ידי מפעיליה הישראליים, נועדה לעודד את בני הזוג להינשא, כך טענה אשתו של ג'ונתן פולארד, המואשם בריגול לטובת ישראל, בראיון טלפוני קצר עם כתב "לוס אנג'לס טיימס". "בריגול", צוטטה הנאשמת, "הם משוכנעים שבני הזוג יינשאו — למען הוצ־את". היא הכחישה כי שווי הטבעת היה 7000 דולר, כטענת התביעה.

לדבריה, קיבלה הערכת מחיר של כ־1500 דולר, זמן קצר בטרם הוגשה את הטבעת לידי החקירה. עורך־דינם החדש של בני הזוג, ליאון צ'ארני, הכחיש בתוקף את סיפורי התביעה בכלי התקשורת, כי המניע העיקרי לפעולותיהם היה תאוות בצע. "המניע היהודי", קבע צ'ארני, "היה עמדתם האידיאולוגית כלפי ישראל".

צ'ארני הודה כי אן וג'ונתן פולארד בילו את אחד מלילות ירח הדבש שלהם — במימון ישראלי — בקרון שינה מהודר של ה"אוריינט אקספרס", שמחירו 700 דולאר ללילה, אך טען כי מתנה זו, כאחרות, נועדה בסך־הכל להעניק לזוג "הרגשת חשיבות". "בריגול", אמר צ'ארני, "מנסים המפעילים להעניק לך הרגשת חשיבות".

עורך את העמוד: משה ריינהולד

יום המע"מ בבינלאומי - 20 בחודש!

חדש בבינלאומי.

אתה משלם מע"מ ב-15 בחודש ומחוייב ב-20 ללא כל ריבית.

הטבה בלעדית בבינלאומי לבעלי עסק, עצמאיים ובעלי מקצוע חפשי.
חשבונך יחוייב בסכום התשלום למע"מ רק ב-20 בכל חודש, במקום ב־15.
כך תהנה מ-5 ימי אשראי ללא כל ריבית על תשלום המע"מ.
פתח חשבון עסקי או עו"ש משותף בבינלאומי ותהנה מהטבה זו בנוסף ליתרונות האחרים של הבינלאומי.

* מתן האשראי מותנה בקבלה [illegible].
* סכום האשראי מוגבל ל-150,000 ש"ח לחודש.
* הבנק שומר לעצמו את הזכות לשנות את תנאי ההצעה אך בכל מקרה לא לפני 30.6.87.

עשה חשבון נוסף - פתח חשבון גם בבינלאומי.

פרטים נוספים בסניפי הבנק

הבנק הבינלאומי הראשון

هكذا في الأصل

هكذا من الاهل

ראיתי שמעתי

הצעדה של פרס

שר החוץ, שמעון פרס, ערך בערב שבת צעדה של ארבעה קילומטרים מבית־המלון שבו השתכן ברומא עד למקום כינוסה של ועידת המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, כדי לא לחלל את השבת. פרס המריא בחזרה לארץ רק לאחר צאת השבת, במטוס מיוחד שהעמידה לרשותו ממשלת איטליה. העיתונות האיטלקית התעניינה בעיקר בפרשת האבנט, והתשובה שקיבלו מפרס היתה "תקראו על זה בספרו הבא של ג'ון לה קארה".

א. לם

חברי ועד השלום הסובייטי לישראל

משלחת של שלושה אישים מברית־המועצות, חברי ועד השלום הסובייטי, תגיע השבוע לישראל. הוועד הוא ארגון ציבורי הפועל בעיקר בנושאי דו־קיום ופירוק הנשק. השלושה הם ניקולאי ברצקי, ראש המכון לגנטיקה ליד האקדמיה למדעים; בוריס מקרנקו, ראש המחלקה למזרח־התיכון בוועד השלום וקונסטנטין גורודוב, הפרשן המדיני של הביטאון "איזווסטיה". השלושה נענו להזמנת ועד ציבורי שחבריו ביקרו בברית־המועצות, והם חברי הכנסת אורה נמיר, אהרן הראל, מנחם הכהן, שולמית אלוני, ויקטור שם טוב ודוד ליבאי. השלושה ייפגשו כאן עם חברי־כנסת, חברי המרכז הבינ"ל לשלום ואנשי "שלום עכשיו".

א. לם

שנקר נלחם גם בבנק ישראל

רואה־החשבון שמחה שנקר, שניהל במשך שנים מאבק נגד ראשי בנק לאומי, פתח במאבק חדש, הפעם נגד בנק ישראל. שנקר העביר מכתב לנגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, והמפקחת על הבנקים גליה מאור, ובו טען שכבר ביולי 1986 הצביע על פיצויי הפרישה מרקיעי השחקים ששולמו לארנסט יפת, ודרש טיפול בנק ישראל בנושא. שנקר קובל על כך שהמפקח על הבנקים לא התייחס לתלונתו ורק עתה הוליש בנק ישראל לדרוש את הקמת הוועדה לבדיקת הנושא.

שנקר דורש מבנק ישראל להקים ועדה בלתי תלויה אשר תבדוק את כל תהליך קבלת ההחלטות ותיפקוד מועצת המנהלים של בנק לאומי.

אריה לביא

שמחה שנקר — עכשיו בנק ישראל

הפחד השאיר את דולצין בארץ

מי שמוטרד מהיעדרות בוועדת הכספים הוא אריה דולצין. דולצין, בהיותו נגיד "אוצר התיישבות היהודים", שלה 75% ממניות בנק לאומי, הוזמן לישיבת ועדת הכספים יחד עם חברי הדירקטוריון של בנק לאומי לבירור תהליך קבלת ההחלטות לקביעת שיעורי הפנסיה והפיצויים לארנסט יפת. דולצין ביקש מיו"ר הוועדה, ח"כ אברהם שפירא, לדחות את הדיון לסוף החודש בהסבירו שעליו לנסוע לחו"ל. משנודע לחברי הוועדה על כך, הקימו זעקה וחייבו את ח"כ שפירא לזמן מיד את הנהלת הבנק, ואם דולצין לא יוכל לבוא — לקיים עמו דיון מיוחד עם שובו לארץ בעוד שבועיים.

משנודע לדולצין שהוא יצטרך לעמוד לבדו מול הוועדה, הודיע ביום שישי כי הוא דוחה את נסיעתו ומתייצב עם חברי הדירקטוריון בל"ל לדיון בוועדת הכספים, שייערך ביום שלישי הקרוב.

עדנה אדירור

להט הציל מקור

חבר מועצת עיריית תל אביב, אריה צוקר ממפ"ם, השיג בסוף השבוע את מצבם של כ־50 ילדים הלומדים בבית־הספר המיוחד "תקומה" ליד שוק הכרמל. חלק מהתלמידים נעים בעזרת כסאות־גלגלים עקב מחלת ניוון שרירים, והיו ביניהם שהכחילו מקור באין תנורים בבית־הספר. לאחר שפורסמה הפרשה, נזעקו למקום אנשי עיריית תל אביב וראש העיריה, שלמה להט, הורה להציב במקום מיד מערכת של תנורים.

חיים הנדוורקר

בעריכת עידית רוזנבלום

הממשלה שוקלת פיחות ועיקורו

(סוף מעמוד 1)

שתציע נסים לפני כחודש, וכי נסים נסוג, למעשה, מסעיפים רבים בתוכניתו.

עיקרי התוכנית

אלה עיקרי התוכנית המתגבשת:

• רפורמה במערכת המסים. האוצר נסוג מהצעתו לבטל את כל הפטורים ממס, וזאת על פי דרישת ההסתדרות. מוצע לבצע "מיני רפורמה". המס השולי המכסימלי יהיה 48־49 אחוז. אבל, בעלי הכנסות גבוהות מאוד ישלמו 54־55 אחוז מס הכנסה, ומדרגה זו תוגדר כ"מס יסף". זאת כדי לרצות את ההסתדרות, שטענה כי הרפורמה במס פוגעת בעיקר בשכבות העבודה. מדרגת מס זו שתוגדר כ"מס יסף" תוטל לשנה. עדיין לא נקבע איזה שכר יחוייב בדרגת המס הזו. סף המס המוצע הוא 600 ש"ח, לעומת 800 ש"ח בהצעת הרפורמה שהגיש שר האוצר לממשלה. נקודות הזיכוי יופעלו גם להבא, לעומת הצעה ראשונית לבטלן. מס המעסיקים יופחת באופן קבוע מ־7 ל־4 אחוזים. מיסי החברות יופחתו ל־46 — 47 אחוז לעומת ההצעה להפחיתם ל־44 אחוז. עדיין לא התקבלו סיכומים סופיים באשר לשינויים במערכת המס.

• עיקור תוספת היוקר. תמורת ביטולי הפטורים, וגביית תשלום בעבור ביקור אצל רופא ויום אישפוז בבתי־החולים, תסכים ההסתדרות, על פי ההערכה, לעיקור שני שלישים מתוספת היוקר.

גורמים בכירים בירושלים ציינו אמש כי ההסתדרות הסכימה לעקר חלק מתוספת היוקר הבאה שתשולם במשק בראשית אפריל '87.

• קיצוץ בתקציב. הקבינט הכלכלי, הכולל את ראש הממשלה, ממלא מקומו, שר האוצר, ושר הכלכלה, גיבש הצעה לקצץ 280 מיליון ש"ח מתקציב המדינה. זאת, לעומת הצעת קיצוץ של 486 מיליון ש"ח שהגיש שר האוצר לממשלה. רוב הקיצוץ המוצע הינו קיצוץ "פיקטיווי" שאינו תורם לשינוי מבני בתקציבי המשרדים.

• רפורמה בשוק ההון. מוצע להפעיל את הרפורמה בשוק ההון, כפי שהציע משרד האוצר. מגמות הרפורמה: צמצום מעורבות הממשלה בשוק ההון, והגדלת גיוס ההון בידי הסקטור הפרטי.

יהודית וינקלר, סופרת "הארץ" מוסרת: בהסתדרות מכחישים בתוקף כי ישראל קיסר הגיע להסדר עם ממלא מקום ראש הממשלה לעקר או לוותר על חלק מתוספת היוקר, במסגרת עסקת חבילה חדשה במשק, אך באורח מתמיה ההכחשות אינן ניתנות רשמית. הוועדה המרכזת של ההסתדרות תתבקש היום לקבוע "קווים אדומים" למשא ומתן עם הממשלה לנוכח מה שהוגדר אמש: "מכבש פרסומים מגמתיים מהאוצר".

דובר ההסתדרות הגיב בקצרה: "ההסתדרות לא תסכים לעיקור תוספת היוקר".

איגוד העובדים הסוציאליים עומד לערוך היום כינוס והפגנה מול משרד ראש הממשלה

מיזכר פוינדקסטר

(סוף מעמוד 1)

דרדרות מצבה של איראן במלחמת איראן־עיראק, הפוטנציאל של הקצנה דתית באיראן, והאפשרות להתגברות ההשפעה הסובייטית במפרץ [הפרסי] מהווים סכנה ממשית לביטחונה של ישראל. הם מאמינים, לכן, כי הכרחי עבורם לפעול, כדי לשמור לפחות על מאזן הכוחות באזור.

התוכנית הישראלית נשענת על ההנחה כי יסודות מתונים באיראן יכולים לתפוס את השלטון אם יוכלו אלמנטים אלה להוכיח אמינות, בכך שיגנו על איראן מול עיראק, ובכך שירתיעו התערבות סובייטית. כדי להשיג מטרה אסטרטגית זו, הישראלים מוכנים, באורח חד־צדדי, להתחיל למכור ציוד צבאי לגורמים פרו־מערביים באיראן. הם מאמינים שבאמצעות כך יוכלו לחדור את תוך ההירארכיה הממשלתית האיראנית — גישה, אותה אי־אפשר היה להשיג קודם לכן. הישראלים משוכנעים כי האיראנים כה נואשים להשיג ציוד צבאי, מומחיות ומודיעין, עד כי אספקתם של מקורות אלה תסתיים בתוצאה חיובית בטווח הארוך. עלפיה ייערכו שינויים פרסונאליים וישונו הגישות בתוך ממשלת איראן.

יתר על כן, כשתיכנס מערכת זו [של מכירת ציוד צבאי] למהלכה, תיווצר תלות [איראנית] בגורמים המספקים את הציוד, ובאמצעות תלות זו יוכלו הספקים להשפיע על אירועים בטווח הקרוב. תוצאה זו עולה בקנה אחד עם מטרות מדיניותנו, ותוזה יתרון בולט מבחינת האינטרס הלאומי של ארה"ב.

צו שיתיר מכירת נשק ללא דיווח

כפי שנמסר על־ידי השליח המיוחד של ראש הממשלה, בקשתם היחידה של הישראלים היא הבטחה כי הם יוכלו לרכוש ציוד אמריקאי חליפי במקום המלאי שיימכר לאיראן. בדקנו גם את ההיבטים המשפטיים של בעיית מכירת נשק ישראלית לאיראן: בשל דרישת החוק האמריקאי, המחייב מדינות המקבלות נשק מארה"ב להודיע לממשל האמריקאי על העברת נשק למדינות שלישיות, איני ממליץ שתסכים לקבל את הפריטים הספציפיים של התוכנית הישראלית.

אולם, קיימת אפשרות נוספת. לפני זמן מה קבע [היועץ המשפטי של הוועדה למודיעין־חוץ שליד הבית הלבן] ויליאם פרנץ' סמית', כי באמצעות צו תוכל לתת לסי־איי־אי הרשאה למכור נשק למדינות, מבלי שהוראות החוק הדורשות הדיווח יחולו על מכירה זו. יעדיה של ישראל יוכלו, לכן, להיות מושגים — אם הסי־איי־אי, באמצעות סוכן מוסמך, תרכוש נשק ממשרד ההגנה בהתאם ל"חוק הכלכלה" (המצווה על שמירת העיקרון, שלפיו נשק לא יימכר במחיר הנמוך מסך עלותו של הנשק — צ.ב.), הנשק יועבר ישירות לאיראן, לאחר שיתקבל התשלום עבורו.

... האיראנים הצביעו על דרישה מיידית ל־4000 טילי טאו, שיותקנו במשגרים המצויים כבר בידם. הישראלים רגישים גם לרצון האמריקאי העז להביא לשחרורם של חטופינו בביירות, ועמדו על כך שעל האיראנים להוכיח רצון טוב והשפעה, על־ידי שחרור מוקדם של חמשת האמריקאים. שני הצדדים הסכימו כי שחרור החטופים יבוא מיד עם תחילת פעולה זו [מכירת הנשק]. ראש הממשלה פרס ביקש משליחו להדגיש כי הם מבינים היטב את עמדתנו, המורבית על אי־ויתור לטרוריסטים. אולם הם הבהירו כי על קבוצות, אירגונים ותנועות של טרוריסטים — קל יותר להשפיע באמצעות ממשלות, מאשר באמצעות מגע ישיר. בהקשר זה יצויין כי לא הצלחנו להשפיע על אנשי חזבאללה במשך שנתיים של חטיפות. גישה זו, של השפעה [עליהם] באמצעות ממשלת איראן, עשויה להיות דרכנו היחידה להשיג את שחרור האמריקאים המוחזקים בביירות. יש לציין עוד, כי מאז החל דיאלוג זה עם האיראנים, בחודש ספטמבר, שוחרר הכומר וייר, ולא בוצעו כל התקפות טרור שיעיות נגד אמריקאים או ישראלים, או נגד רכושם או האינטרסים שלהם.

שחרור החטופים — תוצר לוואי של קשרים באיראן

לפיכך מוצע כי ישראל תעשה את הסידורים המתאימים למכירת 4000 טילי טאו לאיראן. כספי הכסף לכסוי הוצאות המכירה יועברו לסוכן של הסי־איי־אי, הסי־איי־אי ירכוש את הנשק ממשרד ההגנה ויעביר אותו לאיראן. אם לא ישוחררו כל החטופים עם מכירת 1000 הטילים הראשונים, יוחלו העברות נשק נוספות.

מאידך, מאחר ששחרור החטופים הוא, במובן מסויים, תוצר לוואי של המאמץ לפתח קשרים עם יסודות בעלי פוטנציאל מתון באיראן, יתכן שיהיה ברצונך לכוון מחדש מכירות נשק לקבוצות אחרות בממשלה [האיראנית] במועד מאוחר יותר.

הישראלים דרשו מאיתנו לתת תשובה מהירה, כך שיוכלו לתכנן את המהלך בהתאם. הם ציינו כי המצב באיראן ובלבנון הוא מאד בלתי־יציב.

הם מודעים היטב לכך שכל המבצע יוחסל, אם האיראנים ינטשו את מטרתם למתן את ממשלתם, או ידרשו פעולות טרור נוספות. אותה רגנת בתבנית הישראלית עם המזכירים ג'ורג' שולץ וקספר וינברגר, שר המשפטים אדווין מיז, וראש הסי־איי־אי, ויליאם קייסי. המזכירים [וינברגר ושולץ] אינם ממליצים לבצע את התוכנית. מיז וקייסי מאמינים כי [illegible] מצדיקות את הסיכון המדיני הכרוך בכך, וממליצים כי תאשר את המבצע. בשל רגישות המבצע, מומלץ כי תשתמש בסמכותך לעכב הודעה על כך לוועדות המיקוח [על נושאי מודיעין] של הקונגרס עד לזמן באות.

שיחת היום / שאול צדקא

עם: יעקב נמרודי (בבית הבראה ליד ז'נווה)

על: הגילויים החדשים בפרשת הנשק לאיראן

איך ניר, עם מנטליות הגדנ"ע, הצליח לעבוד על רבים כל־כך?

דו"ח המודיעין של הסנאט האמריקאי מונה ששמעון פרס דחף דווקא את העברת משלוחי הנשק לאיראן. האם מי שעודד אותו לכך היו אתה, שווימר וקמחי?

לא קראתי את הדו"ח, אולם ממה ששמעתי עליו אני יכול לקבוע בוודאות שהיו בו אי־דיוקים וסילופים רבים. הדו"ח מרבה, אמנם, עלי ועל שווימר ועל הפגישות שנערכו בביתי, אבל לנו הוא אינו מסב כל נזק. הוא מתכוון, לדעתי, לעמירם ניר, שכפה את עצמו על האמריקאים.

כיצד הוא עשה זאת?

הדו"ח ניר הלך אצל העורב, אוליבר נורת', ואמר לו ברוח הפיתגם האמריקאי הנודע: "מה שהם יכולים לעשות, אנחנו יכולים לעשות טוב יותר". אולי גם היתה בכיסו ברכה מראש הממשלה.

הדו"ח מונה שהמתווך האיראני, מאנוצ'ר גורבאניפאר, הוא התגלמות חוסר האמינות עלי־אדמות. האם לא ידעת זאת מראש, כשהבאת אותו?

מן ההתחלה ידענו שהוא טיפוס הפכפך ומפוקפק, אבל הוא היה היחיד שסיפק את הסחורה עובדה שבגללו התאפשר שחרור בן הערובה הראשון, עובדה שאחרי שסולקנו מן התמונה — האמריקאים ועמירם ניר נעזרו בו.

מתעורר הרושם שניר זה תיפקד בבליבול בפרשה כולה?

באמת נפלא מבינתי כיצד הבחור הזה איש זה, שעוד לא השתחרר ממנטאליות המדריך בגדנ"ע, לעבוד על ראש הממשלה לשעבר, על ראש הממשלה הנוכחי, ועל שר הביטחון גם יחד. איך הוא הצליח לתחמן את אוליבר נורת', את ג'ון פויינדקסטר, את עדנאן חאשוגי ואת גורבאניפאר, ואולי אפילו את הנשיא רייגן בעצמו. שלא לדבר על העתונאים בישראל. גרוע מכל — נשגב מבינתי כיצד הוא הצליח לשכנע את רוברט מקפארלין לטוס לטהראן. הרי היה זה מעשה בלתי־אחראי להחריד.

אם אתה יודע כל כך הרבה פרטים על השתלשלות הפרשה, מדוע אתה מגלה רק פרטים מעטים מכבה ?

בבוא הזמן, כשהארץ תשקוט, אספר על מעלליו של התחמן הזה, ואז ידעוהו אמות הסיפים. אבל לא אעשה את זה כאן בז'נווה, או בכל מקום בחו"ל. את הכביסה המלוכלכלת הזאת אני מעדיף לכבס בבית.

וילה של יפת בת"א ומחצית כספו עוקלו זמנית — לבקשת גרושתו

אלה יפת: בעלי לשעבר הודיע לי כי הואיל ופרש לגימלאות הוא מצמצם את דמי המזונות החודשיים מ־2550 דולר ל־1800

מאת צבי הראל כתב "הארץ"

בית המשפט המחוזי בתל־אביב הטיל שלשום עיקול זמני, במעמד צד אחד, על וילה בצפון תל־אביב, ששווייה כחצי מיליון דולר, לבקשת אלה יפת, גרושתו של ארנסט יפת, שהיא אם לחמשת ילדיהם והיתה נשואה לו 34 שנים.

כמו־כן הטיל בית המשפט עיקולים על מחצית כספיו של יפת — ניירות ערך, תכניות חיסכון וזכויות שונות שמופקדים בבנק לאומי או שיופקדו בעתיד בבנק.

הווילה שעליה הוטל עיקול, נמצאת ברחוב רנין 20 בשיכון צמרת. היא שייכת ליפת, בנוסף על דירת־גג ב"מגדלי אורי" שרכש ב־800 אלף דולר מפיצויי הפרישה שקיבל, כארבעה וחצי מיליון דולר. גרושתו מתגוררת בדירה ששוויה כרבע מיליון דולר, ברחוב פנקס בתל־אביב, שרכש בעבורה יפת בעת הגירושין.

הבקשות לעיקולים הוגשו בנוסף על התביעה העיקרית של אלה יפת שבה היא מבקשת מתן צו פסקדין הצהרתי שבו יקבע כי מחצית מכל מה שנצבר אצל בעלה לשעבר מפברואר 1948, תאריך נישואיהם, עד לספטמבר 1982, תאריך גירושיהם, תביעתה מתייחסת, בין היתר, למחצית פיצויי הפרישה, באומד כ־4.5 מיליון דולר, ומחצית הפנסיה החודשית שניתנה לו, כ־30 אלף דולר.

ביוני 1986 פנה אליה בעלה לשעבר, טוענת אלה יפת, והודיעה לה כי הואיל ופרש לגימלאות, במאי 1986, הוא מצמצם את דמי המזונות החודשיים מ־2550 דולר ל־1800 דולר. באמצעות פרקליטה, עו"ד ד"ר יוסף שגב, היא טוענת כי בעלה הסתיר במנה את סכום פיצויי הפרישה שניתנו לו, וכן את סכום הפנסיה החודשית, הדבר נודע לה מן העיתונות.

פרס שלח את עמירם

(סוף מעמוד 1)

ראש הממשלה, שמעון פרס, לשכנע את הבית הלבן להמשיך במכירות הנשק לאיראן, לאחר שהופסקו על פי המלצתו של רוברט מקפארלין בתחילת דצמבר.

בביקורו בוואשינגטון, ב־2 בינואר, מיד לאחר שנפגש עם עמירם ניר, הציג ניר שלוש אפשרויות לסייע למורדים בניקרגואה: להעביר אליהם כספים "ישראליים"; להשתמש בישראל כצינור להעברת הכספים; לגבות מהאיראנים מחיר מופרז בעבור הנשק ולהעביר את ההפרש למורדים.

ביקורת נוקבת מטיחה ועדת המודיעין של הסנאט בממשל, על ש"התפתה" בקלות להצעותיה של ישראל, ולא בדק אם מטרותיה של ארה"ב עולות אמנם בקנה אחד עם אלה של ישראל.

(עי"ר). מר פרס אמר, כי עסקות הנשק עם איראן בוצעו על ידי ישראל בתמיכה יותר מחוזה, מאשר הספקת נשק צבאית ממשלתית.

אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות, מוסר: ראש הממשלה, יצחק שמיר, הגדיר אמש את הפרסומים מטעם הסנאט האמריקאי על המעורבות הישראלית באיראן כפרסומים חסרי כל בסיס מציאותי.

הורוביץ שוקל להתפטר

(סוף מעמוד 1)

קסירות של כל חברי מועצת המנהלים של בנק לאומי. שניים מחברי מועצת המנהלים של הבנק — יחזקאל הרמלך, ראש עיריית רחובות, והפרופ' אהרן בן עזר, מסרו ל"הארץ" כי הם כבר הציעו בעבר התפטרות של כל חברי מועצת המנהלים, אך הצעתם נדחתה מתוך הנחה שהבנק נכנס לתקופה קשה. [illegible]

אמנון גולדנברג: התפטר

ד"ר אמנון גולדנברג, החבר במועצת המנהלים של בנק לאומי, הודיע אתמול, ממקום שהותו באוקספורד, על התפטרותו. גולדנברג הוא הדירקטור השלישי בבנק לאומי, המתפטר תוך שבוע, לאחר התפטרותם של התעשיין יוסף פקר ומיכה אפרתי מקבוץ גבע. בדירקטוריון בנק לאומי נותרו 7 חברים — שניים מהם תושבי חוץ.

במכתבו כותב גולדנברג להורוביץ: "מספר פעמים אמרתי לך כי אני שוקל התפטרות, ועתה, לאור הנסיבות שנוצרו בבנק, גמלה בלבי ההחלטה לבצע מחשבה זו. כידוע לך, לא נמניתי עם קובעי השכר ותנאי הפרישה של ארנסט יפת. לאחר שנתבררה לנו הפרשה — הסכמתי לשמש חבר הוועדה, שעליה הוטל לשכנע את יפת לוותר מרצונו על חלק מהפיצויים והפנסיה.

שביתת מחאה בבל"ל

עובדי בנק לאומי מחדשים היום את העבודה, לאחר שביתת מחאה בת יום אחד. עם זאת, החליט הוועד הארצי של עובדי הבנק להתחיל מהיום בשביתה של כ־100 איש [illegible] לקופת הבנק.

בשביתה יטלו חלק מדי יום חברי ועד העובדים, ביחד עם עשרות עובדים שיגיעו באוטובוס, מסניפים שונים. היום ישבתו עובדים מסניפי בל"ל בחדשה.

יפת יצא לארה"ב

(ע). יפת יצא במוצאי שבת לארה"ב. הבנקאי הפורש סירב להגיב על הדברים הקשים שנאמרו עליו בימים האחרונים, או על מטרת נסיעתו.

גדעון אלון, כתב "הארץ" מוסר: יו"ר ההנהלה הציונית, אריה דולצין, כינס שלשום ישיבה מיוחדת של ההנהלה הציונית לדיון על ההתפתחויות האחרונות בפרשת בל"ל. דולצין הודיע כי בכוונתו להציע הקמת ועדה הנהלתית מיוחדת שתבחון את עתיד מערכת היחסים בין התנועה הציונית, אוצר התיישבות היהודים ובל"ל.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

נחת ואי־נחת

המנצח והכנר מתוצה וחברת הסופראן קאתלין באטל בקונצרט הפילהרמונית מס' 5 סידרה א', בהיכל התרבות בתל־אביב.

בתכנית: יוסף טל — סימפוניה מס' 4; וילה לובוס — "באכיאנה בראזיליירה" מס' 5; מוצארט — "אקסולטאטה יובילאטה" ק.165; פרוקופייב — סימפוניה מס' 5

בקבוצת הקונצרטים מס' 5, בהם ציינה הפילהרמונית מלאת 25 שנה ל"מכון למוסיקה ישראלית" (בית ההוצאה הממלכתי שלנו), בוצעה, בבכורה עולמית, הרביעית שבסימפוניות מאת יוסף טל (נולד 1910). טל, בכיר מלחיני ישראל, מן הגדולים בהם, ונודע בעולם, מסר לפילהרמונית ולנו יצירה סימפונית הראויה לשמה, לשמו ולשם הפילהרמונית, שהזמינה (!) יצירה זו לכבוד יובל ה־50, אך הציגה אותה בקונצרטים שלא מן החגיגיים, ובחולקם — אף בתחילית.

ביד אמן בוטחת וברוח שכולה חיוב, גיבש טל געשים ולחשים של צלילים לאמירות ורמיזות, הוורמות זו אל זו בהיגיון ובהשראה, ומספרים על עוצמתם של קצבים ומקצבים, על יופיים של קווים מלודיים, ועל עושרם המרתק של מירקמים ושל מיגוונת גונים כליים. טל, שחש היטב את העיתים, את זמן התרחשות היצירה, ואת מועד ביצועה, יצר כאן שיר שבח כפול — למוסיקה ולכלי היפה, שפילהרמונית שמו. מהטה והפילהרמונית נענו יפה לאתגרי היצירה. על אחת — צרו: אילו הצטיינו הפילהרמונית ומהטה ביוזמות ובהזמנות, ייתכן שהיינו מאזינים אמש ל"תשיעית" של טל ולא ל"רביעית" בלבד.

אילו בוצעה אמש תוכנית הקונצרט המקורית — היו זוכים המנויים לשמוע את־זמרת המצו־סופראן, פלורנס קוייבאל, שכולה שפע עצום של קול ורגש, ושקולה, בשירי מאהלר, בוכה ומטריף כנגד אחת הטראגדיות הקשות בעמה, [illegible] של אמת, אב הפילהרמונית ניבנה את מנויה בקונצרטים אלה, בשינויים מפליגים ביותר (שונו שני שלישים מן התוכניות), וללא כל הסבר או התנצלות, החליטה שזה הזמן להופעתה של קאתלין באטל.

כיוון ששמענו מפי באטל צלילי סופראן נפלאים, שכוחם לא בתרועה, אלא בשקט פנימי, בתביבות כובשת ובחיוך, וכיוון שבפשטות שירתה יש גדולה, לא היה מקום להצטער על האמנה לזימרה שכזאת. אפשר גם היה לשמוח, כי לפחות במקום ה"אראאיקה" המובטחת של בטהובן, הגיעה "החמישית" של פרוקופייב ולא "שהרזדה". אך מכאן ועד לנחת ושביעות־רצון מן החילופים המופלגים שבתוכנית, מן המבנה הבלתי מספק, ומן הנגינה הלא עמוקה אל פרוקופייב (ריכוך וקלילות־יתר של תכנים, גוונים וסמפי, יש כיברת דרך ניכרת.

בצער רב הננו מודיעים על פטירתה של

אמי, חמותי וסבתנו היקרה

סוניה יערי

אשת המנוח שבגא יערי ז"ל

הלויה תצא היום יום ראשון י' בטבת תשמ"ז 11.1.87 בשעה 12.45 מבית המנוחה, נתניה רח' הרב קוק 57 לבית העלמין שכון ותיקים

הבן: אביעד

הכלה: אירית

הנכדות והנכדים ומשפחות יערי וסלומי

אבלים וכואבים על מותו של

בצלאל רוזנבלום

הלויה תתקיים היום יום ראשון י' טבת תשמ"ז 11.1.87 בשעה 2 אחר הצהרים בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים

נפגשים ליד השער החדש

שבעה יושבים בבית המנוח רח' קלונימוס 9, תל־אביב

אבלים:

אשתו: פנינה

בנו וכלתו: יאיר ועדנה רוזנבלום

בתו וחתנה: עליזה ומנחם קופרמן

נכדיו

וכל משפחתו

שש שנים חלפו מאז נלקח מאיתנו יקירנו

אברהם תאומים

ז"ל

בכאב ובאהבה

נצור עמנו זכרו

י' בטבת תשמ"ז

המשפחה

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת

אמנו וסבתנו היקרה

צפורה (פייגה) שורץ

הלויה תצא היום, יום ראשון י' בטבת תשמ"ז 11.1.87 בשעה 15.00 אחה"צ מביתה בעפולה, רח' האתרוג 14 ותעבור דרך בית־הכנסת הגדול, לבית העלמין בעפולה

אבלים:

בניה: פסח וחנה שורץ

מנחם ודבורה שורץ

שרגא והנרייטה שורץ

בתה: לאה ושי ז'רז'בסקי

הנכדים והנינות

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

אמנו וסבתנו היקרה

בתיה פוגל

אלמנת אברהם פוגל ז"ל

הלויה תתקיים היום, יום ראשון י' בטבת תשמ"ז (11.1.87) בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין בזכרון־יעקב. אוטובוס יעמוד לרשות המלווים ברחבת הבניה בהיכל התרבות בתל־אביב, בשעה 12.30

השבעה בבית המנוחה רח' הרב קוק 34 תל־אביב

המשפחה האבלה

בצער רב וביגון קודר אבלים אנו על אמנו סבתנו ואחותנו היקרה והאהובה

אסתר נתנאל

אלמנת ר' משה נתנאל זצ"ל

בת ר' טוב מסה זצ"ל

שאיננה עוד איתנו

הלויה תצא היום יום ראשון י' טבת תשמ"ז 11.1.87 בשעה בשעה 10.30 לפני הצהרים מבית הכנסת "קול יהודה" רח' ליליינבלום 5, תל אביב לבית העלמין בהר המנוחות ירושלים

אוטובוסים יעמדו לרשות המלווים

בתה וחתנה: תקווה ומתי גולדשמיד

בתה וחתנה: אביבה ובן־נון מוזס

בנה וכלתה: יהודה־נחום וגילה נתנאל

נכדיה: איריס, דני, דורית, רון, טל ואיתי־משה חי

נינותיה: תכלת וקרן־אסתריקה

אחיה: יהודה מסה ובי"ב

אחותה: רוזי מסה

והמשפחה בארץ ובחו"ל

יושבים שבעה בבית המנוחה רח' טאגור 44, דירה 20 רמת אביב

יקירנו

שבתי שיכמן

איננו

הלויה תצא היום יום ראשון י' בטבת תשמ"ז 11.1.87 בשעה 2.00 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בנחלת יצחק

כואבים: דינה

צ'יבי

גידי, שולה ואיתי

שרי, אורי, אפרת ויעל

וכל בני המשפחה

המעלות של

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסימום	הטמפרטורות אתמול		
אמסטרדם	−10	−4	מעונן	−2	1
אתונה	7	14	מ"ח	8	11
בוקרשט	−7	−2	מ"ח	—	—
בריסל	−4	−10	מעונן	−2	2
וינה	−5	−2	מושלג	−11	−7
ז'נבה	−1	1	שלג וגשם	−2	−5
לונדון	−5	0	מושלג	−4	0
ליסבון	8	13	מעונן	7	14
מדריד	2	8	מ"ח	−4	6
ניו־יורק	−3	0	מושלג	−2	4
פאריס	−5	−1	מושלג	0	2
פרנקפורט	−8	−4	מעונן	−6	−4
ציריך	−5	0	מולשג	—	—
קהיר	11	18	מ"ח	10	18
קופנהאגן	−16	−9	מעונן	−5	0
רומא	8	12	גשום	3	6
שטוקהולם	−25	−18	מ"ח	−20	−16

הנוסע המאושר

אל על

דחפון

שרות מודעות טלפוני של דחף

לבעלי כרטיס אשראי

03-611001

שרון מזהיר מפני התפתחות התעשיה הפלשתינאית בשטחים

"לסיסמאות בנוסח העלאת רמת החיים בשטחים יש תוצאות חמורות בשטח ויש להרים את המסך ולדון בנושא"

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"אני רואה סכנות חמורות לסחר ולמשק הישראלי בעקבות התפתחות התעשייה בשטחים, וביקשתי לקיים דיון ממשלתי בבעייה" — כך אמר בסוף השבוע שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, בהופיעו בפני באי המועדון המסחרי והתעשייתי בתל־אביב.

לדברי שרון, התפתחות התעשייה בשטחים, הממומנת באמצעות זרם בלתי פוסק של כספים, המגיעים מארצות ערב, פוגעת בתעשייה הישראלית. "לסיסמאות בנוסח העלאת רמת החיים בשטחים יש תוצאות חמורות בשטח, ויש להרים את המסך, ולדון בנושא" הדגיש שר התעשייה.

בהתייחסו על פרוייקט הלביא, הסביר שרון כי בפרוייקט מועסקים אלפי עובדים, מהם 300 עד לים חדשים. לדבריו, המטוס יהיה הטוב מסוגו בעולם בשנות ה־90', והוא כינה "שעה חמורה" את האפשרות שישראל תרתע ותבטל את הפרוייקט אחרי כל ההשקעות העצומות שבוצעו בו. שרון ביקש, עם זאת, לציין כי מדובר בפרוייקט שעשוי להימשך 25 שנה, ובפרק זמן כה ארוך עשויים לחול שינויים במצב הפוליטי, ובכלל זה בתמיכת ארה"ב בישראל.

שר התעשייה והמסחר הביא בפני הנוכחים את נתוני הייצוא העדכניים לשנת 1986, לפיהם גדל הייצוא התעשייתי, כולל יהלומים, מ־5.5 מיליארד דולר בתחילת השנה ל־6.3 מיליארד דולר בסופו — גידול של 13.1 אחוז. שרון ביקש להדגיש כי אין להיתפס לאופטימיות בשל נתונים אלה, כי ריווחיות הייצוא נמצאת בירידה, ואם ב־87' לא יחול שינוי כלשהו — ריווחיות הייצוא עלולה להגיע בשיעור נוסף.

בהתייחסו לתוכנית הכלכלית החדשה, אמר שרון כי הסוגיה העיקרית היא שאינה מטפלת בבעיות הייצוא. לדבריו, יש להוריד את נטל המס על חברות תעשייתיות מ־45% ל־36%, להוזיל את עלות העבודה על־ידי הפחתת תשלומי המעבידים לביטוח הלאומי ב־5%, לבטל את היטל בין 3 האחוזים על יבוא תון מחו"ל, ולהמשיך את הסדר ההנחות במס על עבודה במשמרות.

שר ההגנה האיטלקי, ג'ובאני ספאדוליני, לוחץ ידיים עם שר החוץ הישראלי, שמעון פרס, בעת פגישתם, שנערכה אתמול במלונו של פרס ברומא. (צילום: אי־פי)

משרד האוצר ובנק ...קבע, כי התעלמותם של ...מים אלו מבעיות הייצוא שנת '86 גרמה מדיניות בנושא, אובדן שנת צמיחה חסרת תקדים ביצוא. ...טמן ציין, כי נתוני 1986 ...אנו ביום ו' מעידים שהגידול ...המשלתי ביצוא מסתכם בכ־50% בהשוואה לתוכנית הממשלה.

לאוטמן אמר שראשי האוצר ובנק ישראל הציגו בפתיחת השנה של שנת '86 תחזית אופטימית לגבי התפתחות הייצוא, אך בפועל היתה בכך הטעיה שכן באותם חודשים גר־ היה שיעור משמעותי ביצוא.

לאוטמן הדגיש עוד, כי נתונים אלו מחזקים את דעתו, שהמעסיקים לא יתנו את ידם לביצוע כל תוכנית כלכלית שלא תתן פתרון לבעיות המרכזיות של המשק — הגרעון הגדל במאזן התשלומים והאובדן כושר התחרות של הייצוא בחו"ל.

אפשר לדון בהסכם של בל"ל עם יפת כ"עושק המיעוט"

פרשנות משפטית / פרופ' אריאל פרוקצ'יה

לליבונה של שאלת האפשרות לביטול הסכם הפרישה להבא של ארנסט יפת יתוארו להלן מספר נורמות יסודיות של דיני החברות:

● נורמה מס' 1: כל עיסקה בין חברה לבין חבר בדירקטוריון שלה — לרבות עיסקה הנוגעת לתנאי שכר, פיצויים ופרישה — נגועה מטבעה בהתנגשות אינטרסים. לכן היא ניתנת לביטול, לפי רצון החברה, אלא אם קיבלה אישור מאת המוסדות המוסמכים לאשרה. כרגיל, המוסד המוסמך לאשר עיסקאות מעין אלו הוא האסיפה הכללית של בעלי המניות; ואולם החברה רשאית לקבוע בתקנונה כי אישורו של הדירקטוריון החברה יספיק לעניין זה.

לאור הנוהג של בעלי מניות השליטה בבנק, כי כלל לא ידעו על תנאי העיסקה של בכירי הבנק, סביר להניח כי העניין לא הובא לאישורה של האסיפה הכללית. מן הראוי לבדוק, על כן, האם תקנון הבנק שלל מן האסיפה את כוח הבקרה שלה, והעתיק אותו אל הדירקטוריון. גם במקרה כזה כדאי לבדוק האם הדירקטוריון נדרש לשאלה במלואה, ואישר את מה שאישר לאחר שנמסר להבהיר מכלול העובדות הרלוואנטיות.

● נורמה מס' 2: לא כל עיסקה ניתנת לאישור. ישנן פעולות, שהדין מכנה אותן "עושק המיעוט", שאין כל אפשרות לשריין אותן מפני ביטול, ואפילו לא באסיפה הכללית של בעלי המניות, ואפילו לא ברוב גדול. "עושק המיעוט" הוא, ביסודו של דבר, פעולה המעתיקה עושר או טובות הנאה אחרות, מאלה שאין להם שליטה בחברה לאלה שיש להם שליטה בה, ללא פיצוי סביר והולם לחסרי השליטה.

תנאי העסקתו של בעל שליטה ייחשבו לעושק המיעוט — אם בעל השליטה נטל לעצמו נכס של החברה, שאינו עומד בפרופורציה סבירה לשווי השירותים שהעניק לתאגיד.

● נורמה מס' 3: הדירקטורים בחברה חבים לחברה חובת אמון. עיקרן של אלה שלא להעדיף את תועלתם הפרטית על תועלת התאגיד. הם גם חבים לחברה חובות זהירות. מתוקפת אלה נגזר הנטל לפקוח עין מיומנת ובוחנת על מהלכיו העקרוניים של התאגיד, ולא להסתתר מאחורי הטענה "לא ידעתי" או "לא הבנתי את מה שעלה על סדר יומה של המועצה". דירקטור שאישר עיסקה בלתי־רציונלית לתאגיד, מטעמים של קידום ענייניו הפרטיים (הפרת חובת אמון), אחראי לפצות את החברה, מכספו הפרטי, על כל נזק שנגרם לה בכך. זה גם דינו של דירקטור שעצם עיניו, והפר את חובת הזהירות שלו כלפי התאגיד.

● נורמה מס' 4: אחריות דומה רובצת גם על בעלי מניות השליטה בתאגיד. אם אישרו עיסקה בלתי־רציונלית, כדי לקדש את ענייניהם האישיים, או מתוך עצימת עיניים רשלנית מתוצאותיהם כבעלי מניות שליטה — הם חשופים בכיסם הפרטי לתביעת־פיצויים על הנזק שהסבו לחברה.

● נורמה מס' 5: משנפגעה זכותו של התאגיד, על־ידי נושאי משרה שבו, הוא יכול לפנות לערכאות לצורך אכיפת זכויותיו. כרגיל, תביעות מטעם החברה הן בסמכות הדירקטוריון; ואולם — אם הדירקטוריון אינו יכול, או אינו חפץ, לתבוע את עלבונה של החברה מאלה שעשקוה, מאפשר הדין לכל בעל מניות — ואפילו אין לו בבעלותו אלא מניה אחת יחידה — לעמוד בדין, ולתבוע את הנזק על מכלול הנזקים שהסב לחברה.

למרבית הצער, פירות התביעה, אם היא מוכתרת בהצלחה, אינם נשארים בכיסו של בעל המניות התובע. שהרי הוא פעל בעניין זה כנציגה של החברה. הפירות מתרמים, איפוא, לקופתה של החברה.

אהרון בן עוזר אחד משבעת חברי מועצת המנהלים של בל"ל

לא התעניינו. באנו לישיבות פעם בחודש בלי להכיר את הנושאים

מאת אריה לביא

"זה מצב עגום. מעולם לא היה בנק לאומי במצב כזה, גם לא לאחר פרסום מסקנות ועדת בייסקי. אי־אפשר להמשיך כך; זה פשוט בלתי־אפשרי. אני הצעתי בשנים האחרונות מספר פעמים לחברי הדירקטוריון לקום ולהתפטר" — אומר אהרון בן עוזר, אחד משבעת חברי מועצת המנהלים של בנק לאומי, המשמשים בשלב זה בכהונתם.

"הדירקטוריון", אומר בן עוזר, בשיחה ראשונה על בנק לאומי, מאז נכנס לתפקידו כדירקטור לפני כארבע שנים, "פעל למען האמת בצורה מוזרה. אילה לא הייתי רגיל, ואני מודע לכך שזו גם אשמתי. לא שאלנו, לא התעניינו. היינו מופיעים פעם בחודש לישיבה, מבלי להכיר את נושא הישיבה. כעת, לאחר שאלי הורביץ נבחר ליו"ר, יש שינוי מסויים: אנו מקבלים חומר הביתה כמה ימים לפני הישיבה, כדי לדעת מה קורה, אבל קודם סירבו לתת לנו חומר, בטענה של סודיות.

"אני מבין שאין לנו מנוס, אלא ללכת בצורה כאובה, חוכל שכך זה יצטרך להסתיים. אולם איני בטוח שאני מוכן להמשיך ולשאת באחריות, למרות שכעת יש כבר אווירה אחרת בבנק. ורק (הכוונה לתעשיין ארנסט ורק) שהתפטר מדירקטוריון בל"ל, מספר שבועות אחרי ארנסט יפת, ביוני 1986) צדק כשקם והתפטר.

לא ברקע, רק אחריותנו

"כיום קשה לי לעכל את האסון בו הדברים התגלגלו בבנק. אותי בירך בבנק לאומי משך שנתיים אחרי שהצעתי כדירקטור, במקומו של אהרון פרנק, נציג הפדרציה בבנק בעבר. אחרי שבהזדמנות, עליתי לקבר אבי וסיפרתי לו בגאווה רבה שנבחרתי כדירקטור בבנק לאומי. כעת אני כבר לא יודע ממה נבעה ההתלהבות שלי; כמה הייתי כל־כך גאה.

"כיום אני בן 67, אבל כשנבחרתי הייתי בין צעירי הדירקטורים. כעת הגעתי לאחד המבוגרים. איני מסיר מעליי את האחריות. כאוב לי שכך אני מרגיש, אולם עד לפני חודש לא ידעתי על תנאי השכר והפרישה של ארנסט יפת. זו גם אחריותי. בדירקטוריונים אחרים, בהם אני מכהן, אני בודק ויודע ברזוק כמה מקבל כל מנהל. כאן לא בדקנו, ועל זה אנו אחראים. אני רק תוהה מה יהיה כעת עם הבנק, אך את המצב הנוכחי — הציבור לא יקבל, ובצדק."

14 תלמידים מא־נג'אח נעצרו; 3 למעצר מינהלי לחצי שנה

צו הסגירה נגד האוניברסיטה השכמית הוארך בעוד שבוע; גורמי ביטחון: מידע על פעילויות עוינות

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בגדה

צו הסגירה שהוצא לפני שבוע נגד אוניברסיטת א־נג'אח בשכם הוארך בעוד שבוע. גורמי ביטחון מסרו כי הצטבר בידיהם מידע לפיו "הסטודנטים מתכננים לקיים בקמפוס פעילויות עויינות."

במקביל, נעצרו 14 תלמידים מא־נג'אח, ארבעה מהם חברים במועצת התלמידים. נגד שלושה מהם, נאבר ברייק, חליל עאשור ולוואי עבדה, הוצא צו מעצר מינהלי לשישה חודשים. חליל עאשור היה ראש מועצת התלמידים בא־נג'אח, ונעצר בעבר מעצר מינהלי מספר פעמים. לוואי עבדה, ששוחרר בעסקת החליפין עם אחמד ג'יבריל, הוא הכתב של העיתון המזרח־ירושלמי "אל־פג'ר" בשכם. זו הפעם השניה, שבה שלטונות הביטחון מוציאים צו מעצר מינהלי נגד עבדה מאז שחרורו בעסקת החליפין.

דובר א־נג'אח, ד"ר עבד אל־לטיף עקל, גינה נמרצות את הצעדים שנקטו שלטונות הביטחון נגד המוסד ונגד תלמידיו, וקרא לבטל את צו הסגירה ולשחרר את התלמידים העצורים. הוא קבל על שהשלטונות מפלים לרעה את א־נג'אח, ומענישים אותה יותר מכל מוסד להשכלה גבוהה בגדה, ואמר כי הדבר גורם שיבושים קשים בפעילות האקדמית בקמפוס.

מקור בטחוני בכיר אמר בשבוע שעבר, כי המינהל האזרחי יימנע מסגירת אוניברסיטאות בגדה כאמצעי ענישה, אך ימשיך לעשות זאת כאמצעי־מנע, אם יהיה בידיו מידע המצביע על פעילות עויינת המתוכננת באוניברסיטה כלשהי.

באוניברסיטת בית־לחם התקיימה אתמול עצרת רבת משתתפים לציון יום השנה לייסודו של ארגון אל־פתח. במהלך העצרת הושמעו סיסמאות תמיכה ב"פתח" ובמאבק המזויין נגד מדינת ישראל והציונות. טרם כינוס העצרת ערכו התלמידים תהלוכה ברחבת הקמפוס, אך נמנעו מלצאת את שעריה. כוחות הביטחון לא התערבו בנעשה.

קור ע... מפולין בעיר ... אולם ... במיוחד ... הטמפרט... שם היו ... מטמפרטור... הלסינקי ... לאפס ובצ... בגמל הא...

ח"כ דדי צוקר מציע "חוק פומביות שכר מנהלים"

...ות לשנה — על פי ההצעה — יצטרכו חברות הנסחרות בבורסה לדווח על רמת השכר של עשרת הבכירים במוסדותיהם

מאת עדנה ארידור
כתבת "הארץ" לענייני כלכלה

על חברות ציבוריות, ממשלתיות והחברות הנסחרות בבורסה, תחול חובת דיווח אחת לשנה, לממשלה ולכנסת, על רמת השכר של עשרת הבכירים במוסדותיהם. חובת הדיווח כלולה בהצעת חוק פומביות שכר מנהלים והחברות", שיניח היום על שולחן הכנסת ח"כ דדי צוקר (רצ), כדי להפסיק ...

המשולם בחברות ביטוח.

הכוונה היא להעמיד כל חברה או גוף ציבורי, שהציבור ממנן, לביקורתו של הציבור, וכך ליצור נורמות ציבוריות שלא יאפשרו, תחת מעטה של סודיות, מעשים דוגמת אלה שקרו לאחרונה בבנק לאומי, קובע ח"כ צוקר.

השכר המוגדר בהצעת החוק כולל כל ההוצאות — הסמויות והבלתי־סמויות. חובת הדיווח של ...

גובר המתח ב"חרות"

אריאל שרון מכנס כנס תומכים גדול מקרב צירי ועידת חרות

מאת אילן שחורי

השר אריאל שרון עומד לכנס הערב במרכז הקונגרסים, שבגני התערוכה בתל אביב, כנס תומכים גדול, מקרב 2000 צירי ועידת חרות, אליהם נשלחו הזמנות אישיות.

הכנס המתוכנן של שרון גורם ביומים האחרונים עצבנות ומתח בתנועת החרות, בעיקר על רקע המגעים אותם מנהלים ראש הממשלה יצחק שמיר, ויו"ר נשיאות הוועידה, משה קצב, לכינוס המושב השני של הוועידה בסוף מארס.

סופר "הארץ" מציין, כי שמיר מתח בסוף השבוע שעבר ביקורת נוקבת על שרון לקראת הכנס המתוכנן ואמר, כי ישנם אישים בתנועת החרות הרואים את חזות הכל בהבלטת עצמם. בשיחה ל"הארץ" אמר אתמול שרון, כי אינו מבין את המתח וההתרגשות בתנועה לקראת הכנס שהוא מקיים. "תמיד טענו שאין לי תומכים ואין כלל כוח מאחורי. אני הייתי זה שצריך לגלות עצבנות. התנועה משותקת זה זמן רב, ולא קיימה כל דיון רציני. צריכים לשמוח על ההזמנות כאות שאני מכנס חברים, ומטרתי היא להביא לאוחדות התנועה ולא לפלגנות, כפי שיש המאשימים אותי," אמר שרון.

לדברי שרון לא ידוע לו על הסכם שהושג לקראת כינוסה הקרוב של הוועידה, אולם הדגיש, כי אין קושי להביא לכינוסה הקרוב. "לא שמעתי על הסדר בין שמיר ודוד לוי, אני מוכן שכל נושא יבוא להכרעת הוועידה. תנועת החירות היא תנועה דמוקרטית ותמיד מתקבלות בה החלטות על פי דעת הרוב".

שרון אמר כי בכנס היום יקרא לקיומה של הוועידה עד סוף פברואר, להפיכתם של חברי הוועידה לחברי המרכז, לאיחוד עם המפלגה הליבראלית, לבחירתו של שמיר כיו"ר התנועה ויו"ר הנהלתה, ולבחירתם של בעלי התפקידים המרכזיים בתנועה.

סופר "הארץ" מוסיף כי בסוף השבוע חזר לארץ סגן ראש הממשלה, השר דוד לוי, והבוקר לפני ישיבת הממשלה, הוא עתיד להיפגש לשיחה עם יצחק שמיר.

תלמיד כתה י' לשר נבון על מבחן בשירת ביאליק:

"גם אותך, אדוני, לא מעניינת אכזבתי כאשר אהובתי בוגדת בי"

מאת גילי מגולד
כתבת "הארץ" לענייני החינוך

"אם מתעסקים חולכים המורים, שמשקשים של שירה ופסוק ואימרה, משוקפים בקירבה, כלום משטוש העבודה הזאת, תסייע לשמור על כבוד המורה העברי?" דברים אלה אמר ד"ר אברהם גרין, המפקח־המרכז על הוראת הספרות במשרד החינוך, בדיון מוסבי של סופרים ומורים, על הצורך בשיבה לשינון בעל פה של קטעים מיצירות מופת.

הדיון נערך בסוף השבוע בבית הסופר בתל אביב. ד"ר גרין ציין, כי רבים מהמורים, גם הצעירים שבהם, אינם יודעים לחבב על התלמידים יוצרים קלאסיים, כמו ביאליק; אינם בעלי טעם ספרותי מגובש ונגררים אחרי אופנות חולפות. הוא קרא לפני באי הדיון מכתב שכתב תלמיד כיתה י' לשר החינוך יצחק נבון, על לימוד הספרות בבית ספרו, כפי שהוא משתקף בעיניו ובעיני חבריו. בין השאר כתב על שירת ביאליק: "לדעתי ולדעת רבים מחברי, שירים אלה משעממים ואנו איננו רואים צורך בלמידתם". עוד טען התלמיד, כי המבחן בו עליו לגלות בקיאות בשירי ביאליק, הוא חסר תכלית ובזבוז זמן, משום שחומר שאינו חביב על התלמיד, ממילא פורח מראשו, תוך זמן קצר.

"מבחן שבו צריך לדעת את בעיותיו, צרותיו, והרגשותיו של משורר, שעם כל הכבוד לו, לא מעניין אותי, כפי שאותך אדוני, לא מעניין את מי אני אוהב ולא מעניינת אותך אכזבתי, כאשר אהובתי בוגדת בי. מובן שלא צריך לעשות מבחן על כך".

המשורר המורה, אריה סיוון, אמר כי לא כל המורים מסוגלים לעשות שירות טוב ליצירה וכי רבים מאוד עושים לה שירות רע.

העיתונאי ד"ר אהרון גבע הובא אמש למנוחות בירושלים

מאת סופר "הארץ"

מאות חברים וידידים ליוו אמש לדרכו האחרונה את העיתונאי ד"ר אהרון ("דולפי") גבע, שנפטר אחר ליום שישי מהתקף לב בגיל 64. בין המלווים נראו עיתונאים, אנשי האוניברסיטה ואנשי תנועת העבודה.

גבע היה מראשוני העתונים באוניברסיטה העברית אחרי מלחמת השחרור, ואחר־כך פנה לעיתונות ועבד ב"למרחב" וב"דבר". עסק במיגוון של תחומים בזה אחר זה ובשנים האחרונות התרכז בענייני רווחה. בבית הלוויות בסנהדריה נפרדה ממנו עורכת "דבר" חנה זמר, ומשם יצא מסע ההלוויה להר־הזיתים.

הניח אשה, שני בנים ושלושה נכדים.

בג"ץ מחדש הדיון בעניין נקש; היום נימוקי העותרים

פרקליטו של נקש במכתב לשמעון פרס: לפני שנתיים וחצי מת אסיר ישראלי בכלא הצרפתי, כנראה מהצתה

מאת גדעון אלון ונדב שרגאי
סופרי "הארץ"

בית המשפט הגבוה לצדק יחדש היום את הדיון בעתירות, שהוגשו נגד החלטתו של שר המשפטים, אברהם שריר, שלא להסגיר לצרפת את העבריין ויליאם נקש.

עד כה קיים בג"צ, בהרכב מיוחד של 5 שופטים, שתי ישיבות ארוכות, בהן הושמעו נימוקי שר המשפטים (שהובאו על־ידי נציגת הפרקליטות), וכן נימוקים של עו"ד רולנד רוט (פרקליטו של נקש) והרב שמחה מירון (פרקליטה של אשתו של נקש) נגד ההסגרה.

בישיבה היום ישמיעו נציגי העותרים — עו"ד אברהם גל (בשם חברי־הכנסת מסיעות רצ, מפ"ם ושינוי) ופרופ' שמעון שטרית (בשם 11 חוקרים ומרצים באוניברסיטה העברית בירושלים) — את נימוקיהם מדוע שגה שר המשפטים בהחלטתו שלא להסגיר את נקש לצרפת.

שלשום הגיש אחד מפרקליטי העותרים, עו"ד פרופ' שמעון שטרית, השלמות לעיקרי טיעוניו. בין היתר מעלה שטרית לעניין פרשת הוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד נקש על־ידי בית הדין הרבני בירושלים לטענת שטרית, יסודו של הצו בקטטה בין נקש לאשתו. מהלך העניינים מוכיח זאת, לדבריו: ראשית, נקש, הנתבע בתיק זה, כלל לא הוזמן לדיון, אף שהצו הוצא למשך שנה שלמה. שנית, נקש לא הגיש ערעור על צו עיכוב היציאה. "הליך הערעור הוא ההליך הטבעי וההגיוני שהיה נוקט מי שהוצא נגדו צו עיכוב יציאה מן הארץ, במצב של סכסוך אמיתי ובכנות בין בעלי דין", כותב פרופ' שטרית.

בסוף השבוע שיגר פרקליטו של נקש, עו"ד רוט, מכתב לרה"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, בו ציין כי אסיר ישראלי בשם וידאל מת בכלא הצרפתי לפני כשנתיים וחצי. לדבריו, תחילה רווחו שמועות כי הוא התאבד בכלא רואן, אולם לאחר שנמסר הדו"ח הפתולוגי התברר כי הוא מת מחנק לאחר הצתת המזרן בתאו. לדברי עו"ד רוט, יש יסוד סביר לחשש כי סיבת המוות של וידאל אינה טבעית, ומותו נגרם מעבירה. הוא מבקש לחקור את נסיבות מותו.

שכרו של סגן הנציב המסחרי בניו יורק מגיע ל־3,800 ד'

רק החזקת שכר הדירה של ראובן שלום — ממינוייו הפוליטיים של אריאל שרון — מסתכמת ב־1,540 דולר

מאת אייל ארליך ויונתן שרמן
סופרי "הארץ"

יורם בליזובסקי, מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, פנה לנציג משרד האוצר בניו־יורק, וביקש ממנו להגדיל את שכרו של ראובן שלום, סגן הנציב המסחרי בניו־יורק ב־1890 דולר בחודש.

פנייה זו הופנתה בשבוע שעבר לגד ארבל, נציג האוצר בניו־יורק, באמצעות משלוח פקסימיליה. הגדלת השכר היא בתוספת לתשלום הוצאות שכר־דירה בסכום של 1540 דולר, וחלקה כדמי ייצוג, בסכום 350 דולר בחודש.

במשרד האוצר הביעו מורת רוח על פנייה זו משני טעמים — ראובן שלום הינו עובד במעמד הידוע כ"עמ"י" — עובד מקומי ישראלי, ולעובדים בקטגוריה זו לא נהוג לשלם החזר שכר דירה; כמו כן, בד מנו התחייב משרד התעשייה שלא לחרוג מהסכמים המקובלים במשרד לגבי ראובן שלום, שהיה מינוי פוליטי של השר אריאל שרון.

נגד מינוי ראובן שלום הוגשה בעבר עתירה לבג"צ, על־ידי ועד עובדי משרד התעשייה, בשל ההקשר הפוליטי שלו — ובעקבות בג"צ זה הוחלט על מינוי שלום כעובד מקומי. יצויין, כי בעקבות תוספת השכר שניתנה לשלום, מגיע כיום שכרו, הכולל, כאמור, החזר שכר־דירה, ללמעלה מ־3800 דולר.

יורם בליזובסקי, מנכ"ל משרד התעשייה, מסר ל"הארץ" בתגובה, כי החזר שכר הדירה נמוך יותר מהחזרים שקיבלו עובדים מקומיים אחרים, דוגמאת עובדי משרד הביטחון והאוצר, וכי שכרו של שלום הינו כמקובל במשרד התעשייה. בליזובסקי אמר עוד, כי לא ידוע לו על החלטה של ארבל שלא להענות לתביעה זו בשל היותה חריגה.

ראש עיריית שפרעם לאחר פגישה עם ארנס

השר אמר: אין לסבול חוק המשליך ילדים מבתיהם לצינת החורף

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

השר משה ארנס, הממונה על ענייני האזרחים הערביים במדינה, הבטיח למשלחת של ראשי הרשויות המקומיות הערביות להציע לממשלה שלא לחזור על הריסת מבנים שנבנו ללא רשיון.

עוד הבטיח ארנס "לקפיא כל פעולה בנושא עד לאחר הדיון בממשלה — בהמלצות "ועדת מרקוביץ", וביקש את סיוע הוועד הארצי של הרשויות הערביות לניהול משא־ומתן עם בעלי המבנים, שאין כל אפשרות להעניק להם לגיטימציה.

זה סיכום הפגישה בין ארנס ונציגי הוועד הארצי של הרשויות הערביות, שנערכה שלשום ביוזמת השר, בלשכתו, בהשתתפות נציגי מרכז השלטון המקומי. יו"ר הוועד, איברהים נמר חוסיין, ראש עיריית שפרעם, אמר ל"הארץ" כי הפגישה עם ארנס הצטיינה בתמימות דעים מוחלטת. "ארנס אמר לנו כי אין לסבול חוק המשליך ילדים מבתיהם לצינת החורף".

לדברי חוסיין, השר הבטיח לסייע לרשויות הערביות גם בנושא קבלת תקציבים גדולים יותר לצמצום הפער בין הרשויות הערביות והיהודיות במדינה.

ערך את העמוד: יצחק לאור

הינם! בימים ב' עד ה' שרות חניה אישי
● ללא חיפוש מיגע אחר חניה
● ללא דוח"ות
● ללא סנדלים
● בלי להירטב בגשם
וכמובן, אחריות על כל נזק.

"הבית"
מסעדת דגים ומנות חלביות
אנשי עסקים שימו לב!!!
ארוחות צהריים עסקיות
ארוחות צהריים: זוגות בסגנון המזרח הרחוק: מרק היום, אגרול, אטריות מטוגנות עם ירקות וביצה, דג סול ברוטב חמוץ מתוק, משקה קל, לסיום קפה או תה.
זוגי 30 ש"ח
מרק, מנת דג סול בתוספת צ'יפס וירקות ברוטב חמאה ויין, או חמוץ מתוק?, לחם וחמאה, כוס יין ולסיום קפה או תה.
17.5 ש"ח
מנת הבית המומלצת
לוקוס ברוטב פטריות ושמנת
עם יין שטו הגולן
יום ד' ערב סול
צמד זמרי נשמה במוזיקת סול
דגי סול כולל תוספות וכוס יין
11 ש"ח בלבד

רח' דיזינגוף 306 ת"א טל. 459286

בקו הבריאות
לשכת דובר קופת חולים הכללית
עורכת:
קו פתוח לבריאות הציבור
כל מה שרצית לדעת וכל מה שכדאי לדעת
צוות רופאים מהמרכז הרפואי של קופת־חולים "בילינסון" פ"ת, ישיב טלפונית לשאלות הציבור,
בנושא:
הפריית מבחנה
פריון ועקרות
במבצע מיוחד שייערך ביום שני 12.1.87
בין השעות 16:00 עד 19:00 בהשתתפות:
ד"ר יונה ונדיר
ד"ר צבי צוקרמן
ד"ר בני פיש
בטלפונים:
03-433500, 03-433300, 03-433306
עוד יותר בריאות!
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
קופת חולים

هكذا في الأصل

صكنا من الاحل

אין מה לעשות: זה קורה לכולם

מן היציע

מאת יחיאל ארזי

עשר שנים אחרי וידמן, בפרוס עימות ישראלי–רוסי נוסף בגביע אירופה לאלופות, לא יכלו כדורסלני מכבי תל־אביב להיקלע למצב פחות נעים ומביך מזה בו הם מצויים השבוע.

ינואר 1977. הניצחון הגדול על צסק"א מוסקווה בעיירה הבלגית וידמן, סללו את הדרך לזכיה הראשונה בכתר האירופי ולסידרת הישגים ללא תקדים בספורט הישראלי.

ינואר 1987. לפני המיפגש הכפול עם זלגירים קובנה בבריסל, מוצא את קבוצת־היצוג המפוארת שלנו על פרשת־דרכים גורלית. אולי לא בבחינת "להיות או לחדול". כיוון שבכלות הכל זה רק מאבק ספורטיבי, אבל בכל מקרה מוטלת על כף המאזניים יותר מדי יוקרה לאומית מכדי שאפשר יהיה להתייחס לצפוי בשיוויון נפש.

הכישלון באתונה, שהחזיר את כדורסלני מכבי ואת רבבות אוהדיהם למציאות בלתי רצויה, היה רק איתות נוסף של הרמזור האדום. היו הרבה סימנים אחרים שהעידו, כי משהו אינו כשורה. הניצחון על זאראר בראשית דצמבר, בבכורה העונתית בבית־הגמר, הושג בצורה לא מרשימה ולא בקלות האופיינית. שבוע אחריו באה התבוסה הביתית הצורבת מול מילאנו, שחשפה הרבה ליקויים גלויים וסמויים. הנרפשים זרו בשבוע שעבר מלח נוסף על הפצע הפתוח, הציבו את מכבי במקום האחרון בדירוג בתום שלושה מחזורים. בעבר הלא רחוק, אפילו לא בכושר שיא, היה מכבי זוכה בפרק זמן זה בשלושה ניצחונות ויכול לחשוב ברצינות על הגמר.

נסיגה איכותית, אחרי תקופה ממושכת של שליטה ושהיה בפיסגה, היא תהליך טבעי ובלתי נמנע בספורט. כך איבדה הונגריה את ההגמוניה שלה בכדורגל, אוסטרליה בטניס, קנדה בהוקי־קרח, יפאן בטניס־שולחן. יש הרבה דוגמאות נוספות בענפים אחרים, של נבחרות לאומיות ומועדונים מצטיינים, שעשו היסטוריה ופינו את הבמה.

תהליך זה מאיים עתה גם על מכבי תל־אביב, למרות שלא הכל מוכנים להשלים עם זה. הדבר אינו ניכר, לפי שעה, במישור הארצי — אבל הוא מורגש יותר ויותר בזירה הבינלאומית. הגם שי־11 הופעות רצופות בבית־הגמר האירופי הן הישג נדיר ונכבד ביותר. עם זאת אין לשכוח, כי מאז הזכיה השניה בגביע אירופה (81) והתפסר בגמר (82) היו השנים האחרונות פחות מוצלחות. קשה להאמין, כי בעונה זו יחול מיפנה קיצוני.

השאלה אינה כמה שחקני־מפתח של מכבי עומדים על סף סיום הקאריירה, לפני פרישה ועזיבה, אלא כיצד תתפקד הקבוצה בלעדיהם — ועם יורשיהם. התשובה צריכה לעודד עניין לא רק בקרב האוהדים הקנאים, אלא גם אצל כלל חובבי הכדורסל, כיוון שמלבד הטורניר האירופי המרתק הזה אין לנו הזדמנויות רבות להיות שותפים פעילים לפסטיבואל החורף המסורתי.

זו, אולי, סיבה נוספת לכך שרבים מנסים לנחם את עצמם ולקוות, כי מיקי יחזור לקלוע בצרורות; כי מוטי ימשיך לנווט את הבריח בהתלהבות; כי ג'ונסון יוסיף לחסום ולהטביע, וכי מכבי ישוב למסלול הניצחונות — כבר השבוע, מול הרוסים, בבריסל.

זה חשוב, ורצוי ואולי גם אפשרי. אבל מעבר לחלומות ולתקוות, תמיד כדאי להתבונן גם לאפשרות אחרת, ולזכור כי גם סיפור ההצלחה הגדול ביותר — סופו להסתיים, במוקדם או במאוחר.

מי שמוכן לזה מבחינה נפשית — המהלומה שיספוג, בבוא העת, תהיה פחות מכאיבה.

ליגה א'

במשחקי המחזור הי15 היו התוצאות:

● מחוז צפון: הפועל טייבה — מכבי עפולה 1–1 (0–1), הפועל טירת הכרמל — הפועל טירה 2–2 (1–1), הפועל קרית אתא — בית"ר חיפה 0–0, מכבי אור עקיבא — הפועל בני סמרה 1–3 (0–3), מכבי טמרה — מכבי חדרה 0–0, הפועל "עליה" כפר סבא — הפועל רעננה 1–0 (1–0), הפועל קרית שמונה — מכבי אח"י נצרת (נדחה).

● מחוז דרום: הפועל אזור — הפועל בת ים 1–1 (1–0), הפועל רמלה — הפועל אשקלון 3–2 (1–0), מכבי קרית גת — מכבי לזרוס חולון 0–0, הפועל ראשון לציון — הפועל בית שמש 0–0, הפועל קרית אונו — הפועל ירוחם 1–0 (הופסק בדקה הי73), שני משחקים נדחו: הפועל רמת השרון — בית"ר באר שבע, הפועל קרית מלאכי — הפועל אור יהודה.

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

לאחר שדחתה הזמנה לשחק בסעודיה

צפון אירלנד נגד ישראל ב־18 בפברואר ברמת־גן

בינארצי

בלפאסט (ע"ר). נבחרת צפון אירלנד תתמודד עם ישראל במישחק כדורגל ידידותי ברמת־גן ב־18 בפברואר — נמסר כאן אמש מטעם ההתאחדות המקומית.

נבחרת צפון אירלנד דחתה הזמנה מהקבוצה הסעודית אל־נאצר לשחק במארס בריאד, למרות שאת קבוצת אל נאצר מאמן בילי בינגהאם, בעבר מנהל נבחרת אירלנד.

"אנו מעדיפים לשחק נגד נבחרות לאומיות מאשר נגד קבוצות, ועל כל פנים המועד במארס אינו מתאים לנו, שכן אי אפשר לשחרר את השחקנים מקבוצותיהם במועד זה", אמר מזכיר התאחדות הכדורגל של אירלנד, דיוויד באוון.

הודו מתחמקת מהזמנת ישראל לאליפות העולם בטניס שולחן

נציג הוועדה המארגנת בנידרלהי מסר בשיחה טלפונית כי "טלקס בדרך", אבל מזכ"ל האיגוד הישראלי חושש מ"תרגיל חוזר"

(ע). נבחרות ישראל בטניס שולחן לגברים ולנשים שובצו אמנם באליפות העולם, שתיפתח ב־16 בפברואר בנידרלהי, אולם האיגוד הישראלי עדיין ממתין להזמנה מהאיגוד ההודי, וחושש כי הזמנה כזו לא תתקבל — אמר במוצאי־שבת מזכ"ל האיגוד, יוסף ישועה.

ישועה אמר, כי האיגוד הישראלי נרשם כחוק לאליפות העולם אצל ההתאחדות הבינלאומית לטניס־שולחן, שמושבה באנגליה, אולם מההתאחדות ההודית לא נתקבלה עד שעה הזמנה. ישועה מסר כי שוחח ביום שני שעבר טלפונית עם המארגן ההודי בנידרלהי מ. סי. צ'אטרג'י, והלה הבטיח כי "טלקס נמצא בדרך". אולם עד מוצאי־שבת לא נתקבלה הודעה כלשהי וישועה הביע חשש שזה "בדוק" חוזר על מה שקרה ב־1975, כאשר ישראל לא הוזמנה להשתתף באליפות העולם בנידרלהי וב־1979 כאשר לא הוזמנה לצפון קוריאה.

ישועה אמר כי משרד החוץ הישראלי הביע נכונות לסייע, אבל ימתין לקבל תחילה סירוב רשמי מהודו בעניין הזמנת ישראל.

אליפות העולם מתקיימת מדי שנתיים — וב־1985 השתתפה נבחרת ישראל בגטבורג שבשוודיה.

בנבחרת ישראל לגברים אמורים להשתתף דרור פולק, מיקי קידר, מיקי זיכל, גיל ברכה וצור הס.

חילוף של הרגע האחרון בנבחרת הנוער

טל בניה טס לניו זילנד במקום שחר בראל שנפצע

נוער

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

נבחרת הנוער ממריאה הבוקר בדרכה לניו זילנד, שם תשתתף החל בשבת הבאה בטורניר מוקדמות הגביע העולמי, בו יטלו חלק חמש נבחרות.

בהרכב הנבחרת בוצע חילוף של הרגע האחרון: הלוץ מכבי פתח תקוה טל בניה החליף את הלוץ הכח רמת גן שחר בראל, שסובב את הברך במהלך האימון. חמש דקות לפני תום מישחק גביע הטוטו בין מכבי פתח תקוה להפועל תל אביב הורה מאמן פתח תקוה ליאון קונסטנטינובסקי לטל בניה להתחלף. "כשהגעתי לספסל אמרו לי שאני נוסע לניו זילנד והכל מהאו כפיים. לקח לי קצת זמן לעכל את זה. אמנם הזימון בא בהפתעה, אולם אני מוכן למשימה", אמר טל שנשמע נרגש, אבל כאב את כאבו של שחר בראל. "אני מצטער על מה שקרה לו ומאחל לו שיחלים במהרה. לא חשבתי שמסיבה זו אוזמן לסגל".

אתמול ערכה הנבחרת אימון קל. ובערב נאספו השחקנים והמאמן לסעודה משותפת עם ראשי ההתאחדות לכדורגל, שאיחלו את המר עמד ובירכו את השחקנים. המאמן גרעון כהן שיבח את האוירה הטובה בנבחרת.

הדרך לניו זילנד תהיה ארוכה ומתישה. במסלול לוד — אמסטרדם — טורונטו — הונולולו — אוקלנד. בסה"כ 40 שעות טיסה, מהן כ־33 שעות באוויר.

ההגרלה לא האירה פנים לנבחרת, שתיאלץ לשחק כבר בפתיחה עם שתי הנבחרות החזקות בבית: ניו זילנד (מישחק ראשון בשבת) ואוסטרליה. לאחר מכן תתמודד ישראל עם פיג'י וטייוואן.

בכל הפעמים בהם השתתפה ישראל במוקדמות הגביע העולמי נכשלה בניסיונה להעפיל למישחקי הגמר. שלב הגמר של הגביע העולמי לנוער יהיה בקיץ בצ'ילה.

השחקנים היוצאים הבוקר לניו זילנד: לביא קוניצקי, שלמה ממן, גיא שרעבי, אלעד קורן, יצחק לוי, תמיר דניאל, רוני לוזון, דורון ביטון, משה אייזנברג, יאיר סגרורי, טל בראל, אלון חזן, רן רבינוביץ, בנימין קושילי, אליאור ברגס, איתי מרדכי, טל בניה, מני בסון. המאמן גרעון כהן.

גרמניה — איטליה 1–2 בטורניר גביע פלה

סאו פאולו (איי־פי). מערב גרמניה ניצחה את איטליה 1–2 בטורניר הותיקים על גביע פלה, המיועד לכדורגלני־עבר בני 34 ומעלה.

● שחייני הפועל בית ברל/הדר השרון זכו בשבת באליפות ישראל בשחיה לקבוצות, לאחר שצברו 11.159 נקודות. הם הקדימו את מכבי תל־אביב 10.962. באליפות הנשים זכתה הפועל עמק הירדן 10.224. באליפות השתתפו 150 מטובי השחיינים בארץ.

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל. עם מאמנה גרעון כהן (עומד משמאל), היוצאת היום לטורניר הקדם־עולמי בניו זילנד. (צילום: אריה קצפר)

הפועל חיפה אלוף החורף

ניצח 1–0 את טבריה ונהנה ממעידת חדרה — 0–0 עם הכח ברמת גן

ליגה ארצית

מאת אילן פיש

בגביע הליגה הארצית למחצית הדרך הוכתר הפועל חיפה שזכה בניצחון ביתי 1–0 על הפועל טבריה באליפות החורף, הוא גם הגדיל את יתרונו בצמרת לשלוש נקודות, תוך ניצול אובדן נקודות של הפועל חדרה, שסיים בתיקו 0–0 את משחק החוץ מול הכח רמת גן.

למקום השלישי עלה הפועל חולון שסיים בתיקו חוץ (0–0) ברמת עמידר. צמוד להפועל חולון הפועל עכו, שניצח 2–0 את בית"ר נהריה. לשתי הקבוצות מספר נקודות זהה (24). את ההפתעה הגדולה של המחזור סיפק האחרון בטבלה, הפועל דימונה, שגבר ביום שישי בבאר שבע על הפועל יהוד, ששהה ערב המחזור במקום השלישי. משחק נוסף הסתיים בתיקו 0–0: בית"ר רמלה — הפועל רמת גן.

הגשם הכבד דחה את המפגש בימק"א בין הפועל ירושלים למכבי שעריים. המשחק בין קבוצות התחתית הפועל מרמורק ובית שאן הופסק 3 דקות מפתיחתו בגלל תנאי מגרש קשים.

היה זה מחזור דל בשערים. בשישה המשחקים שהיו נכבשו 4 שערים. 7 הקבוצות האחרונות נותרו במקומן. יורם אדרי מעכו ומשה סיני מבית"ר רמלה הורחקו.

שני המשחקים שלא שוחקו יערכו מחרתיים.

מלך השערים

1.	עופר דן (ה. טבריה)	9
2.	י. והבאץ (ה. יהוד)	8
3.	רוני מלכה (ה. חיפה)	6
4.	א. שקרוקה (ה. חולון)	6
5.	מ. בלושטיין (ב. רמלה)	6

במחזור הבא

● בית"ר נהריה — הפועל יהוד
● הפ. דימונה — הפ. בית שאן
● הפ. מרמורק — הפ. רמת גן
● בית"ר רמלה — הפ. חדרה
● הכח רמת גן — הפועל חולון
● מ. ר. עמידר — מ. שעריים
● הפ. ירושלים — הפ. טבריה
● הפועל חיפה — הפועל עכו

הפועל חיפה — הפועל טבריה 1–0 (1–0)

השער: בועז בן נון (27).

המצטיין: דוד לוי.

החיפאים הציגו רק לפרקים את היכולת שהעלתה אותם לראשות הטבלה. בדקות רבות שיחק הפועל חיפה חלש מאוד והתאים את רמתו לזו של הפועל טבריה, שהחליפה את מאמנה באמצע השבוע (רב עצר מנן במקום אורי וייגברג) ולא גילתה שיפור ביכולתה.

שפט עובדיה צבי, 3000 צופים, באיצטדיון בקרית אליעזר.

אברהם ציבין

מכבי רמת עמידר — הפועל "צפרירים" חולון 0–0

המצטיין: דני ירושלמי.

למרות ה־0–0 סיפק המשחק סיפור מעניין. לעמידר שוער אחד בלבד, רוני גיצי, והיא נאלצה לוותר עליו. גיצי עזב בשבוע שעבר את בסיסו ללא אישור ונסע למשחק בחדרה, ולכן נכלא ל־28 יום. מאמן עמידר אלי כהן הטיל על דני ירושלמי להתייצב בשער, אך חולון לא ניצלה זאת לכיבוש שערים. המשחק שהתנהל ביתרון של רמת עמידר היה נוקשה ובמהלכו נשלפו חמישה כרטיסים צהובים.

שפט יוסף שועי, 400 צופים, ברמת עמידר.

יוסף חכם

הפועל דימונה — הפועל יהוד 1–0 (0–0)

השער: דני איפרגן (71).

המצטיין: דוד אלמועלם.

סוגר הטבלה חולל הפתעה גדולה, לאחר שגבר על קבוצת הצמרת מיהוד. יתרונם של הדימונאים היה ברור וכיבוש השער היה צפוי. בדקה הי71 הצליחה דימונה לממש את יתרונה. דוד אלמועלם שלח כדור לרחבה ודני איפרגן בעט פנימה.

שפט שלמה שחר, 400 צופים, בבאר שבע.

הפועל עכו — בית"ר נהריה 2–0 (0–0)

השערים: שמעון ועקנין (50), דוד חלפון (77).

המצטיין: יהודה מוסקוביץ.

הפועל עכו זכה בניצחון חשוב על בית"ר נהריה. יתרון עכו היה ברור. חמש דקות מפתיחות המחצית השנייה העלה שמעון ועקנין את עכו ל־1–0. עכו המשיכה והבקיעה שער שני ע"י דוד חלפון. יורם אדרי מעכו הורחק בדקה הי80 לאחר שפגע ביריב.

שפט סאבי אל נקווה, 2500 צופים, בעכו.

הכח רמת גן — הפועל חדרה 0–0

המצטיין: מנ"ר אבי מוך.

הפועל חדרה לא יכול היה לקבוצת התחתית הכח רמת גן. למרות שלחדרה היה יתרון קל לא הצליחו החלוצים לכבוש. התיקו הרחיק את החדרתים ממקום הראשון.

שפט יצחק בן יצחק, 500 צופים, איצטדיון "וינטר" ברמת חן.

בית"ר רמלה — הפועל רמת גן 0–0

★ המצטיין: שמואל ג'ילרדי.

משחק סוער ופרוע. שחקני רמלה הפעילו לחץ על שער רמת גן אלא שהשוער שמואל ג'ילרדי סיכל את ניסיונות המקומיים לכיבוש. בדקה הי84 הורחק משה סיני מבית"ר, לאחר שפגע בנתן קריב.

שפט סימון דגן, 500 צופים, ברמלה.

טבלת הליגה הארצית

1.	הפועל חיפה	15	9–21	29
2.	הפועל חדרה	15	15–22	26
3.	הפועל חולון	15	8–15	24
4.	הפועל עכו	15	14–19	24
5.	הפועל יהוד	15	15–18	24
6.	הפועל ים	14	17–17	22
7.	רמת עמידר	15	15–12	21
8.	מכ' שעריים	14	8–13	20
9.	הפ' טבריה	15	20–20	18
10.	ה. בית שאן	14	17–14	18
11.	בית"ר רמלה	15	16–13	17
12.	הפועל ר"ג	15	10–6	17
13.	הכח רמת גן	15	16–9	15
14.	ב. נהריה	15	14–10	14
15.	מרמורק	14	22–16	14
16.	הפ' דימונה	15	19–10	8

כדוריד

תיקו עם פורטוגל, ניצחון על הולנד בטורניר לוכסמבורג

שירות "ספורט הארץ"

נבחרת הכדוריד של ישראל עשויה לזכות הערב בטורניר הבינלאומי הנערך בלוכסמבורג, אם תנצח במישחקה האחרון את הנבחרת המארחת.

אמש סיימה ישראל בתיקו 22–22 את מישחקה השני בטורניר. עם פורטוגל. לאחר 10–10 בהפסקה. השערים לישראל: גרא 7, דרוקר 4, קושניר 4, סונק 3, ודר 2, דיין וולינגר 1 כ"א. במישחק אחר ניצחה פורטוגל את לוכסמבורג 23–17.

בליל שבת ניצחה ישראל את הולנד 23–21 (13–10). בלט השוער יוסי סאמס. עד הדקה הי20 התנהל מישחק שקול והתוצאה היתה 7–7. בדקה הי53 הוליכה ישראל 23–17. השערים לישראל: דרוקר 7, גרא 7, ודר 5 (3 במכות 7 מטר), רובינשטיין, סונק, דיין וקושניר 1 כ"א.

● אתלטי הפועל ירושלים זכו בשבת ברוב המקצים בתחרות הליגה באתלטיקה של הפועל שהיתה בהדר־יוסף בהשתתפות כ־250 אתלטים. נקבעו הישגים נאים.

למוליך הלאומי לא הולך בבאר־שבע (0–2) ולא בגביע הטוטו

בית"ר ירושלים: הפסד שלישי — מקום אחרון

ניצחון בכורה להפועל ת"א (2–0 על בני יהודה) ● מכבי חיפה נוצח 1–0 בכפ"ס ● מכבי פ"ת — מכבי ת"א 1–2

גביע הטוטו

מאת סופר "ספורט הארץ"

לבית"ר ירושלים לא הולך בגביע הטוטו וגם לא במגרש הפועל באר שבע — הדבר התברר שוב כאשר הפועל באר שבע ניצח אתמול את בית"ר ירושלים 2–0. לאחר שהנחיל למוליך הלאומי את הפסד הליגה היחיד שלו העונה, לפני שבועות אחדים.

ניצחון באר שבע עמד במוקד המחזור הרביעי של טורניר גביע הטוטו. הבית"רים נחלו הפסד שלישי ברציפות והם ממוקמים במפתיע במקום האחרון בבית ד'.

עם פתיחות הסיבוב השני בגביע הטוטו לא נותרו עוד קבוצות בלתי מנוצחות. מכבי תל אביב נוצח מחוץ לביתו על ידי מכבי פתח תקוה 2–1, מכבי יפו נוצח בלוד 3–2 ובני יהודה כשלו בביתם (2–0) להפועל ת"א [illegible] את הפועל פתח־תקוה. שום קבוצה עדיין לא הבטיחה, בשלב זה, עלייתה לחצי הגמר.

טבלת בית א'

1.	מכבי נתניה	4	4–6	9
2.	בני יהודה	4	6–6	7
3.	הפועל ת"א	4	4–5	5
4.	הפועל פ"ת	4	7–4	1

טבלת בית ב'

1.	כפר סבא	4	4–10	9
2.	שמשון ת"א	4	4–9	9
3.	מכבי חיפה	4	6–4	6
4.	בית"ר נתניה	4	15–6	0

טבלת בית ג'

1.	מכבי ת"א	4	5–7	7
2.	בית"ר ת"א	4	2–6	6
3.	מכבי יבנה	4	8–5	4
4.	מכבי פ"ת	4	5–2	4

טבלת בית ד'

אריה אלמר מחלץ את שערו מסכנה בעת התקפה של בני־יהודה, שנכנעו 0–2 להפועל תל־אביב בגביע הטוטו. (צילום: עוזי קרן)

האלוף גבה כהתקווה

איגוד העובדים הסוציאלי לערוך היום כינוס תרום מול ראש הממשלה

וילה של עוקלו

אלה הוא

מאת צבי הראל, סופר "הארץ"

בית המשפט המחוזי בתל־אביב ה־86, בעיצומן של התקפות הטיל שלושים עיקול זמני, במעבים, יצאו הפועל תל אביב צד אחד, על וילה בצפון תל־אביב מתפרצת מסוכנת כששוויה כחצי מיליון דולר, לבקשה בעם שמתאי לוי ואסייג הדף אלה יפת, גרושתו של ארנסט יין. את בעיטת הקרן הסיט סיני שהיא אם לחמשת ילדיהם והם שבעים לשער, אסייג הדף בשואה לו 34 שנים. כמרכן הטיל בית המשפט עיקול על מחצית כספיו של יפה...

אפרים יונתי

שחרור המטוסים — תוצר לוואי של קשרים באיראן

לפיכך מוצע כי ישראל תעשה את הסידורים המתאימים למכירת 4000 טילי טאו לאיראן. כספי הכסף לכסוי הוצאות המכירה יועברו לסוכן של הסי.איי.אי. והסי.איי.אי. ירכוש את הנשק ממשרד ההגנה, ויעביר אותו לאיראן. אם לא ישוחררו כל החטופים עם מכירת 1000 הטילים הראשונים, יתרלו העברות נשק נוספות.

מאידך, מאחר ששחרור החטופים הוא, במובן מסויים, תוצר לוואי של המאמץ לפתח קשרים עם יסודות בעלי פוטנציאל מתון באיראן, יתכן שיהיה ברצונך לכוון מתוך מכירות נשק לקבוצות אחרות בממשלה האיראנית במועד מאוחר יותר.

הישראלים דרשו מאיתנו לתת תשובה מהירה, כך שיוכלו לתכנן את המהלך בהתאם...

נצרת / נתן מישורי

ואי־נחת

יגאל פלג

בשבת הבאה

בשבת יהיו משחקי המחזור החמישי בגביע הטוטו. להלן לוח המשחקים:

בית א'

מכבי נתניה — הפועל תל אביב
הפועל פתח תקוה — בני יהודה

בית ב'

שמשון תל אביב — מכבי חיפה
בית"ר נתניה — הפועל כפר סבא

בית ג'

מכבי יבנה — מכבי תל אביב
בית"ר תל אביב — מכבי פ"ת

בית ד'

בית"ר ירושלים — מכבי יפו
הפועל באר שבע — הפועל לוד

לוד אוהבת את גביע הטוטו

הפועל לוד — מכבי יפו 3–2 (2–0)

השערים ללוד: בני סמרגה (13), רונן הילל (39), יעקב בבדיס (60). ליפו: אלישע צ'יפרוט (63), יעקב כהן צדק (85).

★ המצטיין: רפי שמואל.

הצופים שהקדישו מזמנם ובאו לחזות במישחק, קיבלו תמורת כספם מישחק ברמה טובה, עניין, מתח לקראת הסיום וחמישה שערים.

התוצאה הסופית משקפת את העליונות הכללית שגילו הלודאים ותמציותיהם הרבות, צריכה יפו להודות לאלות המזל על שלא נחלה תבוסה ניצחת.

לוד התגלתה כקבוצה טובה המניעה את הכדור במהירות ואגב כך יוצרת מצבי הבקעה בקלות מפתיעה. בשורותיה בלט הקשר רפי שמואל. הוא הוכיח שרזי הכדורגל נהירים לו היטב. שליטתו בכדור טובה, הוא משחק בפיקחות רבה והוא ניחן בכושר גופני המאפשר לו לנוע בכספית על פני שטחים גדולים.

מכבי יפו שיחק רע מאוד. בשער ניצב גבורי אברהם, שביצע טעויות חמורות ולא היה נקי מאשמה בשני השערים הראשונים שכבשה לוד. גם שאר מערכי הקבוצה סבלו מחולשה רבה. ואם בכל זאת כבשו היפואים שני שערים הרי שזה נבע מחוסר עירנות של הגנת לוד.

בדקה הי13 נכבש השער הראשון לזכות לוד. בתום התקפה נאה ומתואמת. רפי שמואל העביר כדור לאגף שמאל, ויקי פרץ סקלס את הכדור והעביר אותו ללא השהיה לרחבה, שם ניצב בני סמרגה שבעט... בדקה הי39 עלתה לוד ליתרון 2–0. שוב היה זה... אפי פרץ שהגביה לרחבה, שם המתין רונן הילל שנגח לרשת. בדקה ה־60 פרץ רפי שמואל לרחבה. בלם יפו ישראל ודניאל סטע את המהלך בידו. את כדור העונשין מ־11 מטר ביצע כהלכה השוער יעקב בבדיס. התבוסה של יפו נראתה ודאית, אולם ההכבות לוד נגעו זאת. בדקה ה־63 בעט אלישע צ'יפרוט מהאויר וצימק ל־3–1. את התוצאה חתם בגן יפו יעקב כהן צדק, שנגח כדור קרן שהוגבה על ידי יוסי לוי.

אילן פיש

...של נתניה

מכבי נתניה — הפועל פתח תקוה 2–1 (2–1)

השערים לנתניה: יגאל מנחם (32), נתי עזריה (86). לפתח תקוה: גיל לוין (74).

★ המצטיין: יגאל מנחם.

התגמול המתוק של מכבי נתניה, לאחר "התבוסה הבלתי נשכחת" במסגרת הליגה 0–4 הצליחו הנתנייתים לגמול לפתח תקואים מכעס נצחון שהוכרע ארבע דקות מן הסיום.

אנשי נתניה היו טובים יותר לאורך כל הזמן. בשתי הקבוצות חסרו שחקני נבחרת הנוער, ושתיהן משופעות בשחקנים הנבחנים עם נבחרת זו. בשתי הקבוצות הצטיינו השוערים, ובפרט שוער נתניה אריה חביב אשר הגיע לשיאו בדקה הי49 כשהודף בעיטה של קלמנוביץ מארבעה מטר.

הנתנייתים פתחו במסכת השערים כאשר גבאי הגביה מימין, דני לוי וג'רבי קפצו לכדור אשר הגיע לקו השער — שם המתין לו יגאל מנחם ובעט בחוזקה פנימה. ... לוין כבש מקרוב. שער הניצחון הובקע על ידי נתי עזריה בדקה ה־86 — שלוש דקות לאחר שנכנס למגרש, סימי מחליף הגביה מימין ונתי עזריה נגח פנימה.

שפט בני כהן, 800 צופים, בנתניה.

חנן מאירי

שרף רגיל להפסיד לכפר סבא

הפועל כפר סבא — מכבי חיפה 1–0 (0–0)

השער: אלי יאבי (61).

★ המצטיין: אודי שמיר.

אל תזילו דמעה בעבור מכבי חיפה: המאמן שלמה שרף יעשה זאת במקומכם. זאת לאחר שקבוצתו הפסידה לכפר סבא 1–0 בפעם השלישית העונה.

שתי הקבוצות הפגינו הפעם רצינות והופיעו בהרכבים מלאים, שלא כמקובל במפגשי טוטו קודמים, שבהם מרבות קבוצות להופיע בהרכבים חסרים. הרי ניצחון הכפר סבאים היה המישחק שקול. כאשר במחצית הראשונה היו הכפר סבאים טובים יותר ואילו לאחר ההפסקה הפגינו האורחים עדיפות שליטה במגרש.

בין הדקות הי52 והי54 החמיצו החיפאים מרגלי ברוך ממן, עופר מזרחי וצדוק מלכה, כאשר השוער אודי שמיר היה במיטבו והציל את שערו מהבקעה.

שפט לוי, 3000 צופים, בכפר סבא.

אבי מעיין

שמשון הלם מיד בפתיחה

שמשון תל אביב — בית"ר נתניה 3–1 (2–0)

השערים לשמשון: יום טוב שוקרון (8), שלמה מזרחי (17), נסים ברדה (49). לנתניה: שלמה אדרי (89).

★ המצטיין: שלמה מזרחי.

התוצאה קיפחה את המארחים מבית, שהיו יריב שקול לשמשונים ברוב שלבי המישחק, אך היעדר יכולת סיום היתה בעוכריהם.

פתיחת המישחק היתה מהממת. השמשונים עלו ליתרון 2–0 תוך תשע דקות. לראשונה בדקה השמינית, כאשר חילופי מסירות בין גדעון דמתי ויום טוב שוקרון מצאו את האחרון מול השער ומרחק חמישה מטר בעט וכבש. בדקה ה־17 בעט חלוץ שמשון שלמה מזרחי כדור עונשין ממרחק 35 מטר. השוער בניסיון להדוף את הכדור הדף אותו לתוך שערו הוא.

המחצית השניה שוב מבאה את השמשונים במיתקפה, ובדקה הי49 נכבש השער השלישי, כאשר ברדה התרומם מעל כולם ונגח הכדור לתוך השער, לאחר הגבהת קרן של שלמה מזרחי.

שער הכבוד לזכות הבית"רים נכבש בדקת הסיום. שלמה אדרי קיבל כדור מאוזן יוסי ומשבעה מטרים בעט היטב פנימה. שפט חיים ליפקוביץ, 400 צופים, באיצטדיון מכבי נתניה.

אהרון שמולביץ

קצת נחת לכוכבי העבר

מכבי פתח תקוה — מכבי תל אביב 1–2 (1–1)

השערים למכבי פ"ת: עופר אליאספור (7), רפי כהן (74). למכבי ת"א: עודד מכנס (28).

★ המצטיין: אייל בלייבנר.

מכבי פתח תקוה חזרה והוכיחה שכאשר היא רוצה יש ביכולתה לנצח, ביחוד כשביציע יושבים 60 מגדולי שחקניה בעבר שהתאספו למיפגש נוסטלגי. וכיצד אפשר לאכזבם? ואכן, מכבי פתח תקוה פתחה יפה ובדקה השביעית כבשה שער: רפי כהן הרים כדור ואליאספור בעט מהאויר, מעל ידיו המושטות של גינצבורג לרשת. 1–0 לפתח תקוה.

פתח תקוה המשיכה ללחוץ, אך לפתע כאילו נעלמה מהמגרש ואת הרסן נטלה מכבי תל אביב. כששלום נתן וגריאני דוחפים את הקבוצה קדימה. שער השוויון לא איחר לבוא ובדקה הי28 פרץ איתן לוי משמאל, הרים כדור קשתי ומכנס כבש בעצמה בבעיטת יעף מגובה מ־14 מטר 1–1. תל אביב המשיכה ללחוץ ובדקה הי32 פגע כדורו של מיקי כהן בקורה.

המחצית השניה היתה חלשה מקודמתה והמישחק היה פושר ביותר, כשפה ושם נראתה התקפה מאחד הצדדים. המישחק התעורר שוב בדקה הי74, כאשר אורבל פרץ מימין, הרים כדור גבוה, טל בניה מסר לרפי כהן שרוחק מקרוב פנימה, 2–1 לפתח תקוה.

פתח תקוה השתלטה שוב על המיגרש ובניהולו של בלייבנר המצטיין תקפה שוב ושוב, אך ללא תכלית. תל אביב ניסתה פה ושם להשוות, ופעם אחת בדקה הי88 כמעט עשתה זאת. כששער פתח תקוה ניצל בנס מנגיחה של אבי כהן.

שפט דאוד סוהיל, 500 צופים, האיצטדיון בפתח תקווה

חיים מלניק

פז — יורשו של ג'קי פורטוגז

בית"ר תל אביב — מכבי יבנה 4–0 (0–0)

השערים: רונן פז (55, 73, 85), ירון כהן (55).

★ המצטיין: רונן פז.

במשחק שבו הביס בית"ר תל־אביב את מכבי יבנה 4–0 (0–0) היו מומנטים רבים של התרגשות.

הכל התחיל במחצית השניה, וליתר דיוק בדקה הי55: ג'קי פורטוגז, כדורגלן העבר של בית"ר כוסס ציפורניו: הוא גילה כי בנו רונן פז, המתפקד כחלוץ מרכזי, יבקיע ויגרום מעט נחת לאבא. נסים כהן העלה את הכדור אל פי השער, ירון כהן נגח לאחור והבן רונן בעט פנימה. לא חלפה אפילו מחצית הדקה וירון כהן, לאחר פריצה מהופת, כבש שער נוסף. פורטוגז עדיין מתרגש, מבקש שער נוסף, וזה קרה בדקה הי73, כאשר נסים כהן שוב העלה לרחבה ורונן נגח כדי להעלות היתרון ל־3–0. אבא ג'קי מחה דמעה. וזה עדיין לא הסוף, כי בדקה הי85 העלה יהודה קצב את הכדור לרחבה ורונן פז כבש בנגיחה את שערו השלישי. בסיום ירדו הבן רונן ואבא ג'קי חבוקים מן המיגרש.

שפט יוסף דיאמנט, 200 צופים, באיצטדיון וינטר ברמת־גן.

שמואל קליגר

טניס

מנסדורף לסיבוב השני באליפות אוסטרליה

הנפתחת מחר במלבורן

מלבורן (ע"ר). אלוף ישראל עמוס מנסדורף לא ישחק בסיבוב הראשון של אליפות הטניס הפתוחה של אוסטרליה המתחילה מחר, בה יחולקו פרסים בסך כולל של 1.75 מיליון דולר. עמוס עלה הישר לסיבוב השני.

לגבי גלעד בלום נמסר, כי יתמודד עם אחד השחקנים שיעלו מהמישחקים המוקדמים, אבל שמו לא נמסר.

המדורג מספר 1 בעולם, הצ'כי איוואן לנדל, התכונן במשך חודש לאליפות אוסטרליה והוא משוכנע שיוכל לנצח למרות שהמישחקים נערכים על מגרשי דשא. לנדל, שזכה באליפויות הפתוחות של צרפת וארה"ב, עדיין לא ניצח בטורניר גדול על דשא. יריביו העיקריים יהיו אלוף וימבלדון בוריס בקר ממערב גרמניה, מחזיק התואר האוסטרלי סטפאן אדברג משוודיה וגיבור גביע דייוויס, האוסטרלי פט קאש.

בגמר הטורניר באוקלנד, ניו זילנד, ניצח אתמול הצ'כי מילוסלאב מציר את דירק דיסטאבן מארה"ב 2–6, 6–1 וההולנדי מיכאל שפירס גבר על קארל לימברגר מאוסטרליה 2–6, 3–6, 4–6.

● הפתעה היתה ברבע גמר הגביע בטניס כאשר מכבי רחובות הדיחו את מכבי תל־אביב 2–1. ההכרעה היתה במשחק הזוגות כשהאחים ירון ויואב אוצ'י גברו על בכר ושמץ 6–4, 6–4. מחזיק הגביע הפועל תל־אביב ניצח את הפועל קרית־טבעון 2–0. מועדון הכרמל — מכבי צפון תל־אביב 2–1. שחר פרקיס גבר על מנשה צור 6–4, 6–2, והיה שותף בניצחון בזוגות יחד עם יחיאל על מנשה צור ודניאן מרנשטיין 6–3, 6–4, 6–4. הפועל צהלה — מכבי נתניה 2–0.

● בגמר אליפות ישראל בטניס "הכל נשאר במשפחה" בקטגוריית אבות ובנים ניצחו מייק ודורון ואבי את אלופי העבר גבי דוביצקי ובנו אורי 4–6, 6–3, 7–6.

אלוף ווימבלדון בוריס בקר ממערב־גרמניה מניף את הפרס הראשון, לאחר שניצח באוקלנד את הצרפתי הנרי לקונט 4–6, 4–6 בתחרות הגמר של הטורניר על גביע ריו. (צילום: רויטר איפ"א)

בעיטה חופשית

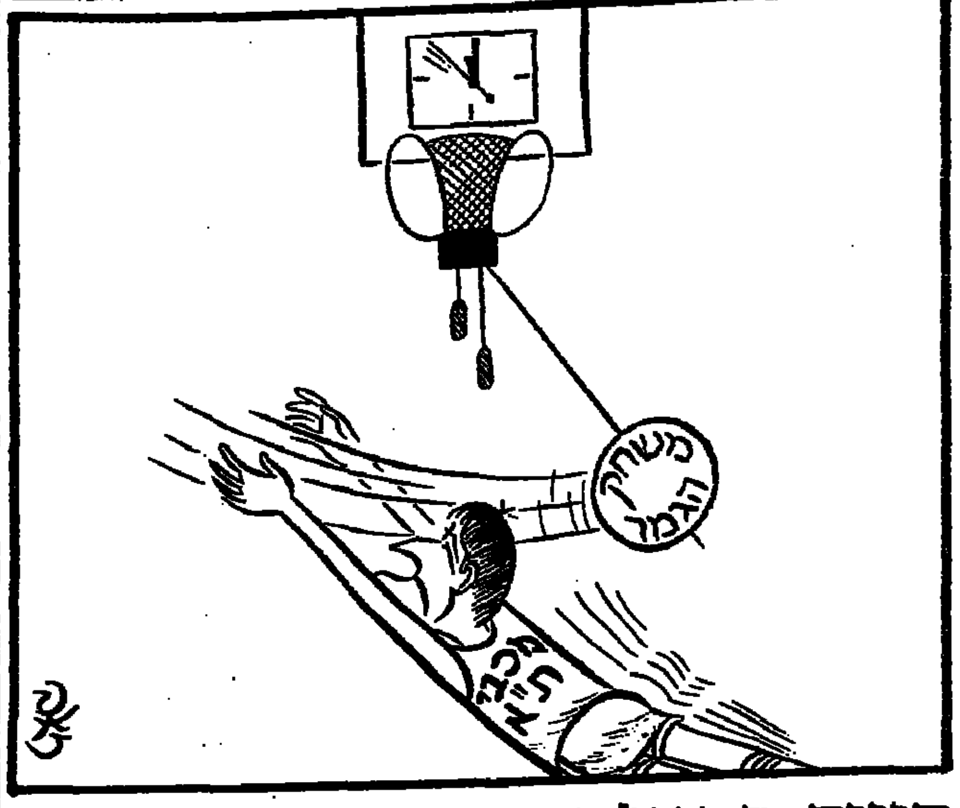

חוויה במנצ'סטר: קור מקפיא, 54 אלף צופים וניצחון 1—0 ליונייטד

הסיבוב השלישי של הגביע הפיל קורבנות כמיטב המסורת: אוכספורד וצ'ארלטון הודחו על ידי יריבות מליגות נמוכות ● ליוורפול היום בלוטון

גביע אנגלי

מאת מיכאל קרנון
שליח "הארץ"

מנצ'סטר (מיוחד ל"ספורט הארץ"). הוראה האחרון הכוך לי מהדרבי הגדול של מנצ'סטר, היו אתמול עשרות אלפי האוהדים של הסיטי מריעים לשחקניהם שירדו מכר־הדשא לאחר הפסד 1—0 ליונייטד. הם ידעו להעריך את המאמצים של השחקנים בתכלת־לבן, למרות שאלה הודחו כבר בסיבוב השלישי של הגביע.

להיות אתמול בין 54.294 הצופים באיצטדיון אולד טרפורד היתה חוויה בלתי נשכחת. הקנאות והיריבות בין אוהדי שתי הקבוצות הדי־גשו היטב ביציעים שהיו "חמים" מאד, למרות הטמפרטורה של אפס מעלות שהקפיאה את הפנים ואת כפות הרגליים. לשבחם של אוהדי הסיטי ייאמר, שהפעם הרגישו יותר מאלה של יונייטד. במחצית הראשונה היתה להם סיבה להיות אופטימיים, מאחר שהשחקנים שלהם החזיקו יותר בכדור ויזמו יותר. זאת למרות שיונייטד נראתה מסוכנת יותר והיתה ראויה לבעיטת 11 בדקה ה־23, אחרי שנורמן ווייטסייד נשלח בצורה נפלאה לעבר הרחבה על־ידי יספר אולסן והכדור שבעט בעוצמה נהדף מידו של אחד ממגיני הסיטי. כעבור 9 דקות עצר שוערה הצעיר של הסיטי פרי סאקלינג בצורה נפלאה כדור מסוכן שבעט פיטר דאבנפורט.

במחצית השניה ראינו את ה"אדומים" במיטבם. למרות היעדרם של רובסון, מקגראת, מוהן ואולביסטון הפצועים, שיחקה יונייטד כדורגל מצוין. על מיגרש קשה וחלקלק, נע הכדור בקצב מסחרר כשווייטסייד ניצח על המלאכה ונמצא בכל מקום. רק סאקלינג המצוין מנע מיונייטד שער יתרון.

כל זאת עד לדקה ה־66, כאשר יונייטד ביצעה התקפה מסחררת. סטייפלטון הוכשל ברחבה אבל השופט העניק יתרון ל"אדומים" ווייטסייד הבקיע בבעיטה חזקה בשמאלו את שער הסיטי. 15 דקות לפני הסיום נראה כדור שנגח ואראדי ברשת יונייטד. אבל השער נפסל בגלל עבירה קודמת. הסיטי עשתה מאמץ גדול להשוות אבל הגנת יונייטד בלמה את כל הניסיונות האלה.

לא היה זה כדורגל גדול, אבל הקצב המסחרר והאווירה המחשמלת פיצו על כך. שימו לב ליונייטד. בליגה היא כבר אבודה, אבל בגביע יהיה לה הרבה מה לומר.

ההפתעה של אולדרשוט

(איי־פי). במיגרשים אחרים סיפק הסיבוב השלישי, כרגיל, הפתעות רבות והפיל קורבנות מסורתיים. הגדילה לעשות קבוצת אולדרשוט, המדורגת 9 בליגה הרביעית, שהדימה בביתה 3—0 את אוכספורד יונייטד, מחזיקת גביע הליגה. קבוצה אחרת מהליגה הבכירה, צ'ארלטון, נכנעה במיגרשה 2—1 לוולסול מהליגה השלישית. טוטנהאם ספגה בביתה שני שערים מקבוצת הליגה הרביעית סקאנתורפ, אבל ניצחה 3—2. האדרספילד, מתחתית הליגה השניה, הובילה 1—0 במיגרשה של נוריץ' שהשיגה שוויון מאוחר וכפתה מישחק חוזר.

שער בדקה האחרונה היקנה ללייטון אוריינט מהליגה הרביעית תיקו 1—1 עם שכנתה ווסטהאם בדרבי לונדוני. ווימבלדון פיגרה 1—0 בבית מול סאנדרלנד, אך התאוששה בהמשך והבקיעה פעמיים לפני הסיום, כדי לנצח 2—1 את יריבתה מהליגה השניה.

מיידסטון, שאינה נמנית עם 92 קבוצות ארבע הליגות הבכירות, הובילה 1—0 במנספילד אך נוצחה 3—1. מועדון חצי־חובבני אחר ובלתי מוכר, קאדרמינסטר, כפה 0—0 על בארנסלי מהליגה השניה.

שתיים מהמועמדות לאליפות הליגה עלו בנפרד לסיבוב הרביעי: צ'ארלי ניקולאס הבקיע שני שערים

בניצחון החוץ 1—3 של המוליכה ארסנל על רדינג מהליגה השניה, וגראהם שארפ כבש את שני השערים שהקנו ניצחון ביתי 1—2 לאוורטון על סאותהמפטון. במישחקים נוספים בין יריבות מהליגה הראשונה סיימו אסטון וילה וצ'לסי 2—2, ואילו קווינס פארק ריינג'רס הביסה 5—2 את לסטר.

מחזיקת הגביע והאלופה, ליוורפול, תשחק היום במיגרשה של לוטון במישחק שכולו יוקרן בשידור טלוויזיה חי. כן ישחקו היום קריסטל פאלאס נגד נוטינגהאם וטלפורד נגד לידס.

כמה מישחקים נדחו אתמול בגלל מיגרשים קפואים: ניוקאסל — נורתהמפטון, שפילד ונסדיי — דרבי, שרוסברי — האל, וויגאן — ג'ילינגהאם.

יתר התוצאות: קובנטרי — בולטון 3—0, סווינדון — פולהאם 1—0, גרימזבי — סטוק 1—1, ברמינגהאם — איפסוויץ' 1—0, פרסטון — מידלסברו 1—0, מילוול — קארדיף 0—0, פורטסמות — בלקבורן 2—0, אולדהאם — בראדפורד 1—1, שפילד יונייטד — ברייטון 0—0, סוואנסי — ווסט ברומיץ' 3—2, צ'סטר — רקסהאם 1—2.

ריינג'רס מגדילה הפער

בסקוטלנד הקפאה התלהט המירוץ על הבכורה בליגה, כאשר האלופה סלטיק מוכת־הפציעות הפסידה 3—2 לדאנדי יונייטד, ואילו ריינג'רס הביסה 5—2 את קליידבאנק. היברניאן ניצחה את סנט מירן 1—0 ויתר שלושת המישחקים נדחו.

סלטיק מובילה עם 43 נקודות, לפני ריינג'רס 42 ומישחק חסר. דאנדי יונייטד שלישית עם 40.

עימות אווירי במישחק הגביע האנגלי, בו הצליחו שחקני וולסול מהליגה השלישית (בחולצות בהירות) את צ'ארלטון מהליגה הראשונה 2—1. (צילום־רדיו איי־פי).

חמו רוגז על חולון אצלה התאמן עוזר־המאמן ריצ'רדסון

כדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

"בכוונתי לפנות לאיגוד הכדורסל, לכלי התקשורת ולכל מי שטובת הכדורסל הישראלי לנגד עיניו, לפעול ללא דיחוי בעניין ניסיונות שנעשים בזמן האחרון לחטוף שחקנים" — אמר אברהם חמו, מאמן הפועל רמת־גן, בהתייחסו לאימונים שמקיים באחרונה מייקל ריי ריצ'רדסון בקבוצות שונות בליגה הלאומית (באימון האחרון השתתף השחקן האמריקאי בהפועל חולון ושבוע לפני כן התאמן באליצור נתניה).

לדברי חמו יש להפועל רמת־גן חוזה עם ריצ'רדסון ולא ייתכן שקבוצות כדורסל הנמנות עם יריבות הפועל רמת גן בליגה הלאומית יעקפו זאת, המעשים כאלה נוגדים לדברי חמו, ריח לא מוסרי ולא הגון.

פולי קפורין, מאמן הפועל חולון ואילן קובלסקי, מנהל הקבוצה, דוחו מכל וכל את דברי חמו. "אין לנו כל עניין בריצ'רדסון. אמנם מדובר בשחקן־על שכמותו טרם ראינו בישראל, אבל נושא שיתופו בהפועל חולון כלל אינו עומד על הפרק" — אמר קובלסקי שדחה גם את דברי חמו באשר לנטילת רשות מקבוצתו להתאמן.

"בסך הכל הבחור רצה להתאמן ואיפשרנו לו זאת. לפי מיטב ידיעתי אין לריצ'רדסון כרטיס ליגה ועל כן גם אין שום מניעה לנהל איתו משא ומתן. ריצ'רדסון הוא עוזר־מאמן הפועל רמת גן והפועל חולון עוד צריך להתמודד עם הפועל רמת גן, כך שבאימון יכול היה ריצ'רדסון ללמוד על שיטות המשחק שלנו ועל כן לא רק שלא נגרם שום נזק, אלא, אולי רק תועלת תצא לרמת־גן מכל זה" — דברי מנהל הקבוצה החולונית.

מכבי ת"א — ר"ג כבר הערב בהיכל

מאת שמואל קליגר
סופר "ספורט הארץ"

ליקוק הפצעים שטרם הגלידו, אחרי ההפסד בצרפת, ייעשה הערב (20.00) בהיכל הספורט ביד־אליהו: האלופה, קבוצת מכבי תל־אביב, תארח את מכבי רמת־גן במישחק ליגה שהוקדם בהסכמה הדדית.

המיפגש עם קבוצת התחתית מרמת־גן ישמש הכנה טובה לצהובים, שייהנו מיום מנוחה נוסף לפני צאתם לבריסל להתמודדות הכפולה עם אלופת בריה"מ ללגיונרים קבוצה. יתר מישחקי הליגה יהיו מחר.

אן. בי. איי.

ג'ורדן קלע 53 נגד פורטלנד

ניו יורק (איי־פי). מייקל ג'ורדן קלע 53 נקודות, כדי להוביל את שיקאגו לניצחון 121—117 על פורטלנד בליגה המקצוענית. 25 נקודות של מג'יק ג'ונסון לא מנעו מלוס אנג'לס לייקרס הפסד 101—107 ליוטה ג'אז, בסאלט לייק סיטי.

תוצאות אחרות: יוסטון — אינדיאנה 110—96, קליוולנד — לוס אנג'לס קליפרס 103—93, סיאטל — גולדן סטייט 115—108.

איגרוף

אוזאנגליסטה אלוף אירופה במישקל כבד

בילבאו, ספרד (איי־פי). המתאגרף הספרדי בן ה־32 אלפרדו אוזאנגליסטה, יליד ארגנטינה, זכה כאן בתואר האירופי במישקל כבד כאשר הביס בנוק אאוט טכני את יריבו ההולנדי בן ה־32 אנדרה ואן דן אוטלאר, בדקה השניה של הסיבוב החמישי.

התואר נשלל מהנורווגי סטפאן טאנגסטאד, משום שלא הגן עליו.

למשתתפי הטוטו

השבוע, טופס הטוטו (מחזור 20/87) של השבת 17.1.87, כולל את משחקי

גביע הטוטו

של שתי הליגות, הלאומית והארצית

חדשות המשק

משפחת רוזוב רוכשת את רסקאר סוכנת ב.מ.וו. ב־1.75 מ' ד'

הרקע: סכסוכים בין השותפים שהחזיקו בחברה וחשדות לעבירות מס נגד ההנהלה

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משפחת רוזוב עומדת לחתום היום על הסכם לרכישת חברת רסקאר בעלת סוכנות המכוניות הגרמניות ב.מ.וו. רסקאר היא בבעלות החברות ישרס (51%) ועוזד (49%). משפחת רוזוב תרכוש במקביל גם את המוסך המרכזי של ב.מ.וו. שבבעלות ישרס. תמורת העסקה משלמת המשפחה, כ־1.75 מיליון דולר.

חברת הטקסטיל טבירלון, שבאמצעותה מבצעת המשפחה את העסקה, היא בבעלותם הפרטית של בני המשפחה — ללא זיקה ישירה לחברות הציבוריות שבשליטת משפחת רוזוב — תכסה המסים של רסקאר בשיעור מיליון דולר. במקביל תשלם לישרס כ־750 אלף דולר עבור המוסך, בהתאם להערכת שמאי שתיערך בקרוב.

ישרס מבקשת מזה חודשים רבים למכור את רסקאר. בין הגורמים לכך היא העובדה שהבעלות על החברה מתחלקת למעשה בין חברת ישרס שבשליטתו של איש העסקים הדרום אפריקאי נטי קידש, לבין חברת עוזד. זו האחרונה נשארה בשליטת רסקו, שנמצאת בבעלותם של שותפיו לשעבר של קידש. עו"ד אברהם (איבי) נאמן ומוטי תג'ר.

המגמה היא להעביר בצורה מידבית את העסקים של שתי הקבוצות בעקבות סכסוכים שגרמו לחלוקת הרכוש המשותף. סיבה נוספת היא החקירה שהמכס מנהל נגד חברת רסקאר ומנהלה אריה ריטנר בחשד של עבירות מע"מ ויבוא מטעים.

נודע בשלב זה אין כוונה להחליף את מנכ"ל רסקאר אף כי שם החברה יוחלף. העסקה טעונה אישור של היצרנית הגרמנית ב.מ.וו., אך מביחים שאישור זה יינתן ללא קושי בגלל הנסיבות שאליהן ניקלעה רסקאר.

נשיא התעשיינים דב לאוטמן טוען:

מדיניות שגויה של בנק ישראל והאוצר גרמה אבדן שנת צמיחה

מאת יהונתן שרמן

דב לאוטמן, נשיא התאחדות התעשיינים, יצא אמש בהתקפה חריפה על משרד האוצר ובנק ישראל וקבע, כי התעלמותם של שני גורמים אלו מבעיות היצוא במהלך שנת '86 גרמה מדיניות מוטעית בנושא, אובדן שנת צמיחה ועליה חסרת תקדים ביבוא.

לאוטמן ציין, כי נתוני 1986 שפורסמו ביום ו' מעידים שהגידול בהכנסות מיצוא בשנת '86 מפגר ב־250 מיליון דולר בהשוואה לתקציב הלאומי וכי גם הגידול הכמותי ביצוא מפגר בב־50% בהשוואה לתוכנית הממשלה.

לאוטמן אמר שראשי האוצר ובנק ישראל הציגו במחצית השניה של שנת '86 תחזית אופטימית לגבי היצוא, אך בפועל היתה בכך הטעיה שכן באותם חודשים נרשמה עליה זמנית ביצוא עקב מספר עסקאות בכמויות מוגבלות ולא היה שיפור משמעותי ביצוא.

לאוטמן הדגיש עוד, כי נתונים אלו מחזקים את דעתו, שהמעסיקים לא יתנו את ידם לביצוע כל תוכנית כלכלית שלא תתן פתרון לבעיות המרכזיות של המשק - הגרעון הגדל במאזן התשלומים ואובדן כושר התחרות של היצוא בחו"ל.

ח"כ דדי צוקר מציע "חוק פומביות שכר מנהלים"

אחת לשנה — על פי ההצעה — יצטרכו חברות הנסחרות בבורסה לדווח על רמת השכר של עשרת הבכירים במוסדותיהם

מאת עדנה ארידור
כתבת "הארץ" לענייני כלכלה

על חברות צבוריות, ממשלתיות וחברות הנסחרות בבורסה, תחול חובת דיווח אחת לשנה, לממשלה ולכנסת, על רמת השכר של עשרת הבכירים במוסדותיהם. חובת הדיווח כלולה בהצעת "חוק פומביות שכר מנהלים (חברות)", שיניח היום על שולחן הכנסת ח"כ דדי צוקר (רצ).

כדי להבטיח דיווח של חברות הנסחרות בבורסה, מגיש צוקר הצעה לתיקון חוק רשות ניירות ערך. על־פי התיקון, יחויבו מנהלי חברות הרשומות בבורסה, לתת פומביות אחת לשנה על שכר המשולם לבכירים במוסדותיהם. לדברי צוקר, באמצעות תיקון חוק ניירות־ערך ניתן יהיה ללמוד, לא רק על שכר מנהלי הבנקים, אלא גם על השכר המשולם בחברות־ביטוח.

הכוונה היא להעמיד כל חברה או גוף ציבורי, שהציבור מממן, לביקורתו של הציבור, וכך ליצור נורמות ציבוריות שלא יאפשרו, תחת מעטה של סודיות, מעשים דוגמת אלה שקרו לאחרונה בבנק לאומי, קובע ח"כ צוקר.

השכר המוגדר בהצעת החוק כולל כל התוצאות — הסמויות והבלתי־סמויות. חובת הדיווח של החברות תוטל לשר האוצר, והוא יעבירה לוועדת הכספים של הכנסת. העונשים, במקרה של אי־דיווח, יהיו קנסות מתמשכים לחברות.

לאור אחדות הדעות בין כל סיעות הבית, כי יש לנקוט צעדים, כדי למנוע שמה שקרה בבנק לאומי יחזור — יש סיכוי כי תהליך החקיקה במליאה ובוועדת הכספים יהיה קצר.

הבורסה חושדת שהנהלת פרי זה לא דיווחה במועד על קשייה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

הבורסה חושדת כי הנהלת פרי זה לא דיווחה במועד על מצבה העסקי הקשה, שהביא בסופו של דבר למינוי כונס נכסים לחברה.

כשביקשה הבורסה ליישם נוהל קבוע, ולחקור את הסיבות להתפטרותו של יוסף גבע, נציג הציבור במועצת המנהלים של פרי זה, התברר לה כי מכתב ההתפטרות של גבע הגיע לבורסה ב־21 באוקטובר 86. שבוע לפני כן, ב־15 באוקטובר דנה מועצת המנהלים של פרי זה, במצב העסקי הקשה של החברה.

גבע צרף בתשובה לפניית הבורסה מכתב, שממנו עלה כי באותה ישיבת מועצת המנהלים דווח על כך שקבוצת המשקיעים שבשליטה בחברה, הודיעה על חוסר נכונותה להמשיך ולתמוך בה. דיווח זה היה חייב להימסר על פי החוק עוד ביום הישיבה, הן לבורסה והן לרשות לניירות ערך. בפועל, החברה מסרה לבורסה על כך שהבנקים אינם מוכנים להעמיד לרשות החברה קווי אשראי, רק ב־22 לאוקטובר, שבוע לאחר ישיבת מועצת המנהלים. מיד החליטה הבורסה להפסיק את המסחר במניות החברה, והוא לא חודש עד היום.

בפרק הזמן שבין ישיבת מועצת המנהלים, ובין מועד קבלת הדיווח לבורסה, נמשך המסחר במניות פרי זה כרגיל, ומקורבי החברה שהיו ערים למצבה הקשה, היו יכולים לכאורה לנצל את המשך המסחר, למכירת אחזקותיהם.

הנהלת הבורסה העבירה את כל ממצאיה בנידון לרשות לניירות ערך. הרשות חוקרת את התמוטטות החברה על כל היבטיה.

לקוחה מאוכזבת קוראת ביום שישי מודעה בחלון בנק לאומי בה מתנצלת ההנהלה על שהסניף סגור בשל עיצומי העובדים (צילום: יונתן זלינגר)

רפק הפסידה מיליון ש"ח בחצי שנה, מחסלת השקעות בגלל שפל

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

המשבר בענף האלקטרוניקה הגיע גם לחברת רפק, שמניותיה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך. החברה המפיצה מערכות קשר וציוד אלקטרוניקה מתוחכם, פרסמה את הדו"חות הכספיים לחודשים אפריל־ספטמבר והם הפסד של מיליון שקל לעומת רווח של 39 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.

כדי לצמצם את ההפסדים, ערכה הנהלת החברה פעולות יעול, שעיקרן חיסול השקעות לא רווחיות. בשבוע שעבר הוחלט על מכירת ההשקעה בחברה הבת מרטל שירותים לוגיסטיים, שההפסד הכולל שנצבר בגינה הסתכם ב־330 אלף דולר. רפק גם החליטה על הפסקת הפעילות התעשייתית בחברה הבת מרחל דיוור אלקטרוני, והעבירה לקבלן־משנה את קו הייצור, תמורת תמלוגים ממכירות בעתיד. הנהלת החברה סבורה כי השפל בענף האלקטרוניקה ימשך גם ב־1987.

בשבוע שעבר התקבל ב"הארץ" מכתב מקבוצת עובדים לשעבר בחברה ובו הם טוענים כי במסגרת מאמצי הייעול פוטרו עשרות עובדים, בלי שהנהלת החברה תשלם להם פיצויי פיטורין. רב תירוש מנכ"ל החברה הכחיש כי הנהלת רפק פיטרה עובדים כלשהם. תירוש הוסיף כי גם אם פוטרו עובדים, הרי החוק מחייב בכל מקרה תשלום פיצויי פיטורין.

האיכרים מתנגדים לקיצוץ מיכסות מים במישור החוף

מאת אברים צדר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

התאחדות האכרים מתנגדת להחלטת שר החקלאות לקצץ את מכסות המים באיזור שמחדרה ועד אשדוד בשיעורים העולים על הקטנת מכסות המים הכלל ארציות. לדברי נשיא התאחדות האכרים, אליהו איזקסון, החקלאים לא יוכלו לשאת גזירה זו ויאבקו בה.

על פי התוכנית שהביא שר החקלאות למועצת המים, מצב מאגרי המים התת־קרקעיים מחייב שבשנת 1987־88 יופחתו מכסות המים הארציות בשיעור ממוצע של כ־2% לעומת צריכת המים בשנת 1986־87. האזיל ומאגרי המים של השרון הם במצב הגרוע ביותר, באותו איזור יופחתו מכסות המים ב־7%. באיזורים אחרים (איזור עין חרוד למשל) יופחתו המכסות ב־2% בלבד ובמקומות אחרים (ברמת הגולן ובערבה) לא יהיה כל קיצוץ במכסות.

איזקסון טוען שבמקרה המחיר, יש להפחית את צריכת המים, באופן יחסי, בכל חלקי הארץ ולא להעניש דווקא את האיזורים העיקריים של הגידולים החקלאיים.

ערך את המדור: אוריאל ריינהולד

חדשות חוץ

8 מדינות באירופה דנות בייסוף המארק ופיחות הפראנק הצרפתי

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בריסל (מיוחד ל"הארץ"). שמונה המדינות השותפות למערכת המטבעות האירופית, עומדות להחליט, כנראה היום, על ייסוף המארק הגרמני ופיחות הפראנק הצרפתי, כשיעורים מקבילים של אחוזים בודדים.

אתמול התכנסו כאן לדיון בנושא נגידי הבנקים המרכזיים של צרפת, מערב־גרמניה, איטליה, דנמרק, הולנד, אירלנד, בלגיה ולוקסמבורג. היום יבואו לבריסל שרי הכספים של אותן מדינות, כדי לקבל החלטות סופיות. בבריסל מוצאים מכלל אפשרות שהשרים יימנעו משינוי שערי החליפין.

השינוי, לדעת משקיפים, הוא בלתי־נמנע, מאחר שבהיעדרו עלולה להמשך מחר בשוקי הכספים ספקולציה מסוכנת נגד הפראנק הצרפתי. היום, יום ראשון, סגורות הבורסות במערב אירופה.

במסגרת מערכת המטבעות האירופית יש שערי חליפין קבועים פחות או יותר, בין המטבעות של המדינות החברות. הצורך בשינוי נוצר לאחר החולשת הפראנק הצרפתי, שהתעוררה על־ידי גל השביתות בפאריס. הבנקים המרכזיים במערב אירופה הוציאו בימים האחרונים כשישה מיליארד דולר, כדי להגן על הפראנק הצרפתי, וכן על שני מטבעות אחרים שנחלשו במיוחד — הקרונה הדני והלירה האירית.

השפעה על הדולר

עד סוף השבוע שעבר סירבה מערב־גרמניה בתוקף להסכים לייסוף המארק. אבל נראה כי ההתפתחויות בשוק הכספים והלחץ מפאריס, שיכנעו את צמרת הממשל בבון כי אין מנוס מן הייסוף. עם זאת, סרבו הגרמנים, עד כה, להסכים לייסוף חד־צדדי, ללא פיחות מקביל של הפראנק. עמדת בון נובעת, בין השאר, מכך שבסוף החודש צפויות בחירות כלליות במערב־גרמניה, וארגוני תעשיינים מתלוננים על קשיים גדלים והולכים ביצוא.

תפקיד מערכת המטבעות האירופית הוא ליצור אזור של יציבות מוניטארית בין המדינות החברות. למערכת הזאת אין קשר לדולר, אך ברור ששינויים בשערי החליפין של המטבעות האירופיים, ביחס לבין עצמם, עשויים להשפיע גם על מעמדם ביחס למטבע האמריקאי. הדולר ירד בחודשים האחרונים במידה ניכרת ביחס לכל המטבעות האירופיים החשובים, ובמיוחד ביחס למארק הגרמני.

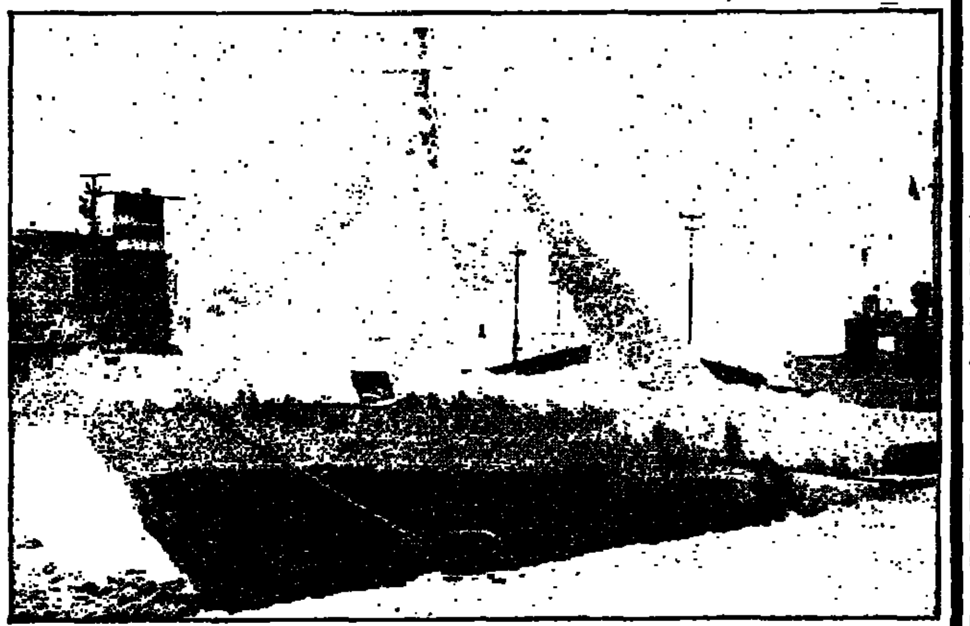

קור עז, שלא היה כמותו מזה עשרות שנים, תקף את מזרח אירופה, סקנדינביה ובריה"מ. מפולין דווח כי איכר נמצא קפוא למוות בשדה שלו. רדיו מוסקווה מסר כי פסקה כל העבודה בעיר מורמנסק, נמל בצפון בריה"מ בגלל הקור עז. במוסקווה ירדו הטמפרטורות ל־39 מתחת לאפס. אולם החיים נמשכו כרגיל. הרחובות היו כמעט ריקים. דיפלומטים בבוקרשט מסרו כי חורף קשה במיוחד ירד על רומניה. זה כמה ימים משתוללות סופות שלג עזות ונוצר מחסור במזון ובדלק. הטמפרטורה בבוקרשט ירדה ל־22 אל מתחת לאפס. שיא של קור אחז גם את ארצות סקנדינביה, שם היו טמפרטורות נמוכות שלא היה כמותן מאז 1940. בהלסינקי נרשמה בשבת בבוקר טמפרטורה של 34 מתחת לאפס, שלא היתה כמותה מזה 30 שנים. הטיסות לנמל התעופה של הלסינקי התקיימו תוך הפרעות קשות. מערבית לשם, בבריטניה, ירדו הטמפרטורות אל מתחת לאפס וצפויה קרה בימים הקרובים ביחד עם סופות שלג וקרח. בתמונה: ספינה גרמנית אפופת קרח בנמל האמינה בפינלנד (צילום איי־פי).

מיצר הים בין דנמרק לשוודיה הפך למשטח קרח לבן — הים קפא

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

מיצר הים בין דנמרק לשוודיה הפך אתמול למשטח קרח לבן — הים קפא. סערות שלגים בעוצמה של הוריקן, כפור, וטמפרטורות שירדו עד ל־31 מתחת לאפס בצפון שוודיה, מינוס 43 בנורווגיה, מינוס 41 בפינלנד ו"רק" 24 מתחת לאפס בדנמרק — גרמו לשיבושים קשים ביותר בתחבורה הימית והיבשתית.

בתחנות הרכבת המרכזיות של שטוקהולם ואוסלו נתקעו אלפי אנשים ברכבות, שנתקעו באמצע המסילה קפואים, ללא מזון וללא חימום. חימום פסי המסילה במחלפי הצמתים (החימום נעשה בסיוע בלוני־גז), ובצפון שוודיה גרם הדבר להתנגשות בין רכבת נוסעים לרכבת משא. חילי צבא הוזעקו לסייע בהעברת מזון חיוני לכפרים, שנותקו מרשת הכבישים הארצית.

גם במזרח־אירופה נמסר היום על מידות כפור של 30 עד 40 מעלות מתחת לאפס, קור דומה שרר באירופה בשנת 1941.

קרבות עזים מתחוללים ליד בצרה; עירק תוקפת בטילים ערים באיראן

העיראקים מגישים תלונה לאו"ם

מאת סוכנויות הידיעות

בעוד קרבות עזים מתחוללים בין כוחות עיראקים ואיראנים בקירבת עיר הנמל העיראקית בצרה, לאחר מתקפה איראנית חדשה בחזית הדרומית, שהחלה שלשום, ירו טילים עיראקים אתמול בארבע עד שש ערים במערב איראן.

איראן מסרה כי אחד הטילים פגע בבית ספר לילדים מפגרים באחואז.

היתה זו התקפת הטילים העיראקית הראשונה על איראן מאז יוני 1985.

האיראנים מפגיזים את בצרה, המונה כמיליון איש כמעט יום יום זה חודשים מספר. מאות אזרחים נהרגו בהפגזות אלה.

עיראק הגישה ביום ו' מחאה לאו"ם, ובה נאמר כי המתקפה האיראנית, כדוגמת מתקפה דומה לפני שבועיים, נועדה לכבוש את בצרה ולהקים שם ממשלת־בובות. אם יצליחו האיראנים לכבוש את העיר ינתקו את דרום עיראק מבגדד.

הכוחות העיראקים ניהלו בשבת קרבות הגנה קשים בכוח האיראני התוקף שתפס מאחזים במרחק של 20 ק"מ מבצרה.

שני הצדדים מדווחים על קרבות קשים. מפקד הקורפוס העיראקי השלישי הממונה על בצרה גנרל טליע חליל אלדורי הודיע כי כוחותיו נלחמים בעוז נגד הפולשים שתפסו מאחזים בעומק של 5 ק"מ בטריטוריה העיראקית.

רדיו טהראן מסר כי הצבא העיראקי תקף בליל שבת את הקווים מערבית לשלמצ'ה, איזור בדרך הבים שאט אל־ערב המהווה ראש קפיצה למתקפה שלהם.

עיראק הודיעה כי חיל האוויר שלה ממלא תפקיד מרכזי בקרב. המטוסים מבצעים מאות גיחות נגד הכוחות האיראנים התוקפים ומשבשים את קשרי האספקה שלהם בקרבת שדה הקרב.

חברה אמריקאית הודיעה כי פיתחה תרופה נגד איידס

ואשינגטון (ע"ר). החברה האמריקאית לפרמצבטיקה, איי־סי־אן, הודיעה ביום שישי, כי פיתחה תכשיר החוסם את התפתחות מחלת האיידס (תסמונת כשל חיסוני נרכש) אצל חולים שלקו במחלה הקטלנית.

בהודעת החברה נאמר, כי התכשיר שלהם "ריבאווירין", שהוא תכשיר נגד נגיפים, יעיל גם בבלימת האיידס אצל אנשים שלקו במחלה.

להלן נמסר, כי בניסויים רפואיים שנעשו אצל 52 חולי איידס, שהמחלה תקפה את מערכת הלימפה שלהם, לא התקדמה המחלה לאחר שהם קיבלו מינון יומי של 800 מיליגרם "ריבאווירין".

אצל 55 חולים אחרים, שקיבלו מינון יומי קטן יותר של 600 מיליגרם, ששה פיתחו את מחלת האיידס, נאמר בהודעת איי.סי.אן.

בהודעה נאמר להלן כי מתוך 56 חולים, שהיו קבוצת ביקורת ולא קיבלו את התרופה, התפתחה מחלת האיידס אצל 10.

הניסויים הרפואיים בתכשיר החלו לפני שנה בארבעה מרכזים רפואיים בארה"ב והקיפו 163 חולים, שנפגעו במערכת הלימפה.

החברה מאמינה באמונה שלמה בממצאות הניסויים, אך היא מבינה את עמדת מינהל המזון והתרופות, שיש להמשיך באיסוף הנתונים, נאמר בהודעה מטעם החברה.

כומר בניו יורק ביטל נישואים כיוון שבן הזוג חולה איידס

ביטל החלטת כומר זוטר להשיא את השניים

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). איש כמורה בכיר בכנסיית סנט־פטריק במנהטן דחה בקשת זוג להינשא בכנסיה זו, מאחר שהגבר הוא חולה איידס.

כומר בדרג נמוך יותר הסכים לפני כן לערוך את הטקס, אך הממונה עליו ביטל את ההסכמה. הגבר, דייוויד הפנר (38) במצב אנוש, אושפז אמש בבית־חולים. הוא עצמו פרוטסטנטי, אולם אשתו, מריה, היא קאתולית. הזוג התחתן בנישואין אזרחיים לפני שלוש שנים, ועתה ביקש להינשא בכנסיית סנט־פטריק בשדרה החמישית. בני הזוג הביעו תרעומת וצער על הסירוב להשיא אותם, והם הגדירו זאת כעלבון צורב.

הפנר סיפר כי היה פעם הומוסקסואל, אך עתה הוא נשוי באושר. ראש הכנסייה הקאתולית בניו־יורק, הקרדינל ג'ון או'קונור, שמעונו הרשמי צמוד לכנסיה זו, ידוע בעמדתו הבלתי־מתפשרת נגד הומוסקסואלים, הוא אף לחם נגד חוק עירוני האוסר אפלייה נגדם. אולם יחד עם־זאת הוא הביע תמיכתו בפעולות סעד למען חולי איידס.

הכומר שהסכים תחילה להשיא את הזוג, אמר כי הוא עשה זאת על סמך מסמך מהוותיקאן, הדוחה אפלייה נגד חולי איידס. דובר מטעם הכנסייה אמר כי הסירוב מבוסס על הוראה, לפיה דרוש ייעוץ מיוחד בנישואים, כשאחד מבני הזוג הוא חולה אנוש. המקרה שפורסם בהרחבה באמצעי התקשורת בניו־יורק, עורר זעם רב בין פעילים לזכויות האדם, העוסקים בארגון הפגנת מחאה מול הכנסייה.

ערך את המדור: יצחק לאור

صورة عن الأصل

חברי "דן" שגנבו מכספי הקואופרטיב נשארו חברים בו, העיד יו"ר המזכירות

בית המשפט דן בתביעת חבר שהוצא מהקואופרטיב לאחר שהורשע בפלילים

מאת צבי הראל
סופר "הארץ" בבית המשפט

יו"ר המזכירות של קואופרטיב דן, יוסף הורוביץ אישר באחרונה בעדותו בבית המשפט, כי חברים שגנבו מכספי הקואופרטיב לא הוצאו משורותיו. עוד אישר הורוביץ בעדותו, כי בנו של חבר בקואופרטיב התקבל לאגודה כחבר למרות שהורשע לפני־כן בעבירות סמים. עוד אישר הי"ר, כי חבר שהורשע בבעילת קטינה לא הוצא מהקואופרטיב וממשיך לשרת כנהג.

הורוביץ המשמש כיו"ר מזכירות "דן" זה 20 שנה העיד לפני ימים מספר בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בפני השופט משה טלגם בנוגע לבקשתו של חבר לבטל חוקיות הצבעה בה הוחלט להוציאו מהקואופרטיב בגין הסתבכות בפלילים.

פרקליטו של החבר שפנה לבית המשפט, עו"ד יגאל סמיר, טען, כי הנהלת הקואופרטיב פיתתה את החברים לבוא ולהשתתף באותה הצבעה כשהבטיחה לכל חבר שיבוא, כי הוא יזוכה בשתי שעות עבודה נוספות ללא עבודה בפועל. הורוביץ אישר עובדה זו.

ההחלטה של השופט טלגם בשאלת חוקיות הוצאתו של החבר משורות הקואופרטיב נדחתה למועד מאוחר יותר.

500 גימלאים יהודיים מארה"ב וקנדה הגיעו ביום שישי לארץ כמתנדבים לעבודות בבתי חולים, בתי ספר ויערות הקק"ל, במסגרת תוכנית של מחלקת העלייה בסוכנות (צילום: מ. דקל)

עוזר שרון נבחר כדירקטור בכי"ל למרות שאינו בעל תואר, כהצהרתו

ישראל כץ הצהיר בשאלון של רשות החברות כי הוא בוגר אוניברסיטה אך אינו מופיע ברשימת הבוגרים ★ מועמד לתפקיד מישנה למנכ"ל משרד התעשייה ★ מנכ"ל רשות החברות: נבדוק את העניין

מאת איל אוליך ויהונתן שרמן
סופרי "הארץ"

ישראל כץ, עוזרו הפוליטי של שר התעשייה, אריאל שרון, שיקר לגבי השכלתו במילוי שאלון רשמי של רשות החברות הממשלתיות, שעל סמך מילויו הוא נבחר לתפקיד דירקטור ב"כימיקלים לישראל".

בשאלון זה נשאל כץ לגבי השכלתו ובכתב ידו הוא ציין, כי הוא בוגר החוג ליחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית בירושלים.

ב"הארץ" פורסם בשבוע שעבר, כי כץ לא סיים את לימודיו האקדמאיים לקראת התואר הראשון, למרות הצהרותיו שיש בידו תואר אקדמאי, וכי שמו אינו מופיע ברשימת בוגרי האוניברסיטה.

נושא זה הוא בעל חשיבות רבה, שכן השאלון שמילא כץ ועל פיו נבחר כדירקטור ב"כימיקלים לישראל" משמש את רשות החברות הממשלתיות בבדיקת כישוריו של מועמד לתפקיד דירקטור ונושא ההשכלה מהווה את אחד השיקולים כבדי המשקל בנושא אישור המלצות השרים למינוי דירקטורים.

יצוין, כי כץ אמור להתמנות לתפקיד משנה למנכ"ל משרד התעשייה, על פי המלצת השר שרון. משרד התעשייה ביקש לאחרונה הי־דרש תקן של משנה למנכ"ל במשרד התעשייה מנציבות שירות המדינה וזו אישרה את התקן, אך התנתה את המינוי בהשכלה אקדמאית של המועמד.

אי לכך, לא ניתן יהיה למנות את כץ לתפקיד המשנה למנכ"ל בגלל אי עמידתו בדרישה זו.

כץ עצמו אמר בתגובה: "אני לא מגיב בנושאים אלה ואני אתבע אותכם על כל דבר לא נכון שתפרסמו".

זאב רפאל, מנהל רשות החברות הממשלתיות במשרד האוצר מסר ל"הארץ", כי נושא מילוי השאלון ייבדק על ידי אנשי משרדו ובמידה ואכן תמצא חריגה — הנושא יועבר לטיפולו של היועץ המשפטי של האוצר.

בגלל המצב הכלכלי התרבו ההונאות סבור מנהל סניף בביטוח הלאומי

מחלקת החקירות של המוסד לביטוח לאומי חוששת כי בישובים רבים בצפון, לרבות קיבוצים, היו ניסיונות של אנשים ונשים לרמות את הביטוח הלאומי ולזכות בגימלאות באופן לא חוקי

לצורך הוכחת הדברים ולכידת העבריינים בעזרת חוקרי המוסד בוצעו תרגילים מתוחכמים, כגון מצלמות נסתרות, מצלמות וידאו ועוד.

בין היתר נתפסה יולדת, שהגישה תביעה למענק חופשה וצירפה מסמכים, לפיהם עבדה בחצי השנה האחרונה. לאחר חקירה הסתבר, כי באותה תקופה קיבלה דמי אבטלה.

אשה אחרת, שריוחה שננטשה על ידי בעלה והגישה תביעה להבטחת הכנסה לה ולילדיה, נתפסה בביתה, עם בעלה, כשהוא מצוי בחדר השינה בבגד תחתון בלבד. האשה הכחישה תחילה כי בעלה נמצא בבית, אולם החוקר ביקש מבנה להתלוות אליו לסיור בדירה באמתלה שברצונו לראות את רמת חייה ולברר אם יש בבית ציוד השייך לבעל.

אדם שקיבל במשך תקופה ארוכה הבטחת הכנסה, נתפס כשהוא עובד בלילה באחד מקיבוצי הצפון. "הייתי בטוח, כי בלילה לא תגלו אותי", אמר.

בביטוח הלאומי סבורים, כי המקרים המתגלים, לאחר חקירה, הם קצה של קרחון בלבד.

מנהל סניף הביטוח הלאומי בטבריה, אייל בן נעיר, גילה, כי גם קיבוצים נתפסו בתביעות לא בדוקות וההודו בטעותם לאחר שמחלקת החקירות חשפה זאת.

מנהל סניף טבריה הוסיף, כי בשנתיים האחרונות, אולי בגלל המצב הכלכלי הקשה, גברה מאוד תופעת ההונאות והתפשטה לכל רבדי האוכלוסיה. על כן משקיע הביטוח הלאומי מאמצים רבים בחקירות וברכישת ציוד מתוחכם לגילוי ההונאות.

זכרוני סירב להיחקר על ידי החוקר האיטלקי בגלל סודיות

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

פרקליטו של מרדכי ואנונו, אמנון זכרוני, דחה פנייה של השופט האיטלקי, דומניקו סקיה, החוקר את פרשת ואנונו, כי יעיד לפניו.

זכרוני מסר כי נציגי "סנדיי טיימס" העבירו אליו את בקשת השופט האיטלקי. הוא הסביר להם כי אינו יכול להעיד מטעמי סודיות, השופט צריך לפנות לממשלת ישראל אם הוא יקבל אישור, יבוא להעיד. עוד מסר זכרוני כי בפני השופט האיטלקי העיד כתב העיתון פיטר הונם אשר השתתף בתחקיר על ואנונו.

שלטונות הכלא שבו כלוא ואנונו מאפשרים לו לערוך טיול של שעתיים בחצר במקום שקט. כמו כן ואנונו מקבל יותר תה ומים, לאחר שהוא נכנס ליום השביעי של שביתת הרעב. ואנונו תשוש ונבדק יום־יום על־ידי רופא.

חברתו של ואנונו, ג'ודי זימבט, העבירה באמצעות משרדו של זכרוני מכתב לשלטונות הכלא ובו היא מבקשת לאפשר לה לבקר את ואנונו. בשלב זה טרם קיבלה תשובה. ביום א' הבא יאפשרו השלטונות לבני משפחתו של ואנונו לבקר למרות הביקורת שהטילו על השלטונות.

מחר לא יובא מרדכי ואנונו לבית המשפט לדיון בעתירה לבג"צ שהגיש על שלילת זכויותיו בכלא. בדיון יופיע פרקליטו בלבד.

ראש מועצת טירת הכרמל מאגו"י רוצה לעבור למערך כדי להתקדם

"באגו"י נבחרים לכנסת על ידי חצרות האדמו"רים"

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

ראש המועצה המקומית טירת־כרמל מטעם אגו"י, ראובן בינר, קיים בשבוע שעבר שיחות על הצטרפותו למערך עם מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, בעת שביקר בישוב. כן קיים מו"מ עם מפלגות נוספות במסגרת מאמציו להשיג "גב חזק" לקידום פוליטי, שכן אינו רוצה, לדבריו, לסיים את הקריירה שלו כראש מועצה.

במסגרת המשא ומתן שהוא מנהל, מבקש בינר להיות בעל השפעה בניסוח מצע מפלגת העבודה בנושא הדתי, ולהיבחר לכנסת.

מאז נבחר לכהונתו כראש מועצת טירת הכרמל נקט בינר קו מתון; לא היו הפגנות באכיפת חוקי עוד דתיים במקום.

לדבריו, הוא לא יוכל להתקדם מעבר לתפקידו הנוכחי באגודת ישראל, כי בתנועה זו חברי הכנסת נבחרים על ידי חצרות האדמו"רים. "אין לי דבר נגדם", אמר בינר. "ואין סיבה שלא אמשיך לייצג אינטרסים של אגודת ישראל, כמו בית הספר של החינוך העצמאי בטירת הכרמל שאמשיך לטפח". הוא אמר, כי פוליטיקאים דתיים אינם חייבים להסתגר במפלגות הדתיות, אלא להצטרף למפלגות חילוניות ולנסות להשפיע דרכן.

אם יצטרף בינר למפלגת העבודה, יתאחד עם אנשי המפלגה במועצת טירת הכרמל, היושבים כיום באופוזיציה, יחד עם אנשי הליכוד.

נער בן 16 נמחץ למוות במעלית

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

נער בן 16, שמעון אדרי משכונת שמשון באשקלון, נמחץ אתמול למוות בעת שעבד במלון גני שולמית. מחקירת המשטרה עולה, כי הנער נכנס לתוך המעלית כשהוא מוביל עגלה. נראה שאחד מגלגלי העגלה נתפס בחריץ המעלית וגרם לתקלה.

הנער הועבר לבית החולים ברזילי באשקלון, אך שם לא נותר אלא לקבוע את מותו.

מפקד מרחב לכיש, נצ"מ יוסף זכריה, מסר, כי צוותי חקירה של המשטרה ושל משרד העבודה והרווחה הגיעו למלון, והם בודקים את נסיבות האסון.

נהרגה בתאונה בגליל, בעלה ובתה נפצעו

גילה לורוביץ' (60) מקיבוץ שמיר נהרגה אתמול בבוקר ובעלה ובתה נפצעו, לאחר שמכוניתם התנגשה באוטובוס בצומת עמיעד, בכביש הפונה לכיוון קריית־שמונה.

אנשי כיבוי אש עמלו כשעה בחילוץ הנפגעים מן הרכב המעוך.

הפצועים, אברהם לורוביץ' ובתו ענת, אושפזו בביה"ח בצפת.

הולך רגל נהרג בירושלים

יוסף סלוק בן 57, נדרס למוות ביום ו', בצהרים מפגיעת מכונית פרטית, בעת שחצה את כביש פת־גילו בשכונת פת בירושלים.

תושב נתיבות ניצל בעזה מבקבוק תבערה

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

ציון אסולין (28) תושב נתיבות ניצל אתמול בנס, כאשר בקבוק תבערה שהושלך על רכבו שניות ספורות בלבד לאחר שאסולין יצא מהמכונית כדי לערוך קניות בשוק פרס בעזה. המכונית מסוג סוסיתא נפגעה ועלתה בלהבות.

מקורות צבאיים מסרו, כי אסולין הגיע לעזה בשעות הצהריים על מנת לערוך קניות בשוק. כוחות הביטחון פתחו בחקירה, ונעצרו מספר חשודים.

בקבוק תבערה הושלך ביום חמישי בלילה לעבר בניין הממשל הצבאי בעזה. לא נגרם נזק. סופר "הארץ" מציין, כי כל הישראלים שביקרו בשבת בעזה, נעצרו במחסום החרזה, כי עליהם לאבטח את עצמם בעת שהם נוסעים בעזה.

נישק ילדה בניגוד לרצונה ונעצר

מאת זוהר בלומנקרנץ

תושב לוד (40) נעצר בסוף השבוע באולם הנוסעים היוצאים בנמל התעופה בן גוריון בלוד לאחר שביצע במקום מעשה מגונה בילדה כבת 12. לאיש עבר פלילי הקשור אתו בביצוע מעשים מגונים דומים ואחרים בילדות.

המשטרה הוזעקה לאולם הנוסעים היוצאים על ידי אחת המוכרות בחנות במקום. האשה הבחינה באדם המנשק לילדה בניגוד לרצונה, לנגד עיניו הנדהמות של אביה. האיש אינו מוכר לילדה. הוא רוכל אשר ניסה למכור את מרכולתו באחת מהחנויות באולם הנוסעים היוצאים.

בחקירתו במשטרת נתב"ג סיפר החשוד, כי לא יכול היה לשלוט ביצרו למראה הילדה היפה.

ננזף שוטר שנתן לשוטר עצור להסתובב חופשי

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

אחראי משמרת במשטרת שדרות, שוטר יעקב בוטאשוילי, נידון ביום שישי לקנס כספי ונזיפה על ידי מפקד מרחב לכיש, ניצב־משנה יוסף זכריה, לאחר שהתגלה, כי איפשר למי שהיה רכז הבלשים במשטרת אילת, רס"ר אלי שטרן, העצור בתחנת שדרות להתהלך באופן חופשי בתחנת המשטרה ואף לחקור חשודים המובאים לתחנה.

ביום חמישי האחרון הסתובב שטרן חופשי בתחנת המשטרה, ואף חקר שני בדווים שנעצרו והובאו לתחנת המשטרה בשדרות. השניים הופתעו לגלות כי שטרן חוקר אותם, ודיווחו על כך לגורמים במשטרה.

המלצה משטרתית להאשים כהנא

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

חוות דעת שהכין קצין בכיר במשטרת ירושלים ממליצה להעמיד לדין את ח"כ מאיר כהנא, על התבטאותו: "הלוואי שתקום מחתרת".

כהנא נחקר במשרדי תנועת "כך" שברחוב אגריפס, והתבטאויותיו במסגרת החקירה היו אף הן קיצוניות. חוות הדעת תועבר, כנהוג, למחוז הדרומי של המשטרה ומשם למטה הארצי. רק אם תאושר בכל שלושת הערכאות תועבר כהמלצה רשמית של משטרת ישראל לפרקליטות המדינה.

הוארך מעצר החשודים בשוחד וגניבות בסו"ב

המשטרה: נויפלד איפשר למשאיות לצאת עם חומרי בניין תמורת ארגז ויסקי

(ט). בית משפט השלום ברחובות עצר ביום ו' להמשך החקירה חמישה חשודים בפרשת השוחד והגניבות, שנתגלו בחברות הבת של "סולל־בונה" באזור המרכז.

שלושה מהם הובאו ללשכת השופט שלמה יפרח, ואילו שניים אחרים הובאו בפני השופט באולם. יחד עם שאר האנשים שנעצרו הוצאו ביום ו' פקודות מעצר.

השופט עצר ל־10 ימים את אלי נויפלד (41) האחראי במחצבה במר־דיעין, ואת חזי אלמוג (50), מרכז העבודה במחלקת הכבישים במחוז המרכז של "סולל בונה". נהג משאית עצמאי, עזרא ברזני, נעצר ל־6 ימים.

בא כוח המשטרה אמר, שנויפלד חשוד שאיפשר למשאיות מן החוץ לבוא למחצבה שלא בשעות העבודה הרגילות, ולצאת משם עם חומרי בניין וסולר, ובתמורה קיבל בין היתר פוליסת ביטוח לריכבו הפרטי וארגז ויסקי.

נויפלד נראה מתוח ונרגש במיוחד, ואף פרץ בבכי בעת הדיון, כשהוא נאחז באשתו, שאף היא התייפחה מרוב התרגשות.

חזי אלמוג חשוד בכך שתמורת כסף וטובות הנאה העדיף את האחים יחזקאל וציון דהן, בעלי חברת המשאיות "תנועת המרכז", על מובילים אחרים.

עזרא ברזני חשוד ששיחד את אלמוג כדי לקבל עבודה במחצבות של "סולל־בונה" וכי היה מעורב בגניבת חומרי־בניין וסולר מאתר העבודה.

לאחר מכן הובאו לאולם המשפט יחזקאל דהן ואחיו ציון החשודים במתן שוחד וטובות הנאה לאנשי "סולל בונה" ובגניבת חומרי בניין ודלק. חקירתם נמשכת.

אין ערך לפניית שמיר לחוסיין, טוען א־שאווה

(ט). ראשאד א־שאווה, ראש עיריית עזה לשעבר, אמר בשבת שאינו סבור, שיש ערך כלשהו להזמנת ראש ממשלת ישראל, יצחק שמיר, שפנה אל המלך חוסיין להיפגש איתו לשיחות שלום, פנים אל פנים.

שאווה אמר שכל עוד לוחצים שמיר וממשלת ישראל על הקמת התנחלויות בשטחים שאינן מובילות לפתרון, לא ייענה המלך חוסיין להזמנה וגם אף מנהיג ערבי אחר לא יסכים לנהל מו"מ על שלום עם ישראל. "אם מתכוון מר שמיר ברצינות לקיום שיחות שלום, עליו קודם להודיע רישמית על הפסקת ההתנחלויות, כרמז לכוונות ולרצינות כוונותיו אלה", הגיב ראש עיריית עזה לשעבר, על הצהרת שמיר מיום ה' השבוע.

לדבריו קיים הבדל בסיסי בין השקפה של שלום, בין הישראלים לערבים. "אנחנו מעוניינים יותר בהפסקת ההתנחלויות בשטחים מאשר בהצעותיו של מר שמיר לשיתוף פעולה עם ירדן בהפקת כימיקלים מים המלח, ניצול מימי הירדן ופיתוח אזור התיירות בין נמלי עקבה ואילת. אם יצהיר שמיר רשמית על הפסקת ההתנחלויות בשטחים, כי אז לקראת שיחות שלום, יתכן שאז אולי יאות מישהו ממנהיגי ערב להצטרף לתהליך שלום ולהשתתף בשיחות. אבל כל עוד אין הצהרה רשמית של ממשלת ישראל על הפסקת ההתנחלויות ולהפך, יש הצהרות על בניית התנחלויות חדשות, נשמעות הצהרות שמיר על כוונותיו לשלום כלא רציניות ולדעתי, יתייחסו מנהיגי מדינות ערב להצהרות כאלה בחוסר רצינות ולא יגיבו עליהן."

סגן ראש ממשלת צרפת יפעל לאי־החזרת טאבה

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

סגן ראש ממשלת צרפת ז'אק טובון אשר היה אורח ראש עיריית אילת רפי הוכמן הבטיח לו כי הוא יפעל למען אי־החזרת טאבה בממשלת צרפת. כך מסר ביום שישי ראש עיריית אילת בדיווח לתושבים בעיר.

הוכמן סיפר כי לפי בקשה מיוחדת של משרד החוץ הוא אירח באילת את סגנו של ראש ממשלת צרפת. הוא הסביר לאורח את בעיית טאבה ולאחר שהוא הבין את עמדת ישראל וגילה הבנה ואהדה לנושא הוא הבטיח לפעול למעננו בממשלת צרפת.

לדברי הוכמן גם שר התחבורה והתיירות של השוק האירופי המשותף פיטר סטרלנד ערך סיור באילת והבין לעומקן את בעיות האיזור.

נבחרו השירים שיתחרו בקדם־אירוויזיון

התחרות תהיה בסינרמה ותועבר בשידור ישיר

מאת סופרת "הארץ"

ועדת השופטים מטעם רשות השידור לבחירת שירי קדם־אירוויזיון בחרה ביום שישי 15 שירים שישתתפו בתחרות. חברי הוועדה הם: דוד ארמון, יהודית?, שמעון פרנס, דליה הלה, דני ליטאי ואלברט פיאמנטה. ל־2 מהשירים לא נבחרו עדיין המבצעים. שמות המחברים והמלחינים לא יפורסמו עד לאחר ההצבעה על־מנת לא להשפיע על המצביעים.

תחרות הקדם אירוויזיון תתקיים ב־1 באפריל 1987 בסינרמה בת"א, וההצבעה תיערך במקום ובשישה מקומות נוספים ברחבי הארץ.

מפיק המופע הוא חנוך חסון, הבימאי ראול יהואל והתפאורן אמנון גדול. המופע ייערך בשידור חי ובליווי תזמורת שתורכב במיוחד לצורך המופע.

ואלה הם השירים שישתתפו בתחרות: כינור, בביצוע דודו פישר; מוסיקה היא נשיקה לנצח, בביצוע יוהר ודוידה כהן; ארץ אהובה, בביצוע חיים משה; די לי די, אילנה אביטל; הקליק, ביתית שובל; רומנו, צביקה פיק; ירושלים, דורית פרקש; תחזור הביתה, יגאל בשן; אולי הלילה, יורם הדר; אירוביקה, ישראל קריבושי; קונו עולמי, מיקי קם; נוסטלגיה, אתי אנקרי; קופידון, אורנה ומשה דץ. לשני שירים, הטפה הלה ושיר, לא נקבעו מבצעים.

נפרצה כספת בישיבת חברון שבירושלים

זו השבת השלישית בה אירעה פריצה לישיבות בבירה

אלמונים פרצו בליל־שבת למשרדי ישיבת "חברון" בשכונת גבעת מרדכי בירושלים, וריתכו את הכספת שהיתה במשרד.

ביום שישי בלילה, הבחין תושב השכונה בסולם חבל המשתלשל מחלון בישיבה. הוא הזעיק את המשטרה ואז התברר, כי אלמונים הצליחו לפרוץ לתוך הישיבה.

הם פרצו למשרד הישיבה, ריתכו את הכספת וכפי הנראה גם גנבו את תוכנה. בשל השבת לא ניתן היה לברר מה הכילה הכספת, מאחר וגם אנשי הישיבה לא ידעו על הפריצה.

זו השבת השלישית שאלמונים פורצים למוסדות־דת, והמשטרה חוקרת אם יש קשר בין המקרים.

לפני שלושה שבועות נפרצה הכספת בישיבת "קמיניץ" במאה שערים ושבוע לאחר מכן נפרצה כספת בבית האבות "נווה שמחה" שבקריית מטרסדורף. ביום שישי בצהריים נמצאה כספת פרוצה ביער קטנה שבשכונת גילה וחוקרי המשטרה בודקים, מהיכן נלקחה.

חשודים בניסיון שוד תקפו בסכינים שוטרים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

ניסיון לשוד מזוין בתחנת טוטו בכפר קאסם נכשל אור ליום שישי. המשטרה עצרה ארבעה חשודים, שמעצרם הוארך ביום שישי על ידי שופטת בית משפט השלום בנתניה, עדנה בקנשטיין.

ניסיון השוד אירע סמוך לשתיים אחר חצות יום ה'. החשודים ירדו לעבר תחנת טוטו במרכז כפר קאסם. בעלי התחנה הסתגרו בתוכה והזעיקו את המשטרה. השודדים נמלטו. כוחות משטרה גדולים בפיקודו של מפקד מרחב השרון, ניצב משנה משה פרידמן, ומפקד תחנת משטרת פתח תקוה, סגן ניצב יעקב שוכל, הגיעו למקום ופתחו בחקירה ובחיפוש אחר חשודים.

במהלך החיפוש, באחד מבתי הכפר, התנגדו הדיירים לחיפוש ואף תקפו את השוטרים בסכינים. איש לא נפגע, והמשטרה הפעילה כוח והשתלטה על הדיירים. בבית זה נלכדו ארבעת החשודים בניסיון שוד, והם נעצרו על ידי המשטרה לחקירה.

לפני כשבועיים אירע שוד בתחנת טוטו בראש העין. השודד נעצר, ומעצרו הוארך בבית משפט השלום בפתח תקוה.

שני חדרים בבית מחבל נאטמו בטעות ונפתחו

בג"ץ הוציא צו ביניים נגד האטימה

מאת אורנה? סופר "הארץ"

כוחות הביטחון פתחו שלשום שני חדרים שנאטמו בטעות יום לפני כן בביתו של מחבל ממחנה הפליטים שועפאט. בני משפחתו עתרו לבג"ץ וקיבלו צו ביניים המורה לאלוף פיקוד המרכז להימנע מביצוע האטימה.

ביום חמישי נאטמו חדרים בשלושה בתים של צעירים ממחנה שועפאט שהודו בזריקת אבנים ובקבוקי תבערה על כלי רכב ישראליים. לאחר שסיימו את פעולת האטימה התברר כי אחת מהמשפחות, שבביתה נאטמו שני חדרים, עתרה לבג"ץ, וזה הוציא צו ביניים זמני כנגד האטימה. משהתגלתה הטעות שבה למחנה חוליית האוטמים, ופתחה מחדש את שני החדרים בבית משפחת אבו־עייד. בנם, עאדל (16), נעצר לפני שישה חודשים, ונידון לארבע שנות מאסר. אביו ושניים מאחיו נתונים גם הם במאסר על רקע בטחוני.

עתירתם של בני משפחת אבו־עייד אמורה לידון היום בבית הדין הגבוה לצדק. אם תידחה, ישובו ויאטמו את החדרים בביתם.

להט: חניון גן מאיר יוקם

מאת חיים הנרווקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, הבהיר לאנשי הוועד להצלת גן מאיר, כי מצוי וגמור עימו להקים את החניון מתחת לגן מאיר בתל אביב.

להט הדגיש, כי הקמת החניון לא תפגע בגן עיקרית נגמר, כמי שהבטיח לתושבים, ח"כ דב בן מאיר, ראש אגף התנועה בעירייה.

חברי הוועד נפגשו עם להט בשבוע שעבר. הפגישה היתה מתוחה ביותר, ובמהלכה הוגשו לראש העירייה 6500 חתימות של תושבי העיר המתנגדים להקמת החניון בטענה כי בכך עלול הגן להינזק.

עו"ד חיים כצמן, מפעילי הוועד, ציין, כי בנוסף לעצומה זו חתמו 360 תושבים על התנגדויות רשמיות, ואלה הוגשו לוועדה המחוזית לתכנון ולבניה. הוא האשים את ראש עיריית תל אביב, כי הוא מגלה קשיחות לב ומזלזל בפניות התושבים.

תלמיד שובו בנים מנהל מו"מ עם המשטרה על הסגרתו

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

תלמיד ישיבת "שובו בנים" מהרובע המוסלמי בעיר העתיקה בירושלים, החשוד במעשי התנכלויות לערבים והמבוקש ע"י המשטרה, מנהל משא ומתן עם המשטרה על הסגרתו מרצון.

האיש, חשוד בהצתה ובגרימת נזק לבתי ערבים וכן בהצתת תחנת אוטובוסים בירושלים. המשא ומתן עם המשטרה מתנהל באמצעות פרקליטו, ולדברי מקורות משטרתיים מוכן האיש להודות במקרים רבים של הצתות וגרימת נזק לרכוש ערבי, אולם מכחיש קשר למקרים של הצתת תחנות אוטובוס.

נער נפצע בתגרה במועדון "דן" בת"א

בתגרה בין שתי חבורות נערים במועדון קלנוע "דן" ברחוב הירקון בת"א, נפגע אור לשבת נער בן 16 מחולון, שלא היה מעורב בקטטה.

הנער ספג חבטה בבקבוק שהוטח באוויר, התעלף, והועבר לביה"ח איכילוב ושוחרר לאחר קבלת טיפול רפואי.

המשטרה פתחה בחקירה. טרם נעצר איש.

בדואים: החרימו לנו 700 כבשים בניגוד לצו ביהמ"ש

בני השבט הבדואי אל־עזאזמה בנגב טוענים, כי אנשי הסיירת הירוקה החרימו בסוף השבוע 700 כבשים בניגוד לצו קודם של בית משפט והעבירו אותם לתחום הסגר בבאר שבע.

ביום ו', ציווה השופט על הסיירת להחזיר את העדרים לאלתר לבעליהם, אך אנשי הסיירת טענו, כי תפיסת העדרים נעשתה על ידי צה"ל ולא על ידם.

בתגובה מסר דובר צה"ל שהעניין נמצא בבדיקה.

ערך את העמוד: אוריאל רייכנר?

מס' 12, ינואר 1987
הופיע
פוליטיקה
מדיניות החוץ הישראלית
החוץ הוא הפנים
עורך: יוסי שריד
משתתפים: אהוד אורן, בן איזקסון, חמר גולן, חוסל דיבואה, דן הלפרין, ארתור הרצברג, ערן וולקובסקי, דזמונד טוטו, ריימונד כהן, עמיקם נחמני, דן סניר, ששון סומך, אמנון סלע, אפרים קארש, אהרן קליימן, מירקו קלרין, דני קרמי, יואב קרני, גרשום שוקן, דוד שחם, אורון שי, יצחק שיחור, גבי שפר.
להשיג בכל דוכני העיתונים

לוח העיר
קבלת מודעות!
ב־2 תשלומים
ללא ריבית!
לוח-פון
שרות מודעות בטלפון
03-292 777
באמצעות כרטיסי אשראי

יש לך 1.85* ש"ח?
מבצע אבוקדו ברשתות:
קו-אופ והיפר קו-אופ, שופרסל והיפרכל,
רשת היפרשוק תנובה
ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע
* מחיר מירבי לצרכן
יש לך ק"ג אבוקדו "פוארטה" ו"האס"
קח פרי והודה לי בריא!
מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

הארץ

יום א', י' בטבת, תשמ"ז
11 בינואר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 610012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב החבצלת 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדרי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזדהה בהכרח
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

שליחות הבדיקה של ריצ'ארד מרפי

ריצ'ארד מרפי הגיע לאיזור, לבדוק שוב את סיכויי התאוששות של תהליך השלום שנתקע מזה כשנה; וככל שאפשר להבחין ברגע, ספק אם יוכל מרפי לדווח בוואשינגטון על סימנים בולטים להשברת הקיפאון.

מאז הבטיח שמעון פרס להוסני מובארק, כי ישראל אינה מתנגדת לוועידה בינלאומית בהשתתפות חמש החברות הקבועות של מועצת הביטחון, נתלה נשיא מצרים בהסכמה זו. אמנם ראש ממשלת ישראל דאז נזהר מלהודיע בעצמו על ההסכמה, אלא השאיר זאת למארחו; אבל פרס עמד לצדו של מובארק באלכסנדריה, ואין ספק כי הסמיך את מובארק לתת פומבי להסכמתו.

אין תימה כי קהיר מוספה לדבוק במה שנאמר אז. וכן, אין להתפלא כי המלך חוסיין אינו מוכן להסתפק בפחות מאשר ועידה בינלאומית, כזירה למשא ומתן עם ישראל.

כאשר התברר לשמעון פרס כי יצחק שמיר ואנשי הליכוד אינם מוכנים לראות עצמם קשורים למה שדובר באלכסנדריה, המק שב ושוב מאמירת השם המפורש: ועידה בינלאומית; הוא ודיבר על ליווי או פורום בינלאומי, וגם בעת ביקורו באיטליה, חזר והדגיש כי הפורום או הליווי לא יוכלו לשמש בשום אופן תחליף למשא ומתן ישיר בין ישראל לבין מדינות ערב. אבל הסמאנטיקה המיועדת להרגיע את השותף הקואליציוני אין הכרח שתתקבל על דעתם של גורמים בינלאומיים: אחרי ככלות הכל, אין זו דרכן של מדינות גדולות, לשגר את נציגיהן לכינוס בינלאומי, כדי שיסתפקו שם בתפקידי סטאטיסטים.

יצחק שמיר הבהיר לשליח האמריקאי, כי ישראל מוכנה ומזומנה למשא ומתן ישיר עם ירדן, אך אין היא גורסת שום משא ומתן רב־צדדי, זולת זה שהסכמי קמפ־דייוויד ביקשו לעצב את מסגרתו. אחרי ששוחח עם מרפי, קרא ראש הממשלה בפומבי למלך חוסיין, להיפגש אתו "פנים אל פנים"; והוא איזכר עניינים מתחום האינטרסים הכלכליים, שהטיפול המשותף בהם עשוי להעמיק את הקשרים בין ישראל והממלכה ההאשמית הירדנית.

ניצול משותף של אוצרות־הטבע הטמונים בים המלח, תיאום בהפעלתם של נמלי אילת ועקבה, מניעת נזקים אקולוגיים — כל אלה יכולים בהחלט לשמש כחישוקים למסגרת של הווה שלום בין שתי המדינות, לכשייחתם. אבל חוסיין בשלו: הוא בז ליאסר ערפאת, אך אינו מוכן לוותר על ברכת אש"ף לכל צעד העשוי לקרבו לישראל; מלך ירדן אינו מוכן להפליג מעבר לגילוי־הבנה למאבקו של המינהל האזרחי הישראלי בהשפעת אש"ף בשטחים המוחזקים — והוא מצפה שזה יביא לידי חיזוק השפעתה של ירדן על תושבי השטחים.

בנסיבות אלה, קשה להניח כי ריצ'ארד מרפי יוכל לבשר לנשיא רונאלד רייגן ולמזכיר המדינה ג'ורג' שולץ, כי הקיפאון קרוב לשבירה. יש מי שנוטה לראות בשליחות מרפי כעין תרגיל של רישוי בעיסוק, שמטרתו להסות את היסוסיה של ההנהגה האמריקאית להטיל את כובד משקלה ולהקיץ מתרדמתו את תהליך השלום במזרח התיכון. מי שסבור כך, אל יתפתה להאמין כי לא תיתכן שום יוזמה אמריקאית.

אפילו ישוב עתה ריצ'ארד מרפי לוואשינגטון בידיים ריקות, קשה להאמין כי הצמרת האמריקאית תניח לקיפאון הנוכחי להוסיף ולהתקיים ולהשאירו כמשימה לארגמורה לנשיא ארה"ב העתיד להיבחר בסוף 1988.

החברה־האם של בל"ל (א')

חותמת גומי

לחברי מועצת "אוצר התיישבות היהודים" 75 אחוז מזכויות ההצבעה באסיפה הכללית של בעלי המניות בבל"ל, אך הם מנותקים לחלוטין מהמתרחש בבנק

מאת גדעון אלון

חברי המועצה של "אוצר התיישבות היהודים" התבשרו מן הפרסומים בעיתונות על סכומי הפיצויים המופלגים, שחברי הדירקטוריון של בנק לאומי העניקו ליו"ר הבנק לשעבר ארנסט יפת. איש לא טרח להביא לידיעתם שהוחלט לתת ליפת פיצויים בסך 4.5 מיליוני דולרים. איש לא מצא לנכון לספר להם שמדי חודש בחודשו יזוכה חשבון הבנק של יפת ב־30 אלף דולר כתשלום פנסיה. "אני מרגיש את עצמי מרומה," אומר חבר המועצה, הפרופ' הנס קלינגהופר. "צריך להפסיק את המצב שקיימת מועצה שאין לה שום מסגרת לפעילות, אף שעל פי החוק יש לה התחייבויות רבות. בפועל היא אפילו לא חותמת גומי," קובל חבר המועצה עו"ד צבי קלמר־טינובסקי במכתבים ששיגר לנגיד המועצה אריה דולצין ולגזבר ההסתדרות הציונית עקיבא לוינסקי.

המועצה של "אוצר התיישבות היהודים", שהיא החברה־האם של בנק לאומי, מונה 21 אנשים, שנבחרו לתפקידים לכל ימי חייהם. בראש המועצה המתכנסת 3־4 פעמים בשנה בבניין בל"ל בתל־אביב, מכהן אריה דולצין כנגיד. עד להתפטרותו בחודש יוני כיהן ד"ר אלימלך רימלט כיו"ר המועצה. היועץ המשפטי של הסוכנות, עו"ד אלי להובסקי, מסביר כי המועצה היא הגוף המנהל העליון של "אוצר התיישבות היהודים", המחזיקה במאה מניות הצבעה מיוחדות בבל"ל, וכן ב־20 מיליוני מניות רגילות בנות 0.001 שקל חדש. לאוצר התיישבות יש 75 אחוז מזכויות ההצבעה באסיפה הכללית של בעלי המניות של בל"ל.

אין שמץ מושג

לשון אחרת, ל"אוצר התיישבות היהודים" יש שליטה מוחלטת בבנק לאומי, אבל לחברי המועצה שלה אין שמץ מושג על המתרחש בבנק שבבעלותם. המדובר בגוף מכובד מאוד, שנוסד על ידי התנועה הציונית בסוף המאה שעברה. על פי החלטת הקונגרס הציוני ב־1901 נתבקש "אוצר התיישבות היהודים" לפעול להקמת בנק עסקי. הבנק נרשם תחילה תחת השם "אנגלו־פלסטיין קומפני" ולאחר מכן הוסב שמו לבנק לאומי לישראל.

מספר פרופ' קלינגהופר: "יפת היה בא לישיבות המועצה, נושא הרצאה ארוכה על פעולות הבנק, אבל לא אמר מלה על נושאים המעסיקים את הציבור. בתום דבריו, ביקשו חברי מועצה את רשות הדיבור, אבל יפת וחברי דירקטוריון אחרים שהיו נוכחים התחמקו ממתן תשובות. לפעמים היה לי הרושם שהם עושים יד אחת כדי להסתיר מאתנו מידע. הם ממש היו אמנים בהתחמקות". אומר חבר מועצה אחר: "כמה פעמים התרעמתי על כך שלא רושמים בפרוטוקול את דברי המשתתפים. כשאנו מקבלים לידינו את הפרוטוקול של הישיבות, הוא כולל רק את ההחלטות שהתקבלו".

חברי המועצה מתמנים על פי מפתח פוליטי מדויק. יו"ר הוועד הפועל הציוני אפרים אבן, מוחה על כך שאין אף נציג מעדות המזרח במועצה. לדבריו הנוהג הוא שנגיד המועצה, אריה דולצין, מביא לישיבת נשיאות הוועד הפועל הציוני רשימה של מועמדים ולאחר מכן הוא מביא את שמות המועמדים לאישור המועצה. המינוי הוא כאמור לכל החיים; והאחרון "שנפטר" מהמועצה היה הציוני הקשיש אנשל רייס, שנפטר בגיל 92.

שנים רבות היו חברי הדירקטוריון של בל"ל גם חברי המועצה של "אוצר התיישבות היהודים". כמה מחברי המועצה סיפרו כי הדבר נודע להם באקראי רק בחודש נובמבר אשתקד. "יש בכך פגם חמור מאוד," אומר קלינגהופר. "שמעתי זאת לראשונה בישיבה ב־9 בנובמבר ויחד עם כמה חברים אחרים התרעמתי על כך. לא יעלה על הדעת שתהיה זהות מוחלטת בין חברי הגוף המבקר והמבוקר".

ההחלטה לא יושמה

בעקבות המחאה, התקבלה ההחלטה הבאה: "על מנת להבטיח מערכת נאותה של בקרה ואיזונים בין אוצר התיישבות היהודים לבין בל"ל, יש לשנות את הנוהג שהיה קיים שנים רבות, שלפיו היתה זהות אישית בין הדירקטוריונים של החברה וזו של בל"ל. מוצע בזה על הפרדת הרשויות כך שלא תהיה זהות מוחלטת בין שני הדירקטוריונים. עם זאת, על מנת להבטיח שיתוף פעולה הדוק והדדי בין שני הדירקטוריונים, מוצע שמיעוט מחברי מועצת המנהלים של החברה יבוא מבין ממלאי דירקטוריון בל"ל, וביניהם יו"ר מועצת המנהלים. שאר חברי הדירקטוריון, שיהוו את רובו של דירקטוריון החברה, יבואו מקרב אנשי ציבור, אנשי אקדמיה ומומחים". ההחלטה יפה, אך עד כה היא לא מומשה ולא ברור מתי תיושם.

אחד מחברי המועצה מספר כי בין עשרת חברי המועצה, יש כמה מידידיו ומכריו של דולצין, כגון ראש עיריית רחובות, יחזקאל הר־מלך (שיחד עם דולצין הצטרף למרכז הליברלי), מרדכי מונרייל, תעשיין אמריקאי תושב קליבלנד אוהיו, יצחק מישלמן וד"ר אמנון גולדנברג. "זה מעיד על כך שדולצין הוא בעל הבית הכלכלי בבל"ל ולכן מוזר בעיני שלא ידע על תנאי הפרישה של ארנסט יפת".

(מאמר ראשון מתוך שניים)

גם קיסר במועצה

בראש מועצת "אוצר התיישבות היהודים" מכהן כנגיד אריה דולצין, עוד מן הימים בהם כיהן כגזבר הסוכנות. זה מכבר נהוג שגזבר הסוכנות הוא נגיד "אוצר התיישבות היהודים". לפני דולצין כיהנו בתפקיד זה אליעזר קפלן, רב יוסף ואריה פינקוס. כשנכנס עקיבא לוינסקי לכהונת גזבר הסוכנות, הוא ביקש שלא לשמש כנגיד המועצה, בשל קשריו קודם לכן לסוכנות עם בנק הפועלים. עם זאת משמש לוינסקי כחבר המועצה.

גם מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר חבר במועצה. לצדו אפשר למצוא את שמותיהם של עסקנים ציוניים ותיקים וקשישים, כגון יצחק קורן, חיים גבתי, אהרון בקר, ברל רפטור, דוד שטרן.

שאלה של תום־לב

אין זה מתפקידם של ראש אגף החקירות והיועץ המשפטי לממשלה לקבוע את שאלת תום הלב והכוונה הפלילית בפרשת הפגישה הלילית עם עוה"ד ארנון וכספי

מאת צבי הראל

אחד הנימוקים שהכריעו את הכף לעצור את איש העסקים דוד בלאס לפני כחצי שנה, עד לתום ההליכים, היו שני מכתבים שניסה להבריח לשר המשטרה חיים בר־לב. המכתבים הוסתרו בתוך הכביסה המלוכלכת שמסר בלאס לנהגו. מתוכן המכתבים עלה כי בלאס ביקש מהשר להפסיק את החקירה נגדו, וניסה לשוות לפרשה אופי של עלילה על רקע פוליטי המתנהלת נגדו.

בשל מידע, ולאו קלוש, הקשור לחשש של השפעה על הליך חקירתי, יכול בית המשפט להאריך את מעצרם של הנוגעים בדבר, כדי לאפשר למשטרה לפעול ללא כל חשש להפרעה בחקירה. עמדת החוק ובתי המשפט חד־משמעית בעניין זה. מדי שבוע נעצרים עשרות חשודים ונשלחים לבתי מעצר רק בגלל הצורך בשמירת טוהר הליך החקירתי.

עובדות גרוטסקיות

עובדות היסוד המוכרות בפרשת הפגישה הלילית, שהיתה בינואר 1986 במשרדו של עו"ד יגאל ארנון בכיכר אתרים בתל־אביב, כפי שהוצגו עד כה בעיתונות, הבל, בדיכוס לטענות ההגנה של כל אחד מהחשודים, גובלות בגרוטסקה: המתלונן בפרשה, אלברט אוחיון, נקרא והוסע מתוך החקירות בבסיס מצ"ח בצפון הארץ לדירה ברמת־גן. משם נלקח למחרת לפגישה, שבה השתתפו אנשי חוק משפט: עורכי הדין רם כספי ויגאל ארנון וחוקרי המשטרה הבכירים לשעבר אהרון יקים ואביטל למברסקי.

עו"ד יגאל ארנון לא הסתיר מהמשטרה פרוטוקול של הפגישה הלילית. עולה ממנו, כי כל המשתתפים בה ידעו כי נפתחה חקירה, או עומדת להיפתח חקירה, בעקבות תלונה של ח"כ עמר לשר הביטחון, שנוסחה על ידי פרקליטו, עורך־הדין רם כספי. התלונה לשר הביטחון הוגשה בעקבות פרסומים באמצעי התקשורת, שבהם הועלה חשד, כי עמר השתמט משירות מילואים בלבנון לאחר שהציע למתלונן, אוחיון, עבודה באנגר.

תת־ניצב שמעון סביר, וסגנו ניצב־משנה אלכס אישישלום, שריכזו את החקירה בפרשה זו, המליצו להעמיד לדין את כל שמונת המשתתפים בפגישה, לרבות כספי וארנון. דעתו של האחראי עליהם, ראש אגף החקירות ניצב יגאל מרכוס, הפוכה: לא להעמיד לדין אף לא אחד ממשתתפי הישיבה הלילית.

אף אחת משתי ההמלצות המשטרתיות אינן מחייבות את הגופים המשפטיים. אך יחד עם זאת, עמדתו של ניצב מרכוס מעוררת תמיהות לא מעטות, הנתמכות על־ידי הראיות לכאורה שנאספו על־ידי החוקרים. משני עורכי דין ותיקים ומחוקרים מנוסים אפשר היה לצפות שישמרו על טוהר הליך החקירתי ויהיו ערים שבעתיים למשמעות של פגישה בנסיבות אלה.

אם עמר פנה לשר הביטחון כדי שיפתח בחקירה — לפני הפגישה הלילית — מדוע היה צריך להוביל את אוחיון למשרדו של ארנון בשעות לא־מקובלות? האם עמר וכספי והמשתתפים האחרים אינם סומכים על עבודת המשטרה?

אחת מטענות ההגנה של החשודים, שברוחה התבטא באוזנהם גם היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, היא שאלת הכוונה הפלילית. חזקה על חריש, כשופט לשעבר, שהוא יודע כי כוונה עולה מתוך העובדות. למה ציפה ניצב מרכוס: שמשתתפי הפגישה יבואו ויודו בכוונה פלילית?

כספי טען, כי כל הפגישה נולדה מכך שאוחיון אמר לעמר, שהוא רוצה להיפגש אתו כדי למסור גרסה מדויקת יותר בהשוואה לגרסה שמסר אוחיון באמצעי התקשורת. טענה זו על פניה, בשמעה היום, מרחיקת־לכת במיוחד למבט הפוד־קולי ומישיבה הלילה. לפי היגיון זה, האם אפשר להעלות על הדעת שאוחיון תבכן לצאת לפגישה עם עמר בעיצומה של חקירה במשרדי מצ"ח. היום מתברר כי יש בידי המשטרה ראיות, כי מעבידו של אוחיון, יורם ברעמי, היה זה שהוציא אותו מתוך החקירות של מצ"ח והסיעו לדירה ברמת־גן, ומשם, למחרת, למשרדו של ארנון.

טעות כנה וסבירה

אם יש אמת בכך שאוחיון יזם את הפגישה הלילית כדי לשנות את גרסתו, לא היה דבר פשוט יותר בשביל המעורבים בפרשה מאשר לדווח על כך למשטרה כדי לסייע לעמר. מדוע לא הוזמן לפגישה נציג של המשטרה? ואם אוחיון יזם את הפגישה כדי לתקן את דבריו ולמסור גרסה מדויקת יותר — מדוע לא עשה זאת בחקירה עצמה? האם כדי לשנות את הגרסה היה צורך בפגישה רבת משתתפים, בה נכחו גם שני חוקרים פרטיים? איש מהנוכחים בפגישה לא דיווח עליה במשך תשעה חודשים והדבר נודע לחוקרים על־ידי אוחיון עצמו וגורמים אחרים.

לעתים רחוקות מאוד מצרף ראש אגף החקירות את השגותיו לתיק החקירה בנוסף להמלצות הצוות החוקר. הניסיון שעשה מרכוס לשוות למשתתפי הפגישה תום־לב אינו מתפקידו של ראש אגף החקירות. אין זה גם מתפקידה של התביעה, ובראשה היועץ המשפטי לממשלה, להיכנס לדיונים מסוג זה.

בנסיבות המקרה נראה כי טענת החשודים היא "טעות בעובדה": לאמור, החשודים לא ידעו שאוחיון מסר את ההודעה במשטרה אלא חשבו שהחקירה טרם הוחלה, אף שכלי התקשורת מסרו כי הוא נחקר כבר אף "נעלם" מתוך החקירות. בנסיבות אלה נטל ההוכחה רובץ על החשוד, הצריך להוכיח שהטעות היתה כנה וסבירה. גם טענה של היעדר כוונה פלילית ו"טעות בעובדה" הם עניינים של בית המשפט, ואין המשטרה והיועץ המשפטי לממשלה יכולים לקבל מראש את טענות ההגנה של החשודים.

ח"כ כהנא — "נאמנות כפולה"

מאת יואב קרני ודוריס פרידמן

ניו־יורק

חבר־הכנסת מאיר כהנא הצהיר בפני בית־משפט בניו־יורק, כי הוא מעולם לא נשבע את שבועת האמונים לכנסת. השבועה היחידה שנשא, באוגוסט 1984, היתה להיות תמיד נאמן לחוקי האלוהים. בשעתו התעוררו ספקות לגבי תוקף שבועתו של כהנא, ואולם זו הפעם הראשונה שבה מנהיג תנועת "כך" מאשר בגלוי, כי נמנע מלהישבע אמונים לחוקי מדינת ישראל.

דברי כהנא נכללים בתצהיר שהגיש לבית־המשפט הפדראלי במחוז המזרחי של ניו־יורק, ב־8 בספטמבר 1986, במסגרת ניסיונו להחזיר לעצמו את אזרחותו האמריקאית. (זו נשללה ממנו באוקטובר 1985 על־ידי משרד החוץ האמריקאי, בנימוק שחברותו של כהנא בבית־נבחרים זר מבטלת את נאמנותו לארה"ב.

בתצהירו מבהיר כהנא, כי יש לו "תחושה עמוקה של מחויבות ושל אחריות כלפי ארה"ב. יש לי עכשיו, ותמיד היתה לי, נאמנות חזקה לארה"ב. כבעל אזרחות כפולה יש לי גם נאמנות לישראל". נאמנותו הכפולה, הוא מדגיש, כפופה לאמונתו המוחלטת לאמונתו הדתית. "יש לי אמונה דתית אישית בחובתם של היהודים לשוב לארץ־ישראל. אולם האמונה הדתית הזו אינה מוציאה מכלל אפשרות נאמנות חילונית של יהודי למקום שבאזרחותו הוא מחזיק, גם אם אין הוא מדינת־ישראל במהותה המרכזית".

עורכת־הדין דבורה כץ מוואשינגטון, שמסרה את נוסח התצהיר ל"הארץ", נשכרה כדי להגן על צעיר יהודי, דניאל בראון, בן 26. ב־12 בנובמבר שעבר התפרץ בראון אל מועדון העיתונות הלאומי בוואשינגטון, שבו נאם כהנא. הוא יצק על מנהיג "כך" נוזל אדום, "דם סמלי" כדבריו, מתוך כוונה "להבהיל את כהנא במידה כזאת, שהוא יפסיק את נאומו".

בראון יעמוד לדין ב־18 בפברואר בבית־משפט מקומי בוואשינגטון באשמת תקיפה (שהעונש המרבי עליה הוא שנת מאסר וקנס כספי של 500 דולר). עורכת־הדין אמרה, שהיא תנסה להפוך את המשפט לאירוע פוליטי, ולהראות שבראון — גם אם הפר את חוקי ארה"ב — קיים את דיני המשפט הבינלאומי. זאת משום שכהנא הוא "טרוריסט בינלאומי", ועל־פי חוקת ארה"ב יש לאמנות בינלאומיות שארה"ב חתומה עליהן, עליונות על פני החוק הלאומי. ההגנה תטען עוד, כי ארה"ב מאפשרת לכהנא לגייס כספים לטובת "כך", "והיא מאפשרת את המשך פעולותיו הנפשעות".

כהנא עצמו יעמוד בחודש פברואר למשפט בקנזס סיטי שבמדינת מיסורי, באשמת תקיפה אלימה של שני אזרחים אמריקאיים ממוצא ערבי. השניים קראו לעברו קריאות־ביניים במהלך אחת מהופעותיו בקנזס סיטי, בחודש שעבר.

כהנא מגיע לארה"ב ארבע או חמש פעמים בשנה, לצורך איסוף כספים בשביל תנועת "כך". אשתקד — על־פי מקורות של "כך" בארה"ב — גייס כהנא כמעט 200,000 דולר. כיום פועלים ברחבי ארה"ב יותר מ־20 סניפים של "כך" וכן פועלים מועדוני־ידידים של התנועה העוסקים בגיוס כספים. בחודש נובמבר שעבר גייס כהנא, לפי הידיעות, 40 אלף דולר בארוחה אחת שנערכה בבית־הכנסת "לינקולן סנטר" במנהטן.

במהלך ביקור של כהנא בארה"ב עצרה המשטרה את אחד מעוזריו העיקריים, ויקטור ואנסייה, מחוץ לבית־המלון בניו־יורק שבו התאכסנו אנשים מברית־המועצות. בכליו של ואנסייה נמצאו חומרי־חבלה. ואנסייה הוא מנהל פעולות "הליגה להגנה יהודית" בחוף המזרחי של ארה"ב, והוא גם מופקד על ביטחונו האישי של כהנא בביקוריו באמריקה.

פעילים אחרים של "הליגה" מוחזקים חשודים בשורה של מעשי־שוד, שבהם נהרגו ב־1985 שני בני־אדם, ובהם פעיל של ארגון ערבי־אמריקאי בקליפורניה. לפי מקורות של ממשלת ארה"ב, הכינה הבולשת הפדראלית רשימה של מאה חשודים — כולם קשורים בארגונו של כהנא בישראל ובארה"ב.

בהסתדרות / יהודית וינקלר

כור — מלחמת מודעות

חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בוועד הפועל הצטייד עם כניסתו לתפקיד בכתר שם טוב. משמע, מבין עניין, מעורה, פתוח, איש שצמח מתוך האיגוד המקצועי והמערכות ההסתדרותיות. עסקן שהוא מהסטריאוטיפ השתדלני של שנות הששים והשבעים. אחרי הכל, הוא בילה תקופה ממושכת בהתאחדות לכדורגל. ושם מטבע הדברים הכל נסגר מהר יותר. חלק יותר גבוה יותר. בשתי פרשות מרכזיות עורר עליו הברפלד את חמת בעלי המאה במעגל ההסתדרותי — בפסיקתו לטובת עובדי "סולל בונה" גרם להתפטרותם של הנבר ושילד (המושעה לפי שעה את ביצוע ההתפטרות) ובפרשת "אליאנס" העלה את חמתו של ישעיהו גביש והדירקטוריון שלו.

"סולל בונה" ו"כור", אין צורך לומר, הן אניות הדגל בבני המשק של ההסתדרות. קיסר אמר בהזדמנות אחת — ללא "סולל בונה" המדינה תיראה אחרת. או משהו ברוח זו. משהתפוצצה פרשת "אליאנס", ביקשו ראשי "כור" להדגיש כי הברפלד ידע מראש על כוונת ההנהלה להשבית את המפעל ומכאן שהזעקה שקמה באיגוד המקצועי היתה בבחינת משחק כפול. ואמנם ועדת הראל שהוקמה בראשות ח"כ אהרן הראל לבדוק את האירועים במפעל הטילה את האחריות למחדל על כולם. איש לא יצא נקי, לא בבדיקת האירועים ולא בהמלצות. לכאורה הכל היו צריכים לעבור לסדר היום. המלצות הוועדה אושרו על־ידי הוועדה המרכזת ועמדו לעלות על שולחנה של הוועדה המנהלת מחברת העובדים. ההמלצות פורסמו ומטבע הדברים התקשורת הבליטה את הקטעים האפרטיסטיים והקריאה: פחות תשומת לב לאותם קטעים שבהם חלק הראל מחמאות להנהלת "כור" בדבר הבראת המפעל הכושל והצעידה העקבית לקראת רווחיות.

באחד הבקרים בשבוע שעבר בשעה שקיסר עבר תוך כדי נסיעה לירושלים על העיתונים, נדהם לגלות מודעות ענק של "כור" בהן פורסמו קטעים נבחרים מתוך דו"ח הראל. מהמיקבץ המסוג נעלמו הקטעים המטילים על ההנהלה את האחריות להידרדרות היחסים ב"אליאנס". לעומת זאת אחריותם של כל הגורמים האחרים היתה בולטת. בהגיעו לירושלים התקשר קיסר עם ישעיהו גביש והורה לו לאלתר להפסיק את פרסום המודעות.

התברר כי "כור" עמדה לפרסמן במרבית העיתונים ובעשרות אלפי שקלים. בתקופה בה חברת העובדים מחזרת כל שני וחמישי על פתחי הממשלה לסיוע, ומתקשה לעמוד בהסכמים חתומים עם עובדיה, ההוצאה על מלחמת היוקרה לא רק מנקרת עיניים כי אם מעוררת מחדש את היחסים עם האיגוד המקצועי. הברפלד זעם בוועד הפועל, ואמר כי התנהגות "כור" היא מתחסדת. המודעות אמנם הופסקו, אך החוט השחור המשתלשל הלוך חזור בין האיגוד המקצועי לבין הקונצרנים הגדולים מוסיף להעסיק את ההסתדרות והנושא יעלה קרוב לוודאי בישיבתה השבועית של הוועדה המרכזת היום או באחת מישיבותיה הקרובות. הקונפליקט המשך — איגוד מקצועי־חברת העובדים, שהוא בעצם קונפליקט תפישתי שההסתדרות לא תוכל להימלט מלשוב ולהתייחס אליו בעתיד הקרוב לעומק, אינו נתון למנהיגות מנוחה. זהו הנושא בהא הידיעה שיעסיק את ההסתדרות בעשור הנוכחי.

ציפורי וההסתדרות יד אחת

מרדכי ציפורי כמעט עשה כותרות בשבוע שעבר אילמלא שערוריית בנק לאומי. מאז חדל לכהן כשר, הוא נשכח על ידי המסמר בתנועת החרות ומיעט להופיע גם בשוליה. ביום רביעי האחרון התכנסה מועצת הביטוח הלאומי שהוא עומד בראשו ובתום הישיבה טרחה ההסתדרות להביא מדבריו לידיעת התקשורת. האינטרס של ההסתדרות במקרה זה היה שקוף — ציפורי תקף את התכנית הכלכלית והאשים את האוצר במסירת מידע מסולף לממשלה על השלכותיה. ציפורי טען כי כלכלני האוצר לא התייעצו עם מומחי הביטוח הלאומי והתוצאה מכך עלולים להיווצר עיוותים שישנו את פני החברה הישראלית.

אחת הדוגמאות של ציפורי: שר האוצר טען כי כדי למנוע פגיעה בשכבות החלשות הקציב מאה מיליון ש"ח. האמת היא על פי ציפורי, כי רק בסעיף של מיסוי קצבאות הילדים — הנזק שייגרם להורים מגיע ל־200 מיליון ש"ח.

משה קצב, שר העבודה והרווחה, נזהר יותר מציפורי בביקורתו על התכנית. במהה הוא מאשים את האוצר בכך שלא נועץ עם מומחים בתחום החברתי, אך הוא תומך חלקית במיסוי הקצבאות, בביטול חלק מהפטורים על אף מחירה החברתי של הרפורמה.

בטיחות בעבודה: טיפול בכפפות משי

החודש תיערך בכפר המכביה הוועידה הארצית לבטיחות, גיהות ואיכות חיים בעבודה. לקראתה כינס שאול בן שמחון, האחראי לנושא בוועד הפועל מסיבת עיתונאים. עולה מהמידע שמסר כי בעשור האחרון ירד מספר תאונות העבודה ביחס למספר המועסקים במשק ב־32%. אך לא חלה ירידה מקבילה במספר ההרוגים בתאונות עבודה, מהם כ־50% בתאונות דרכים לעבודה ומבנה. אולם ככל שכל הפועלים בתחום זה של תאונות עבודה מרעיפים נתונים על צמצום הפגע, מתברר מעין קשר שתיקה ביחס למפעלים המועדים לפורענות: בן שמחון מסר על 34 מפעלים בארץ העוסקים בחומרים מסוכנים מבלי שיהיו נתונים לפיקוח צמוד מצד משרד העבודה והרווחה. העיתונאים לחצו עליו לומר באיזה מפעלים מדובר, תחילה סירב אפילו לרמוז על תחום העיסוק שלהם לבסוף הסכים לומר כי המדובר במפעלים כימיים. אם אמנם הבעיה חמורה במפעלים אלה, מדוע לא להוקיע אותם ועל ידי כך להפעיל לחץ על מי שצריך ללחוץ כדי שהפיקוח יופעל לאלתר.

ובאותו עניין — הביטוח הלאומי מכיר עד כה בכ־50 מחלות בלבד לצורך קביעת נכות מעבודה. במציאות נפגעים העובדים מעשרות אם לא ממאות מחלות נוספות שאינן מוכרות על ידי הביטוח הלאומי. בן שמחון טוען, ובצדק, כי רק ועדי העובדים מסוגלים לכפות על המעסיקים רמה בטיחותית גבוהה. על אותו משקל ניתן לומר כי האיגוד המקצועי יכול ואולי גם חייב לכלול את נושא הבטיחות בהסכמי העבודה. וסכומים לתת בטיחות וגיהות בעבודה גם מעבר לנורמות המסופקות על ידי הממשלה.

עיכוב בשינוי בחינות הבגרות

המתנגדים להקשחת הדרישות במתכונת בחינות הבגרות, החל מתש"ן, טוענים כי היא תגרום לכך שאלפי תלמידים לא יצליחו להשיג את התעודה הנכספת

מאת נילי מנדלר

בצרפת יצאו המורים להתמודד במחאה על הקשחת הדרישות באוניברסיטאות. אצלנו, למעט אנשי אקדמיה בודדים, איש־בציבור אינו פוצה פה ומצפצף, לנוכח ההקשחה הצפויה במתכונת בחינות הבגרות. משמעות השינוי: פחות תלמידים יזכו בתעודה הנכספת. כל הורה, שילדו מתקשה במתימטיקה ובאנגלית, צריך לדעת, שעם הולדת המתכונת החדשה, אולי אפסו סיכוייו להשיג תעודת בגרות.

הקשחת הדרישות, עליה סוכם בין משרד החינוך לאוניברסיטאות, מתבטאת, קודם כל, בחיוב כל תלמיד להיבחן בחינת בגרות במתימטיקה, ברמת קושי של 3 יחידות. היום חייב כל תלמיד ללמוד את המקצוע, אולם לא להיבחן בו. הדרישה נוספת — כל תלמיד יחויב להיבחן בחינת בגרות באנגלית, ברמת קושי של 4 יחידות. הרמה הנדרשת היום היא 3 יחידות.

אולם מי שסבור שמדובר רק בהכבדת הנטל על הנבחנים בשני מקצועות אלה, טועה. כל תעודת הבגרות במתכונת החדשה, תהיה סטנדרטית יותר משהינה היום. מגוון השאלונים, העונה לכישוריהם ולנטיותיהם של מיגוון גדול של תלמידים, יצומצם מאוד (מ־1200 ל־100). רמות הקושי של הבחינות השונות, גם הן יצומצמו דרסטית: רק 2 רמות קושי, במקום 6־7 כיום. מינימום הנקודות שצריך תלמיד לצבור כדי להשיג תעודת בגרות, יישאר כפי שהינו עתה: 20. אולם תיקרת הניקוד שהוא יכול להשיג, הונמכה מאוד: 28 יחידות, עם אפשרות לפרוץ הגבלה זו, רק על ידי פנייה מיוחדת של התלמיד.

היום, אין הגבלה על מספר הנקודות שניתן לצבור. לשון אחר: תלמיד יכול היום, ללמוד מקצועות רבים, ברמות־קושי גבוהות. יש מקרים, בהם תלמידים צוברים בבחינות הבגרות, 35 יחידות, דבר המזכה אותם בהעדפה בעת הקבלה לאוניברסיטה. הגמישות, הכמעט יחידה במתכונת החדשה, באה לביטוי בהנהגת בחינה פנים בית־ספרית, ברמה של 3־5 יחידות, שתחובר על ידי המורים, תיבדק על ידיהם והציון עליה, יירשם בתעודת הבגרות.

שיעור כשלונות גבוה

הצעקה שהקימו אנשי אקדמיה מתחום מדעי הרוח, בשל הגמשת הדרישות במתימטיקה ובאנגלית, מתמקדת על העובדה ששיעור הכשלונות בשני מקצועות אלה, ברמה הנוכחית, גבוה גם היום. כאשר הדרישות אינן גבוהות יחסית ולמרות שרבים מהתלמידים נאלצים להסתייע במורים פרטיים. במספרים יבשים זה נשמע כך: שיעור הכשלים בבחינת הבגרות במתימטיקה ברמה של 3 יחידות, הוא כ־40 אחוז. שיעור דומה נכשל גם באנגלית. מתוך שנתון, כלומר מתוך כל התלמידים, המתחילים לימודיהם בכתה א' (ולא מתוך אלה הניגשים לבחינות בגרות), רק כ־20 אחוז משיגים תעודת בגרות. חלק גדול מהצעירים, אינו מגיע בכלל להתמודדות על התעודה, משום שהוא נושר במעבר מחטיבת הביניים לחטיבה העליונה. תהליך הסלקציה של האוניברסיטאות, מקדים עד לכאן: מי שסיכוייו להגיע לתעודת בגרות נראים קלושים, מפונה כבר בשלב זה מהחינוך ומועבר למסלול לימודים שאין בסיומו תעודת בגרות.

מוסדות ההשכלה הגבוהה מסוגלים, במילא לקלוט רק 14 אלף מתוך 30 אלף הפונים אליהם מדי שנה. מדוע, אם כן, הם עומדים כל כך על דרישתם להעלות את רמת הבחינות? התשובה פשוטה: כדי להשביח את תהליך הסלקציה. כדי שסטודנטים לא ינשרו במהלך שנת הלימודים הראשונה באוניברסיטאות, וכדי שהן לא תצטרכנה להשקיע בהם בשנת הלימודים הראשונה, מה שלדעתן היה צריך להשקיע בהם התיכון. וכאן, אולי, המקום לתמוה, מדוע נכנע שר החינוך, יצחק נבון, לאיומי ראשי האוניברסיטאות, כי אם לא יוקשחו הדרישות בבחינות, לא יכירו בתעודות הבגרות שמנפיק משרדו. האיומים האלה אינם חדשים ושרי החינוך שלפניו, לא נבהלו מהם.

אמינות מפוקפקת

המתנגדים לשינוי מתכונת בחינות הבגרות טוענים, ובצדק, כי מחקרים בארץ ובעולם, העלו שלתעודת הבגרות אין כושר ניבוי, לגבי הצלחת התלמיד בלימודים אקדמיים. שינוי מתכונת בחינות הבגרות, אינו גורלי לתלמידים הטובים. הם יצליחו ממילא. השינוי גורלי לחלשים מבין השכבה שיכולה היום להגיע לתעודת בגרות. הכוונה, לאותם תלמידים, העושים מאמץ עליון מבחינתם, לצבור את מינימום הנקודות האפשרי בבחינות. אולם העובדה המגוחכת ביותר במערך השיקולים שהביאו להקשחת הדרישות במתכונת הבחינות, נוגעת להיבט אחר לגמרי: תוקפם המפוקפק של הציונים ואמינות ההערכה הנקבעת על ידי הבודקים.

אין זה סוד, כי מורים רבים, מעלימים עין מהעתקות במהלך הבחינות ואף מסייעים לתלמידים, כדי שהשגי בית הספר יהיו מרשימים. אין זה סוד, כי לעתים יש פער של עד שני ציונים (בעיקר, במקצועות ההומניסטיים), בהערכה של שני בודקים שונים לאותה בחינה. מן המפורסמות גם, שכאשר שיעור הכשלונות במקצוע מסוים, היה גבוה מהרגיל, בשנים עברו, נכנס משרד החינוך, לא אחת, לתמונה והעלה את הציונים לכל הנבחנים.

עוד טענה שמשמיעים מתנגדי השינוי: לא את התלמידים צריך לשפר, אלא את איכות ההוראה והמורים. כיצד ניתן להקשיח את הדרישות במתימטיקה ובאנגלית, הם אומרים, כאשר קיים מחסור חמור במורים למקצועות אלה וכאשר חלק ניכר מהמורים המצויים בשטח, אינם מהשורה הראשונה. ואכן, משרד החינוך הודה בימים אלה להודיע, כי המתכונת החדשה של הבחינות, תיכנס לתוקף רק בשנת הלימודים תש"ן (במקום בתשמ"ט).

את ההודעה על הדחייה, מסר נבון, בישיבת ועדת החינוך בכנסת, בשבוע שעבר. נבון הפציר ביו"ר הוועדה, ח"כ נחמן רז, לא להתיר לכתבי החינוך להיות נוכחים במהלך הדיון על המתכונת החדשה של הבחינות. זאת, למרות שעיקרי השינויים, כבר נודעו בהרחבה בחודשים האחרונים בכלי התקשורת. נבון טען באוזני באי הדיון, כי הוא חושש מסילופים. הוא אמר שעוד יש נקודות אחרות שלא סוכמו סופית עם האוניברסיטאות וכי הוא חושש מן הבנה שהושגה ביניהן ובין משרדו תיפגם. בכל מקרה ברור כי המתכונת החדשה אינה עולה בקנה אחד עם הצהרותיו של נבון בדבר המשך האינטגרציה במערכת החינוך, המשך הטיפוח של אוכלוסיות חלשות והמשך השמירה על עיקרון השוויון בהזדמנויות לכל התלמידים.

נומצין
שיקוי לילה להקלת הצטננות

נומצין - שיקוי לילה המיועד להעניק שנת לילה רגועה לסובלים מהצטננות.
סירופ נומצין משכך ומרגיע מיגוון רחב של תופעות הצטננות כגון שיעול, גודש באף, חום וכאבי ראש.
חידוש נוסף - לכל אריזת נומצין מצורפת כוסית מדידה לנטילת מנה מדוייקת בנוחות מירבית. להשיג בכל בתי המרקחת.
נא לעיין בעלון לצרכן כפי שאושר ע"י משרד הבריאות והמצוי בכל אריזת נומצין.

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

هكذا عن الأصل

صكدا من الاهل

מצב לא בריא

התיאטרון לילדים ולנוער בכותרות. גם המאבקים המוכחשים מתנהלים בו. שום דבר טוב לא עושה הזמן

התיאטרון לילדים ולנוער הוא בכותרות, לא רק בגלל איכות התיאטרון שהוא מיצר. תחילה היה זה סביב "הפיצוץ ברחוב אהל"ף" והשבוע בגלל ההתכתשויות בוועד המנהל שלו. פרסומים אלה מסיטים את תשומת הלב מן העיקר, והוא ההצגות שמעלה התיאטרון בבתי ספר. אבל כשנותנים לזמן לעשות את שלו, מהר מאוד הופך הטפל, שהוא תפל מאוד, לעיקר.

בשבוע שעבר התקיימה סוף סוף פגישה של האסיפה הכללית של האגודה לקידום התיאטרון לילדים ולנוער. זה הגוף העליון של התיאטרון, שקיומו אמור להבטיח, בין היתר, ששרי חינוך שאינם מבינים מהו תיאטרון ואיך הוא מתנהל, לא יתערבו בעבודתו. זה הגוף האמור להתכנס פעם בשנה לפחות, לבחור את מוסדות התיאטרון — הוועד המנהל וועדת הביקורת — לשמוע דיווח ולאשר את מדיניות התיאטרון.

קיומה של אסיפה כללית תקינה אינו מטרה בפני עצמה, אך השבוע נראה היה לרגע שבתיאטרון הזה כך הוא. האסיפה הכללית עוסקת בתהליך של שינוי מתחייב והכרחי לקראת בחירת ועד מנהל חדש. תהליך זה נוהל על ידי יעקובי ואביגל, שכן פורת (ראה בהמשך) היא מנכ"ל בחופשה.

על רקע זה התחילה התכתשות בתוך הוועד המנהל, כי צד אחד חשד בצד השני שהוא מוסיף חברים כדי לבצע מהפך דמוקרטי במוסדות הניהול. מעשרים וכמה חברים צמחה האסיפה ל־67, שכולם, יש להניח, אנשי ציבור בעלי רצון טוב. מבחינתם. בישיבה האחרונה הוחלט לקבל ששה חברים שיו"ר האסיפה והוועד המנהל גרליה יעקובי רוצה אותם תחילה, ובכך נסגרה הרשימה עד לבחירת הוועד המנהל.

הישיבה האחרונה בשבוע שעבר התנהלה בחלקה בטונים גבוהים, בין אלה שדרשו להוסיף חברים ובין אלה (שאותם ייצג יעקובי) שהתנגדו. לפני הישיבה הוציא הוועד המנהל בחתימת ארנה פורת, ובניגוד לדעת יחיד של יעקובי, מודעות המבטלות את האסיפה הכללית. מודעות אלה בוטלו אחר כך על ידי יעקובי. כל צד בחן את התקנון בקפידה והתייעץ עם יועצים משפטיים. מבלי להיכנס לחקר מניעי הצדדים, די בעצם העובדות האלה כדי להצביע על מצב מאוד לא בריא בוועד המנהל. אין תקווה רבה לגישושים בהם שני הצדדים מדברים ביניהם בנוכחות עורך דין. ברגע שבגוף כזה — שאמור לעסוק במדיניות של עשיית תיאטרון — נזקקים ליועצים משפטיים, פירושו של דבר שבין הנוגעים בדבר אין מידה של אמון הכרחי לעניין עדין כמו ניהול ציבורי של תיאטרון. דבר כזה כשלעצמו מחייב בחירה דחופה של ועד מנהל חדש, שיהיה נקי ממשקעי העבר ויעסוק בתיאטרון ובניהולו.

בינתיים שככה הסערה. האסיפה הכללית שנרגעה שמעה דיווח על מאזן התיאטרון ופעילותו, והחליטה לדחות את המשך הדיון ל־12 בפברואר, אז גם ייערכו בחירות לוועד המנהל. הם מאמינים שמה שלא יעשה השכל יעשה הזמן. האסיפה הכללית הביעה תמיכה במדיניותו החינוכית של התיאטרון, וזה חשוב בעיקר על רקע פרשת "הפיצוץ ברחוב אהל"ף". החששות של מי שרצה בכל מחיר לבטל את האסיפה, שיתקיימו בה בחירות על אף בקשת הוועד המנהל שלא לקיימן, התבדו. רק הדיה המר של מאבקים לא מכובדים נותר.

בפסקה האחרונה של הודעת הוועד המנהל בעקבות האסיפה הכללית נאמר שהאגודה מכחישה שמועות זדוניות על שיש מאבק כוחות כביכול בין מייסדת התיאטרון ארנה פורת, שהיא מנכ"ל בחופשה, ובין ממלאת מקומה שוש אביגל. אף אחד לא מכחיש את מה שלא קיים.

לא משום שאני מטיל ספק בכנות הצהרותיהן של הגברות הנוגעות בדבר, שלא מדובר במאבק כוחות אישי ביניהן, אלא משום עצם המצב הלא ברור, שהוא לא בריא מעיקרו.

מייסדת התיאטרון ארנה פורת הכריזה כמה פעמים בעבר על רצונה לפרוש, ואת חלק מן האחריות שהיתה עליה בעת הקמת התיאטרון לפני 17 שנה היא נוטה מזה כמה שנים טובות להעביר לאחרים. לפני יותר משנה התפטרה ולבסוף חזרה בה. לבסוף הביעה רצונה לצאת לחופשה בת שנה. היא הציעה והביאה כממלאת מקומה את שוש אביגל. עם צאתה של פורת לחופשה "עד שנה", נחתם עם אביגל חוזה לשלוש שנים, מתוכו שנה ראשונה בתפקיד ממלאת מקום מנכ"ל, ושנתיים נוספות בתפקיד ההולם את מעמדה וכישוריה, על דעת פורת, אביגל ויעקובי.

העדר הבהירות לגבי העתיד החריף עוד יותר את המתיחות ההכרחית הקיימת בכניסת אדם חדש לתוך המערכת. מה גם שאדם זה (אביגל) הוא נמרץ ובעל יכולת להביא את עשיית התיאטרון לפין הציבוריות, ומה עוד שלתיאטרון הזה יש גם מנהלת אמנותית (פנינה גרי) שהיתה שם עוד בימי פורת. האמת חייבת להיאמר שכשעמדה אביגל במאבקים על "הפיצוץ ברחוב אהל"ף" לא מיהרו קולות מתוך התיאטרון להצהיר שהצגה זו נזקפת לזכות התקופה שלפני אביגל, כשם שעתה הם ממהרים להשמיע קולות אלה (לא בפומבי, כמובן) שאביגל מתקשטת בנוצות לא לה והדבר טאור הוא בעצם של השנה שעברה. כמו ברוב המקרים האלה שני הצדדים צודקים לגמרי, מבחינתם.

בשל סיבות שונות, שיש להניח שאינן בלתי קשורות למה שהתרחש סביב האסיפה הכללית והוועד המנהל, החליטה פורת להקדים את שיבתה מחופשה והיא תחזור לתיאטרון החל מה־1 בפברואר. על פורת, אביגל ויעקובי להביא הצעה מוסכמת בעניין היחסים והתפקידים בעתיד לישיבה הקרובה של הוועד המנהל.

כדור הארץ לא יכול לשאת שתי שמשות, אסיה לא יכולה לשאת שני שליטים ותיאטרון אחד שתי נשים בגלימת מנכ"ל. מצבים של שיתוף פעולה בין שניים בעמדת ניהול הם נדירים ביותר, ואפילו סטניסלבסקי ונמירוביץ'־דנצ'נקו בתיאטרון האמנותי המוסקואי המהולל לא דיברו ביניהם כמה שנים כפי שמעיד ספרו של מיכאיל בולגאקוב "השלג השחור". מה זה "תפקיד הולם למעמדה וכישוריה" של מישהי שהיתה ממלאת מקום מנכ"ל?

אין דבר כזה, אלא אם כן מדובר בכוונה להעביר את התפקיד בסופו של דבר בצורה מסודרת לידיה של אביגל אבל אז מה משמעות החזרה המוקדמת. לאיזה תפקיד בתיאטרון יכולה לחזור מנכ"ל בחופשה.

גם יציאתה של פורת לחופשה וגם החוזה עם אביגל הן החלטות שנעשו, ככל הנראה, מתוך המחשבה שהזמן יעשה את שלו. הדבר היחיד שהזמן עושה הוא לעבור. חוץ מזה, כשהוא עובר ישנה דינמיקה של קבוצות במאבק. אלה מתחפרות בתוך חששותיהן, מפרשות נכון או לא נכון את מניעי הקבוצה האחרת, ויוצרות מצבים לא בריאים משל עצמם. איך יכול תיאטרון לתפקד אם במקום לעסוק בעשייה עוסקים בו — בלית ברירה — בביצור עמדות (הלנו אתה או לצרינו), בבדיקה מדוקדקת של תקנונים ושל ה"דקורד" (מה נזקף על חשבון מי) ובפוליטיקה. הדבר מוכרח להגיע גם לעובדים עצמם, והללו מתחילים לנהל את קרבות ההישרדות שלהם עם שלטונות התיאטרון בעבר, בהווה ומתוך מבט אל העתיד.

כל זה עשוי להביא למצב שבו המאבק הופך להיות העיקר, והתיאטרון הוא כלי בידיו.

אסור שזה יקרה.

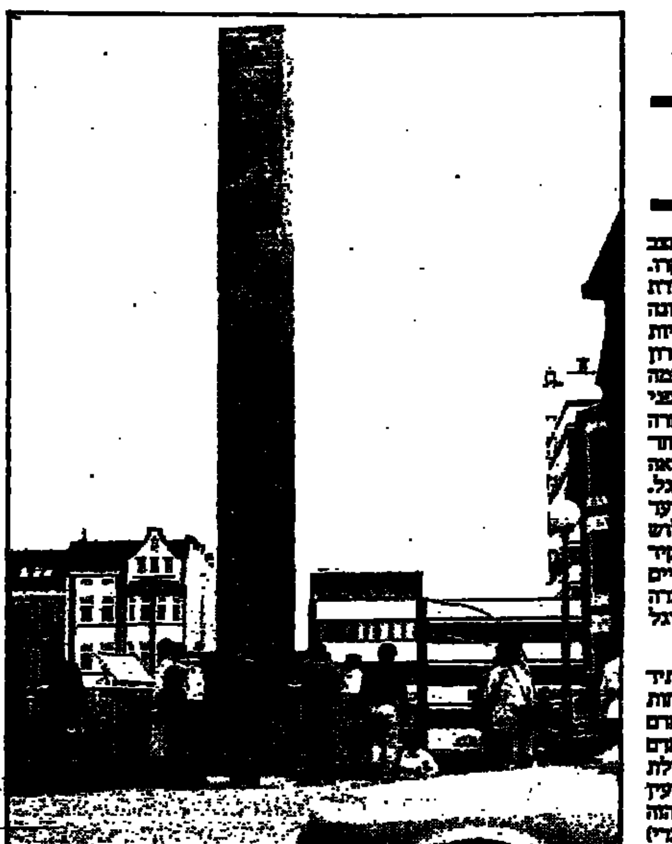

אנדרטה נגד פאשיזם

העמוד שבתמונה מתנשא לגובה 12 מטר בהרבורג, גרמניה. העמידו אותו זוג הפסלים יוכן גרץ ואשתו שלו. השניים הכירו באחד מאוריוני תלוהי, נישאו, ועתה הם יוצרים יחד, בעיקר בגרמניה, כמו אחד מבין זוגות פסלים רבים הפועלים בצוותא באירופה. הרעיון הוא 12 מטר עופרת שעליו הזמינו האמנים חתימות נגד הפאשיזם. כל מטר של חתימות יושקע באדמה בהדרגה, עד שהעמוד ייעלם לגמרי, ועליו 60 אלף חתימות נגד הפאשיזם. אלא שמאז הוצב העמוד בהרבורג־המבורג באוקטובר 1986, הוחלו אנשים גם למחוק את החתימות. הקשקושים הביאו להחלטה להשאיר את עמוד החתימות בקלונו עד מארס, "ואז נראה".

עיר החטאים

"עלייתה ונפילתה של העיר מהגוני" מאת קורט וייל וברטולד ברכט, בביצוע האופרה הישראלית החדשה, התיאטרון הקאמרי והתזמורת הקאמרית הישראלית. מנצח: ליאור שמבדל. בימוי: מארק וייס־גרשינסקי. נוסח עברי: אברהם עוז. תפאורה: אנדריי מאייבסקי. תלבושות: אנדריי מאייבסקי ואירינה בייגנסקה. תאורה: אבי צברי. תנועה: גבי אלדור. משתתפים: שילה גולד, סמי בכר, רפאל פרידר, רובין וייל־קאפסוסו, גבי שרה, מיכאל כהנא, מוטי קטנוף, דייוויד שפירו ויתם כהן, עם חברי המקהלה הפילהרמונית בהדרכת מיכאל שני.

האופרה השלישית ברפרטואר של "האופרה הישראלית החדשה" היא בחירה נועזת: לא רק אופרה שנכתבה במאה העשרים, אלא גם אופרה המושרת בעברית ומוצגת על־ידי צוות ישראלי כמעט כולו. כבר בעצם הבחירה הציבה לעצמה האופרה הצעירה אתגר קשה ביותר: זו אינה מוסיקה מלטפת אוזן ומענגת נפש, כי זה מה שמכונה על־ידי הקהל "מוסיקה מודרנית". זה גם אינו מחזה של ברכט שאפשר לחוות אותו כתיאטרון נטו, ואפילו לא הנעימות של קורט וייל שכולם מכירים. בקיצור, אי אפשר לצאת מההצגה ולשרוק את הלהיטים.

הבימאי הפולני מארק וייס־גרשינסקי הצליח לומר באמצעות הטקסט של ברכט והמוסיקה של וייל משהו בתחום הוויזואלי ומשהו בתחום התנועתי. מבחינה ויזואלית זה ספקטקל מרשים שתוכנן על־ידי אנדריי מאייבסקי, והספינה הנהפכת לפסל שהביאה את הפליטים למהגוני היא גורם עיצובי הסוחט מחיאות כפיים מוצדקות.

מבחינה האמירה התנועתית, יש ב"מהגוני" יותר ממה שהיה ב"דידו ואניאס" או ב"נישואי פיגארו". וזוהי עיר החטאים שבצורה מוסר השכל. אם כי בתפיסתו של גרשינסקי יש זיק תקווה לחוטאים: אחרי שג'ים מאהגוני מוצא להורג מפני שאין לו כסף (וזה הוא לא רק במהגוני, כמובן) שרים הנשארים בחיים שיר תקווה לבאנארס, שבה אולי יהיה טוב יותר.

העלאת האופרה בעברית לא איפשרה להביא שמות גדולים מחו"ל, אבל היא מציבה תביעות נכבדות בפני ההיגוי של הזמרים הישראליים. בפעמים הקודמות לא הבנו מה הם שרו, אבל מעל ראשיהם הוקרן התרגום לעברית. הפעם לא היה תרגום והיינו תלויים בהם להבנת ההתרחשות, והם לא תמיד עמדו במשימה. למשל, בסצינה החשובה מאוד של משפטו של ג'ים מאהוני. נכון אמנם שלרשות הקהל עומד הליברית המודפס בנוסחו העברי של אבי עוז (בהוצאת זמורה־ביתן), אבל בכך לא די. העובדה שהמקהלה הובנה לפעמים יותר מן הזמרים הבודדים, מלמדת שאפשר לשיר בעברית ולהיות מובן, והדבר עוד בר־תיקון.

באין אריות נעימות לאוזן, צריך להתייחס להצגה כאל תיאטרון ואל עיצוב הדמויות על־פי קני־מידה תיאטרליים. כאן היו כמה הישגים בולטים, כמו הופעתו של גבי שרה בתפקיד ג'ים מאהוני, מיכאל כהנא המצוין בתפקיד ג'ק או'בראיין, סמי בכר בתפקיד פאטי פנקסים ועיצוב משעשע של מוזס פי־שלושה (בעצם "מוזס שילוש") על־ידי רפאל פרידר.

תלושות היו הנשים. רובין וייל־קאפסוסו, שהיתה מקסימה בתפקיד סוזאנה ב"נישואי פיגארו", אינה מצליחה לעצב דמות משכנעת של ג'ני היל, הזונה הנוטשת את אהובה כאשר אין לו כסף. אמנם למיתרי קולה הוקצו שני השירים הידועים יותר של האופרה, אבל היא רחוקה מלשכנע בתחום המשחק. אותם הדברים, בתוספת נוספת, אמורים לגבי שילה גולד בתפקיד האלמנה בגביק (התגבור הזר היחיד בצוות זה), שקולה מרשים אך אינך מבין כמעט דבר משירתה.

"מהגוני" הוא בעיני התמודדות בעצם הישג. מרשים הרבה יותר מ"נישואי פיגארו" או "דידו ואניאס". בלי להמעיט בערכם של שני המאמצים הקודמים, "מהגוני" מתחיל להתקרב לתיאטרון אופראי מרשים, ספקטקל שמספק הן מן הבחינה המוסיקאלית (ראה ביקורתו של נתן מישורי) והן מן הבחינה התיאטרונית. נכון שהוא אינו קל לעיכול, כדינה של כל מוסיקה מודרנית. לכן ראויה האופרה הישראלית החדשה לטפיחות־עידוד חזקה פי כמה על עצם ההתמודדות.

רוסטרופוביץ' חוגג באקדמיה

מאת אורי אפשטיין

הצלן מסטיסלאב רוסטרופוביץ' עם הסימפוניה הישראלית בניצוחו של מנדי רודן, בקונצרט הגאלה לפתיחת שנת ה־40 של האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בירושלים. בתכנית: ואריאציות רוקוקו מאת צ'ייקובסקי, הפתיחה ל"החטיפה מן ההרמון" של מוצארט; הסימפוניה הרביעית של בטהובן.

הסגולה הבולטת מייד בנגינתו של רוסטרופוביץ' היא הספונטאניות הזוהרת והחמה שלו, הנובעת מספונטניות רעננה ושופעת כמה־פרציות של מאגר אנרגיה אדיר. את רושמה העז של נגינתו מגבירה עוד, על דרך הקונטרסט, העדינות הרבה לאין קץ, המשתלבת בה, הצליל המלא המתרונן, ההבעה הפיזית האינטנסיבית, כשהיא מתבקשת, ומפגני וירטואוזיות מסחררים. כך, באשר לוואריאציות רוקוקו של צ'ייקובסקי, דומה היה כי האמן הפיק מהיצירה הדרודה הזאת יותר משצ'ייקובסקי השקיע בכתיבתה. אילו ניגן אותה כהדרן אחרי יצירה בעלת משקל מוסיקאלי ניכר יותר, לא היה נותר שום מקום למשאלות. בתום הקונצרט הוענק לרוסטרופוביץ' תואר עמית כבוד של האקדמיה.

איטיות הנגינה של פתיחת הסימפוניה הרביעית מאת בטהובן יצרה את הבסיס הדרוש להפקת שיא ניגודי רב עוצמה במעבר אל חלקו המהיר של הפרק הראשון. על אף זאת לא התגשמה תחושה של מיצוי השיא. הנגינה התנהלה בתנופה ובדרך כלל באיזון צלילים שקול היטב, שבו בלטו בקסמן אפיזודות הסולו של כלי הנשיפה, אך נבלעו הנושאים המלודיים של הצלי. קפיציות חדה יותר במהלכים המקצביים הסינקופיים היא החוב העיקרי שנשאר הביצוע הזה חייב ליצירה, אשר מלכודות, תנבעניות רבות מסתתרות בה מתחת לפני השטח של נינוחות לכאורה.

*

התעוררות מאוחרת

רביעיית ירושלים החדשה (מוטי שמיט, יהודה בקאי, רשף לבאות ושמואל מגן) בקונצרט בבית מיבר בירושלים. בתכנית שתי רביעיות של בטהובן: אופ' 18 מס' 1 ואופ' 59 מס' 1.

זהו מבחר ייצוגי של שתי תקופות שונות ביצירתו של בטהובן: הרביעיה אופ' 18 הקלילה והנינוחה של בן ה־30, בשנת 1800, שבה נוצרה גם הסימפוניה הראשונה הקרובה לה ברוחה, ולעומתה רביעית ראזומובסקי הנרגשת והנסערת של בטהובן בן ה־37, ב־1807, שנת היווצרה של הפתיחה "קוריולאנוס".

נגינת הרביעייה אופ' 18 לא זכתה להגיע לשכלול והשראה. אם מחוסר חזרות ואם מטעמי זמן־התחממות ארוך מדי שהשתרע לאורך יצירה שלמה, נשמעה הנגינה סטאטית, זהירות, בעדות ליכרע בהפקת הצליל, האמור להיות נקי, רותי, ומכאנית במהירויות, במקצבים ובגוני הדינאמיקה. פרק האדאג'ו, שהתנהל במהירות של אנדנטה ומר־ראגנו, ניטרל את ההבעה הנדרשת מהוראת ה"אפטואזו" וטשטש את התרגשות של ה"אפאסיונאטו". פרק הסקרצו לא העלה חיוך בכבודתו.

התעוררות מורגשת חלה לקראת סיום הפרק הראשון של הרביעית ראזומובסקי. מרגע זה והלאה התנהלה הנגינה בתנופה, בשפע ניואנסים, בתום מגע ובצליל עשיר ומורגש. רק המעבר בין הפרק השלישי לרביעי התבצע כלאחר יד, תוך הזנחת הניגודיות האמורה ליצור את הפתעת ה"סוביטו" שבהוראת הביצוע. את הפוטנציאל הגבוה שלה הגשימה קבוצת הנגנים ברביעייה הזאת. רצוי שלא תרשה לעצמה פחות מרמה זו בהרכבה הבית למופעיה.

אישיות ייחודית ומקורית

מאת הרי גולומב

רסיטל של הפסנתרן ארנן ויזל בסדרת 11:11 במוזיאון "צוותא" בתל אביב. בתכנית: מיצירות באך, אלבן ברג, היידן, בטהובן, משה זורמן, ברהמס וליסט.

די היה בהצגה הנוספת בתכנית הקונצרט בשביל ליצור מראש ציפיות למפגש עם אישיות ייחודית ומקורית. היה כאן משהו שהעלה בזיכרון — ולא בכוונת התעוזה שבצירופם הנזיף של עולמות כה מלאים וכה מנוגדים — את דרכו של גלן גולד בבניית תוכנית של רסיטאל לפסנתר.

ציפיות אלה באו על מימושן המלא, ואף למעלה מזה. יש בו בארנן ויזל שילוב של גורמים, שמיזוגם באדם אחד אינו שכיח: וירטואוזיות מסוגרת עם מידה של ענווה בשלה וכנה, והיעדר גינונים של ראווה; העמקה מופנמת, שיש בה טוהר של רוחניות צרופה, יחד עם פרויקציה של נוכחות בימתית ובת־עוצמה; עולם אישי מגובש יחד עם היענות מלאה לייחודה של כל יצירה — כבת למלחין, לסגנון, לתקופה — המעמיד אותה בייחוד לייחודה של כל יצירה אחרת.

כך עובר המאזין מטלטלה עזה במעברים חריפים בין מעמקים של עולמות המלחינים, ומשתאה ליכולת הריכוז, ההעמקה וההעמקה בעולמות אלה, שאינה מלווה אף בשמץ של מתגלגלת. ארנן ויזל הוא פוליגלוט מוסיקאלי, המנהל דיאלוג עם כל מלחין בלשונו. דווקא קבלת "על "הקיבלה" האנטי דימויית של לשון מעידה על שליטה בה, כדובר ילידי, ולארנן ויזל יש מה לומר הן בבאכית, הן בברגית, הן בהיידנית ובליסטית ובכל אחת מן הלשונות האחרות.

אפשר וראוי היה לתאר בפרוטרוט את הישגיו בכל יצירה, וכן את ההשגות על גישתו, אף היריעה קצרה מדי. על קצה המזלג אפשר לציין את פסנתרנותו המשכנעת, שאינה מתבטלת בפני הצ'מבלו או העוגב ועם זאת ניזונה מאיכויותיהם, בביצוע הטוקטה של באך, ולהסתייג מהחלטתו המודעת להימנע מאפקטים של הד במקומות שהדבר מתבקש; להתפעל מגישתו הבוגרת והאקספרסיביות לסונטה של ברג ולהבחין בכמה "שטחים מתים" (יחסית) באמצע היצירה; וכן לציין כי על אף הרוחניות הרבה שבביצוע הסונטה אופוס 103 של בטהובן היתה זו, יותר, נקודת־תורפה של התכנית, ונעדרה ממנה העצמה שהושגה ביצירות האחרות.

סולני ירושלים

מאת אורנה לנגר

קונצרט צדקה לארגון "אמנסטי אינטרנשיונאל" בביצוע סולני ירושלים בכנסיית דורמיציון. בתוכנית: מיצירות ויוואלדי ובאך. סולנים: גילה ירון — סופרן, יוסי ארנהיים — חליל. מנצח וסולן — הכנר חיים טאוב.

קבוצת סולני ירושלים בהופעה הבכורה בשלה ערכה קונצרט צדקה למען אסירי המצפון ואנשי הכנסייה הנמקים בכלא בארצות דרום אמריקה ודרום אפריקה.

אנסמבל זה הוא יוזמתו של יהודה פיקלה, השואף להעשיר את התרבות המוסיקאלית הירושלמית באנסמבל קאמרי שיתמסר בהשמעת יצירות ווקאליות שאינן נזקקות לתזמורת גדולה, ובביצוע מוסיקה כנסייתית מהבארוק ועד לקלאסיקה. כנסיית דורמיציון לא נבחרה באקראי למקום משכנם של "סולני ירושלים", שכן היא שואפת מכבר להקמת גוף קאמרי קבוע, שישלב קונצרטים במופעי צדקה. מועד הקונצרט נבחר בכוונה תחילה לרגל יום ההולדת ה־38 של ארגון "אמנסטי".

הכנר הראשי של התזמורת הפילהרמונית חיים טאוב הוליך לסירוגין את הקשת בשרביט המנצח, ובקונצ'רטו גרוסו בדה מינור של ויוואלדי הצליח להגיע — למרות מגבלותיה האקוסטיות הידועות של הכנסייה, שבה הצליל חוזר לאוזן המאזין בתנוסך המפשר — לגיבוש ולהצללה שהעידו על עבודה יסודית ומאומצת עם האנסמבל. לעומת זאת, היו מגבלות האקוסטיקה בעוכרי הניגון בפרקים המהירים של הקונצ'רטו של באך בה מינור לכינור ולתזמורת. כה גם בשהתנגנות ההולך בזה בהכמר־מודים מהסקבל. את הארואיה המופלאה, הנושא אופי של תפילה זכה לשלום אסירי המצפון, ניגן טאוב בקשת בוטח ובעומק של צליל, אך ללא כל הנגנה התבועה מביצוע יצירה זו, שהיתה אולי בלתי אפשרית למולך המרוד גם בניצוח.

לשיא של גיבוש, ניקיון ועומק עלה האנסמבל בביצוע המרגבר מתוך הסוויטה בסי מינור של באך לחליל ולתזמורת. שבו בלט הסולן יוסי ארנהיים בנגינתו המבריקה והנקייה. את ערב הבארוק האינטימי חתמה הקנטטה הנזגנית "הללו את האלוהים בכל תבל" (מס' 51) של באך. זוהי יצירה וירטואוזית שיופיה טמון בשילוב בין הניגודים של תרועת החצוצרה המתנגנית וסלסולי הסופרן. החצוצרן רם אורן עמד באתגר הוירטואוזי. היה זה ערב בכורה מבטיח המעורר תיאבון להמשך.

מעגלי התפתחות

מאת נתן מישורי

הפסנתרנית מיכל טל ברסיטל מיצירות היידן (סונאטה בדו מז'ור מס' 60), שוברט (3 קטעים לפסנתר), בריד (ספק ונצה מס' 4), דביסי (3 פרלודים) ופרוקופייב (סונטה בדו מינור אופוס 29 מס' 4) במוזיאון תל־אביב.

מיכל טל, הפסנתרנית בת ה־26, בעלת פרסים ישראליים והצלחות בחו"ל, השלימה ברסיטל שלה במוזיאון תל־אביב מעגל שלם של התפתחות. פיתוח אריזות האצבעות, הצליל הפסנתרני עתיר הגוונים והקשקשניים בעיקרם, החידתיות הרבה, הפיסוקים המתוקצעים למופת, הד מרקמים הבהירים, ההולטיות והניקיון העשייה — עלו לנקודת שיא: הושבבי גם שלהזדמנות מעגל. ביצוע הסונאטה של היידן, שבו נפתח הרסיטל, לא יכול היה להיות מספק יותר, והוא היה איפוא השיא והסמל של הרסיטל ושל המעגל הנזכר.

היה זה בקטעים אטיים פה ושם, וביחוד בפרקי שוברט, שנחשפה תחילתו של מעגל אחר — ראשיתה של מופנמות עמוקה וראשית קיומו של צליל חדש, שכמעט כל נוקשות פורקה מעליו. מצליל זה, שצריך להעמיק, יש לבנות את מעגל ההתפתחות הבא: התמכרות חושנית יותר לצליל הפסנתר, והכרה בקיום העולם הנסתר של הדמיון ושל אמיתות אמנותיות.

קשה להגיע לאלה כשנמצאים ברשת הפיכחון והחשיבה ההגיונית שבהם מצטיינת כרגע נגינתה של מיכל טל. נקווה אם כך להצלחה מלאה גם בכיבוש המעגל הבא.

במרחק קטן, במרחק גדול

מאת ציונה שמשי

תערוכת אירוע ריקוד בסן בגלריה עמליה ארבל: 11 אמנים; תערוכת ששה אמנים ישראלים בהלסינקי.

עמליה ארבל היתה תמיד — ותהיה — אחת מהתנועות האוונגרדיות שבין הגלריות הפועלות בארץ. במקומות השונים שבהם שכנה ובגלגולים הרבים שעברה, הפתיעה תמיד הגלריה בהחלטותיה הארגוניות והייצוגיות. גם בכשיט — והיו — חילוקי דעות בטעם עם סוג העבודות שהציגה, אי אפשר להתעלם מהרעננות והעוזה שהיו יסוד קבוע בבחירות. חשיפת אמנים לפעילויות שונות וצירוף נושאים שונים אפיינו תערוכות, ערבי קריאת שירה ונגינה. עבודות במקום הן חלק קבוע בתולדותיה. לדוגמה זכורה לטוב גם חשיפת אמנות מצרית לקהל בארץ.

עכשיו פועלת הגלריה בהרצליה הצעירה, באולם מרווח ובמעט שעות פתיחה. אך באופן מפתיע עם כמות גדולה של קהל, הממלא את המקום ומוכיח שאמנות יכולה להתקיים לאו דווקא במרכזים הקבועים והאר־ זור אחד בלבד. ארץ גדולה־זעירה כשלנו יכולה וחייבת לפתח מרכזים נוספים.

בתערוכה הנוכחית עמד ותיעד 11 אמנים — כל אחד בדרכו — רקדנית בסן שאת דמותה האמיתית אפשר לקלוט בצילומים המורכבים של עמנואל בר־קימא, ולהבדיל — את בריאותה הופעת, ברישומי הרולד רובין וגד אולמן. ביצירות אחרות היא מקבלת סימולים אישיים ברישום ובצבע כמו: לבנה, ברוזלר, פלנץ, בראורי, הראל, לובן, פישמן ורונן, שהצליחו לרגע קט להחיות את חייה של הרקדנית האופי פעילותה.

העיסוק באלמנט התנועה באמנות הפלסטית היה חביב בעיקר על הפוטוריסטים כמוטיב מרכזי ביצירתם. היום חשיבות נושא זה משנית ואינה מחייבת. אך כל פעילות קבוצתית מסביב לרעיון או נושא נותנת אפשרות השוואה ותרידה טובה יותר של הקהל להבנת העבודות. צריך לקוות שבמות המבקרים המרשימה בתערוכה לא היתה בזכות הרקדנית שהלכה כבר לביתה, אלא בזכות היצירות שנשארו על הקירות, לחיות את חייהן העצמאיים.

*

בהמשך ליחסי חילופי התרבות בין ארצות ופעילות הקבע של המחוז לאמנויות במשרד החוץ נפתחה בבית האמנים בהלסינקי תערוכה של ששה אמנים ישראליים: קופפרמן, קליומר, גרשוני, טבת, גבע וגרוס. האוצר היה יגאל צלמונה ממוזיאון ישראל, והחידוש בתערוכה הוא שזוהי תערוכה שבה מציגים פחות אמנים וכל אחד בכמה עבודות. זהו דבר חשוב במיוחד להבנה וחשיפה נכונה של היוצרים.

שר החינוך והמדע של פינלנד, שביקר בארץ כחלק מאירועי תרבות אלטר במוזיאון ישראל, הבטיח להמשיך את קשרי התרבות ולחזקם בפעולות שונות (ואכן ניתנו בקשות רבות). התערוכה תעבור מהלסינקי ללונד ויהיה עליה להוות גם שם גידוי לראיית יותר אמנות ישראלית. הודפס גם קטלוג, וחשוב אולי שרווקא בקטלוגים מסוג זה, המלווים תערוכות עם מעט אמנים, ינתפס ידע רב יותר ויצירות של אמנים נוספים שאינם מיוצגים בתערוכה, אך מייצגים חתך מהקודה היום באמנות בארץ.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

הרצאה ע"ש יוסף וונש לשנת 1987

פרופסור סר הרמן בונדי

מאסטר צ'רצ'יל קולג', קיימברידג', אנגליה

PROFESSOR SIR HERMANN BONDI

MASTER, CHURCHILL COLLEGE, CAMBRIDGE, ENGLAND

ירצה בשפה האנגלית, על הנושא:

THE NATURE OF EMPLOYMENT IN THE AGE OF TECHNOLOGY

ביום חמישי, כ"א טבת תשמ"ז (22 בינואר 1987) בשעה 17.00,

באולם ע"ש סגרסון, הפקולטה לחקר הבניה, קרית הטכניון, חיפה.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב — יפו המרצה 9810/86

בענין

פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג־1983

ובענין

העברת מפעל של חברת חוץ

המבקשות: 1. Black and Decker, Cannon Lane, Maidenhead, Berkshire, England

2. מאסר הרדוור בע"מ, מרח' אבן גבירול 25, תל־אביב

שתיהן ע"י ב"כ הרצוג, פוקס, נאמן ושות', מבית אסיה, רח' ויצמן 4, תל־אביב 64 329

המשיב: היועץ המשפטי לממשלת ישראל, משרד המשפטים ירושלים

הודעה בדבר בקשה לאישור סידור

ניתנת בזה הודעה כי המבקשות הגישו בקשה לבית משפט זה לפי סעיפים 238 ו־242 לפקודת החברות (נוסח חדש) תשמ"ג־1983, בה הן מבקשות לאשר את הסידור שנעשה ביניהן ביום 8 בינואר 1986 לפיו המבקשת מס' 1 העביר את מפעליה, עסקיה, נכסיה, התחייבויותיה בישראל בלבד למבקשת מס' 2. אם יאושר הסדר זה, עשויה המבקשת מס' 2 לבוא לכל דבר וענין, וללא הפסק, במקום המבקשת מס' 1 כאילו שתי חברות היו זהות, כאמור בסעיף 239 לפקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג־1983.

כל המעונין יוכל לעיין בסידור האמור בתיק הנ"ל בבית משפט זה, או במשרד באי כח המבקשות, הרצוג פוקס נאמן ושות', מבית אסיה, רח' ויצמן 4, תל־אביב, 64329.

הבקשה תישמע בבית משפט זה ביום 4 במרץ 1987 בשעה 09.00 או בסמוך לאחריה, אצל כב' השופט לוים.

כל אדם שיש לו ענין בדבר, הטוען כי הסידור האמור איננו מתקבל על הדעת, או שהסידור עלול לפגוע בזכויותיו, רשאי להגיש בבית משפט זה לא יאוחר מיום 3 במרץ 1987 את התנגדותו בכתב לאישור הסידור.

ד"ר א. וינוגרד, שופט
סגן נשיא

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מחוז התכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדה שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים הופקדה תכנית מתאר מקומית הנקראת תכנית מס' 3581 א', שינוי מס' 1/84 לתכנית מס' 3581. [illegible]

אלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ירושלים, קרית המושבה, רח' הגליה. גוש 30137 חלקים מחלקות 8,25,26,27,49; גוש 30335 חלק מחלקה 3. [illegible]

מטרת התכנית: [illegible]

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית [illegible] רשאי תוך 60 יום מיום פרסום הודעה זו [illegible] להגיש התנגדות [illegible] רח' הלל 23 ירושלים.

אליעזר ברושי
בנין שר הפנים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה

ד' חשון תשמ"ז
5 נובמבר 1986

חוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965
מחוז התכנון מקומי, ירושלים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, אישרה [illegible] תכנית מס' 3012 שינוי מס' 1/81 לתכנית מס' 1669 א'. [illegible]

[illegible]

אליעזר ברושי
בנין שר הפנים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים.

25.11.86

הלוח הארצי
הארץ חדשות

המרכז הישראלי לניהול
הועדה לניהול פיננסי

ערב עיון במשא

שוק ניירות־ערך ב־1987

יתקיים ביום ב, 19 במאר 1987
בשעות 16.00־20.00, בתל־אביב

בצוות המרצים

* מר חיים שסל, יו"ר דירקטוריון הבורסה לני"ע בת"א
* מר יוסף ביצבי, מנכ"ל הבורסה לניירות ערך בת"א
* פרופ' אמיר ברנע, אוניברסיטת תל־אביב * מר יהודה דרורי, ממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, האוצר
* ד"ר אילה פרוקצ'יה, משרד המשפטים * ד"ר מאיר חת
* צבי לובצקי, אי.בי.אי * ידידיה גרינברג, ראש החטיבה הבנקאית, בנק לאומי לישראל בע"מ * נתן שילה, משנה למנכ"ל הבורסה לני"ע בתל־אביב
שילדבי, יו"ר רשות ניירות ערך. * אליעזר

פרסום והרשמה: המרכז הישראלי לניהול,
טל' 03-257202; 02-234863; 04-640678; 057-37914

בית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן.

כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ירושות

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
1338/86	בוריס מינקוב	17.3.39	אביבה ציטרון
1339/86	ראובן רעקין	28.10.86	צביה רעקין
1341/86	מיכאל מסעוד	29.10.86	יהודה אמויאל
1342/86	סופיה ברנגולה	27.6.86	ברנרדו ברנגולה
1343/86	אליהו ברהום	28.2.58	יצחק ברהום
1346/86	נסים יונס	26.10.86	נסים סרוה
1347/86	אברהם רוטבאום	15.10.86	צבי רוטבאום
1355/86	שלום דוד	9.6.86	אורה שלום
1356/86	רחמים עצבה	26.3.84	אילה מימון
8/87	דוד מיקוף	14.11.86	בלימה מיקוף
11/86	נסים צונה	10.5.84	דינה צונה
13/87	חנה בלדינגר	5.9.86	ישראל בלדינגר
14/87	מסעוד אוזלאי	22.11.86	עישה אוזלאי
16/87	יוסף קוזיאל	14.2.86	ביאטקה קוזיאל
1349/86	פני שטמלר	9.11.86	אליהו שטמלר
1350/86	אליהו מרדכי איינשטיין	19.10.56	צבי הירש איינשטיין
1351/86	שלומית גל	7.12.86	אברהם מירון
1353/86	מולי חורש	30.10.85	לולו משען (חורש)
1354/86	פרדינגר פרנק	19.5.86	אריקה להב
1/87	יהודה קלאוז	27.10.86	ניר רווה
3/87	מל אוהב־ציון	12.9.83	אליהו אוהב ציון
4/87	יונה יונה	7.12.86	שמחה יונה
6/87	מרים הרמן	6.11.86	ד"ר מרים הרמן
7/87	בלנקה שרף	15.5.86	רוזה הינצ אלטרסון
9/87	הדסה פראור	5.9.86	יהושע פראור
10/87	פולה סמק	29.10.86	ריאן דרוקר
12/87	דבורסקי פלורנס	2.1.87	אסתר המבורגר
15/87	נחמה שויג	15.11.84	יצחק שלו

צוואות

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
1340/86	אילה (עליזה) פיכטנגר	14.11.86	דב גניחובסקי
1348/86	רבקה קפלן	5.11.86	הבית שלונסקי

ד"ר אליהו צ' בן־זמרה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"
רח' שער פלמר 1 חיפה
טל' 668188, 664690

הודעה

(לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965).

ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על ידי רפי עמית בקשה להקלה בגוש 10534 חלקה 35 בגבעת דוידסקי עתלית. שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה: 289/ג, 555/ג.

מהות ההקלה: הקמת קומת עמודים מפולשת בסטיה ממספר הקומות המותר.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

שלמה שוביה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל".

גורדי השחקים בפרנקפורט: מיינהטן

"מנהטן" על המיין

מאת דניאל דגן

פרנקפורט

כשנוחתים כאן בטיסה בינלאומית לאחר שהייה במנהטן שבניו יורק, עדיין נראית פרנקפורט שעל שפת הנהר מיין, כדגם צעצוע של עיר אמיתית. אבל מרכז הפיננסים המערב גרמני התנבה בשנים האחרונות במידה כה יסודית, שכבר הוצמד לו הכינוי הלא־מחמיא במיוחד "מיינהטן".

על שטח קטן ביותר, סביב האופרה המפורסמת של פרנקפורט, צצו בזה אחר זה גורדי שחקים של הבנקים הגרמניים הגדולים, והתחרות על הקמת בנייני ענק נוספים היא בשלב התחלתי בלבד. בעירייה מעבירים עתה שורה של הצעות להמשך תנופת הבנייה, ומתפארים בכך שפרנקפורט, כמוקד משיכה פיננסי, יצרה לעצמה "בעיות נעימות".

ה"דוייטשה בנק" למשל, בנה שני מגדלי ענק מקבילים, הניצבים כשני טורים זה בצד זה, וכונו לכינוי "חובה וזכות". אבל עד מהרה התברר, שהבניינים מצופי הזכוכית אינם מספיקים כדי לאכלס את צבא הפקידים של המוסד הפיננסי הגדול ביותר בגרמניה. הבנק רוצה גורדי שחקים חדשים.

ה"דרזדנר בנק", שגורד השחקים שלו הוא הגבוה ביותר ב"מיינהטן", נתקל מזמן בבעיות מקום, ונאלץ לשלוח חלק מן העובדים לבניינים ארעיים ברובעים סמוכים. הפיתרון המתבקש הוא, כמובן, לבנות גורד שחקים נוסף, שיגיע לגובה של 254 מטרים, ובכך יתנשא הרבה מעבר למגדל המשרדים הנוכחי.

גם הבנקים הגרמניים האחרים, למרות מגדליהם המצומצמים יותר, אינם מוותרים יום בצלחות, ובונים או מתכננים גורדי שחקים במטרופול הכספים של גרמניה. מגדלי משרדים צצים גם כדי לאכלס פקידים של חברות שונות אחרות, בעיקר בענף הביטוח. אם כבר בונים לגובה בגרמניה — המקום הטבעי לכך הוא "מיינהטן".

בשביל מי שרגילים לערים האירופאיות בעלות המגדלים ה"אנושיים", פרנקפורט הופכת בהדרגה להולם בלהות אמריקאי על אדמת היבשת הישנה. אבל ב"מיינהטן" יש עדיין הרבה פינות חמד נעימות ומשובבות נפש, ופרנסי העיר עושים הרבה כדי לשמור על מה שנותר מן העבר הארכיטקטוני.

על תעשיית גורדי השחקים אין מתנצלים, אך נמנעים במכוון גם להתפאר בה. מגדלי המשרדים העסקיים נחשבים לכוחה כלכלי בשביל עיר הכובשת לה מעמד מתחזק והולך בעולם הפיננסים הבינלאומי. מגדיה של פרנקפורט בשטחי משרדים פשוט צצים מדי על הפעולות האדירות המתרכזות בתחומה.

להיפטר מתדמית עיר החטאים

למרות השליטה הבלתי מעורערת של גורדי השחקים בקו הרקיע של פרנקפורט, חלק הראווה של העיר היה ונשאר רובע הבורדלים של העיר, הנמצא ממש ביציאה המרכזית מתחנת הרכבת. במקביל לבניית "מיינהטן" לגובה מבקשת פרנקפורט להיפטר מתדמיתה כ"עיר החטאים" של עסקי המין ושל פעילות הסחר בסמים (המרוכזת, במקרה או שלא במקרה, באותו איזור עצמו).

בימים אלה הצליחה העירייה להשיג את האישורים האחרונים שנדרשו כדי לסלק את בתי הזונות והמועדונים המפוקפקים מסביבות תחנת הרכבת. כמה אלפי מפרנסים (בעיקר מפרנסות) העוסקים ביום באספקת שירותי מין לתושבים האורחים ייאלצו לגרוז בתוך השנתיים הקרובות לרובע אחר, מרוחק מן "השער הראשי" למרכז הפיננסים של גרמניה.

כבר עכשיו מאיימים הבנקים להשתלט על החזרות שיפונו עם סילוק המפעלים המוכרים מין מסוחר. אבל העירייה מבטיחה, כי באיזור המסוים הזה לא תותר פגיעה באופי הישן של הבנייה הלא גבוהה. אם אפילו תצליח העירייה לעמוד בפיתויים ובלחצים הצפויים, קשה לראות את העניין של בנקים המוסדות גדולים אחרים באיכלוס הבתים בעלי המבנים הצנועים.

בניגוד לרוב מדינות אירופה, מערב גרמניה נעדרת מטרופול שבו מתרכזות כל הפעילויות החשובות בתחום הפוליטי, הכלכלי, התרבותי והצבורי. פרנקפורט מדגימה היטב את העיקרון הביזורי המקובל ברפובליקה הפדראלית. היא איננה בירה — אפילו לא של המדינה המחוזית האסאן, שבה היא שוכנת. למרות זאת יש לה מעמד בלתי מעורער כמרכז הפיננסים החשוב ביותר בארץ זאת, שמשקלה הכלכלי הבינלאומי הולך וגדל בהתמדה.

אחת העדויות לכושר המשיכה הפיננסי של פרנקפורט היא נוכחות של יותר מ־350 בנקים שונים ב"מיינהטן". לא רק האמריקאים, היפאנים, הצרפתים והשווייצרים גילו את העיר כמרכז הכרחי לפעילות פיננסית באירופה, גם בנקים קטנים ממדינות העולם השלישי מיוצגים כאן למכביר, והמגמה לפתוח נציגויות חדשות מתפשטת והולכת.

בפרנקפורט הגיעו מזמן למסקנה, כי אין מנוס מבנייה לגובה. אחרת פשוט לא ניתן יהיה לאכלס אלפים רבים של עובדים שהעיר יכולה ורוצה לקלוט. אבל גורדי השחקים האלה, הנמצאים בריכוז כזה בגרמניה רק בפרנקפורט, מיועדים גם להרשים ולהקרין הרגשת עוצמה.

"מיינהטן" בעיר המשקפת את סיפור ההצלחה הגרמני היא חידוש במסורים כלל ארציים. כשבנו את משרד הקאנצלר בבון לפני פחות מעשר שנים, הקפידו בכוונה על מבנה בניינים נמוך "בלתי מרשים". הארכיטקט פחד שמישהו ינסה לזהות אותו עם המגלומניה הארכיטקטונית הנאצית. לכן השתמש בבטון זה בכוונה, כדי להזיק את האפקט של אי־הבלטה. הבונדסטאג המערב גרמני נראה עד היום כמשטח בבון לא מגודר. מבקרים עומדים ליד הבניין ומתפלאים כשאומרים להם, שבתוכו שוכן הפרלמנט של מדינה ריבונית די חזקה.

"מיינהטן" מרמזת, שבסופו של דבר הגרמנים ירשו לעצמם להרשים גם מבחינה חיצונית. הזמן עושה את שלו, ואין סיבה שלא לבנות ריכוז של מגדלי משרדים מתוך חששות היסטוריים. אם הגיע הזמן שגרמניה תשוב ותפגין את עוצמתה, הרי אין טבעי יותר מלעשות זאת בתחום שבו היא זכתה להצלחה מיוחדת: כלכלה ופיננסים.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

הבדואים מתלוננים באוזני השר

השר משה ארנס ערך את הופעת הבכורה שלו בגליל בתפקידו החדש כממונה על התיק הערבי. הוא בחר לבקר בארבעה יישובים בדואים ובסיום הסיור להיפגש עם קהל מוזמנים מעשרים ושניים היישובים הבדואים באזור. הביקור נערך מיד לאחר הריסתם של שבעה בתי בדואים בערב חואלד, ליד מבעון.

מוחמד חסין גדיר, מנהל בית ספר, הנציג הבכיר של הבדואים בוועדה הבין־משרדית העליונה לענייני הבדואים, אמר לשר כי "הזאבים הטורפים" השתחררו מהמכלאה שלהם והולך טורפים את הבדואים. גדיר קרא לזאבים אלה בשמותיהם: הסיירת הירוקה של משרד החקלאות, ועדת התכנון של משרד הפנים. ארנס לא השיב לדברי גדיר בפומבי, אבל בשיחתו עם העיתונאים לא הסתיר את רשתו. הוא יעשה ככל שיוכל כדי למנוע הריסת בתים. הוא מחכה לדו"ח ועדת מרקוביץ, ולדיוני הממשלה. רק לאחר הדיון בממשלה וקבלת החלטות בנושא ישוב אליו.

ארנס מציע לבדואים שני דברים: להמשיך ולהגביר את גיוסם לצבא, כי זה הביטוי העליון לשותפות האזרחית, ולהגביר את ליסודיהם. אומרים לשר כי בגליל כחמישים אלף בדואים, והם חיים בעשרים ושניים יישובים. אבל הממשלה מכירה בארבעה עשר יישובים בלבד. שמונה הם יישובים הנתונים בסכנת חיסול. מתוך ארבעה עשר, רק לשניים רשות מוניציפאלית. חלק מהאחרים נמצא בתחום מועצה אזורית. אבל שום מועצה אזורית לא העניקה לבדואים את הזכות להיות מיוצגים במוסדותיה. לכל כפרי הבדואים יש בתי־ספר יסודיים, אבל אין גם בית־ספר תיכון אחד.

מטובא נוספים לכפר ראמה וחוזרים כחברים במפלגה הקומוניסטית — מתלונן מנהל בית־הספר בטובא, ליד ראש פינה. המנהל חסין אל היב מציג את עצמו בפני השר כנכדו של חסין מחמד אל היב, מנהיג השבט שלחם ב־1948 לצדו של יגאל אלון ובראש אנשיו הדף את הסורים ממשמר הירדן. "אבל כיצד אוכל לעמוד בפני התלמידים שלי ולהסביר להם כי עליהם להיות גאים שאבותיהם לחמו בשורות פל־היב (הפלמ"ח של ערב אל היב) כאשר הממשלה הורסת בתי בדואים ומשליכה את הילדים לשחות בצינת החורף?"

ארנס מנסה לעקוף את הנושא בדברים כלליים על מדינה קטנה החייבת לקיים את חוקי הבנייה לטובת אזרחיה. הוא מנסה להרגיע את הבדואים באומרו כי הם נמצאים בשלב מעבר. כאן בגליל עיקר המעבר מאחורינו, אומר ארנס. אחרכם בנגב עדיין בראשית הדרך.

מוחמד חסאן, מערב חואלד, אומר לשר כי כמאה נפשות גורשו מבתיהם ורבים נמצאים בבתי־חולים. "אנחנו רוצים להיות על האדמה שלנו. היכן יש במדינה רפת ללא חשמל, פרט לבתי הבדואים?"

עאדל עיאדאת, מורה מהכפר הבדואי הגדול ביותר, בית זרזיר שליד נהלל, אומר כי גם ביישובים הבדואים המוכרים חסרים דברים אלמנטריים — "לילדינו אין מגרש משחקים, אין כביש פנימי, אין אספקת מים סדירה. השר מציע לנו להצטרף לשמירת המסורת הבדואית. אבל לאיזה מסורת נחזור כאשר לא השאירו לבדואי שטחי מרעה, או אדמה חקלאית, ולא הקימו במקומם תעשייה?"

עוזרו הבכיר של ארנס תת־אלוף (מיל') עמוס גלבוע מבטיח, כי בתוך חודש ימים יבקר בכל יישובי הבדואים. עד כה ערך כמה ביקורים בערב חואלד, בניסיון לפתור את בעייתם של בעלי הדירות ההרוסות.

הוא מסרב לפרט את העמדות השונות. אבל מקורות בדואים אומרים כי הבדואים דוחים את הצעת גלבוע לעבור לכפר ערבי שכן ובתמורה לקבלת סיוע כספי ומגרשים לבניית בתיהם. הם מתעקשים כי יותר להם להמשיך ולהיות על אדמותיהם ולבנות את בתיהם מחדש.

רועה בדואי ליד מבעון: "איך נחנך את ילדינו?"

מוחמד בסיוני בבאקה אל גרביה

השגריר המצרי מוחמד בסיוני התיידד עם כמה ערבים אזרחי ישראל כבר בימי השגרירות הראשונים ובטרם ימונה לשגריר. אבל נראה כי שגרירות מצרים נמצאת באווירה על סף תקופה חדשה של פעילות פוליטית בקרב המגזר הערבי. עסקנים ערביים מהאגף המתון מנסים לארגן פגישות בין השגריר המצרי לפעילי הציבור הערבי. את פעולת החלוץ בתחום זה ערך השגריר בסיוני בשבוע שעבר, כאשר קיים ביקור רשמי בבאקה אל גרביה, כאורח ראש המועצה סמיד דרוויש.

בסיוני בילה יום שלם בסיורים בחמשת המסגדים ובמפגשים עם נכבדי הכפר. בשעות אחר הצהריים נפגש עם ציבור מוזמנים באולם הספורט של הכפר. את פני האורח קידמו הצופים של בית־הספר ובאולם הלא מחומם חיכו המוזמנים. ראש המועצה קידם את אורחו בדברים לבביים על מצרים ערש התרבות, מצרים של עבד אל נאצר (מחיאות כפיים סוערות). סאדאת ומובארק (מחיאות הכפיים נמשכות. לכבוד נאצר? אולי לכבוד סאדאת או מובארק). ראש מועצת באקה אל גרביה מציג את אורחו כמי שהשתתף במלחמת יום כיפור במסגרת חיל המודיעין של חייל האוויר המצרי (אחר כך אמר בסיוני כי לחם גם ב־1956 וב־1967), ומדגיש כי אורחו הוא מוסלמי דתי המקיים את כל מצוות דתו — "הוא עלה לרגל במסגרת החאג' פעם אחת, אבל חזר וביקר במקומות הקדושים במסגרת אל־עומרה ארבע פעמים. היום היה לי הכבוד להתפלל במחיצתו פעמיים".

בסיוני מתקבל במחיאות כפיים. הוא נואם ללא נאום מוכן. אבל שפתו מוזיקלית כאילו קרא מתוך הכתב. "מצרים חייבת, על־פי תפיסתה כמדינה הערבית הגדולה ביותר, לשאוף למציאת פתרון לבעיה הפלסטינית". הוא ידע מה מעניין את אורחיו. "עמדת מצרים גלויה וחד־משמעית. אש"ף הוא הנציג הלגיטימי היחיד של העם הפלשתיני, ומצרים לא תסכים לכל פתרון שלא יהיה מקובל על אש"ף והנהגתו הלגיטימית בראשות יאסר ערפאת" (מחיאות כפיים).

אחד הנוכחים שואל לגבי הלחץ שמפעילה ירדן על אש"ף כדי שיאמץ את החלטת מועצת הביטחון 242 המתעלמת מקיום העם הפלשתיני ומזכויותיו. בסיוני מבטיח כי מצרים לא תלחץ על אש"ף. מצרים מנסה לסייע לאש"ף ולירדן למצוא פרשנות המקובלת על שני הצדדים להסכם פברואר 1985, שלפיו תוקם קונפדרציה ירדנית־אש"פית. בסיוני מבחין כי דבריו אינם מתקבלים בהתלהבות יתרה. הוא חוזר ומדגיש כי מצרים שאפה להשיג את האפשרי, וזאת מבלי להתפשר על עקרונות.

האג' סעיד אבו מוך, מ"מ ראש מועצת באקה אל גרביה, מפרט רשימה ארוכה של פשעים שביצעו המעצמות הגדולות, בהשלכת פצצת האטום על־ידי ארה"ב ועד לפשעי מוסקווה באפגניסטאן, ומסיים בשאלה מאין למדינות אלה החוצפה לטפול על הפלשתינאים את אשמת הטרור. בסיוני מסתפק בהצהרה כי ממשלתו מגנה כל פעולת טרור.

אחד הנוכחים מנסה לסחוט מהאורח המצרי הבטחה כי ינהג בסטודנטים הערביים יחס של אחים ויסייע לסטודנטים לתואר שני ושלישי להירשם לאוניברסיטאות במצרים. בסיוני משיב בשלילה: הרחבת הקשרים התרבותיים בין מצרים וישראל מותנית בהתקדמות השלום. פעולת כוחות הצבא נגד הסטודנטים הערביים בשטחים, מרחיקה את הסיכוי לקידום היחסים התרבותיים. נכונות ישראל לעריכת ועידת שלום בינלאומית תקרב את הסיכוי.

במלים אחרות: אתם הערבים, המוסלמים, תושבי באקה אל גרביה, הנכם ישראלים ככל הישראלים, ולא תזכו ליחס מועדף. חכו לוועידת השלום בהשתתפות החברות הקבועות במועצת הביטחון וכל הצדדים המעורבים בסכסוך, לרבות ישראל ואש"ף... או אולי למשיח.

היועצים חוזרים

תרומתו העיקרית של עזר וייצמן ליחסי הממשלה עם האזרחים הערביים היתה בכך שמחק מן הלקסיקון היום־יומי של האורח הערבי את המושג "יועץ". האורח היה אמור לפנות לעובד המדינה, ללא תיווך של יועצים. אבל בסוף העשור "התיק" הערבי לשר משה ארנס, חזרו לשמוע את הביטוי. ארנס אינו מודע לרגישות הציבור הערבי בנושא. כאשר נשאל אם אנו חוזרים לעידן היועצים, התחמק מפני רגשות האורחים. "יועץ הוא דבר טוב. כיצד אעבוד ללא יועצים?" שאל. פרופסור ארנס זקוק ליועצים, אבל האורח הערבי שואף לקבל יחס שוויוני במשרדי הממשלה וחש תסכול כאשר עליו "להיכנס דרך הזולף".

אך נראה כי רגשות האורח אינם תופסים מקום בשיקולי השלטון. ד"ר יוסי גינת, עוזרו הבכיר של [illegible] וייצמן, מונה יועץ לשר החקלאות. משה רופא, מזכיר עיריית חיפה בימי אבא חושי, מונה יועץ שר האוצר. ארנס מינה יועצים דרוזיים ובדואים ויש ידיעות (שאין הוא מכחיש אותן) כי בכוונתו למנות יועצים מעדות אחרות.

יתכן שאנו עומדים בראשית עידן חדש של מינוי יועצים, לקראת הבחירות ההולכות ומתקרבות, כאשר המפלגות מייחסות חשיבות רבה לכל קול.

סימני זיהוי

אפשרות ביטולו של סעיף הלאום בתעודת הזהות על רקע פרשת שושנה מילר, עוררה את התנגדות המשטרה, המחששת כי תתקשה לזהות את הערבים אזרחי ישראל אם יישאו תעודות זהות זהות לאלה של כלל התושבים.

מתמיהה דלות הדמיון של צמרת המשטרה. החוסרים אמצעי זיהוי בציבור הערבי מאמינים כי משרד הפנים, למשל, מסמן את דרכוניהם של האזרחים הערבים בצורה תרבותית: מתחת לשם המשפחה של האורח הערבי מעבירים קו. ליהודים אין סימון כזה. אפילו במשרדי הרישוי של משרד התחבורה קובעים את תאריך חידוש רשיון הנהיגה כסימן להזהות הלאומית של מחזיק הרשיון. הערבים חייבים לחדש את רשיונות הנהיגה שלהם ב־15 לחודש. בדיקה בשטח מוכיחה כי אמונה זאת אינה מבוססת על דמיון מוחי.

אגב, חיילת חי"בה ספרה לי, לתומה, כי במסגרת ההכנות למילוי תפקידה לאיתור ערבים בתוך המון, הציעו לה מפקדיה סימן היכר: חפשי את אלה הנעולים נעליים מאובקות. מדוע? משום שבכפרים הערביים אין מדרכות.

סמים לכל דורש

עשרות תחנות סמים פועלות באזור המרכז ★ המשטרה זקוקה לכוח־אדם כדי "לפצח" את התחנות

אנשי מפלג הסמים בתדריך לפני יציאה ללכידת סוחרי סמים: "יותר כוח אדם, יותר תחנות סמים מפוצצות" (צילום: עודי קרן)

מאת ראובן שפירא

[illegible] המשטרה פועלות על־פי הערכה בעת ובעונה אחת כמה עשרות תחנות סמים. יש מהן המופעלות בידי סוחר סמים יחיד, או כאלה המופעלות בידי חבורה, לעתים בני משפחה אחת. בשאר אזורי הארץ פועלות, לפי הערכת גורמים בקיאים, עשרות תחנות נוספות למכירת סמים. בשנה אחת בלבד "מפוצצים" בלשי מחלק הסמים של משטרת תל־אביב עשרות תחנות סמים, אך אחרות קמות מהר מאוד במקומן. במשטרה מבחינים בין תחנות וספקי סמים העוסקים בשיווק קוקאין, לבין תחנות סמים העוסקות בשיווק הרואין או חשיש. עיקר המלחמה היא נגד התחנות והספקים המשווקים את ההרואין, המהווה כיום הסם העיקרי והמסוכן בשוק הסמים הישראלי.

גורמים מוסמכים במשטרה מעריכים, כי קיימת כל העת עלייה בצריכת ההרואין בישראל והמעגל הצרכנים מתרחב. את מספר הנרקומנים באזור תל־אביב והסביבה מעריכים כיום ביותר מ־5,000.

הקוקאין — "סם האצילים" — אינו נמכר בדרך־כלל בתחנות סמים המתמקמות במקום קבוע. הוא לא נמכר ב"מנות", אלא בכמויות גדולות יותר של גרם אחד ומעלה. כמות של גרם קוקאין מספיקה לשימוש אחד או שניים בלבד, וצורכים אותו ב"הסנפה" (הרחה). לשם השוואה, על־ידי עירובו עם חומרים שונים, ניתן להכין מגרם אחד של הרואין עד עשרים מנות לשימוש הצרכן הנרקומן. הקוקאין יקר יותר מכל הסמים האחרים. מחיר גרם אחד קוקאין (שמספיק, כאמור, לשימוש אחד או שניים בלבד) לצרכן בישראל הוא 180—220 דולר. (מחיר מנה הרואין הוא קצת יותר מ־30 דולר). חוג המשתמשים בקוקאין הוא לכן, פתוח או יותר קבוע. אלה הם אנשים "סולידיים" — כהגדרת קצין משטרה — בעלי מעמד ואמצעים, שנמנים עם השכבות המבוססות ולהם אפשרות להסדר קבוע של אספקת הסם.

ספקי הקוקאין וצרכניו מכירים בדרך־כלל אלה את אלה. יש בין הספקים כאלה שמייבאים את הקוקאין ב"ייבוא אישי", ומשווקים אותו לחבריהם. מחיר קילוגרם קוקאין באירופה הוא כ־5,000 דולר. מי שמייבא אישית קילוגרם קוקאין ומשווק אותו בעצמו בארץ, יכול ל"הרוויח" עד 200,000 דולר. הפיתוי אם כן, הוא עצום. שיטות השוק הן שונות: לעתים מגיע הקוקאין לדלתו של הלקוח אחרי הזמנה טלפונית או קריאה שקיבל הספק במכשיר ה"ביפר" שלו. ("שתי חולצות" הן שני גרם קוקאין). את הקוקאין כמעט ואין קונים ברחובות. השימוש בו נפוץ בדרך־כלל באזורי יוקרה בצפון תל־אביב, רמת־גן וגבעתיים. רבים מקוני הקוקאין הם בעלי מקצועות מכובדים שאין להם עבר פלילי. על־פי ההערכה, יש באזור תל־אביב כ־20 מפיצי קוקאין, לפחות 100 משתמשים קבועים בקוקאין ועוד רבים מאוד שמשתמשים בסם הזה באופן מזדמן.

בדרום תל־אביב וביפו שולטות תחנות הסמים המוכרות בעיקר הרואין. הסם נמכר לצרכנים במנות אישיות, העטופות בדרך־כלל בנייר מובחן או בניילון אטום. מפעילי התחנות, שלעתים קרובות הם עצמם נרקומנים, רוכשים אצל ספקי הסמים הגדולים ברצועת עזה או באזור המרכז — בעיקר בלוד ורמלה — כמויות של כמה עשרות גרמים. מכינים מהם — לאחר עירוב של ההרואין בסוכר עבים ובחומרים אחרים — מאות מנות לצרכנים, ומוכרים אותן ברווח ניכר. ככל הידוע, מנות ההרואין הנמכרות בתחנות הסמים מכילות רק כ־5% הרואין טהור. נתון מעניין נוסף: מחיר של קילוגרם הרואין בתאילנד הוא 3,500—4,500 דולר. קילוגרם כזה עשוי להכניס לעוסקים בו עד 1.2 מיליון דולר, על־פי הערכת גורמי משטרה אמריקאיים. על־פי הערכת גורמי מודיעין במשטרת ישראל, מוברחים מדי שנה לישראל יותר מ־100 ק"ג הרואין.

תחנה בבית־כנסת

תחנות הסמים פועלות במועדונים, מסעדות, בתי־קפה ובתי־מלון. השבוע נחשפה בתנופה תחנת סמים שפעלה בתוך בית־כנסת. ספק הסמים ישב במקומות האלה בשעות קבועות, מקבל את ההזמנות והכסף המזומן, יוצא לכמה דקות וחוזר עם מנות הסם. באחרונה התגלה באזור בעל תחנת סמים, שסיפק מנות הרואין ללקוחות קבועים תמורת שיקים דחויים. בנוסף לכך התנה את היתרים על הסכם לשיעבוד מכוניותיהם כערובה לחובותיהם. האיש, עבריין מוכר, הורשע, אך לפליאתם של אנשי המשטרה הפרקליטות [illegible] מאסר בפועל.

באחרונה מתפתחת מגמה של מיקום תחנות סמים בדירות בקומות גבוהות של בתים משותפים באזורים שונים של הערים הגדולות. כפי שאמר קצין משטרה העוסק במלחמה בסמים: "כל אחד יכול להתעורר בוקר אחד ולגלות תחנת סמים בדירה לידו בבניין". מפעילי התחנות סבורים שאין למשטרה גישות או יכולת מעקב בדירות המוגנות במנעולים ובדלתות פלדה. המכירה היא סלקטיבית, ונעשית רק לאחר זיהוי הלקוח מבעד לעינית ההצצה או באינטרקום. לפעמים לא נוצר מגע בין המוכר לקונה. את הכסף מעבירים מתחת לדלת, המוכר זורק את מנות ההרואין בתוך קופסת גפרורים או סיגריות מבעד לחלון לחצר. המשטרה מודעת שהיא מסוגלת להתמודד גם עם תחנות הסמים הפועלות בבתים משותפים.

"פיצוח" תחנת סמים כרוך בעבודת שטח רבה של בלשי המשטרה ובכוח־אדם רב. לפעמים נמשך המעקב הצמוד הסמוי אחרי הפעילות בתחנה כמה שבועות. עוקבים אחרי התנועה במקום ביום ובלילה ומנסים לזהות את האנשים שמגיעים. אחרי שלקוחות יוצאים עם מנות הסם שרכשו, עוצרים אותם בחשאי, מזהירים אותם שלא ליצור יותר קשר עם בעל התחנה, פותחים נגדם תיק פלילי וגובים מהם עדויות. כאשר מצטברות ראיות מספיקות פורצים לתחנה ולוכדים את מפעילי התחנה בשעת מעשה. לפעמים אלה מנסים להיפטר ממנות הסם שברשותם — ומצליחים — על־ידי בליעת הסמים או הטבעתם באסלה. אולם בדרך־כלל יש באותו שלב כבר די ראיות נגדם.

השנה נרשמה עלייה של יותר מ־20 אחוז במספר התיקים שנפתחו נגד חשודים בסחר בסמים. (בתשעת החודשים הראשונים של השנה נפתחו 1,542 תיקים כאלה). אומר סנ"צ מנו הכט, ראש מחלק הסמים ביחידה הארצית במשטרת תל־אביב: "אנחנו יודעים היום על עוד מספר תחנות שפועלות באזור. יש פה משוואה פשוטה: יותר כוח אדם — יותר תחנות סמים מפוצצות. המידע המודיעיני שבידינו בנושא תחנות הסמים וסוחרי הסמים בכלל הוא מספיק כדי להפסיק עוד הרבה יותר עשרים אם היו נותנים לנו. אבל גם ככה אנחנו מפוצצים די הרבה תחנות סמים בשנה".

סיפורה של תחנת־סמים

בחודש ספטמבר 1986 היתה אחת מתחנות הסמים הגדולות שפעלו בשנים האחרונות באזור תל־אביב בשיא פעילותה. היא היתה ממוקמת בפרדס גדול שבו מבני־מגורים של אחת המשפחות הידועות על גבול יפו־בת־ים. התחנה פעלה בקצב "רצחני", כדברי בלשי המשטרה שעקבו אחריה. מדי יום היו מגיעים לפרדס עשרות מכוניות פרטיות ומוניות. אנשים נראו יורדים מהן, ניגשים לכמה דקות לשער הגדול בכניסה לפרדס, משלמים אחרי שהגיש כמה מנות סם הם רוצים. השער היה נפתח לשניות אחדות. הם היו מקבלים את ההזמנה וחוזרים למכוניות. המוניות המתינו בדרך־כלל ללקוח שירד לקנות את הסמים.

בלשי המשטרה עקבו אחרי תחנת הסמים כמה שבועות. לפי ההערכה, נמכרו במקום כ־200 מנות הרואין ביום. המודיע המודיעיני סיפר על 500 מנות הרואין שנמכרו במקום מדי יום. בשלב מסוים חשדו מפעילי התחנה — כמה בני־משפחה המתגוררת בפרדס — שהמשטרה עוקבת אחריהם, ואולם הם לא הפסיקו את פעולתם אלא רק הגבירו את אמצעי הזהירות. הגיפו את שער הברזל באופן קבוע, ואת מכירות הסמים ביצעו בלי לפתוח את השער, אלא על־ידי קבלת הכסף ומסירת הסמים מבעד לחריץ מתחת לשער המוגף. לפני שפשטו בלשי מחלק הסמים על התחנה, הם הספיקו לעצור 17 רוכשי הרואין שיצאו מהתחנה כשהסמים בידיהם. כמו־כן תפסו 59 מנות הרואין ארוזות היטב ומוכנות לשימוש. אותם מבני המשפחה נעצרו.

על מספרים וכתבים

מאת עקיבא אלדר

"אבא, מדוע אתה נוסע מאה ועשר קילומטר לשעה?" נזפה בי בתי בת השתים־עשרה. "שמעתי ברדיו שמותר רק תשעים". הקטנתי את המהירות והסברתי לה "את צודקת, אבל צריך לומר מאה ועשרה, ולא מאה ועשר קילומטר". "לשנה?" הילדה לא ויתרה והאמתה נימה של נזיפה אמרה "לא נכון, שמעתי את הכתבת בגלי צה"ל ואמרו במפורש מאה ועשר". גם אני שמעתי את הכתבת. ועכשיו לך תשכנע את הילדה שחשוב לדבר עברית נכונה.

בשבועיים האחרונים רשמתי לפני עוד שתי טעויות תמוהות באמצעי התקשורת האלקטרוניים הממלכתיים בתחום הספרות. במהדורת החדשות הקצרה בטלוויזיה דיבר המגיש על "חמישה עשר אלף מנות חיסון". כתב קול ישראל אמר באחד היומנים [illegible] שומעים ומשננים את השגיאות, (משום מה הם מתנכלים תמיד עם הספרות העבריות) ואינם מבינים מדוע כועסים עליהם כשהם מבקשים שלוש שקל לקולנוע.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

קבורה כחזרה אל הרחם

הרצאות הדיון על קבורה בזמנים השונים שנערך על ידי אגודת הארכיאולוגים בישראל, פתחו אשנב למושגים שבחלקם כמעט אינם ידועים. אין כמו הארכיאולוגים הנתקלים בכל אתר ואתר בקברים מתקופות שונות. אין גם כמו הארכיאולוגים שמספרים להם כה הרבה בגלל הקברים. זאת, אף במקרים שהמדובר בקברים לפני תקופת האבות, או באתרי קבורה שניכר בהם ללא ספק שאין זה קבר ישראל.

נקודים לציין גם בדיון זה על כל היבטיו, העלתה הדיעה, שעל הארכיאולוגים לבור להם דרך מבוררת ומקובלת כדי לטפל בקברים מכל הזמנים ומכל העמים, בדרך נאותה שלא תעורר התנגדות ותביא לידי התנגשויות. כפי שאירע בשנה האחרונה למשלחתו של פרופ' אליעזר אורן מאוניברסיטת הנגב.

השכילו מארגני הדיון להביא תחילה את ד"ר הברי אבראמוביץ, אנתרופולוג שהרצה על המוות והקבורה. אצלנו קוברים. בארצות אחרות שורפים את הגוויה. יש שהדרך לביקורת היא דרך מלתעות התניבים ויש אף כאלה שאינם מוכנים להשאיר את גווית היקר להם לתולעים ולכן אוכלים בעצמם את הגוויה. יש הקוברים את המת עם מתנות או עם חפציו האישיים היקרים, ויש המחלקים את רכושו לכל אנשי השבט. קבורה מישנית, שהייתה ידועה בעם ישראל בתקופת בית שני, כלומר קבורה במערה ואיסוף העצמות כעבור שנה, מקובלת גם אצל עמים עד היום, ובמקומות מסוימים יום איסוף העצמות הוא יום חג וסעודה גדולה, במסגרת מועד קטן, כשאלת השאלה האם מותר לאסוף עצמות בחול המועד, האם שמחה או אבל הוא היום?

וכדי שנבין את התמורות החלות ציין האנתרופולוג שפעם נחשב מוות פתאומי ושקט, ללא קרובים מסביב, כקללה. המקובל היה שכל בני המשפחה נאספו כדי שההולך למות יוכל לצוותם ולברכם. היום המצב הוא הפוך. אם אדם נקטע מהחיים בפתאומיות, חושבים זאת כאסון וכברכה. בעבר הירדן הקרובים להתעסק בקבורת יקירים. היום לא רוצים לעסוק בכך וקשה למצוא חברה קדישא שכל שכרה — מצווה.

בירון הוסיף שהשינוי בצורת הקבורה בתוך מערות הנזבות או בקברים במשך אלפי שנים או גם בתוך תקופות קצרות, אינו חייב להצביע על שינוי אתני, או על מעבר מתרבות שבטית לתרבות אחרת, כפי שסברו ארכיאולוגים בעבר. למשל, עד היום לא ניתן לקבוע על פי צורת הקבורה האם המדובר באמורים או יתנים או בקבוצה אתנית אחרת מקרב הכנענים. העובדות מצביעות על שינוי מנהגי קבורה בעם ישראל: בתוך מערות, עם קבורת מישנה בגלוסקמאות.

בתקופה מסוימת נאסר על קבורה בארונות עץ, כדי למנוע כריתת עצי הארץ. פעם קברו יהודים בבגדיהם הטובים ביותר או בבגדים מיוחדים לקבורה, וגם מנהג זה הופסק, כשם שהפסיקו לצרף מתנות קבורה. בכל זאת, לפי צורת המערה או לפי כיוון הקבורה תמיד אפשר היה לקבוע מהם קברי ישראל.

ד"ר פאו פיגרס העלה את שאלת הסמלים השונים על גבי גלוסקמאות. הוא אינו סובר, כד"ר י.ל. רחמני, שהם מתארים את הגוף מתוך לקבר — פרחים, עצים, שערים ומיבנים — אלא מדובר במוטיבים שהגיעו מהמערב, מרומי ומיוון. אז, לפני אלפיים שנה, שפת הסמלים הייתה ברורה לכל ולא היה צורך בפירוש.

הארכיאולוג עוזי אבנר התמחה בערבה ובנגב, ייחד דבריו לסוג של קברים עתיקים — טומולי (רגמי אבנים) עם זוועות אחוזות של אבנים בקו ישר, ולעתים שני קווים מקבילים, שרווח במשך כ־5000 שנה, עד הבאה הראשונה לספירה. לאור שחקר ומצא גם בציורי סלע בארץ ובחו"ל את העיגול עם שני הקווים או עם קו אחד מחובר, מצא מנחות לרגמי האבנים אדם קבור במעגל אבנים בתנוחת עובר. לפי השערתו, יתכן וביקשו לסמל כך את חזרתו של האדם אל הרחם בעת מותו. כך שהעיגול סביב המת הקוף, או הקווים, מציינים את הכניסה אל הרחם. באפריקה יש עד היום מנהג של קשירת המת בצורת עובר והכנסתו לקבר עגול על ידי מיילדת. אולי זו הדרך להיוולד לחיים חדשים.

העלתה שאלה מעניינת ביותר להתנחלות בני ישראל בגהר. ברוזן נאמר שעד עתה לא נמצאו קברי ישראלים מתקופת ההתנחלות.

נמל בתל־נמי

ד"ר מיכל ארצי מונתה לראש החוג לציוויליזציות ימיות באוניברסיטת חיפה, במקום ד"ר אבנר רבן, מחלוצי החוג, שחזר למשקו, רמת רזה, למגינת ליבם של חוקרים שונים. לרבן היו הצלחות רבות, במיוחד בחקר נמל קיסריה, ממפעלי הבניה העצומים של הורדוס.

באחרונה ניגש החוג לבדיקת תל־נמי מדרום לנהריים, בשיתוף עם האוניברסיטאות של מסצ'וסטס וקופנהאגן. באיזור נמצאו מדי פעם חרסים וסימנים לחיים בימי קדם, אך הרוחות וגלי הים גרמו שינויים בשטח, בעיקר על ידי הערמת חול נודד, דבר שהקשה על החפירה.

מטרת ד"ר ארצי: בעת חפירת בריכות דגים נחרס אחד התלים במקום. הסקר בים וביבשה גילה עוגני אבן גדולים מהאלף השני לפני הספירה, קרמיקה מתקופת הברונזה התיכונה 2 א', וכן מתקופת הברונזה המאוחרת, כלומר 1900 עד 1400 לפני הספירה. בעת חפירת התל הקטן הובהר שיש תל נוסף ממערב לו. נראה שהתושבים הקדומים התיישבו על גבעות שלפות בסוף שהשטח מסביב היה ביצתי. קיימת השערה שבין שני התלים היתה תעלה שהגיעה עד שפך נחל המערות. כדי לבקר אל הים אף הגבו בסלע. בחפירת בדיקה נמצאו עקבות שתי התקופות הבבעויות בשני התלים אלא שנמצאו גם סירי בישול עם שפת־קרדום ועקנב־צוארון שבדרך כלל מעידים על תקופת ההתנחלות. כן נמצאו כלי יבוא מקפריסין. ההיה במקום נמל או לא, או שמא היה שם רק ישוב דייגים — זאת אפשר יהיה לגלות רק עם המשך החפירה בזמן הקרוב.

צלבים בפסיפס

ברשימה על כנסיות בכל אתר מיום 30.11.86 הערנו שבשנת 427 נאסר צלבים על ריצפות הכנסיות על פי החלטת הכנס האקומני באותה השנה. על כך העיר אהרן מירון שבשנת 427 לא היה כנס כזה אלא ארבע שנים אחר כך, באפסוס, ובשנת 451 בכאלקדון. האיסור ליצור צלבים בריצפה ניתן בצו רשמי של הקיסר תיאודוסיוס השני בשנת 427, והצלבים שהיו כבר ברצפות כוסו במוזבחות או גוזרה. על כך נכתב גם במפתח של פרופ' יורם צפריר "א"י מחורבן בית שני ועד הכיבוש המוסלמי", דף 421.

מצרים מיישבת את סיני

במסגרת המאמץ לפיזור אוכלוסין, מעודדת מצרים זוגות צעירים להתיישב ב"חבל לכיש" של צפון סיני

מאת אלי אלעד

עוצמת הפיתוח המצרי בשטחי קידמת סיני כפי שהיא מתגלה לאורך הכביש ממסוף הגבול ברפיח לאל־עריש, מפתיעה את מי שלא היה כאן בשנים האחרונות. המאמץ המצרי המושקע ביישוב סיני ניכר מאוד לעין. באזור המקיף את מה שהיתה תחנת הדלק של דיקלה, צצו בלוקים רבים של בתי שיכון מודרניים בני שתיים ושלוש קומות. יישוב עירוני של ממש. אל־עריש היא כיום עיר עם שיכונים וכבדים אזורי תיירות ובתי מלון. וקיימים עוד מוקדים חדשים הדומים לזה של אזור דיקלה אך שונים במימדיהם. כל זאת בצד חקלאות מתפתחת הכוללת חממות רבות, תוצאת לוואי אפשרית של הידע שנרכש בתקופה הישראלית כאן. חקלאות זו נשענת על צינור מים חדש המתמשך מתעלה לצפון סיני, במקביל לכביש האספלט המחודש.

אמנם אין זו התוכנית היומרנית שהיתווה בשעתו הנשיא סאדאת לאחר הסכמי השלום, עת ביטל את הצורך לתושבי מצרים באשרות מעבר מיוחדות לאזור סיני. אולם יש כאן מאמץ התיישבותי המתממש בשטחי אותה תוכנית יומרנית שדיברה אז, בין השאר, על יישוב סיני ב־5 מיליוני תושבים ולעומת אוכלוסיה של כ־80 אלף אורחים מצריים, רובם בדווים, שישבו בסיני ב־1980.

זהו חלק מהמאמץ המצרי לפיזור אוכלוסין, על־ידי הוצאת קבוצות גדולות של זוגות צעירים מקהיר ומיישובים צפופים אחרים של עמק הנילוס לשטחים חדשים הן באזור נאות המדבר של המדבר המערבי והן בקידמת סיני. עד כמה מאוכלסים כבר הבתים החדשים ב"חבל לכיש" המצרי בצפון סיני, קשה היה לדעת מחלונות הרכב, אולם ברור שנעשה כאן מאמץ התיישבותי המשנה את פני צפון־סיני.

ה"בום" התיירותי של דצמבר

עטיף אל־זואהיר הוא נשיאה של חברת התיירות המצרית "הינגס טורס". גבה קומה, לבבי מאוד עם גינונים מערביים של איש העולם הגדול. אנו משוחחים על המתרחש בתחומי עיסוקו במצרים. "יש התעוררות בתיירות הישראלית למצרים אחרי יותר משנה שהיתה בה ירידה מאד תלולה. מעבר לכך יש 'בום' תיירותי שדוגמתו לא זכורה בחודש דצמבר במצרים בעשור האחרון, של קבוצות תיירי שכר מאירופה, בעיקר מגרמניה, מצרפת, מבלגיה, מאוסטריה ומאיטליה. יש גידול עצום במספרי התיירים שהגיעו מיפאן. מארה"ב אין בגיעות קבוצות. פה ושם בודדים".

את ה"בום" של דצמבר מסביר בן־שיחי בשקט הפנימי השורר במצרים כאן ההתפתחות הפנימיות בפברואר וכן במאמץ התיירותי שנקטו המצרים, בעיקר באירופה, על־ידי הקרנת סרטי תיירות ואמצעים אחרים. הביקורים של הנשיא מובארק באירופה תרמו לעלייה של פרס במצרים. גם הם תרמו ליצירת האווירה הנוחה.

מצרים לא היתה ערוכה דיה ל"בום" זה. באסואן אנשים נאבקו על כרטיסי טיסה לאבו־סימבל. כל המלונות באסואן ובלוקסור היו מלאים, אף שנפתחו שם במהלך השנה האחרונה מלונות חדשים. אנשים שכרו בלית ברירה חדרים בבתים או שעברו את הלילה בבתי מלון המרוחקים מהמקום 150 ק"מ ויותר, למשל בכפרי הנופש בחורגדה שעל חוף מפרץ סואץ.

"הישראלים", מוסיף ואוסיף, "מאוד רגישים לכל שינוי באווירה. ומשהשתרר שקט ונראה כי היחסים בין שתי המדינות מתהדקים, חזרה גם התעוררות מחודשת בתיירות מישראל למצרים".

שרידי פרויקט כושל

אחת היוזמות הראשונות שנקט הגנרל נגיב ב־1952 זמן קצר לאחר מהפכת הקצינים במצרים שהדיחה את המלך פארוק, היתה תוכנית להקמת מרכז חקלאי חדש במדבר המערבי, באתר שנקרא קוממים. הוא ממוקם לא הרחק מכביש האספלט המתמשך מקהיר לדרום־מערב, לנאת המדבר של פאיום ומהווה אחד מאסמיה של מצרים כיום.

התוכנית, שלא נסתייעה במימון זה, דיברה על חפירת תעלה גדולה חדשה מהנילוס ללב המדבר המערבי, לא הרחק משרידיה של קארנים העתיקה. ממנה אמורות היו להתפצל תעלות רבות, שלאורכן ייושבו אלפים רבים של חקלאים מצרים שיעברו לכאן בעמק הנילוס צפוף־האוכלוסין. נחפרה תעלה ראשונה והחל בהתיישבות ובפיתוח הקלאי, אולם הפרויקט כולו כשל. נגיב "פינה" את מקומו לחברו למהפכה נאצר, שלא רצה כנראה להאדיר את שם קודמו ומשך ידו מהמפעל.

כיום מתקיים בקוממים יישוב שרידי נחשל של כמה מאות פלאחים, שבקושי מתקיימים מתעלת המים האחת המובילה למקום מים מהנילוס.

התיירים המועדפים

באתנחתה שבין ביקור במערכת המקדשים המרשימה של קארנק לבין סיור מודרך בעמק קברי המלכים של לוקסור, סיורים שהונחו כהלכה על־ידי מדריכי החברה להגנת הטבע, שגילו לכל אורך הטיול במצרים ידע רב ומגוון וכושר "התמצאות" בביורוקרטיה המצרית המורכבת, מתפתחת שיחה בשוק של לוקסור עם שני תלמידי תיכון מקומיים, המסייעים להורים במכירת תיירים לתערוכתיהם. לאחר שאנו מתעניינים בנושאי הלימוד הקשורים באיסלאם הנלמדים בבית־הספר המקומי, עוברת השיחה להיבטים הכרוכים של עיסוקם הנוסף, בשוק המקומי.

להלן התרשמותם הבלתי אמצעית של שני פרחי־מסחר אלה מהתיירים הפוקדים את השוק: התיירים הטובים ביותר הם אלה מיפאן, הם משלמים את המחיר הנדרש מהם בלא להתווכח. גם התיירים מגרמניה ומאוסטריה הם בסדר, בדרך כלל. הצרפתים והאיטלקים הם הקמצנים הגדולים.

אנו ממתינים לשמוע מהי חוות דעתם על הישראלים. משהם נמנעים מלהתייחס, כנראה מטעמי נימוס, אנו שואלים על כך. התשובה, המצוטטת בזהירות: הישראלים מכירים טוב את העניינים. יש לנו בשבילם מחיר מיוחד. אומרים ולא מפרשים.

(רשימה שניה ואחרונה)

מחשב מעופרת יצוקה

בכמה מחנויות החשמל והאלקטרוניקה הגיעו לכבוד התוכנה עיר־מות קרטונים ובהן מלאי מחשבים אישיים. תוכנה — כידוע — הוא תג־מתנות־לילדים, האין חלום גדול יותר מחלומו של הורה או סב יהודי מצוי, הרואה את הבאבא מקיש, מתכנת, שוחה בתחום שבו אין למבוגר, ולוא גם הבנה מינימאלית.

הזיווג הזה, של תנות מקרים עם הורה בלתי מתמצא, מפחיד לעתים. כאשר לא המוכר ולא הקונה מסוגלים לנתח את הצרכים ולהבין את המוצר — קיימת סבירות גבוהה לתקלות. כך, למשל, נמכרים תואמים שאינם תואמים, כך נמכרים מפיצים במחיר מלא מחשבים מדור קודם. כך למשל, בסקר בלתי מחייב שערכתי, מתוך שבע חנויות המוכרות מחשבי "אפל", בת"א וברמ"ג, ידעו רק שתיים על קיומו של ה"מקינטוש", הגרסה החדשה של החברה.

הפתרון יכול להיות לקחת רופא את הילד אתך לחנות. אתה מאבד אמנם את אפקט ההפתעה המשמחת — אבל זוכה בעין מומחה לידך, ומונע את קריאת האכזבה עם פתיחת החבילה. פתרון אחר — חנויות מקצועיות יותר. קשה לאתר — אבל אפשרי.

בכל מקרה, כדאי להיזהר. אחרת, אתה נותר עם מחשב על תקן של סכינון. משהו מעופרת יצוקה, שמסובבים פעם בשנה.

האוצר נסוג מנכונות להכיר בתוכנה כתעשיה

נסיונו של איגוד בתי התוכנה להשיג הכרה ממשלתית ביצור תו־כנה כתעשיה לא העלה לפי שעה תוצאות. האיגוד פועל בנושא מאז הקמתו, לפני ארבע שנים.

ארגון בתי תוכנה בישראל פועל במסגרת התאחדות התעשיינים. המ־טרות המרכזיות בהתארגנות היו יצוג וקידום העניינים המשותפים של בתי התוכנה בישראל בכל הקשור לתחומי פעילותו.

לאחרונה הועברה פניה אישית על ידי נשיא ההתאחדות התעשיינים לחברי ועדת שרים לענייני כלכלה לפעול להכרת התוכנה כענף תע־שיתי. בתשובה לפניה זו נתקבלו תשובות חיוביות ממספר רב של שרים.

במקביל נערכו פגישות עם ראשי משרד האוצר אשר בחלקם הביעו תמיכה הכנה. חלה נסיגה בדעתם כתוצאה מחשש שענפים אחרים "יתפסו טרמפ על העגלה", כתוצאה מדיונים משפטיים המתנהלים עתה בבתי משפט עם מס הכנסה, ולאור העובדה שזועה הדרגה בכל מכלול בעיות ¹ הגדרת מושג "התעשיה" פעלת כרגע.

קטלוג מוצרי תוכנה

הארגון מפיק קטלוג מוצרים הנמצא עתה בשלבי סיום. הקטלוג מרכז את מוצרי התוכנה של החברות בארגון במתכונת פרסום של חצי עמוד ועמוד שלם ומיועד להפצה בעולם לבתי תוכנה, מפי־צים, חברות מחשבים וכו'.

סקר שכר בענף התוכנה

לאחר בדיקה מקצועית מעמיקה החליט הארגון בתי תוכנה על יוזמה להתקשרות עם מפיק סקרי שכר בענף התוכנה ומקצועות המחשב. המטרה הינה לקבל תמונה נכונה ואמיתית של רמות השכר הנהוגות בענף. הסקר מהווה כלי ניהולי נוסף לקבלת החלטות בתחום השכר.

הסקר הינו רבעוני ומופיע אחת לשלושה חודשים במועדים קבועים. קביעת המועדים נעשתה במטרה לאפשר לדרג הניהולי לקבל נתונים מהימנים ומעודכנים סמוך ככל האפשר למועדי קבלת החלטות בתחום השכר הנהוגים בענף.

ההתקשרות לקבלת הסקר הינה אישית של כל חברה בנפרד.

הארגון אינו נותן פרסום פומבי לפרטי הסקר.

פעולות קידום שיווק

בתי תוכנה זכאים למימון פעולות של קידום שיווק, בדומה למפעלי תעשיה אחרים. כיום ניתן לקבל הלוואות באמצעות הקרן לקידום פעולות שיווק המממנת פעולות קי־דום שיווק כמו השתתפות בתערו־כות, קטלוגים, פתיחת משרדים, סיוע משפטי, רישום פטנטים וכו'. סיוע נוסף ניתן לקבל מקרן מימון משלוחים. באמצעות קרן זו ניתן לממן אשראי לקוחות שנותן יצואן ללקוח בחו"ל. בתחום התוכנה המגבלה הינה שהמימון ניתן רק משלב הרצת המערכת אצל הלקוח ועד לתשלום סופי.

החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ מאפשרת לקבל באמצעותה ע־רבויות להלוואות הנ"ל בתשלום פרמיה.

ערך מוסף לענף התוכנה

לאחר מאמצים ודיונים רבים שנערכו עם בנק ישראל ומשרד המסחר והתעשיה בעניין קביעת ערך מוסף לענף התוכנה, הוחלט להעלות את שיעור הערך המוסף הענפי מ־50 אחוז ל־70 אחוז. השינוי הינו רטרואקטיבי מ־1 אפריל 1986.

המשמעות הישירה של שינוי זה הינה, שכל יצואן מוכר יקבל בת־מורה ביטוח שער של 11 אחוז על סך של 70 אחוז מהיקף היצוא.

שינוי זה אינו מונע מהחברות הגשת בקשות להעלאת שיעור הערך המוסף עד ל־80 אחוז.

הארגון נמצא עתה בשלבי ריכוז נתונים על חברות תוכנה ומחשבים בעולם. מרכז מידע זה אמור לרכז נתונים כלליים, כלכליים ומקצוע־יים על החברות בעולם לפי תחום של ארצות.

י"ב"מ — עם הפנים לשיווק

השינויים הארגוניים בחברה בארץ שעליהם הוכרז בתחילת החודש, מבשרים על התמקדות מחודשת במכירת תוכנות ולא מחשבים בלבד — עקב הרחבת מעגל המשתמשים במחשב שאינם בקיאים ברזיו המקצועיים

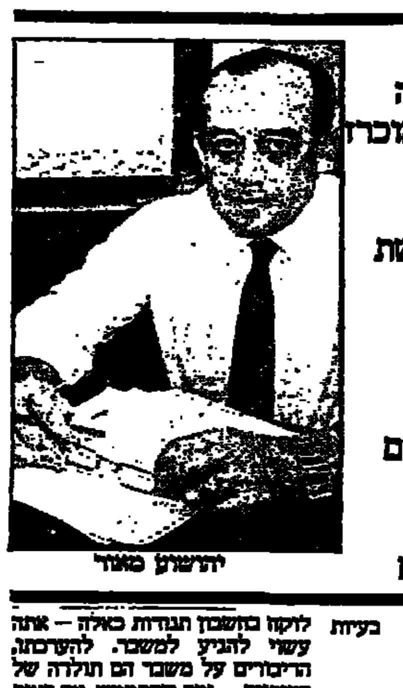

יהושע מאור

בתחילת החודש, ערכה יב"מ ישראל שינויים במבנה החברה, אותם היה מי שהגדיר מן המקיפים המשמעותיים שעשתה מעודה.

שינויים אלה באים בהמשך לשינויים בארגון חברות יב"מ בארה"ב ובאירופה ומבטאים מגמה של החברה להסתגל לתנאי התחרות בשוק. כך, למשל, יושם דגש יתר על תמיכה בתחומי השיווק, הוקם ענף מיוחד שיטפל במיכשור התע־שיה במסגרת אגף השיווק, בוטל המעמד העצמאי שהיה לענף שיווק המחשבים האישיים והוא הוכפף לענף עם המחשבים מסידרה 36 ו־38. אות לכיוון ההתמקדות העתידי של יב"מ ניתן לראות בהקמתו של ענף חדש שיעסוק בתחומי התקשוב (תקשורת מחשבים). כל המינויים הם פנימיים, וכרגע אין מעיינים בכל תוכנית פרישה מרצון של עוב־דים, דוגמת זו שבוצעה בסניפי החברה בחו"ל.

בתחום השירות רוכזו כל השירו־תים שהחברה מספקת ללקוחותיה במסגרת נפרדת ממערך השיווק. פעולות התיכנון והבקרה בתחומים השונים רוכזו גם הן במסגרת נפרדת ומיוחדת.

השינויים נועדו למעשה לענות על השינוי בתנאי השוק בישראל. מכירות יב"מ פיגרו השנה אחר התחזיות בתחום מכירות המחשבים הגדולים. לעומת זאת, היתה לחברה הצלחה מעבר לצפוי בתחום מחשבי ה־36 והמחשבים האישיים.

יהושע מאור, מנכ"ל יב"מ ישר־אל רואה את השינוי הנוכחי כהמשכו של קו בו נוקטת החברה זה זמן רב. ב־10 השנים האחרונות, מדי שנה או שנתיים מבצעת שינויים ארגוניים. אנחנו — הוא מדגיש — לא צריכים סיבות מיוחדות כמו צמצום כוח האדם או הרחבתו. אנחנו פועלים בסביבה שמשתנה כל הזמן ולהערכתנו השינויים בצורת העבודה, במוצרים ובישומים מחייבים התאמת המסג־רות.

כדוגמא לעניין, מביא מאור את תחום המחשבים האישיים. כשנכנסה יב"מ לתחום זה, התחייבה התארג־נות מתאימה. ב־84 הוקמה יחידה מיוחדת, וב־85 היא הוצאה מאגף השיווק והוכפפה למנכ"ל. עתה, היא חוזרת אל אגף השיווק — ומכאן אתה מבין כי ביב"מ מאמינים כי חלה התייצבות מסויימת בשוק הזה. "נכנסנו לתחום שבו היינו צריכים לטפל במוצר בכמויות גדולות ביותר, בעוד שלפני 10 שנים היתה כמות המחשבים הגדולים יותר, שמכרנו לחברות מצומצמת. שיווק בכמויות גדולות יוצר בעיות לוגיס־טיקה. הארכיטקטורה הפתוחה של ה־P.C. יצרת בעיות. אתה מדבר עם לקוחות אחרים, לא עם צוות מקצועי אצל לקוח גדול". בארגון מחדש גובשה קבוצה, אליה רוכזו כל האספקטים הלוגיסטיים. הצורה שבה תעבוד הקבוצה תקבע את יכולת יב"מ לקבל הזמנות, לספק, ולשרת את הציוד. הקמת הקבוצה נועדה למנוע השקעת זמן של אנשים טכניים בפתרון בעיות לוגיסטיות.

מעמד המשווקים המורשים

העבודה עם המשווקים המורשים יצרה עבור יב"מ שורת בעיות חדשות. "נכנסנו לתחום חדש, לימוד של עבודה עם צד ג'. מערכת השיווק הרגילה שלנו לא יכלה לתת לנושא את תשומת הלב הדרושה. היה צורך ביותר תשומת לב ולכן הועבר הנושא לכפיפות למנכ"ל. נדמה לנו שבעיקרו של דבר השלב הלימודי הזה מאחורינו. יש לנו דפוסי עבודה מגובשים וניתן להחזיר את היחידה למעמד רגיל".

מנכ"ל יב"מ מבטיח, כי גם בתחום המשווקים המורשים התהליכים וצורות העבודה ימשיכו להתפתח. הוא חוזר ומטעים, כי המשווקים המורשים הם חלק חשוב של מערך השיווק של החברה. "זה קשר יציב ומתמשך. אנחנו בפירוש לא מתכוונים לאקט חד פעמי". צורת העבודה, המוצרים שהם ישפלו בהם, ימשיכו להתפתח: רצמים נוספים, מוצרים אחרים חוץ מה־P.C. ביב"מ מאמינים, כי התמקדות המשווקים צריכה להיות ממוקדת בשיווק מערכות גדולות, ורשתות, בשל מורכבותן.

משבר בתי התוכנה

בין המערכות הגדולות לקטנות, נמצאות מערכות ה־36, שגם בו נכב־סים שותפים לשיווק — בתי תוכנה. בענף זה, מדובר על משבר, והשאלה היא כיצד ישפיע משבר זה על יב"מ.

מאור מדבר על ענף המחשבים כענף אחד עם פנים רבות, שיש קשר ביניהן. הוא מזכיר למי ששכח, כי התנהגות במשק אינה לפי "קווים יפים". גם שוק מתפתח סובל מתנודות. אם אתה מתבונן עסק שלא לוקח בחשבון תנודות כאלה — אתה עשוי להגיע למשבר. להערכתו, הדיבורים על משבר הם תולדה של הציפיות — ומה שהתממש. אם ראית את הנולד — לא נכנסת למצב של משבר. בחברות שעסקו בעיקר בפרו־ייקטים גדולים בסקטור הציבורי — ברור שהבעיה גדולה יותר. יש בין בתי התוכנה מי שמנהל עסקים די טובים גם עכשיו ומאור אינו בטוח שהמשבר ישפיע על החברה בראשה הוא עומד. הוא אינו צופה פשיטות רגל של בתי תוכנה רבים.

בחזרה להתמחות ענפית

בצד הלוגיסטיקה והשירותים, השם בארגון מחדש דגש על הצד התכנוני. דגש שלישי — בתחום השיווק. כאן, מדגיש מאור את הצד של התמחות ענפית. בעבר, היתה יב"מ בעולם בנויה על התמחות כזאת, אלא שמאז 75/6 התמחות הצטמצמה. הסניף הישראלי פיגר בהחזרת הדגש על התמחות ענפית — והדרך שהוא עשה עתה בחזרה קצרה יותר.

הדגש הוא על השימוש בציוד. כך למשל, אם ב־83 נעשה העיסוק בתיב"ם ע"י כמה קבוצות, כיום הטי־פול בנושא הזה יהיה הרבה יותר מרוכז. להערכת יב"ם יש בכך תשובה לצורך בשוק, ולאחת מהסי־בות להאטה בגידול בענף המחשבים העולם. כשאתה רוכש מחשב אתה זקוק לתוכנה. מאחר שמחיר תוכנה הולך וגדל, ככל שאתה יכול לנצל פתרונות מוכנים היעילות גדולה יותר. חלק מההתמחות הענפית צריך לאפשר ליב"ם להיות ספקי פתרונות, לסייע ללקוחות שלנו לקבל פתרונות ולא רק כלים. בהשוואה למצב הקודם, שבו היית צריך לקנות מחשב ואח"כ לפתח תוכנה, מבקשים עתה ביב"ם להד־גיש יותר את מכירת הפתרון ולא המחשב.

יהושע מאור מסביר, כי בעבר היו המשתמשים מסוגלים לקלוט את התוכנה של חברות המחשבים כמות שהיא. עתה, הגענו לשלב שבו האי־זון הופר. יכולת המשתמשים לקלוט את המוצרים הנאמה ביחס ליכולת האספקה של הטכנולוגיה. השוק מתרחב כל הזמן, אבל ההתרחבות היא אל קהל שאינו יכול לקלוט פתרונות לא תפורים. ריבוי המשת־משים החדשים יצר לחץ על העתודה הטכנולוגית: טכנאים ותו־כניתנים. ככל שהמשתמשים הגדי־לים התרחבו הם קשרו יותר ויותר אנשים לפעילותם בתחזוקה. המשא־בים הפנויים לענות לצרכים של משתמשים חדשים ולצרכים חדשים של משתמשים ישנים הלכו והצטמ־קו.

שינוי מגמת השיווק נובע אם כן מבעיה בתחום מאגר כ"א המקצועי. הכניסה לשימושים חדשים והרחבת השוק ללקוחות חדשים, שאין להם יכולת או עניין להיכנס לצד המקצועי, חייבה את השינוי.

האם נראה עתה שיווק אגרסיבי יותר של יב"מ? האם ילך איש המכירות של החברה מדלת לדלת, ייזום מכירות? מאור אומר, כי זו היתה מגמת החברה מאז ומתמיד, גם אם באותה תקופה המחשבים היו מצרך נדיר יותר. "משך השנים, היו תחומים שבהם כתוצאה מפילוסופיה מסוימת של טכנולוגיות המידע, הרגשנו פחות תחומים מסויימים. בתיב"ם למשל, מהרגע שעמדנו על כך שהתחום התפתח אחרת משצי־פינו — תפסנו כיוון אחר. הרבה זמן לא תפסנו לאיזה כיוון יתפתחו המחשבים האישיים. אבל אנחנו תפסנו ראשונים שהכיוון יהיה המחשב העסקי".

השפל בהזמנות הממשלתיות, שפגע במכירות המחשבים הגדולים, הוא לדעת מאור עניין זמני. "אנחנו יושבים כיום בישראל 39 שנים. אנחנו עובדים לטווח ארוך וגם עם הממשלה עוד נעבוד". בינתיים, מדגישה יב"מ במסגרת הארגון מחדש את השיווק למגזר האקדמי, דגש שהחל בו עוד ב־84, עם הקמת יחידה לעניין זה.

יהושע מאור חוזר ומדגיש, כי התהליך הוא אבולוציוני ביסודו. עתה, מחכים בענף המחשבים בארץ לראות, כיצד יתורגמו ההכרזות על התמקדות בשיווק לפעילות בשטח, ואיך יבטיחו אנשי "המחשבה הראי־שונה" את מעמדם.

המלחמה שכמעט היתה

"תדיראן" כמעט הוציאה הודעה לעיתונות שעשויה היתה להסיר את הכפפות במאבק על מיחשוב בתי־הספר

כותרת ההודעה לעיתונות שהגי־עה על שולחנם של כתבי המחשבים בישרה על סיפור של ממש. "ארגון ההורים הארצי שולל אספקת מחשב יבמ־פיסי למערכת החינוך". מה שחשוב יותר — הדברים נכתבו על נייר רשמי של "תדיראן", מפיצת "קומודור". אחר כך נופר, כי ביום עיון של ועד־ההורים נמתחה ביקורת על הדרך בה נוהל מכרז המחשוב על־ידי משרד החינוך, ונודע כי אחת החברות שזכתה במכרז מספקת מערכת זולה מזו שאושרה במכרז.

על פי גירסה זאת, ביום העיון שערך ארגון ההורים הארצי בתח־ילת דצמבר, בסמינר הקיבוצים בתל אביב, ושבו השתתפו נציגי עשרות ועדי הורים מכל הארץ, נמתחה ביקורת על מספר תחומים הנוגעים למכרז המחשוב בבתי־הספר, שערך משרד החינוך והתר־בות השנה ושתוצאותיו פורסמו באחרונה.

ההודעה מצטטת את משה מורחי, סגן היו"ר של ארגון ההורים הארצי שאמר, כי הארגון מוחה בפני משרד החינוך על כי ההורים (הנושאים ברוב עלות המיחשוב במערכת החינוך) לא שותפו בהליכי המכרז ובהכנת הדרישות, וצורפו רק בשלב ההחלטה.

ועתה לחלק המעניין. ריימונד לדווין, יו"ר ועדת המחשבים של הארגון הארצי, מצוטט בהודעת תדיראן, לדבריו, אם היו ההורים משולבים בהכנת המכרז, קרוב לוודאי שהיו מצביעים על העובדה שמחשבים בעלי מערכת־ההפעלה אם־אס־דוס (קרי, המחשב האישי של יבמ ותואמיו) אינם מתאימים לבתי־הספר, ובמיוחד לא ליסודיים. "מחשבים אלה נועדו לתחום העסקי ולפיכך לא הושם בהם הדגש על צבע, גראפיקה, מהירות, קול, הנפשה (אנימציה) והפרדה גבוהה (רזו־לוציה).

אחר כך צוטט — אנונימית — אחד מנציגי נציגי ועדי ההורים שהעיד, כי רוב היועצים למחשבים, העוזרים למנהלי בתי־הספר ולוועדי ההורים, באים מסביבה עסקית בה נפוץ היום המחשב העסקי של יבמ (יבמ־פיסי). מיעוטם באים ממערכת החינוך, שדרישותיה שונות בתכלית מדרישות הסביבה העסקית.

יב"ם מגיבה

מי שהוזדרז ופנה אל יב"ם בבקשת תגובה, נענה דבר דבור על אופניו.

"אנחנו מתקשים לרדת לסוף דעתם של נציגי ארגון הורים ביחס למחשב האישי של יבמ. ייתכן שקושי זה נובע מחוסר מידע ואנו נשמח להיפגש עם נציגי ארגון ההורים כדי לספק תשובות מלאות לשאלות השונות.

כתגובה כללית ברצוננו להבהיר, כי מערכת ההפעל אם אס דוס היא מערכת רב תכליתית המתאימה לסביבות שונות — והראיה, המחש־בים האישיים של יב"ם משמשים בהצלחה רבבות בתי ספר ברחבי העולם. יתרה מזאת, המחשב האישי של יב"ם בנוי על ארכיטקטורה פתוחה, דבר המאפשר למשתמשים לבחור בציוד ובתוכנה לצרכים הספציפיים. שלהם מתוך מבחר עשיר המגוון של מאות אלפי יצרני ציוד ומפתחי תוכנה גם מחוץ ליב"ם.

טענה אחרת, לפיה ביצועי המחו־דים הגרפיקה אינם עונים לכאורה על הנדרש בבתי ספר, תמוהה מאד. המחשב האישי נמצא הולם מבחינת כישורים אלה ואחרים על ידי המשתמשים העסקיים אשר דרישו־תיהם כידוע חמורות ותובעניות הרבה יותר מאלה המוצגות על ידי סביבה של בתי ספר.

באשר לגרפיקה — ליב"ם מבחר צגים גראפיים העשויים לענות על כל דרישה. הצג הזול ביותר מציע מבחר של עד 16 צבעים בכושר הפרדה 640/200 פיקסלים. והצגים הגרפיים האחרים מציגים דרגות שונות של צבעוניות והפרדה עד 256 צבעים מתוך מבחר של 4094 וכושר הפרדה של 640/480 פיקסלים.

ההיצע המגוון של חלופות רבות וצירופים השונים ביניהם, וכן המבחר העשיר של תוכנות גרפיות ואחרות הופכות את המחשב האישי של יב"ם בחירה נאותה ביותר לבתי הספר".

לאחר שלושה ימים באה ההודעה המתוקנת של תדיראן. הזוי אמסיס, מנהל תדיראן מחשבים, שלח בדואר דחוף מכתב קצר: "לצערנו נשלחה אליכם ב־9.12.86 סיכות קומוניקט בנושא יום העיון של ארגון ההורים הארצי. קומוניקט זה לא אושר על ידי תדיראן ונשלח אליכם בטעות. מצורף בזה תקציר הדיון כפי שנרשם באותו יום עיון".

הקומוניקט הפעם, היה צמחוני לחלוטין. שום דבר על יב"ם. צויין בו כי נכחו נציגים של כ־25 ועדי הורים/בתי ספר בלבד. כן נכחו חברי ועדת המחשבים של ועד ההורים הארצי, ד"ר תמר גלוברזון מאוניברסיטת תל אביב וד"ר דני מילין כנציג משרד החינוך.

ד"ר מילין דיבר על תפקידו של המחשב בבתי הספר. "לא הוזכרו מחשבים ספציפיים בשמותיהם אך דובר על 'מחשבים נפוצים בשוק שיש להם תוכנה חיים ארוכה ותפו־צה רבה בכל ענפי השוק. בעת הבחירה רצוי לבחור בין הזול ביותר מבין העונים על הקריטריונים הנ"ל'. משה מורחי — סגן היו"ר הארצי של ועד ההורים, אמר שהוועד הארצי מחה בפני משרד החינוך על כי ההורים לא שותפו בהליכי המכרז ולכן הם שותפו בשלב ההחלטה, אבל לא בהכנת הדרישות.

ריימונד לדווין — יו"ר ועדת המחשבים של ועד ההורים הארצי, המליץ להכניס מחשבים לבתי הספר כדי לפתות שני מורים הכשרו להכיר את המחשבים העתידים להיות בשימוש.

אשר למערכות ההפעלה, מצוטט הפעם אותו דובר כאומר: "משרד החינוך החליט במכרז על כיוון של מערכות MS-DOS, אבל זה לא מתאים לבתי הספר (שאלה ליסודיים) תשובה: במיוחד ליסודיים, הסיבה לחוסר ההתאמה היא, כי צבע, גרפיקה, מהירות, קול, אנימציה ור־זולוציה אינם דברים אלמנטריים במערכות DOS".

צבי יגאר, איש יב"ם, מסכם את הפרשה בטענה כי לא היה קשר ישיר בין יב"ם לבין תדיראן. לדבריו, נרמז שאיש יחסי הציבור אחראי לעניין, ומאוחר יותר הגיעה הכוחשה. המלחמה, אם כן, לא פרצה הרוגה. המאבק נמשך.

דיגיטל העולמית תקנה בארץ מערכת בדיקת מעגלים מודפסים

נושא רכישת הגומלין של די־גיטל העולמית בישראל קיבל באחרונה תנופה, עם ביקורם של שני מנהלי רכש בכירים בישראל ומינויו של איש נוסף בארץ לטיפול ברכש הגומלין. כן נחתמה באחרונה עסקת רכש נוספת של דיגיטל העולמית בישראל.

לא מכבר ביקרו בארץ מנהל הרכש של דיגיטל באירופה ומנהל רכש בכיר מדיגיטל ארה"ב. מנהלי הרכש באו להתרשם מקרוב מן התעשיה הישראלית, מרמתה ומן השירותים שהיא מסוגלת להעניק. הם ביקרו במפעלים בתחומי הטכנו־לוגיה הגבוהה, האלקטרוניקה והמ־כניקה. מנהלי הרכש נפגשו גם עם מנהלי הרשות לקניית גומלין בארץ, ושוחחו עמם על קניית הגומלין בישראל.

לתחום קידום רכישת הגומלין של דיגיטל העולמית בישראל הצטרף עובד נוסף, שיקדיש את מלוא זמנו לעניין זה בלבד. בדי־גיטל אומרים, כי גיבוש קבוצת רכש הגומלין בישראל, כמו גם ביקור מנהלי הרכש מדיגיטל העולמית בישראל, מצביעים על החשיבות שמייחסת דיגיטל ישראל לעניין, ועל מחויבותה של החברה לשוק הישראלי שבו היא פועלת.

בימים אלה נחתמה עסקת רכש בין דיגיטל העולמית לבין חברת אורבוט הישראלית, לרכישת מער־כת בדיקה ויזואלית של מעגלים מודפסים. המערכת תותקן במפעלי דיגיטל בפורטוריקו בחודש פברואר הקרוב. בעבר כבר רכשה דיגיטל העולמית בישראל מערכת הצצה־לאור מתוצרת סאיטקס, ושני מסופי מנהלים מדגם ווסטווינד. מתוצרת התעשיה האוירית.

שפל חסר תקדים בביקוש לכוח אדם בענף המחשבים בדצמבר

סקר "לירן": במודעות "דרושים" הוצעו רק 280 משרות

הביקוש לכח אדם בענף המחשבים באמצעות מו־דעות "דרושים" בשלוש העיתונות ירד בדצמבר ל־280 משרות, שפל חסר תקדים. כך עולה מסקר "לירן — סקרים בענף המחשבים".

לפי הסקר הוצעו בדצמבר 280 משרות לעומת 294 בנובמבר — ירידה של 3.5 אחוזים, ולעומת 350 משרות באוקטובר — ירידה של 20 אחוזים.

עוד מגלה סקר לירן, כי בחודש האחרון לשנת 1986 לא הופיעו כלל ביקושים לטכנאי/הנדסאי תו־כנה (חודש שני ברציפות) ומנתחי זמן אמת.

לעומת זאת, חל גידול בביקושים למהנדסי מחשב, מהנדסי תוכנה, מנתחי מערכות בכירים, טכנאי/ אנשי מחשב ומפעילי מחשב.

	12/86	11/86	השינוי ב־%
מהנדסי מחשב	6	3	+100
מהנדסי תוכנה	16	14	+ 14.3
מנתחי מערכות בכירים	13	4	+225
תוכניתנים/מנתחים זוטרים	24	40	− 60
טכנאי/אנשי מחשב	15	4	+275
טכנאי/הנדסאי תוכנה	–	–	–
מפעילי מחשב	19	9	+111
אנשי מכירות מחשב	15	36	− 39
מנתחי זמן אמת	–	3	−100
כותבים טכניים	2	4	− 50
קלדניות	170	177	− 4
סה"כ	280	294	− 3.5

מניות חברת האם של "אפרת" — למסחר בבורסה בניו־יורק

מניות חברת קומטרס טכנולוג'י אינק., חברת האם של אפרת — טכנולוגיה עתידית .בע"מ, הוחלו להיסחר בבורסה שמעבר לדלפק בניו־יורק, לאחר הנפקה בהיקף של 7 מיליון דולר. כחתם ההנפקה שימש חברת סטיוארט ג'יימס.

חברת אפרת הוקמה בארץ בשנת 1982 על־ידי קבוצת יזמים ישר־אלים חוזרים מארה"ב. בראשות בועז משעולי וקובי אלכסנדר. בין בעלי המניות של החברה נמנים חברת שירסון־אמריקן אקספרס וחברות השקעות נוספות מארה"ב. החברה פיתחה מערכת מחשב הנקראת טרילוג, בעלת ארכיטקטורה יחו־דית המאפשרת אגירה, שיחזור דואר אלקטרוני, עיבוד והפצה של דיבור, תמונות ופקסימיליה. לטכנולוגיה זו, יישומים בתחום המודיעין, תקשורת צבאית ואוטומציה משרדית.

לחברה כ־60 התקנות של טרי־לוג בארה"ב בישומי דואר אלקטרו־ני של הודעות דיבור. בין רוכשי המערכות נמנים ממשלת ארה"ב, וחברות ענק כגון: יונייטד טלפון, חברת שירסון וחברת קומפיוטר סאייאנס.

תוצאות עסקיות מצוינות לבורוז ברביע האחרון לפעילותה תחת השם בורוז

חברת המחשבים בורוז פרסמה את תוצאות הרביע השלישי של פעי־לותה השנה, שהסתיים בחודש ספטמבר 86. זו הפעם האחרונה במאה ואחת השנים האחרונות, שה־חברה מציגה את תוצאותיה הע־סקיות תחת השם בורוז. תוצאותיה העסקיות בעתיד יפורסמו תחת שמה של יוניסיס — החברה המאוחדת לבורוז ולספרי.

תוצאותיה העסקיות של בורוז ברביע השלישי, כוללות כבר את תוצאות פעילותה המשותפת עם חברת ספרי. ההשוואה בין רמת הפעילות של הרביע השלישי של שנת 1985 ושל הרביע השלישי של שנת 1986, מראה גידול בהכנסות, בשיעור 227 אחוזים. שיעור גבוה זה נבע מהכללת פעילותה של ספרי במחזורה של בורוז. מחזורה של בורוז לבדה, ברביע השלישי של שנת 85 היה 1,159 מיליארד דולרים, השנה — 2,633 מיליארד דולרים.

הכנסותיה של החברה לפני מס עלו בשיעור 86 אחוזים והגיעו ל־83,900 מיליוני דולרים, לעומת 45,100 מיליוני דולרים ברביע המקביל בשנה שעברה. גם הכנסות אלה כוללות את הכנסות ספרי.

"פעילות בין־לאומית חזקה, שהס־תייעה בדולר חלש, עזרה מאוד לחברת בורוז ברביע זה", אומר מייקל בלומנטל, יו"ר יוניסיס. בעוד הפעילות העסקית בשטח המחשבים בארה"ב עולה באיטיות, הרי את עיקר רווחיה השיגה בורוז כתוצאה מפעילותה הגוברת בשוקי אסיה ודרום אמריקה.

חברת המחשבים בורוז נוסדה בשנת 1885, כחברת מכונות־החישוב של ויליאם סיוארד בורוז. החברה, שהיתה מחלוצות ייצור המחשבים בסוף שנות הארבעים, נהפכה לשנייה בגודלה בעולם לפני כחצי שנה, לאחר שרכשה את חברת המחשבים האמריקאית ספרי, תבו־רת 5.5 מיליארדי דולרים והמחזור השנתי הכולל צפוי להגיע ל־10.5 מיליארדי דולרים.

בישראל, משווקים מוצרי יוניסיס על ידי חברת לכללימערכות.

מסכי פלסמה — פתרון לעייפות עין המשתמש

תופעות הלוואי, הנובעות מישיבה ממושכת מול מסכי מחשבים, ובעיקר השפעתם על העיניים, ידועות זה מכבר.

עייפות העיניים ותופעות אחרות, מהן חמורות יותר כגון דלקות למ־גנוני רכייה, נובעות כולן מן המבנה הקיים של המסך המקובל: המסך מכיל "רובה אלקטרונים" בשפופרת זכוכית מרוקנת ודרכו "מפוצץ" באלקטרונים המסך, המצופה בחומר כימי. תוצר גירוי המסך בנקודה מסוימת הוא הופעת נקודת־אור, והסך הכולל של גירויים אלה יוצר את התמונה הנראית לעין היושב מול המסך. תוצר הלוואי של ההפצצה האלקטרונית היא פליטת קרני רנטגן, קרני גמא וקרינות אחרות.

ידיעת מגרעות אלה ובעיות נוספות, שמעוררים המסכים הקיימים, הביאו לידי פיתוח מסך, המבוסס על עיקרון שונה לחלוטין: מסך פלסמה. מסך הפלסמה אינו מכיל כלל "תותח" אלקטרונים ולכן הוא דק ביותר, אלא מבוסס על עיקרון של גירוי חשמלי של גזו ניאון, המכסה את שטח המסך. גירוי זה גורם הופעת נקודת אור בצבע כתום והסך הכולל של הגירויים יוצר את התצוגה. קריאת התצוגה ממנו אפשרית בכל תנאי תאורה, כולל אור יום מלא, ומכל זווית מבט. זיכרונו הפנימי של המצג מאפשר ריענון מהיר, המונע ריצוד, וה־תצוגה ממוקדת בקביעות בלי כל צורך בכוונונים מחודשים.

מצגים אלה מתאימים לכל סוג מחשב וניתנים להתקנה בכל מקום, מפני שאפשר לנשום בריחוק למידות המזמין. מרכזיית "14" השווייצרית, למשל, התקינה אותם לכל מרכבתיה.

מסך הפלסמה אינו חדש בשוק — אולם מחירו היקר הרתיע בעבר משתמשים פוטנציאליים. עתה מציעה בארץ חברת "טלוס", שהיא המייצגת של חברת "אנטסקו", המשווקת בארץ כבר למעלה מ־40 שנה ציוד מחקר ומיכשור רפואי, מסך כזה במחיר יסודי של 3,500 דולרים — הרבה פחות ממחירם של מסכי פלסמה לפני שנים מעטות, גם אם הוא עדיין יקר ממחירו של מסך רגיל.

י.ב.ס אנגליה תשווק מערכת שפותחה בבנק הבין־לאומי בארץ

בעקבות הצלחת RAFEX, מער־כת ממוחשבת מתקדמת לניהול עסקות במטבעות הבין־לאומיים, בחדר העסקות של הבנק הבין־לאומי הראשון, החליטה חברת י.ב.ס לשווק את המוצר, שתוכנן ופותח על־ידה גם באירופה.

מערכת RAFEX פותחה תוך שי־מוש בשפה מהדור הרביעי 11 RAMIS המותקנת ב־1500 ארגונים ברחבי העולם ובישראל. הפתרון הכולל של המערכת הוא האפשרות לעבוד על כל מחשבי יבמ, כולל עם המחשבים החדשים שהוכרזו מסדרת 9370.

חדר העסקות של הבנק הוא מקום המפגש בין ההיצע והביקוש לכל סוגי המטבעות, המתכות והכ־לים הפיננסיים הבין־לאומיים הנס־חרים בעולם. המידע זורם לחדר העסקות דרך אמצעי תקשורת בין־לאומיים בזמן אמיתי, כגון סוכנות רויטר ומחשב הבנק. מידע זה תומך בהחלטת הסוחרים אלו עסקות לבצע, מתי, באיזה היקף, באילו שערים, לאיזה טווח זמן, ועם אלו בנקים.

בעת ביצוע העסקות מזין הצוות הפקידותי בחדר העסקות את RAFEX במכלול פרטי העסקות. כמו כן, קשורה מערכת RAFEX למחשב הבנק ושואבת ממנו אינ־פורמציה על קנייה ומכירה של מט"ח, המתבצעים בסניפים השונים של הבנק במשך כל היום. קלטים אלו נצברים במאגר הנתונים של FAFEX, המייצר דו"חות עדכניים על היקף ומצב העסקות בכל הבנק עם בנקים אחרים, במטבעות השונים לפי ימי ערך.

אלו הם דו"חות אינפורמטיביים, סטטיסטיים וגרפיים, המאפשרים להנהלה ולמבצע לראות תמונה מדויקת בכל נקודת זמן של מצב הבנק בתחום מט"ח, ולקבל החלטות יעילות בנוגע לעסקות הבאות שיבצעו.

RAFEX מייצר תנועות למערכת הנהלת החשבונות הכללית של הבנק ברמת העסקה הבודדת. כתוצ־ריך המבוקש ועל פי כל הכללים החשבונאיים הדרושים. תנועות אלו מצטרפות אוטומטית לכל התנועות האחרות שנוצרו באותו יום בבנק ועוברות לטיפול שוטף במחשב הראשי. RAFEX מדפיס בפורמט בינלאומי קבוע את כל המברקים והאישורים שיש להפיק בעקבות ביצוע כל עסקה ושולח אותה לרשת ה־SWIFT הבין־לאומית, אם הוא קשור אליה, ללא התערבות אנושית.

FAFEX מייצר דו"חות פנימיים למחלקות השונות בבנק או בבנקים מקומיים אחרים, כגון בנק ישראל. במבנה ובזמן הדרוש להם. תוצרי הפלט של RAFEX מופקים אוטומ־טית ומשחררים את המבצעים בחדר העסקות מביצוע פעולות ידניות וחישוביות רבות.

אלי אלדאי, מנכ"ל י.ב.ס. מסר כי ההחלטה לשווק את המערכת באנג־ליה נבעה משתי סיבות עיקריות: א. הכרזת יבמ על המחשב החדש 9730. ב. גמישות המערכת לתוספות ולשינויים עקב שימוש בכלי כ־11 RAMIS המאפשר תוספות ושינויים בזמן קצר.

לדוד, יעקב ויוסי פלדמן
ובני המשפחה

משתתפים באבלכם הכבד במות

אביכם ז"ל

אקסימיס בע"מ

ביום השנה לפטירת אבינו

ר' יחיאל מאיר פיק ז"ל

נעלה לקברו לזכר נשמתו בבית העלמין בבני ברק

היום, יום ראשון, י' טבת תשמ"ז (11.1.87)

בשעה 2.30 אחה"צ

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של חברנו הגימלאי

בריל אליעזר ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

אגד — ההנהלה החברים והשכירים
קרן הגימלאות של חברי אגד בע"מ
ארגון גימלאי אגד

היום יום ראשון י' בטבת תשמ"ז 11.1.87
בשעה 15.30 יום השלושים לפטירת יקירתנו

רבקה (רנה) אקשטיין ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה בבית הקברות באבן יהודה.
נפגשים ליד בית המנוחה בשעה 15:15

המשפחה

קואופרטיב דן

משתתף בצער החבר

גדעון הופטמן והמשפחה

על מות **האם** ז"ל

אמנו וסבתנו היקרה

ארנה פליקסברודט

נפטרה בשיבה טובה

ההלויה תתקיים ביום שני 12.1.87 בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה
פרטים נוספים לגבי מועד ההלויה, בטלפונים:
04—380780, 04—522421

המשפחה
וד"ר מ. פליקסברודט בע"מ

למשפחת קרצ'מר

משתתפים באבלכם הכבד במות

שרגא קרצ'מר ז"ל

אברהם רובינשטיין ושות'
חברה קבלנית בע"מ

לאלכס פריזר

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הספנות לישראל בע"מ
ההנהלה והעובדים

במלאות 10 שנים לפטירתו של יקירנו

אברהם עופר ז"ל

נעלה לקברו ביום חמישי י"ד טבת תשמ"ז 15.1.87 בשעה 3 אחה"צ.
בבית העלמין בקרית־שאול. בשעה 5 אחה"צ, באותו היום, תערך פגישת חברים לזכרו, בבית הועד הפועל. באולם הישיבות בקומה ז.

המשפחה

פש/1103

פקודת החברות נוסח חדש
תשמ"ג — 1983

צו פירוק ואסיפות ראשונות

שם החברה: אוצר הסכון בע"מ (בפירוק) ת.פ.52"000245־2.

מען המשרד הרשום: רח' בן יהודה 2, ירושלים. בית המשפט המחוזי של: ירושלים תיק אזרחי 1404/85.

תאריך מתן צו הפירוק: 21.12.86.

היום והמקום לאסיפות נושים ומשתתפים: 11.2.87. אסיפת נושים בשעה 9.00. אסיפת משתתפים בשעה 10.00.

ירושלים
30.12.1986

י. צוריאלי, עו"ד
סגן הכונס הרשמי

לבעלי כרטיסי אשראי
דחפון
03-611001

כלכלה ועסקים

חשש לאי סדרים במינוי מנהל כ"א במכון התקנים

מאת יונתן שרמן ואיל ארליך

במכון התקנים הועלה חשש, כי מינוי של חיים מודר לתפקיד מנהל כוח אדם במכון לא התנהל כשורה, על פי הליכי המינוי המקובלים.

מודר נבחר מתוך 155 מועמדים, שניגשו למכרז והוא היה בין 6 המועמדים שזומנו לראיון אישי בפני ועדת הקבלה שדנה בנושא לפני מספר שבועות.

אותה ועדה המונה 5 חברים, בחרה במודר פה אחד והחליטה כי הוא המועמד המתאים ביותר לתפקיד.

יחד עם זאת, במכון לפירוין העבודה ציינו, כי הליך זה לא התנהל כשורה, כיוון שהיה ניסיון לגייס את תמיכת חברי הוועדה במודר עוד לפני ההצבעה.

מרים מילר, מנכ"ל המכון אישרה באוזני "הארץ", כי יו"ר דוד רוטלוי, יו"ר המכון חבר מרכז חרות המליץ בפניה להצביע למען מודר, שאף הוא חבר חרות מירושלים.

יחד עם זאת, ציינה מילר כי ההחלטה שהתקבלה היתה החלטה עניינית ולא נבעה משיקולים פולי־טיים מכל סוג שהוא וכל חברי הוועדה הסכימו שמודר הינו המועמד המתאים ביותר לתפקיד.

דוד רוטלוי אמר בתגובה, כי הוא לא פנה אל מרים מילר בנושא זה והמועמד נבחר ללא כל שיקולים מפלגתיים.

יצוין, כי בימים אלו מתנהל מאבק נוסף בין חברי הסתדרות המהנדסים והנהלת מכון התקנים בנוגע לאיוש המשרות של המכון והאסיפה הכללית האחרונה נמנעה אפשרות בחירתם של מזכירות המכון ועד מנהל בגלל חילוקי דיעות לגבי מספר התפקידים שמהנדסים צריכים לאייש במכון.

הנהלת דובק תכנס אסיפה מיוחדת כשעל סדר היום: הדחת ההנהלה

צפוי מאבק חריף, כאשר הגורם המכריע יהיה "לאומי פיא"

מאת יהודה שרוני

הנהלת דובק החליטה בישיבת מועצת המנהלים שהתקיימה ביום ה' האחרון להיענות לדרישת בעלי מניות המיעוט, ולקיים ב־10 בפברואר אסיפה כללית יוצאת מן הכלל, כשעל סדר היום הדחת ההנהלה הקיימת, ומינוי מועצת מנהלים אחרת במקומה.

דרישת המיעוט באה בעקבות המחלוקות המשפט־יות שנערכו בחודשים האחרונים בחברה, ושהשיאן היה מעצרו של מנכ"ל החברה זורח גהל.

בעלי המיעוט המיוצגים על ידי משפחות שנור, פוליטנסקי וברדמן מחזיקים כ־36 אחוז מהמניות, ואילו הקבוצה של משפחת גהל. יחד עם החברה הזרה טרוזין הרשומה בשוויץ, מחזיקים ב־32 אחוז ממניות החברה. בעלי השליטה בחברה ינסו למנוע בכל כוחם את החלפת ההנהלה הקיימת ולצורך העניין יגייסו את חברת הפניקס, המחזיקה ב־4 אחו־זים ממניות דובק, ושמנהלה יוסי חכמי מכהן בדירק־טוריון חברת הסיגריות.

מי שיהפוך לגורם המכריע בכל המאבק תהיה לאומי פיא, המחזיקה ב־16 אחוז מזכויות ההצבעה. יש לציין כי השבוע נענתה הנהלת דובק לדרישה נוספת של בעלי מניות המיעוט, והיא מינוי נציג מיוחד, שתפקידו יהיה לדווח על מהלך העניינים בדובק, כל עוד מתנהלת חקירה כנגד החברה.

איגוד חברות הביטוח מודאג מכמות הפריצות באתרי הבנייה

מתנהלים מגעים עם חברת "השמירה" להצבת מערכות התראה אלחוטיות באתרים

מאת אריה לביא

איגוד חברות הביטוח בודק את האפשרות להתקשר עם חברת שמירה במטרה להגביר את השמירה על אתרי הבנייה, זאת לאחר שתופעת הפריצות לאתרים אלה הולכת ומתגברת. החברות הגדילו לאחרונה את ההשתתפות העצמית בפוליסות בניין פריצה או גניבה מאתרי הבנייה אך לא חל שיפור בנושא.

ועדת הבטיחות באיגוד הגיעה למסקנה שיש לנסות ולשפר את המצב על ידי הכנסת דרישה נוס־פת להגנות מתאימות באתרי הבנייה. מנהלי חברות הביטוח אומרים כי עלות הציוד הנדרש להגברת השמירה על אתרי הבנייה הינה גבוהה של השתתפות עצמית אחת בנזקי גניבה. במקביל העלתה הצעה לבטח את סיכוני הגניבה והפריצה מאתרי הבנייה בפוליסת ביטוח נפרדת, אשר תפרט את הדרישות של חברות הביטוח מהמבוטחים.

איגוד חברות הביטוח מנהל [illegible] מירה" בקשר לשמירה על אתרי הבנייה. החברה התבקשה למסור מסמך שיפרט הצעה הכוללת מערכות התראה אלחוטית או קווית, הצבת שומרים שיצוידו בלוחצני חירום ניידים וכן לחצנים נייחים במקומות רגישים.

יצוין שלפני כן בדק האיגוד גם הצעה של חברת ברינקס אך זו נמצאה לא מתאימה. יצוין שחברות [illegible] קבלנים קטנים מתקשים במימון החזקת כוח אדם למטרה זו.

העורך: נחמיה שטרסלר

חברת גב-ים לקרקעות בע"מ

מקבוצת חברה לנכסים ולבנין בע"מ

הודעה בדבר אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזה הודעה על קיום אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות בחברה ביום חמישי 5 בפברואר 1987, בשעה 11.00 לפנה"צ במשרדה הרשום של החברה לנכסים ולבנין בע"מ, סימטת בית השואבה 18, תל־אביב, בפניה יוצע:

א. 1. לחלק מניות הטבה בשעור של 50% על ההון המונפק והנפרע של החברה לכל בעלי המניות שיהיו רשומים בספר בעלי המניות של החברה ביום 22 בפברואר 1987 וזאת מתוך קרן יעודה לחלוקת מניות הטבה, אשר תווצר מהוון יתרת רווח שלא יועדה בסכום שיהא בו כדי לחלק מניות הטבה כנ"ל.

2. יום האקס לחלוקת מניות ההטבה, יהיה 23 בפברואר 1987, ויום הקצאת המניות יהיה 26 בפברואר 1987.

3. מניות ההטבה תוקצינה כמניות רגילות, רשומות על שם בנות 0.0001 ש"ח ובנות 0.0005 ש"ח לפי סוג המניה שהקנה לו את הזכות לקבל את מניות ההטבה ותזכינה את בעליהן במלוא הדיבידנד במזומנים ו/או במניות הטבה שיוכרז, אם יוכרז, עבור שנת הכספים 1987.

ב. לקבל החלטה מיוחדת להגדיל את הון המניות הרשום של החברה ב־1,500,000 ש"ח ע.נ. על ידי יצירת:

9,000,000,000 מניות רגילות ע"ש בנות 0.0001 ש"ח כ"א בסך 900,000 ש"ח ע.נ.
1,200,000,000 מניות רגילות ע"ש בנות 0.0005 ש"ח כ"א בסך 600,000 ש"ח ע.נ.

סה"כ 1,500,000 ש"ח ע.נ.

המניות הנ"ל תהיינה שוות זכויות בהתאמה עם המניות הרגילות בנות 0.0001 ש"ח ו־0.0005 ש"ח הקיימות בחברה, לפי סוגיהן.

בפקודת מועצת המנהלים
נ. איינהורן עו"ד־מזכיר

9.1.86

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה

מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000, טלפון: 04־646475

מכרז למכירת מכוניות

מכרז מס' 2013

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומשים הבאים:

סעיף	שם הרכב	שנת ייצור	סעיף	שם הרכב	שנת ייצור
1	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1978	7	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1977
2	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1978	8	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1977
3	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1976	9	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1975
4	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1977	10	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1977
5	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1977	11	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1978
6	טנדר פיג'ו 404 עם ארגז סגור	1979			

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בתחנ"כ חיפה, טלפון: 04־646475, או ביחידת המכירות רח' החשמל 7 תל־אביב טלפון: 03־625036 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצבת המכוניות.

המעוניינים יוכלו לראות את המכוניות וגם לקבל את טפסי המכרז בחניון הרכב של חברת החשמל ברח' שד' רוקח 77 (מול פארק הירקון ליד מגרשי הטניס) בתל־אביב.

משעה 9.00 בבוקר עד שעה 11.00 בימים ב', ד'.

בתאריכים: 20.01.87 21.01.87

על המציע לצרף להצעתו המחאה בנקאית בשעור של 10% מערך הצעתו למכרז.

על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה במעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 29.01.87 עד השעה 13.30.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

"בזק": גידול ניכר בפעילות

החברה התקינה ב־1985/6 131,000 טלפונים לעומת 96,500 בשנה קודמת ● שיפור בנזילות ● הוצאות המימון נטו גדלו בצורה משמעותית עקב הלוואות חדשות שנלקחו באירופה

דו"ח על דו"ח / ד"ר יהושע לבנת

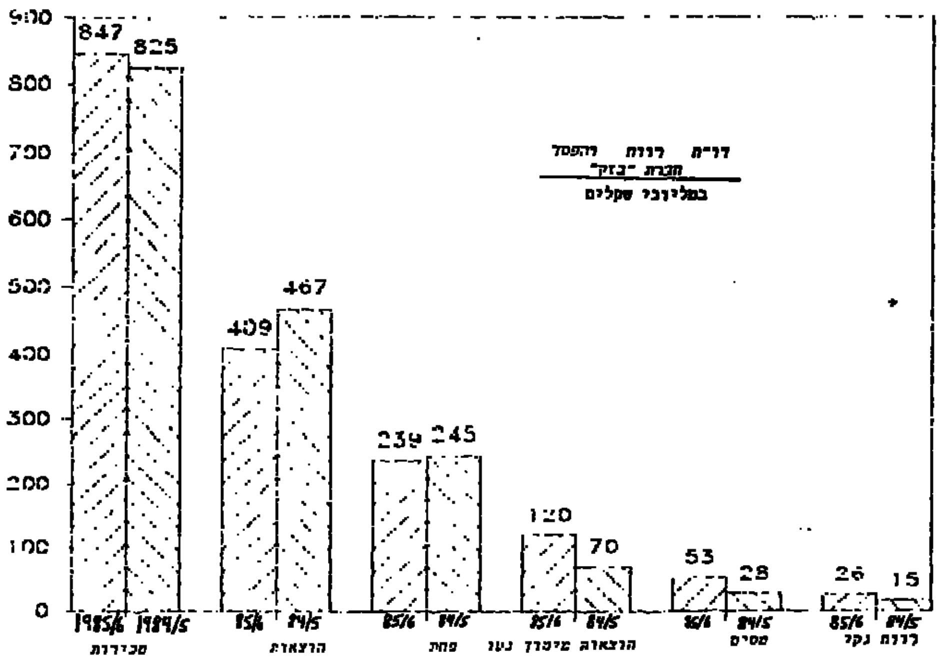

המחבר נמנה עם סגל המו־רים בבית הספר למינהל עסקים באוניברסיטה העברית בי־רושלים

חברת "בזק" הוקמה על ידי ממשלת ישראל בפברואר 1984 מתוך מגמה להביא לשיפור בשירותי התקשורת ובמיוחד בשירותי הטלפון. החברה הוקמה על ידי העברת נכסים ממשרד התקשורת לחברת "בזק" תמורת הלוואות שנטלה על עצמה חברת בזק מממשלת ישראל וכן ע"י הון המניות, אשר מוחזק כולו על־ידי הממשלה. החברה התחייבה להחזיר את ההלוואות עד שנת 2000 והיא משלמת ריבית וכן תמלוגים לממ־שלת ישראל.

כפי שנראה בהמשך, המאפיין את שנת 1985/6 הנו תזרים מזומנים גדול מפעולות החברה בעיקר כתוצאה מהכנסות ממנויי הטלפון. החברה השקיעה את מרבית המזו־מנים שהתקבלו מפעילותה וכן הלוואות שנטלה מבנקים צים בפי־תוח ובשיפור רשת הטלפונים. הן הרחבת והן שיפור רשת הטלפונים יביאו ככל הנראה להגדלת ההכנסות בעתיד.

פעילות החברה

חברת בזק עוסקת בעיקר באס־פקת שירותי טלפון לציבור, אולם היא מתעסקת גם בתחומים של רש־תות להעברת נתונים, תקשורת ממו־חשבת וידאוטקס, דואר אלקטרוני וכו'. אחת הבעיות הקשות ביותר אתן נאלצה חברת בזק להתמודד עם הקמתה היה התור הגדול של הממתינים לקווי טלפון וחשש טלפונים שלא עמדה בקצב המעי־לות שהיה עליה לשאת. כדי להתמודד עם בעיות אלו נדרשו השקעות רציניות בתשתית וכן בהתקנת טלפונים חדשים.

בהקדמה לדו"חות הכספיים מוס־רת החברה כי בשנת 1985/6 חל גי־דול ניכר במספר הטלפונים שהות־קנו והוא הגיע לכ־131,000 לעומת 96,500 בשנה הקודמת ולעומת כ־240,000 בקשות לטלפונים חדשים בתחילת השנה. עקב כך חלה ירידה במספר הממתינים לטלפון שהגיעו בסוף השנה ל־174,000. גם בתחום של שיפור המערכת חל שינוי ניכר: כמוצגית מכלל השקעותיה בסוף 6/ 1985 היו במרכזות ספרתיות וציוד מיתוג כדי לאפשר תקשורת יעילה יותר — החברה מדווחת כי היה גי־דול של 30% בנפח הפעילות במערכת בשנת 1985/6 לעומת השנה הקודמת.

ניתוח הפעילות בחברה מגלה כי השיחות המקומיות תרמו כ־39% מהכנסות החברה בשנת הדו"ח. כמ־קביל התרומה לחברה משיחות בינ־לאומיות הינה משמעותית ביותר והגיעה לכ־34% מסך הכנסות החב־רה בשנת הדו"ח. שאר הכנסות החברה, וביניהן דמי השימוש, התקנות טלפונים, טלקס ואחרות הגיעו רק לכ־25% מסך ההכנסות. לפיכך, נראה כי הגדלת מספר מנויי הטלפון תתרום בצורה משמעותית להכנסות החברה בעתיד, ולפיכך כדאי לחברה להמשיך ולהשקיע הן בהרחבת והן בשיפור רשת הטל־פונים.

רווחיות החברה

בלוח מס' 1 מצויים נתונים מהדו־"חות הכספיים המתואמים לאינפ־לציה של חברת בזק. בניגוד למרבית החברות, חברת בזק תאמה לא רק את המאזן אלא גם דו"ח רווח והפסד במלואו. מתוך הדו"ח קל לראות כי למרות גידול בהכנסות לא גדלו הוצאות החברה אלא אף ירדו לעומת השנה הקודמת. ניתן להסביר זאת בהתייעלות החברה לעומת שנת 1985/6 שהיתה שנת מעבר מבחינת בזק, שנה שבה היה על החברה להתחיל לפעול כעסק למטרת רווחים ולא כמשרד ממ־שלתי. לעומת זאת גדלו הוצאות המימון נטו של החברה בצורה משמ־עותית, כשהסיבה לכך הינן הלוואות נוספות שלקחה בזק מסינדיקט בנקים באירופה, אשר נועדו לממן את ההשקעות ברכוש קבוע.

כאמור לעיל, מהוות ההכנסות משיחות בינלאומיות ומקומיות את עיקר ההכנסות של החברה. על מנת להגדיל את ההכנסות בעתיד, על החברה להגדיל את מספר מנויי הטלפון וכן לשפר את איכות מערך הטלפונים. לשם כך תודרש החברה להשקעות כבדות גם בעתיד. חלק נכבד מהשקעות אלו צריך להיות ממומן על ידי ציבור הצרכנים ול־פיכך מעוניינת החברה בהגדלת תעריפי השיחות המקומיות. מכיוון שהתעריפים נתונים לפיקוח ממ־שלתי, תיקבע רווחיות החברה בע־תיד על ידי בעלי ההון בחברה וכן על ידי מרבית נושי החברה, דהיינו ממשלת ישראל. לפיכך, צריכה הממשלה להגיע לידי החלטה מי יממן את פעילות בזק — האם ציבור הצרכנים הנוכחי באמצעות העלאת התעריפים או ציבור הצרכנים בע־תיד על ידי לקיחת הלוואות נוספות.

נזילות ותזרים מזומנים

כפי שניתן לראות מלוח מס' 1 השתפרה נזילות החברה לעומת השנה הקודמת והיחס השוטף גדל מ־1.3 ל־1.8. גידול זה חל כפי שנראה מיד בעיקר עקב תזרים מזו־מנים גדול מפעולות וכן עקב הלוואות לזמן ארוך שהחברה נטלה בזמן הדו"ח. עם זאת יש לציין כי החברה מעניקה אשראי גדול ללקו־חותיה. אחוז החייבים מהמכירות מגיע לכ־3.5 חודשי אשראי. מדי־ניות אשראי זו נוצרה כתוצאה משתי סיבות: הראשונה היא המעבר להתחשבנות דו־חודשית עבור כ־80% מהלקוחות, עקב הוצאת החשבון והגבייה שהיו גדולות מהרגיל אותן הסכה החברה בהתחשבנות חוד־שית. סיבה שנייה נובעת מהשי־חות הבינלאומיות שהתחשבנות בגי־נן נעשית רק על בסיס רבעוני עם המדינה ממנה או אליה העברה השיחה. עקב כך מגיע האשראי ללקוחות לסכומים ניכרים.

בלוח מס' 2 נמצאים נתונים על שחזור תזרים המזומנים של חברת בזק בשנת 1985/6. כפי שניתן לראות מלוח תרמה הפעילות השוטפת סכום של כ־246 מיליון שקל במזומן. בהתחשב בכך שהכנ־סות החברה היו כ־847 מיליון שקל. הרי שכמעט כ־30% מהכנסות החברה עומדות לרשותה במזומן לצורך השקעה, פירעון חובות וכו'. החברה השקיעה ברכוש קבוע כ־325 מיליון שקל, בעיקר לצורך שי־פור והרחבת המערכת הטלפונית. זהו סכום השקעה גדול ויש לקוות כי החברה תוכל לגייס כספים נוס־פים בשנים הבאות הן ממקורות עצ־מיים והן ממקורות זרים לצורך הרחבות ושיפורים נוספים במערכת הטלפונים.

עיוותים בהתאמת הדו"חות הכספיים

חברת בזק קיבלה כאמור לעיל את הנכסים שלה מממשלת ישראל ונטלה על עצמה התחייבויות באותם סכומים. אף על פי כן נקבע בתנאים עם הממשלה כי ההלוואות הינן צמודות למדד הידוע ולא למדד "בגין", דהיינו מדד חודש פברואר 1986 עבור הדו"חות לסוף מארס 1986 אשר מתפרסם רק באפריל 1986. על פי הוראות לשכת רואי חשבון מתואמים הנכסים תוך שי־מוש במדד מארס 1986 ואילו ההלוואות מתואמות על פי מדד פברואר 1986, כך שנוצר עודף כתוצאה מהתאמת הנכסים והתח־ייבויות. עודף זה הוכלל, הבצרע, בין ההון, קרנות ועודפים של החברה לאחר ניכוי המס המתחייב. יחד עם זאת בשנה האחרונה ירד קצב האינפלציה בצורה משמעותית, ולפיכך קטן גם בצורה משמעותית ההפרש שבין תיאום הנכסים ותיאום ההתחייבויות. עקב כך, ירד הון החברה מלאכותית, למרות שהחברה לא צברה הפסדים ולמרות שלא חולקו לבעלי המניות דיווידנדים מעבר לרווחים בשנת 1986. קל לראות באמצעות דוגמה קיצונית זו כיצד מתעוותים הדו"חות הכספיים המתואמים לאינפלציה.

לוח מס' 1

נתונים עיקריים מהדו"חות הכספיים

(במיליוני ש"ח)

	1985/6	1984/5
הכנסות	847	825
הוצאות	409	467
הוצאות מימון, נטו	239	245
מיסים	120	70
רווח נקי	53	28
רכוש שוטף	26	15
רכוש קבוע וחומרים	390	349
סה"כ נכסים	2,602	2,502
התחייבויות שוטפות	2,992	2,851
הלוואות לזמן ארוך	218	267
עתודות	145	32
תקבולים ע"ח אגרות חוב	46	91
תקבולים ע"ח אגרות חוב	1,773	1,607
הון קרנות ועודפים	808	854

לוח מס' 2

נתונים משוחזרים על תזרים במזומנים

(במיליוני ש"ח)

מזומנים מפעולות	246	השקעות ברכוש קבוע	325
הלוואות לז"א	113	פרעון הלוואות שוטפות	18
		חלוקת דיבידנד	8
		גידול במזומנים	8
סה"כ	359		359

יו"ר הרשות לני"ע מציע לחייב חברות לפרסם את שכר מנהליהן

הוראת השעה תחול על המנכ"ל, המשנה למנכ"ל, הסמנכ"ל, החשב ומבקר הפנים, וגם על כל בעל עניין בחברה, על פי הגדרת חוק ניירות הערך ● ח"כ תיכון יזום שינוי בחוק בנושא זה

מאת יהודה שרוני

יושב ראש הרשות לניירות ערך אליעזר שילוני, פנה בסוף השבוע לשר האוצר משה נסים, בהצעה להתקין הוראת שעה לפיה יחויבו מנהלים בפירמות ציבוריות ובני משפחותיהם למסור פרטים על כל מקבת התגמולים שהם מקבלים מהחברות. יש לציין כי אנשי הרשות פנו לאוצר בהצעה דומה עוד לפני חודשיים, ואולם או הם נענו בשלילה.

חוק ניירות ערך במתכונתו הנוכחית מחייב חברות להגיש בדו"חות התקופתיים, את הוצאות השכר הכולל של המנהלים ללא פירוט נוסף. על פי הצעת הרשות, חברות ציבוריות יחויבו לצרף לדו־חות התקופתיים ולתשקיפי ההנפקה את פירוט כל טובות ההנאה בסכומים ברוטו שמשלמת החברה למנהלים ולבני משפחותיהם, ובכלל זה נתוני שכר, קופות הגמל והפנסיה, ביטוח מנהלים ופיצויי פרישה.

הוראת השעה תחול על חמשת המנהלים הב־כירים בחברה ובכלל זה על המנכ"ל, המשנה למנכ"ל, הסמנכ"ל, החשב ומבקר הפנים. כמו כן הוראה זו תחול על כל בעל עניין בחברה, על פי הגדרתו בחוק ניירות ערך.

חבר הכנסת דן תיכון יעלה בישיבת ועדת המשנה לענייני שוק ההון מחר, הצעה שחברות ציבוריות יחויבו לדווח על משכורות הבכירים. לפחות אחת לשנה. תיכון מבקש לסיים את החקיקה בעניין זה תוך חודשיים ימים, כך שהדו"חות הראשון יימסר כבר בדוחות הכספיים לאפריל 87.

גם דו"חות חצי שנתיים

יו"ר הרשות גם מציע לשר האוצר להתקין הוראת שעה, ולחייב חברות בהגשת דוחות חצי שנתיים מסוקרים על ידי רואה חשבון. אליעזר שי־לוני מציע במקביל לחזור לשיטה הקודמת, לפיה חברות ציבוריות יוכלו לפרסם תשקיף, אם בידיהן דוחות כספיים שנתיים בתוקף של שמונה חודשים לאחור, או דוחות חצי שנתיים בתוקף של ששה חודשים לאחור. עד כה חברות ציבוריות חויבו לצאת בתשקיף, בתנאי שתוקף הדוחות כספיים השנתיים הכלולים בו, לא עלה על ששה חודשים לאחור.

מבדיקת "הארץ" עולה:

"אלקטרה מערכות" נמכרה ל"כיתן" ולא ל"כלל תעשיות"

מאת יונתן שרמן

"אלקטרה מערכות" נמכרה לחב־רת "כיתן" ולא ל"כלל תעשיות", כפי שמסרה "כלל תעשיות" בת־חילה — נתונים אלו עולים מתשקיף הנפקה של "אלקטרה", שפורסם לפני שבוע.

עסקה זו שהסתכמה ב־325 אלף דולר, היוותה למעשה תרגיל חשבו־נאי של העברת כספים מחברה אחת לחברה אחרת ב"כלל תעשיות". לפני העברתה תרויקנה "אלקטרה מערכות" מכל פעילות וצבר ההפס־דים בסך 900 אלף דולר, הועבר לאגף מערכות הבקרה במסגרת החטיבה האלקטרו מכנית של "אלקטרה".

בדיקת התוצאות הכספיות של "אלקטרה מערכות" הראתה, כי החברה צברה הפסד של כ־1.5 מי־ליון דולר מאז 1984 וגירעון ההון שלה הגיע ל־1.7 מיליון דולר.

יצוין, כי ההפסד הנצבר של "אלקטרה מערכות" יוכל לשמש להקטנת חבות המס של "כיתן" במידה ו"כיתן" אכן תהיה חייבת במס.

מהלך זה התאפשר, כיוון ש"כיתן" הינה חברה בת בבעלות מלאה של "כלל תעשיות".

אשראים דוקומנטריים היבטים מעשיים ומשפטיים

ספר חדש

מאת מאיר יפרח, עו"ד

באחרונה יצא לאור ספר מפרי עטם של פרופ' דוד מ. ששון וגב' אורלי שנקר, "אשראים דוקומנטריים — היבטים מעשיים ומשפטיים" (הוצאת שוקן, 258 ע' כולל נספחים ומפתחות).

זה הספר הראשון הרואה אור בישראל המטפל בסוגיית האשראים הדוקומנטריים ובסוגיית הערבות הבנקאית, המכונה עלידי המומחים — ובצדק — מכתב אשראי לערבות.

כל העוסקים בסחר החוץ — יצואנים, יבואנים, עמילי מכס, מובי־לים, בנקאים — ודאי שנתקלו בסו־גיית האשראי הדוקומנטרי על היב־טיה השונים, אולם ספק אם למי מהם נהירים הכללים המיוחדים החלים על האשראי הדוקומנטרי, על העקרונות המשפטיים המאפיינים אותו. הוא הדין לגבי העוסקים בסחר פנים בישראל, העושים שי־מוש בערבות בנקאית.

עתה, משנתפרסם ספר זה, המהווה "מורה נבוכים" בסוגיות אלה, יכו־לים כל המשתמשים במכתבי אש־ראי דוקומנטרי להיעזר בו. הוא מטפל בסוגיות השונות באופן בהיר ותמציתי, כך שגם מי שאינו משפטן יפיק תועלת מרובה מקריאתו.

הספר התפרסם בעתו, במיוחד לנוכח ראשית עידן הסחר החופשי בין ישראל לארה"ב. (במקביל להס־כם הקיים בין ישראל לארצות השוק המשותף), ונסיונן של חברות ישראליות רבות לחדור אל השוק האמריקני, שהרי האשראי הדוקומנטרי הוא מרכיב חשוב ביותר במימון רוב העסקות הבינלאומיות.

בנסיבות האמורות עלול חוסר הידע הקיים בתחום זה לפגוע ביצואנים — ובמיוחד בחסרי הניסיון שבהם — וכל הסומך שיקבל הסבר באות מן המערכת הבנקאית, נמצא טועה. לדוגמה: הכללים האחידים המתייחסים לאשראים דוקומנטריים, שפורסמו עלידי לשכת המסחר הבינלאומית ב־1983. כל מכתב אשראי דוקומנטרי כולל פיסקה שלפיה מכתב האשראי כפוף לכ־ללים הללו. רוב העוסקים בסחר החוץ אינם מכירים את הכללים האחידים המסדירים את יחסי הצד־דים לעיסקת האשראי, כללים העוסקים במסמכים שיש להציגם כתנאי לתשלום, וחשוב מכל — כללים אלה קובעים שורה של תנאים הפוטרים את הבנקים מאח־ריות למעשים ו/או מחדלים שונים, גם כאלה הנובעים מרשלנותם, ומותירים את המבקש או המוטב בלא תרופה.

הספר כולל כנספחים את הכללים האמורים, ואת עיקרי השינויים במהדורה מ־1983 לעומת המהדורה הקודמת מ־1974, ויש לברך על כך. כמו כן כלולים נספחי הספר טופס בקשה לפתיחת אשראי דוקומנטרי לטובת ספק בחו"ל וטופסי הודעה למוטב על פתיחת אשראי דוקו־מנטרי לטובתו. טפסים אלה הם של בנק לאומי וכדאי לקורא לעיין בהם, שכן הם מדגימים עניינים שונים שאליהם מתייחסים המ־חברים.

הספר מכיל הפניות לפסיק־ה הישראלית (אם כי זו דלה בנושא), לפסיקה זרה — אנגלית ואמריקאית בעיקר — ולספרות זרה. הפניות אלה מאפשרות לקורא המבקש להעמיק בסוגיה מסוימת להרחיב את ידיעותיו בנושא.

ראויה לציון השיטתיות שבה נדונות הבעיות השונות. כל אחת מסווגת ל"משבצת" המתאימה לה באמצעות כותרות־שוליים מ־ מספריות, דבר המקל את ה התמצאות ואיתור העניין המבוקש.

אחד הסוגים העיקריים של ה אשראי הדוקומנטרי הוא הערבות הבנקאית. לכן עוסק הספר גם בנושא זה, תוך הצגת הדימיון והשוני בין אשראי דוקומנטרי בדרך כלל.

חשיבותו של הספר רבה ביותר בהדרכת העוסקים בסחר בינלאומי בניסוח מדויק של מכתבי אשראי דוקומנטרי שונים, באופן שיבטיח את זכויותיהם מול הצד השני לעיסקה ומול הבנקים, ואין לי אלא להמליץ על עיון בספר חובה זה.

לאיכות brother של יש מחיר

מבצע מיוחד למדפסת מיוחדת

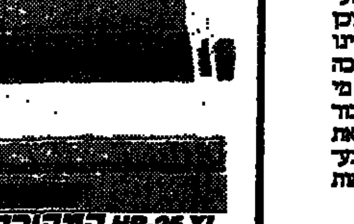

המהירה HR-25 XL

רק 3 x 595* ש"ח

מדפסת המניפה המהירה והאמינה (HEAVY DUTY) המתחברת למרבית המחשבים כולל IBM PC ותואמיו. מהירות CPS 25. אפשרות לחיבור מזיני נייר בדידו/או רציף.

IBM PC סימן רשום של INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORP.

brother

העתיד בקצה אצבעותיך

אמפיטל (ישראל) בע"מ, רח' אפעל 3, ק. אריה פ"ת, 03־9225821
סניפים: תל־אביב: המלך ג'ורג' 62, 03־287102; חיפה: הבנקים 16, 04־523812; באר שבע: סמ' אוניק, 057־38633.
ניתן להשיג את מדפסות BROTHER אצל כל משווקי IBM PC עסקיים אחרים.

המרכז הישראלי לניהול

28.2.87

המועד האחרון להגשת עבודות לקראת

הכנס החמישי ליישום חידושים בניהול

תוגשנה עבודות בתחומים הבאים:

* פיתוח וסיכרוייט ארגוניים * התחומות ארגונית * מערכות מידע ומיחשוב ככלי בניהול * הכניות ישיטומיה וחרסוניות בתחום הניהול * גישות בניהול פעילות עסקית * מימון וניהול פיננסי בתנאי אי ודאות * הבראת מפעלים כושלים * ניהול עסקיים; ניהול בנקים; ניהול ייצור; סחר בינלאומי; תכנון בקרה ופיקוח

פרסים לחברי הצוותים הזוכים:

* פרס ראשון: מלגת השתלמות בחו"ל הכוללת 2 כרטיסי טיסה לאירופה (ללא מסים) ומענק בסך 1000 ש"ח
* פרס שני: כרטיס טיסה לאירופה (ללא מסים)
* פרס שלישי: מלגת השתתפות בפעולות הדרכה של המרכז הישראלי לניהול בערך של 500 ש"ח

כרטיסי הטיסה באדיבות ארקיע קוי תעופה ישראליים בע"מ

לפרטים נוספים, הנחיות וייעוץ נא לפנות ל: המרכז הישראלי לניהול, ת.ד. 33033 ת"א 61330 טל' 03־257202

בחסות בנק לאומי ועיתון הארץ

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה — מח' חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה — 31000

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור/אספקה/שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13671	כבל טלפון פלסטי
13690	מרכזת טלפונים אלקטרונית למשרדי חב' החשמל בתל־אביב
13691	מרכזת טלפונים אלקטרונית למשרדי חב' החשמל במרכז הטכני תל־אביב
13701	ברגי מכונה
13706	מחברי טבע לתילי נחושת
13707	תיל נחושת קשה למתח עם מעטה P.V.C
13710	תיל נחושת שזורה

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 29.01.87

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00 — 13.00 למח' חקר שווקים ומכרזים בתחנת הכח חיפה, או בכתב לפי המען הרשום לעיל.
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי החשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שהנו לעוסק מאגף המכס. הצעה ללא אישורים בני תוקף — לא תובא לדיון.
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצוינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

صكنا من الأحل

מכתבים למערכת הארץ

עוד על יפת ובל"ל

שלושים אלף דולר בחודש, מיליון דולר בשנה, מעצבים קלסתרון של גיבור לאומי חדש. יצור מיתי מסוגו של הפטריארך הדרום־אמריקאי של גבריאל גארסיה מארקס, שבא למלא את מקומם של האבות המייסדים, החולמים, אנשי הבראשית והזי המדינה.

מול האיש הזה השווה מיליון עומדים שפלי ברך ורוח, מאה ועשרות אלפים איש במדינה שמשכורתם 400 שקל בחודש.

הוא שווה 250 מהם. כמותית וערכית הוא שווה, למשל, לקיבוץ, עיירת פיתוח, מושבה של מייבשי ביצות. איש אחד שהוא אוניית מעפילים. גדוד צבא.

אתה מציב אותו כזה בגבול והוא ממלא כמאה מוצבים. לחי־לופין יאכלס עשרות טנקים. בחיל האוויר הוא יהיה מחצית ממצבת הטייסים.

זהו יצור לא נראה. בכנסת מחביאים אותו בין ערימת יצורים אכסטרסטריים המרווי־חים רק עשרות אלפים דולר בחודש, כדי שלא יבלוט. באוצר מסתירים אותו בין מאות אלפי העניים, כדי להעלות את הממו־צע הלאומי של עם שלם ל"משי־כורת הממוצעת של המשק" בסך 900 שקל.

מחר יטבילו אותו בכינרת, כדי להעלות את מפלס המים. כפיצוי לעמלו ועיסוי של הוקרה תוריד הרפורמה החדשה את מיסיו מ־65 אחוז ל־45.

זהו גיבור המולדת, שבשבילו מבקש אוצר המדינה את טבעות הנישואין של העניים, ולרווחתו יבטל האוצר את חינוך החובה, יסגור מפעלים, בתי חולים, יה־פוך אלפי הורים, יוצאי צבא ומשרתים במילואים, למובטלים ומושפלים.

זה לא ריקון של איש. זה ריקון של מדינה, משטר ושיטה. קיומו של האיש הוא אישור לקיומה של מדינה שלא ידענו עליה. מדינה שונה מזאת שהוב־טחה לנו באמונה היהודית, במ־גילת העצמאות, על ידי אבות הציונות.

ד"ר גבריאל בן־שמחון
חולון

יתארגנו לקוחות בנק לאומי ויתבעו במפגיע לתקן את הסדרי הפרישה של יפת. ייצאו בקריאה אל לקוחות מהשורה, כמו גם אל חברות, מוסדות וארגונים, להי־ביע את דעתם על השערוריה הזו, בפשטות, על ידי הצבעה ברגליים.

יוחנן גולדבך
חיפה

★

כצעד להוקעת מעשי השחי־תות והעוול המתרחשים בבנק לאומי סגרתי את חשבוני בבנק זה. כל מי שאיכפת לו חייב לנקוט צעד כזה או אחר, למען יבין מי שצריך להבין שמעשים כאלה לא ייעשו, ואם ייעשו — לא יעברו ללא תגובה כלשהי מצד אלה המממנים בעצם את הבושה.

יובל עילם
הרצליה

★

המשכורות, ההטבות והמענ־קים ששולמו למנכ"ל בל"ל ול־עוזריו הראשיים בסכומי עתק, אינם ייחודיים לבל"ל.

דו"חות מבקר המדינה ופרסו־מים אחרים בעיתונות התריעו לא פעם על חריגים בתשלומי שכר ומתן הטבות לבכירים.

חומרת הפרשה של ארנסט יפת אינה מצטמצמת רק לעצם התשלום המופרז, אלא, ואולי בעיקר, לגוף שאישר זאת, שפעל בניגוד לכל נורמה ציבו־רית ומוסרית.

המסקנה והלקח המתבקשים מפרשה אומללה זו הם משמ־עיים: אין להשאיר את הפסיקה הסופית בכל הנוגע לתנאי שכר ופרישה לבכירים לשיקולם הב־לעדי של חברי המועצה.

לפני ביצוע המלצה יש להעביר את העניין לוועדת ביקורת פנימית (במקום למנות ועדות לאחר גילוי הפרשה), שתבדוק באופן אובייקטיבי ות־מנע את השערוריות בעוד מועד.

מאיר עירוני
תל אביב

★

בעיניו של ארנסט יפת, צד־קנותם של חברי הכנסת זועקת לשמיים. יפת וחברי מועצת המנהלים של בל"ל ניצלו את המערכת שלהם, הפועלת מכספי ציבור, ומבחינה זו היו להם מורים טובים ששימשו להם דוגמה, ברמותם של חברי הכנ־סת.

חברי הכנסת ממשיכים במצח נחושה לעבוד בפרקטיקה הפר־טית שלהם, שאינה סובלת במיוחד מהיותם בעלי השפעה. נבחרי העם ממשיכים לקבל הוצאות אש"ל מנופחות בארץ ובחו"ל על חשבון הציבור. למרות המצב הכלכלי הקשה, הדוגמה האישית של חברי הכנסת מוצאת את ביטויה בהצבעה על העלאה ניכרת של משכורות ותנאים אחרים (כולל תנאי פנסיה לא מבוטלים).

ארון זינגר
חיפה

★

כזכור, הגילוי הראשוני של משכורתם המדהימה של מנהלי הבנקים נעשה לא על ידי הגור־מים האחראים במסגר הממ־שלתי או הציבורי — לא על ידי המפקחת על הבנקים, ולא על ידי חברי כנסת, אנשי ציבור או עיתונאים — אלא על ידי אינטלקטואל הרחוק מן השררה והפרסום, הפרופ' אריה גלוברזון מאוניברסיטת תל־אביב.

המחקר שביצע הפרופסור מעיד על יושרו ואומץ לבו הציבורי. מן הראוי שהמדינה תעניק לו פרס על תרומתו החשובה בגילוי ההסתאבות בצ־מרת הבנקים.

שלמה קריינדוק
פתח תקווה

כשרבין עוסק בנבואה

"בתוך שלוש, חמש או עשר שנים", אמר רבין בכנס בבית ברל, "תתחדש הידידות בין ישראל לאיראן, מפני שלשתי המדינות אינטרס משותף למנוע את התפש־טותה של ברית המועצות" ("הארץ", 4.1).

מי שמנסה בימינו, אחרי התמוט־טותו הלא־צפויה של שלטון השאה באיראן, אחרי המהפכה בפיליפינים, לנוכח השינויים המתרחשים בסין וצעדיו המעניינים האמיצים של גורבאצ'וב, לדבר על העתיד כאילו אין בו אלא חזרה מעגלית על העבר, מוכיח שגישתו אהיסטורית, רדודה, לא רצינית.

מן הדין להציג לרבין שאלות אחדות:

האם ידוע לו שחברו להנהגה, שר החוץ שמעון פרס, עושה מאמצים רבים לקרב את סיכויי חידוש היח־סים עם ברית המועצות, ומניעיו אינם אלא טובתה של ישראל? האם נתן את דעתו לכך שאף יצחק שמיר, ראש הממשלה הנוכחי וראש הליכוד, נמנע מהתבטאויות כגון זו שלו, המצוטטת?

האם לא שם לב לכך שמדיניותו הבין־גושית הקשוחה של רייגן לא התברכה בהצלחות.

ייתכן מאוד שמטרת הדברים שאמר רבין היתה לתת צידוק, בדיעבד, לפרשת עיסקת הנשק עם איראן, שאותה קשה לציבור הי־שראלי עדיין לעכל, בפרט לדור הצעיר.

או שמא נועדה ה"נבואה" למטרה עוד פחות מכובדת — להבליט את אישיותו של רבין כ"נץ" ולמקד בה הלכי רוח "כוחניים" מול ניסיונותיו היוניים של פרס

שמשון פרישברג
גבעתיים

נוער מוסיקלי בישראל
היכל התרבות, רח' הורקנוס 1 טל 03-202333
תנועת הנוער המוסיקלי
בשיתוף אגודת ידידי הנוער המוסיקלי בישראל
מפגשים עם ילדי החינוך המיוחד
ונוער טעון טיפוח
עם הפסנתרן
יצחק שטיינר
ובהשתתפות נגנים חברי התנועה.
אשקלון, בית יד לבנים, יום ג', 13.1.87
ירושלים, אולם הנרי קראון, יום ד', 14.1.87
באר־שבע, מתנ"ס שכ' ד' צפון, יום ה' 15.1.87
הרצליה, בית יד לבנים, יום ו', 16.1.87

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

תל אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
סדרה ב': הערב — 11.1.87
קונצרט למנויים מס' 4
זובין מהטה מנצח
קתלין באטל סופרן
בתכנית מיצירות: של, וילה־לובוס, מוצארט ופרוקופייב
סדרה ג': יום ב', 12.1.87
קונצרט למנויים מס' 4
זובין מהטה מנצח
פלורנס קואיוור מצו־סופרן
בתכנית מיצירות: של מאהלר ופרוקופייב
סדרה ד': יום ג', 13.1.87
קונצרט למנויים מס' 5
זובין מהטה מנצח
קאתלין באטל סופרן
בתכנית מיצירות: של וילה־לובוס, מוצרט ופרוקופייב
סדרה ה': יום ד', 14.1.87
קונצרט למנויים מס' 5
זובין מהטה מנצח
פלורנס קואיוור מצו־סופרן
בתכנית מיצירות: של מאהלר ופרוקופייב
מוסיקה קלסית קלה
קונצרט מס' 2
יום ה', 15.1.87, 8.30 בערב
זובין מהטה מנצח
ליאוניד ברומברג פסנתרן
התכנית: רימסקי קורסקוב: הפתיחה "חג הפסחא הרוסי"
ליסט: קונצ'רטו לפסנתר מס' 2
רימסקי קורסקוב: שחרזאדה
מאה להולדת רובינשטיין
קונצרטים מיוחדים
בניצוח של
זובין מהטה
ורסיטלים
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב

מוצ"ש, 17.1.87
בהשתתפות הפסנתרן מאוריציו פוליני
יום א', 18.1.87
בהשתתפות הפסנתרנים: עמנואל אקס, יפים ברונפמן, אריה ורדי, פנינה זלצמן, ראדו לופו
יום ב', 19.1.87
בהשתתפות הפסנתרנים: אליסיה דה לארוצ'ה, ראדו לופו
יום ג', 20.1.87
רסיטל של הפסנתרן מאוריציו פוליני
יום ד', 21.1.87
בהשתתפות הפסנתרנים: מארי פרחיה, דניאל אדני, ירון טאוב
יום ה', 22.1.87
בהשתתפות הפסנתרנים: עמנואל אקס, יפים ברונפמן, אילנה ורדי
יום ו', 23.1.87 בשעה 2.00 אחה"צ
רסיטל של הפסנתרן מארי פרחיה
מוצ"ש, 24.1.87
בהשתתפות הפסנתרן: אלפרד ברנדל
קונצרט לנוער מס' 1
זובין מהטה מנצח
ואורחיו הצעירים: שרון בצלי, חלילנית; ימעת ולטמן, צ'לנית; דניאל פלאם, נגן טרומבון; רועי שילות, כנר
התזמורת הפילהרמונית הצעירה
תל־אביב, היכל התרבות
יום ב', 20.1.87 בשעה 17.00 אחה"צ
לתשומת לב חברי חוג השוחרים ומנויי תל־אביב
החזרה שתוכננה ב־15.1.87 לא תהיה
חזרה כללית ולכן אין כניסה לקהל. אתכם הסליחה

עין אלקטרונית פקוחה

"שוקלים התקנת לוחיות־זיהוי אלקטרוניות בכל רכב" — נכתב ב"הארץ" (23.12). בכל פינת רחוב תהיה עין אלקטרונית שתרשום תנועותיהן של מכוניות על דיסקיות המחשבים. "בשעת הצורך" יהיה צריך "רק לשלוף" את המספר והכל יהיה ברור למשטרה.

הכוונה המוצהרת היא להיטיב עם הנוסעים בכבישים, לבל יארע להם כל רע. אך מי ערב שרק לשם כך ישלפו את מספרי המכוניות? האין זה פתח למעקב נרחב אחר תנועות כל האוכלוסיה, למטרה כלשהי?

היעילות הטכנולוגית העולה על כל המשוער והמנובא — הולכת ומהדקת את גבולות החופש האישי. המחשבים הם סכנה לאדם בעידן יעילותם.

תומא שייק
תל־אביב

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 11.1
תיאטרון הבימה: מירלה אפרת: 20.30
בימתן: 20.30
התיאטרון הקאמרי: אהבה מאוחרת: 20.30
קידוש: במוזה: 20.30
מכתבי — בת ירושלים
התיאטרון העירוני חיפה: שלייר — בת חיפה פר' 14.
הבלשת תוקית — ת"א ב לסטו

קולנוע / רחל גורדין

לאון (ארמין מולר־שטהל) מתאהב באשה, רוזה היהודיה (אליזבת טריסקאר)

כוח על הזולת

"קציר הזעם", קולנוע פאר, ת"א

סרט הנוגע בתקופת השואה באמצעות סיפור בדוי, ובמיוחד סי־פור של יחסים בין גבר ואישה, מושיר את עצמו מראש במלודרמ־טיות. אף כי בעלילת סרטה של אניישקה הולנד "קציר הזעם" ישנם סממנים מלודרמטיים, עיצוב הד־מויות, הדיאלוגים והמשחק הם כה אמיתיים שהם פורצים את תחום המלודרמה ויוצרים חוויה אנושית יותר עמוקה. זה סרט האומר משהו על בני אדם ועל יחסי הכוח ביניהם. לאדם אין שליטה על התנהגותו, כמו אומר הסרט. בהיותו מותנה לחלוטין על ידי חינוך, תרבות, והשפעות סביבתיות אחרות, הוא נע מרגע לרגע בין נדיבות, אכזריות, אדישות, אהבה, שנאה, תאוות־בצע, ויראת אלוהים. לרגע הוא מגיע מן העומק, אחר־כך חוזר לשקר ולבגוד. לכן אסור שיהיה לאדם אחד כוח על אדם אחר. מה שנורא בשואה, או במלחמה, אינו העובדה שיש כאן רוצחים וקורבנות, רעים וטובים, אשמים וחפים מפשע. אלא הסי־טואציה שבה לאדם יש שליטה באמצעות כוח על זולתו, היא איומה מלכתחילה.

יחסי הכוח בין אנשים נבחנים, בסיפורה של הולנד, דרך פגישתם של לאון (ארמין מולר־שטהל) איכר גרמני קתולי, ורוזה (אליזבת טרי־סקאר) — פליטה יהודיה שנמלטה מן הרכבת בדרך למחנה הריכוז. לאון מוצא את רוזה מורעבת, קפואה וחולה, ביער, ובהיותו אדם טוב לב ונוצרי מאמין, הוא מביא אותה לביתו ומסתיר אותה מפני הנאצים. התלות המוחלטת שלה בו פורטת על נדיבותו, אך פורצת גם את סכר התסכול המיני השומר על בדידותו. הוא מתאהב באופן נואש, כפי שרק אדם בודד, עצור ובעל רגשי־נחיתות כמותו, יכול להתאהב באישה הבאה מתרבות השרויה בחלום ובקיפאון ריגשי. הוא מבטיח לה מקלט עד תום המלחמה. אך רגשי הנחיתות התובעים פיצוי משתלטים עליו וגורמים לו לבגוד במה שקודם לכן נראה לו כדבר החשוב ביותר בחייו. האם גיבור הסרט הוא אדם טוב שסרח או שמא הוא אדם רע, שלבו נפתח לבדיקות רגעיות — אלה אינן אלא הגדרות שרירותיות. מה שקיים בסרט, כמו בחיים, הוא תערובת. הסיום האירוני רומז שגם הטוב שאדם גורם בחייו, כמו הרע, אינם נמצאים בתחום שליטתו או הבנתו.

סיפור הסרט, שנכתב על ידי אדריכל אמריקאי ועיתונאי פולני בכלא וארשה בתחילת שנות השמו־נים, מכיל תפניות מלודרמטיות. הבעל המופיע מן האין ברגע המתאים; התאבדות; הזדמנות פתאו־מית לזכות בעושר ובמעמד; עלילת משנה הקשורה בפעולה מחתרתית ומסתיימת במוות. אך הבימאית עיבדה את הסיפור, ושמה בפי הדמויות מלים ושתיקות אותנטיות. בצד וידויו הכן של האיכר הגרמני "בעוד אחרים סובלים — אני מתעשר", היא משמיעה גם את הצהרתו המלאה באותו "שולחן כתיבה כזה יש רק לכומר ולי".

אניישקה הולנד, הנמצאת עתה בביקור בארץ — פולניה, בת לאם קתולית ואב יהודי קומוניסטי — עבדה כעוזרת בימאי לאנדריי ואיידה ואף היוותה השראה לדמותה של אניישקה בסרטו "איש השיש". סרטיה — "שחקנים פרובינציאליים" (1979), "קדחת: סיפורה של פצצה" (1980), "ראשה לבדה" (1981) זכו בפרסים. כשנאסרו להקרנה בפולין, להוליפין. מאז ההפיכה הצבאית של הגנרל יורולסקי היא היתה בפאריס.

"קציר הזעם" הוא סרטה הראשון במערב.

ב־21 ימי צילום, בעיקר באול־פנים בברלין ומעט בסביבתה, התמ־קדה הבימאית בעיקר ביחסים בין שתי הדמויות הראשיות. משחקם המצוין של ארמין מולר־שטהל ושל אליזבת טריסקאר (שחקנים שהופיעו בעבר בסרטיו של פאסבינדר) מעצב דמויות שאינן מזמינות שיפוט לטובה או לרעה מצד הצופה. קריאתו של האיכר העלוב, הבוגד, הרוצח, "אלי, למה עזבתני" מניעה את הצופה רק לנוד לו, בצער וברחמים.

שידורי טלוויזיה מלוקסמבורג
יום א 11.1.1987
13.00 ספורט, הצגות ומוסיקה
17.05 מוסיקה בבקשתך
18.00 מבצר המנומנמים
19.00 טמול בחזות
19.30 תחזית על התנבות
19.55 חדשות היום
20.05 יום לא רגיל — אבינצנה
21.30 דיאמנטים והבכנסות — סרט
23.00 ספורט, משחקים המודחים
0.20 סיום התכנית
לקליטת תוכניות מאירופה
פנורמה

תזמורת סימפונית חיפה
דרושים נגנים:
בכינור, ויולה, צ'לו
קונטרבאס, קרן, חצוצרה,
טרומבון.
נא לפנות בכתב כולל קורות־חיים,
למשרדי התזמורת רח' פבזנר 50
חיפה. ת.ד. 5210 31051

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה
מאה להולדת רובינשטיין
בחסות כב' נשיא המדינה
קונצרטים מיוחדים בירושלים
בניצוח של
זובין מהטה
בנייני האומה, יום א', 25.1.87, בשעה 8.30 בערב
בהשתתפות הפסנתרנים:
מארי פרחיה* וראדו לופו**
שינגנו:
מוצרט: קונצ'רטו ל־2 פסנתרים
מנדלסון: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר*
בטהובן: קונצ'רטו מס' 4 לפסנתר**
בנייני האומה, יום ה', 29.1.87, בשעה 8.30 בערב
בהשתתפות
דניאל בארנבוים
שינגן
בטהובן: קונצ'רטו לפסנתר מס' 5 ("הקיסר")
צ'ייקובסקי: קונצ'רטו לפסנתר מס' 1
כרטיסים בכמות מוגבלת ב"בימות", רח' שמאי 8.
הנחה למנויי התזמורת כנגד תלושים
מס' 114 ו־115

עיריית עפולה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה — תשכ"ה — 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על ידי: אחוזי בניה 33.7% במקום 30.0% מקום הבניה גוש 17770 חלקה 15 רח' בן יהודה גבעה המורה.
את התנגדויות להיתר הקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית, משרד מהנדס העיריה, רח' יהושע, עפולה, בשעות קבלת קהל. אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בנדון.
י. אביטבול ס.מ. ראש העיר
יו"ר ועדת משנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

הארץ ממליץ

תל אביב

קציר הזעם — (פאר) — יחסי כוח בין אנשים נבחנים באקספוזיציה בין איכר גרמני קתולי ופליטה יהודיה בתקופת השואה. גיבור סרטה של אניישקה הולנד נע בין נדיבות ואכזריות, ומבהיר כי אסור שיהיה לאדם כוח רב כל כך על זולתו. משחק מצוין של ארמין מולר־שטהל.

סרטים יפניים — (סינמטק) — הקו־לנוע היפני זוכה להצגה מרתקת בסינמטק באמצעות סרטיהם של אוזו, מיזוגושי, נארוזה ואחרים.

המכבסה היפהפיה שלי — (דיזנגוף 2) — סרטו של סטיבן פרירס עוסק בבני משפחה פקיסטנית ברחוב לונ־דון, ונוגע בקשר בין הבדלי מעמדות וגזעים, מין ומדיניות.

חנה ואחיותיה (שחף) — חום, הו־מור ואופטימיות, שופעים מסרטו של וודי אלן המחקה את "פאני ואלכסנדר" של ברגמן. משחק מצוין של מורין או'סאליבן, מיה פארו, וודי אלן, מייקל קיין, ברברה הרשי, דיאן ויסט ומקס פון סידוב.

שתי אצבעות מציון (מקסים) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בת־קופה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל הפשוט. סרט פעולה מותח, תיאור חברתי אותנטי, והצגה לא פשטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת. בבימויו של אלי כהן.

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראייה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

מונה ליזה (דיזנגוף 1) — גנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורת עור, בעשית, בגילומו המצוין של בוב הוסקינס, לדמות מרגשת ומעוררת הזדהות. "סרט אפל" של ניל ג'ורדאן ("חבורת הזאבים").

זיכרונות אהבה מפירנצה (דיזנ־גוף 3) — עיבוד קולנועי מענג לרומן של א.מ. פורסטר "חדר עם נוף", מעביר את הצופה לתקופה האדוארדית באנגליה.

ירושלים

חנה ואחיותיה (כפיר) — ראה שחף ת"א

שתי אצבעות מציון (אור 3) — ראה מקסים ת"א

שואה (תיאטרון ירושלים) — ראה מוזיאון ת"א

חיפה

חנה ואחיותיה (שביט) — ראה שחף ת"א

שושנת קהיר הסגולה (קרן אור) — קומדיה רומנטית מקסימה של וודי אלן, על היחס בין הקולנוע והמציאות.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגן רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבקר מתוך מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03־435300, 03־435500
שירותי — שירות רפואי ביתי 24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום — 669531, 660585, מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן. תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898, מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכבן ב"ד שק"ם — שירות רפואי לכבו.
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19: טל' 03־7549111 "שקם" קוד מנוי 222
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר)
טלפון: 294869, 03־285822 המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתשלום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' ושבתות וחגים מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה: רח' הגפן 26, קומה ב', טל' מס' 04־521245. שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.
קופ"ח לבית — שירות מיטיים לרופאה, טיפוח וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
אינתורית 7549111 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 261111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35516
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־225958
מרכז מידע לקרבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
יד ביד — אוזן קשבת לילד ולהורים תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00 עד 20.00
חיפה ונהריה — 229488 מ־20.00 עד 11.00
מרכז מידע למבצעי להתק
מועדון "מגבלים"
א רה 11.00—13.00
ב רד 16.00—18.00
טל: 220031
רח' באזל 15 תל־אביב

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (כירורגית)
הדסה ע"כ — (ילדים, עיניים, א.א.ג)
שערי צדק — (פנימית, נשים, אורטופדיה)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב בס פרישמן 46 237326
קופ"ח כללית אבטטרים 7 225142
ירושלים מרקחת רוממה הנ"ג 28 523191
חיפה נוה שאנן התיכון 57 235550
חולון אהרון השייך 32 889153
בת ים מוזר הביבה רייך 20 583360
רמת גן קופ"ח כללית הבונים 25 782537
נתניה קופ"ח מאוחדת הרב קוק 13 44655
פתח תקוה רחל רוטשילד 89 911406
הקריות הדסן מסמת מלייקן קרית מוצקין 715136
חדרה הנשיא הנשיא 24231

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושאי חברה, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 17.00—20.00. בגורדון 66 ת"א, טל' 281228. חיפה: ימים א' רד' 19.00—16.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02־528231—2 03־432777 04־549121

הסנה
מוגש כשירות לציבור על ידי
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
08.03 שעת כושר
08.15 תלמוד
08.40 ממך לספרות (יסודי) — שלושה משלי שועלים
09.00 אנגלית ד'
09.20 השעה שלנו
10.10 אנגלית ו'
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ה' — חיבור שברים
11.15 צרפתית
11.30 גיאוגרפיה ד'־ו' — גאגה — העיר
12.00 ספרות (חטה"ב) — באלאדות
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
13.30 מוסיקה — הקיבוץ הגדול
14.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
14.03 שעת כושר
14.15 בלי סודות
14.40 אנגלית
15.00 השירה הפוריטאנית בספרות אנגליה

כללית

16.00 רחוב סומסום
16.30 בית־ספר לשוטרים — סדרה
17.00 ערב חדש
17.30 שיישאר בינינו — על אי בודד
18.05 לאקי ברימול — מערכון באנימציה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) רוצה פתרון — משפחה סמכותית
18.45 (ע) חידושים והמצאות — חוסר ריכוז; שימושים חדשים בלי בניין; כולים ומטבעות
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פוס — עם הומר מלקולם מקלין
20.30 תביעות קטנות
21.00 מבט לחדשות
21.30 שושלת — סדרה
22.20 סוף ציטוט
23.00 בני היל — הקומיקאי הבריטי
23.30 סוף דבר — רעיון לסיומו של יום — עם ד"ר ישראל אלדד
חדשות

ירדן ערוץ 6

18.00 כפר בין הענבים — סדרה
מגזינים בצרפתית
18.30 קתרין — סדרה היסטורית
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 כי הבוס — סדרה קומית
21.10 היחידה למבצעים מיוחדים — סדרה דוקומנטארית
22.00 חדשות באנגלית
22.20 רצח במשיכת קולמוס — סדרת בלוש

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים — סדרה
14.00 מועדון 700
14.30 מעשיות משפחתיות (ערבית)
15.00 סרט (ערבית)
16.30 אי המטמון (מצויר)
17.00 הבית המעופף (מצויר)
17.30 הרפתקאות עם מארק המיל
18.00 מאנקי — סדרה
18.30 בעיות של כסף (קומי)
19.00 60 דקות
20.00 הרפתקאות בהוליווד
21.00 סרט: "הרפתקאות בכדור פורח" עם קאתרין המבורן
22.30 מעשיות משפחתיות (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
12.00 אמנים באולפן
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 למי סודרות — לה פה סול
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד — רקע מוסיקלי
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי — שלישית גרסיה
20.30 מן המקורות
23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

12.05 בעקבות הנופש
14.06 לכת ולבן ולכל המתעניין
14.45 וחול בשק — ילקוט כלים
15.30 עולם המדע
16.05 רדיו־שעה
17.20 האוניברסיטה המשודרת — שיחה עם אחד בקיעור
18.06 מנחת ערב — הגיי רוזי ומסורת
19.00 מורשת ישראל
19.30 שידורים לעולים
22.05 תפוח ועץ — "מי צדיק" — ויכוחים על ההורים של תורים בנמוד

רשת ב'

18.06 מבזקים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל — עניינים יהודיים בעולם
20.05 שלום לבן דוד — פיוט ותרבות
22.05 ציוצים ושקרים — שירי ח.נ. ביאליק
23.05 צלצל שלישי — שבועון
לאבגוות

רשת ג'

18.06 מצעד הזמנים הלועזיים
21.05 אתם עתיק — שירים שלא גם לתם
23.05 הלילה הזה שירים

גל"י צה"ל

18.05 שעה קלה על בלבלה
18.45 מקלע — עימות
20.05 ראיון ביתוך עם מבקר חיל
21.00 לחדשות
21.30 אוניברסיטה באוויר — סימולציה השבים ובגבולות
22.05 על הדבש ועל הקפאון
23.05 תהנות הארץ — פוטמים ישראליים
23.55 שיחות חצות — עם הסופר יובל לב
00.05 ציפורי לילה — עם רוזי סוסו

שידור קבוע

רשת א'

07.30 הד שירים — פזמונים ישנים
08.05 הפוגה חמה
09.05 הכיר לא תנ"ך־דירים עבריים
10.30 רדיו קל — עברית קלה
11.10 שידור יומי לבתי הספר
11.30 השכלה ודעת לכל
13.00 מבחר היצירות־שמות המשונים
14.00 בת צחוק — והד הזכור
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים והיצורים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על בספרים והאנשים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 שירים עניין
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הרשת־כבשון יומי
11.30 סע לשלום
12.10 אלף־אלף כ"ל

רשת ג'

06.05 בוקרה לאורי־להיטים
07.05 שיר בבוקר־בוקר־פזמונים
09.05 בה, כבר הפעה
10.05 שבעים פי יהיע
11.05 שעה תבינה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק ביני ובל
14.05 מצגן החד
15.05 חרב, חיים ומשורש
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פוקוס עין־כודע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נגן לעבריין
13.05 אחד אחד פזמונים ישראלים
14.05 דרדר־יומי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחר הצהרים־שירים
17.00 ערב טוב ישראל

גלי צה"ל — שידורי אפ"אם
20.05 מאמאבה בבנים
22.05 על הדבש ועל הקיפאון
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — הודה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
סין — אישה הערירית לעזאזל 5.00, 7.30, 9.40
אסתר — עסקה ללא רווחים 5.00, 7.15, 9.40
בית לסין — מלחמה ואהבה 11.15 בלילה
בן יהודה — משפט הצברים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — אהובי מתולל 4.30, 7.15, 9.30
גת — הסקפן 5.00, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1 — המכבסה היפהפיה שלי 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.30
דיזנגוף 2 — מונה ליזה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.30
דיזנגוף 3 — זכרונות אהבה מפירנצה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.30
וקל — מרקשטיין הצעיר 7.15, 9.30
הדייב אק — עין לי עין לי 7.15, זכרונות מאפריקה 9.30, סרט סקס 12.00
הוד — הסקע הלוהט 4.30, 7.15, 9.30
הקלטע בית צוגוי אפריקה — אהבה במחתרת 4.30, 7.15, 9.30
רב חן 1 — הנישה נעימה 5.00, 7.30, 9.45
חן 2 — ג'נסע אתמול היום 5.00, 7.25, 9.45
חן 3 — קטיפה כחולה 4.30, 7.15, 9.40
חן 4 — רונה פלור נשואה לשניים 11.00, 2.30, 5.00, 7.30, 9.45
חן 5 — שובו של הנוסע השמיני 11.00, 2.30, 4.45, 7.05, 9.45
לימור — באלבוט מאורדן 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — גבר ואשה לאחר 20 שנה 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 2 — תבל המוחזר 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 3 — מסע אל האושר 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 4 — בעקבות הבדך 2.00, 5.00, 7.30, 9.30
מוזיאון ת"א — "שואה"
מקסים — שתי אצבעות מציון 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — מבנה 7.00, יומנו של שוטר 9.30
סינמה 1 — אהבה במקום 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — פגישה עם אנשים מופלאים 4.30, 7.15, 9.30
פאר — קציר הזעם 4.30, 7.15, 9.30
פריז — אין מכתב אחר 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30, תענוגים בהוליווד 11.30 בלילה
צפון — הנשיקה 4.30, 6.50, 9.30
שחף — חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.30
תכלת — כלום נפלו על הראש 5.00, 7.15, 9.30
תכנית — כי לצרין 8.30
תל־אביב — שוטר ללא חוק 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — הנשיקה 4.30, 7.00, 9.15
אורגיל — הנישה נעימה 4.30, 7.15, 9.30
אורה:
אור 1 — הנשיקה האחרונה 4.30, 7.00, 9.00
אור 3 — שתי אצבעות מציון 4.30, 7.00, 9.00
אור 4 — כל אהבותי 4.30, 7.00, 9.00
אור 5 — הצבע ארגמן 5.30, 8.30
אוריון — עסקה ללא רווחים 4.30, 6.45, 9.00
בית אגרון — כנגד כל הסיכויים 7.30
סולטניסטס 1 9.45
בנייני האומה — סגור
הבירה — אהובי מתולל 4.30, 7.00, 9.15
חנה ואחיותיה 4.30, 7.15, 9.15
כיפור — משפט הצברים 7.00, 9.15
סינמטק 1 — ניבור מסוקר 6.15, אין אהבה גדולה יותר 8.15
סינמטק 2 — נשמתו של שחקן קאברי 9.30
עדן — שוטר ללא חוק 4.30, 7.00, 9.00
עמיר — רונה פלור נשואה לשניים 7.00, 9.15
רון — שוטר הלהבות 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — שואה חלק א' 13.00, הקרנה שניה, שואה חלק ב' 18.30

רמת־גן גבעתיים

ארמון — הנשיקה 7.00, 9.40
אורדע — שוטר ללא חוק 7.15, 9.30
ארזון — עסקה ללא רווחים 5.00, 7.15, 9.40
הדר — משפט הצברים 4.30, 7.15, 9.30
לילי — חנה האחרונה 7.15, 9.30
רב גן — רמה גן
גן 1 — הנישה נעימה 5.00, 7.25, 9.45
גן 2 — זכרונות אהבה מפירנצה 4.45, 7.00, 9.40
גן 3 — גבר ואשה 20 שנה אחרי 5.00, 7.20, 9.40
גן 4 — ג'נסע אתמול היום 5.00, 7.20, 9.40
שבים — שלושה רווקים ותינוק 7.15, 9.30

נתניה

מגדיר — נשיקת אשת העכבים 5.00, 7.00, 9.15
שרון — הנשיקה 5.00, 7.00, 9.30

רחובות

בית העם — ג'נסע אתמול היום 6.00
הדר — חנה האחרונה 7.00, 9.15
חן — שובו של הנוסע השמיני 4.30, 9.00

פתח־תקוה

היכל 1 — הודה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — אהובי מתולל 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — משפט הצברים 4.30, 7.15, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — הנשיקה 4.00, 6.30, 9.00
אורלי — תבל המוחזר 6.45, 9.00
אמפיתיאטרון — רגע הניתנה 4.30, 7, 9.15
ארמון — עסקה ללא רווחים 4.30, 6.45, 9.00
חן — כלום נפלו על הראש 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — שער לגיהינום 4.30, אהבת אריכות 9.30
עצמון 1 — הודה לנעורים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — אהובי מתולל 4.45, 7.15, 9.30
קרן אור — השושנה — ג'ינגר ופרד 4.00, 6.30, 9.00
מאור — הנישה נעימה 4.30, 7.00, 9.15
רון — משפט הצברים 6.45, 9.00
שביט — חנה ואחיותיה 7.00, 9.00
רב חן 1 — קטיפה כחולה 4.30, 6.45, 9.15
רב חן 2 — גבר ואשה אחרי 20 שנה 4.30, 7.00, 9.15
אורות — חנה האחרונה 7.00, 9.15
בית העם — ניבור בגנן אחר 7.00
היובל — סולטניסטס 2 7.00
פאר — אהבה בשחקים 4.30, 7.00, 9.15
סביון — הנישה נעימה 7.00, 9.15
ספיר — הרוכב על אתנול בלילה 7.00, 9.15

חולון

מגדל — קרית שרת — השמש המדעית בוזרזורה 4.45 הצבע ארגמן 9.30
מגדל — עסקה ללא רווחים 7.15, 9.30
אירמון — אהבה בנטוזרת 7.15, 9.30
מגדל — שוטר ללא חוק 4.30, 7.15, 9.30
ריינה — זכרונות אהבה בפירנצה 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — נשיקת אשת העכבים 7.15, 9.30
היכל — משפט הצברים 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — שתי אצבעות מציון 4.30, 7.15, 9.15
מלון דניאל — כנגד לידה 7.00, 9.30

בת־ים

ארמון — סוד הגינה 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — משפט הצברים 4.30, 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות — שתי אצבעות מציון 9.00

רמת השרון

כוכב — הוריל 7.00, תליל קטלני 9.30

כפר סבא

חן — רכבת אל הפסק 7.00, 9.15
עמל — אהבה כאפקס 7.00, 9.15

נצרת עילית

כהנים — שתי אצבעות כבירון 7.00

חדרה

תפארת — אהבה בשיקאגו 7.15, 9.15
חוף — הנישה נעימה 4.30, 7.00, 9.15